

CHIP

02/2006

www.chip.ro

Super concurs

Câștigă un monitor
de 19"!
111

Computer & Communications

Protejați-vă
GRATIS
calculatorul cu
Bit Defender 8
AVIRA Desktop 1.0
Kaspersky
AntiVirus 5

Microsoft Office 12

Versiunea beta 1 promite
o nouă experiență de lucru

Skype 2.0
Convorbiri prin internet.
Acum și cu suport video.

Thunderbird 1.5
Oferta Mozilla pentru
poșta electronică.

ABBYY FineReader 8.0
Soluție OCR completă.

Sound Forge 8.0
Prelucrare audio pentru
profesioniști.

EXCLUSIV

Forță brută

În urma testelor noul ATI X1900 XTX
conduce detașat în topuri

Alo! Mă vezi?

Cele mai bune soluții pentru video chat
Utilizări diverse ale webcam-urilor

Noile procesoare dual-core

ÎN TESTE Linia completă de la AMD
și vârful de gamă de la Intel

Google cu mușchi
Serviciile care ne fac viața
mai ușoară

Hard diskuri XXL
Alegeți cel mai bun raport
spațiu/performanță

Editorial

Identitate furată

Cătălina Lazăr
Editorial Manager

În urmă cu câteva zile, Departamentul de Justiție al Statelor Unite a cerut companiei Google să îi furnizeze o serie de date care să ajute la promulgarea unei legi contra pornografiei pe internet. Acestea i-au fost cerute toate stringurile de căutare făcute timp de o lună de utilizatorii săi, precum și un milion de adrese web, selectate aleator din totalul adreselor accesate timp de o săptămână. Compania a refuzat motivând că sunt informații comerciale confidențiale. Nu același lucru l-au făcut însă AOL, Yahoo! sau Microsoft, care au pus la dispoziția oficialităților tot ceea ce acestea au cerut.

Problema oferirii de informații către autorități tinde să devină serioasă. Drepturile oficialilor au fost mărite în numele unei protecții eficiente a cetățenilor și pentru prevenirea unor eventuale atacuri teroriste. Parcă îmi aduc aminte de pretextele folosite de serviciile de securitate din blocul de Est.

Și parcă pentru a veni în sprijinul afirmației de mai sus îmi amintesc de cazul Yahoo! (din luna septembrie a anului trecut), care a ajutat poliția chineză să identifice și să aresteze un jurnalist. Acesta a postat pe internet o notă internă a Guvernului prin care se autoriza cenzura presei în cazul celei de-a 15 aniversări a masacrului din piața Tienanmen, aniversare care a avut loc în 2005. Yahoo! a oferit informații care au ajutat investigatorii să afle adresa de e-mail și alte informații confidențiale ale ziaristului. Drept urmare, acesta a fost arestat și va ispăși o pedeapsă de 10 ani în închisoare pentru „scurgere de secrete de stat”.

Încă o dată mă întreb cât de siguri suntem în internet și pe mâna cui ne lăsăm informațiile personale. Motivele pentru care acestea pot fi dezvăluite unei terțe părți câștigă teren pe zi ce trece în fața dreptului fundamental la intimitate. Și alte drepturi, cum ar fi cel la libera exprimare, par că stau deja la coadă.

Ce face Google nu este decât o reacție firească de a-și proteja în cele din urmă clienții, fie ei persoane juridice sau fizice. Majoritatea companiilor însă nu ezită să ofere informații autorităților. Se pare că doar unii au curajul să se opună.

Iar dacă companiile americane din spatele motoarelor de căutare vor începe să ne dezvăluie încet identitatea, vă invit să migrăm în curând către un motor de căutare 100% european: Quareo. În lumina evenimentelor din ultimii ani (unul din exemple fiind scandalul patentelor software), Uniunea Europeană mi se pare mult mai prietenoasă.

CUPRINS

2/2006

FOCUS

- 12 Știri – Cele mai proaspete știri de pe piața IT românească și internațională
- 22 2005, mai bun ca 2006! – La începutul unui nou an se fac pariurile pe tehnologiile și produsele câștigătoare.
- 24 Consumer Electronic Show 2006 – Las Vegas a fost gazda unei impresionante desfășurări de forțe tehnologice. CHIP a selectat cele mai interesante anunțuri făcute acolo.

COVERSTORY

- 28 Alo! Mă vezi? – Un test comparativ al celor mai populare webcam-uri existente pe piața românească.
- 34 Ochiul magic – Vă arătăm cum să puneți bazele unei convorbiri video și la ce mai este bună o cameră web în afara comunicării interpersonale.

HARDWARE

- 38 Știri
- 40 Invitație la multitasking – Am testat familia Athlon64 X2 și am rămas plăcut impresionați de rezultate.
- 44 O ediție extremă... extrem revizuită – Vârful de gamă de la Intel, procesorul 955Extreme Edition, își demonstrează puterea.
- 48 Bancul de probă – Pentru dumneavoastră am testat cele mai noi produse hardware apărute pe piața românească.
- 60 Asul din mânecă – ATI, vine, vine, vine, calcă totul în picioare... cu ajutorul puternicului X1900XTX.
- 66 Hard diskuri XXL – Din ce în ce mai mari, dar oare și din ce în ce mai performante?
- 72 MIDI la degetul mic – Un controler MIDI destinat a fi folosit cu seturi de sample-uri de tobe și de elemente de percuție.
- 76 Viteză sau siguranță? – În momentul în care siguranța datelor devine crucială, ne putem lua ochii de la performanță și ne putem îndrepta privirile către RAID.
- 80 Lumea mobilă – Pentru Sony Ericsson K600i și W800i, imaginea și sunetul sunt totul.

28 Alo! Mă auzi?

Trăim din plin în era internetului și vrem să profităm de toate tehnologiile existente. Comunicarea video este una dintre tehnologiile care au fost îmbrățișate pe scară largă. De aceea, CHIP vă arată care sunt cele mai bune webcam-uri și ce alte utilizări le mai puteți da acestora.

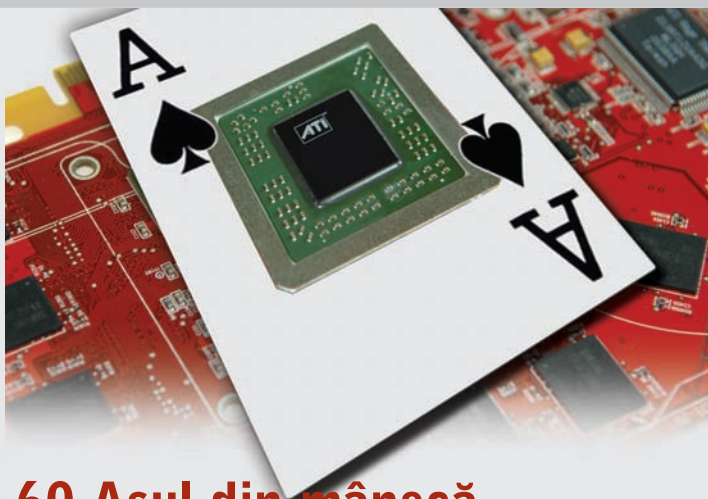

66 Hard diskuri XXL

Filmele și muzica ne mănâncă pe zi ce trece spațiul de stocare. Și, deși avem la îndemână DVD-urile, parcă tot nu se face loc pe hard diskurile noastre. De aceea ne orientăm către hard diskuri din ce în ce mai mari. Aflați din testul nostru comparativ cât de bune sunt ultimele lansări în materie de pe piața românească.

Hardware

- 48 ASUS EN7800GT TOP SILENT/2DHTV/256MB – Placă grafică
- 49 WinFast 761GXX8MB – Placă de bază
- 49 Optoma EP729 – Proiector digital
- 49 BenQ FP71E+ – Monitor TFT
- 50 Foxconn WinFast 6150K8MA-8EKRS – Placă de bază
- 50 NEC ND-3551A – DVD +/- R/RW
- 50 A-DATA DDRII 667(5) – Memorie DDRII
- 51 ASUS A8N32SLI-Deluxe – Placă de bază
- 51 Connect3D Radeon X1800XT 512MB C3D 3040 – Placă grafică PCI-e
- 52 Gigabyte GA-G1975X – Placă de bază LGA 775
- 52 Pinnacle PCTV PMC3 110i – Tuner TV
- 53 Gigabyte GA-8N-SLI Quad Royale – Placă de bază LGA 775
- 54 Remote Keyboard for Windows MCE – Tastatură wireless
- 54 SanDisk Memory Stick Pro Duo 1 GB,
SanDisk Compact Flash Extreme III 2 GB – Dispozitive de stocare
- 54 OCZ RALLY OCZUSBRDC-512MB, 1GB, 2GB – Dispozitive de stocare USB 2.0
- 55 Genius TwinTouch LuxeMate – Kit wireless tastatură + mouse optic

60 Asul din mânecă

Exclusiv în laboratorul CHIP! Primul accelerador grafic X1900XTX testat în România ne-a demonstrat că ATI știe să surprindă întotdeauna concurența. Citiți acest articol și veți vedea de ce sufixul XTX vine de la performanța absolută.

100 Google cu mușchi

Cei care au pornit de la o idee simplă, cea a unui motor de căutare, își diversifică acum activitatea în cele mai diferite domenii. Dintre multele servicii lansate de Google în ultimul timp le-am ales pe cele mai interesante. Cu siguranță, veți găsi și dumneavoastră cel puțin unul util.

- 55 Leadtek WinFast Duo PX6600 GT TDH Extreme Version 256MB – Placă grafică PCI-e
- 56 Mr. Handsfree Blue Perfection – Car kit Bluetooth
- 56 EVGA e-GeForce 6800GS 256MB – Placă grafică PCI-e
- 56 256-P2-E386-AX – Surse alimentare PC
- 57 ASUS WL-520G – Ruter Wireless
- 57 Sirtec High Power ATX-410-212 V2.0 /ATX-410-212-2A Xtreme Silencer
- 58 Creative Inspire T6060 – Boxe 5.1
- 58 Energy Knight II / III – Accesorii notebook
- 58 ASUS Pundit PH3 – Barebone
- 59 NEC AccuSync LCD 72VM – Monitor TFT
- 59 Logitech MX 610 Laser Cordless – Mouse

Software

- 94 Pinnacle Studio 10 Plus – Soluție de editare video
- 95 NetLimiter Pro 2.06 – Gestionarea lățimii de bandă
- 95 ImgBurn 1.1 – Program de incipționare
- 96 VMware Player 1.0.1 – Mașini virtuale
- 96 PC-cillin Internet Security 2006 – Soluție de securitate

82 CHIP Top 10

SOFTWARE

- 83 Știri
- 86 Când utilul se îmbină cu plăcutul – Eleganță, accesibilitate și posibilitatea lucrului în echipă. Sau mai simplu – promisiunile noii suite Office de la Microsoft.
- 90 Tatăl tuturor desktop-urilor – Odată cu lansarea versiunii 3.5a desktop-ului KDE, se pare că în cursa pentru cel mai bun desktop avem un câștigător de moment.
- 93 M@il m@de in Romania – Una dintre firmele românești de software de marcă revine în forță propunând o soluție de poștă electronică modulară.
- 94 Sub lupă – CHIP vă propune cele mai interesante aplicații ale momentului.
- 97 Linux pe schelet de BSD – DesktopBSD încearcă să îmbine stabilitatea platformei BSD cu flexibilitatea și accesibilitatea unui KDE 3.4.

COMUNICAȚII

- 98 Știri
- 100 Steroizi pentru Google – Vreți să fiți la curent cu ultimele știri? Aveți întrebări nerezolvate? Căutați o imagine a unei vedete? Porniți la treabă cu serviciile Google!
- 102 Ascultă-ți muzica! – Câteva site-uri ne oferă muzica preferată.

PRACTICĂ

- 104 O mână de ajutor – Atunci când nu putem rezolva o problemă la calculator, putem cere ajutorul unui prieten via Remote Assistance.
- 105 Tips&tricks – Trucuri utile pentru lucrul la calculator
- 108 Curățenie în sistem – la propriu – CHIP vă dă câteva sfaturi ce trebuie cunoscute de oricine își propune să-și curețe în interior carcasa calculatorului.

ALTELE

- 5 Editorial
- 6 Cuprins
- 8 Cuprins CD
- 10 Cuprins DVD
- 110 Dicționar
- 110 Inserenți
- 111 Concurs
- 112 Mailbox
- 112 Impressum
- 114 Teme din numărul următor

DVD-ul atașat revistei CHIP este modalitatea prin care redacția noastră vine în întâmpinarea cerințelor dumneavoastră în ceea ce privește necesarul de software freeware și shareware. În fiecare lună încercăm să condensăm cele mai interesante aplicații apărute pe piață și să creăm un DVD pe placul dumneavoastră. Pe viitor așteptăm sugestiile dumneavoastră cu privire la structura și aplicațiile ce doriți să fie incluse pe DVD la adresa dvd@chip.ro.

Distribuția lunii Nexenta OS

Așa cum îl prezintă și creatorii săi, Nexenta este un sistem de operare Open Source bazat pe software GNU și kernel-ul OpenSolaris. Nexenta folosește același sistem de distribuție al pachetelor ca și distribuțiile Debian, fără a fi parte integrantă a acestui proiect. În această lună vă oferim o imagine rulabilă a versiunii Alpha 1 a acestui sistem de operare.

Versiuni complete Skype 2.0

Iată că achiziția de către eBay a companiei Skype nu a schimbat ritmul în care această aplicație se înnoiește. Versiunea 2 a programului de telefonie prin internet aduce ca noutăți câteva îmbunătățiri ale interfeței – posibilitatea de a grupa contactele, efectuarea în timp real a căutărilor de contacte. Noutatea principală adusă de această versiune este legată de introducerea suportului pentru webcam-uri.

Openoffice.org 2.0.1

Chiar dacă este doar o versiune în care sunt reparate o serie de erori, ne face plăcere să vă oferim cea mai recentă versiune a suitei Office Open Source. Chiar dacă am mai spus-o, merită să repetăm: licența OpenOffice.org permite folosirea de suite de programe în orice scopuri, comercial, personal sau educativ.

QuickTime 7.0.4

O versiune intermediară a playerului multimedia semnat Apple. Sunt remediate diferite probleme de securitate și sunt îmbunătățite performanțele encoder-ului H.264.

Versiuni evaluare Adobe Premiere Elements 2.0

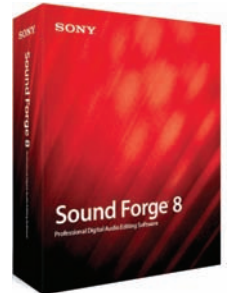
Cu Premiere Elements 2.0, Adobe atacă piața utilizatorilor casnici care doresc o soluție îndeajuns de flexibilă pentru a permite proiecte complexe. De aceea nu vă așteptați la un program în care din trei pași să vă creați propriul DVD. Considerați-l mai degrabă un pas spre Premiere-ul mare. De asemenea, nu încercați să rulați programul pe un sistem în care nu aveți un procesor capabil SSE2.

Sound Forge 8.0

Sony continuă să dezvolte gama de produse multimedia pe care le-a preluat de la Sonic Foundry. Între acestea este

inclusă și Sound Forge, aplicație destinată profesioniștilor prelucrării audio. Versiunea 8 include ca noutăți suport pentru plugin-uri VST, suport pentru driver-e ASIO, dar și posibilități de scripting sau operațiuni multiple. De asemenea, acest program este cunoscut pentru suportul pe care îl oferă pentru sincronizarea audio-video.

Zend Studio 5.1

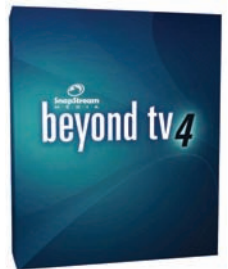
Acest pachet este unul dintre puținele medii pentru dezvoltarea aplicațiilor web folosind limbajul PHP. Conține un set complet de instrumente necesare depanării și optimizării aplicațiilor, precum și conectării acestora la servere de baze de date.

Capture ONE Pro 3.7

Prin intermediul lui Capture ONE aveți la dispoziție un mediu de preluare și prelucrare a imaginilor capturate în format RAW. Această aplicație suportă în general camere digitale din segmentul superior oferite de principalii producători.

Beyond TV 4.0

În cazul în care dispuneți în sistem de un tuner TV, prin intermediul programului Beyond TV puteți să vă transformați calculatorul într-un Personal Video Recorder. Cu ajutorul acestei aplicații puteți viziona emisiunile atât live, cât și înregistrate.

SPSS 14

Pentru cei interesați de cercetări de marketing sau de studii sociologice vă punem la dispoziție versiunea de evaluare a pachetului SPSS 14. Acest program a ajuns quasi-standardul în domeniul prelucrărilor statistice cu ajutorul calculatorului.

Linux

Secțiunea dedicată acestui sistem de operare cuprinde un nou Kernel - 2.6.15, sursele pentru serverul grafic X oferit de X.org atât în varianta 6.9, cât și în noua arhitectură propusă de varianta 7.0.

Pe lângă acestea, veți putea regăsi aplicații precum kconstruct, phplens sau gaim. Vă propunem de asemenea și o nouă versiune – 2.1 – a distribuției de buzunar – Damn Small Linux. Cu scuzele de rigoare pentru eroarea de luna trecută, reincludem Sun Studio 11 - mediul de dezvoltare C/C++ propus de Sun Microsystems.

Shareware & Freeware

În cadrul acestui disc dispuneți și de o colecție de programe freeware/shareware din cele mai diverse domenii. Între programele Freeware putem menționa Bitcomet 0.61, utorrent 1.4, Blender 2.40 sau varianta finală a codec-ului XviD 1.1. La capitolul Shareware putem indica NetLimiter 2.0.6, Tiny Personal Firewall 6.5, Twistedbrush sau Mandala Painter. Bineînțeles de pe disc nu lipsesc cele mai recente driver-e, pentru cele mai răspândite plăci de bază și plăci video, disponibile la data inscripționării discului.

Știri

CUPRINS

22

Previțiuni 2006
Tendințe

24

CES 2006
Expoziție IT

Parteneriat Motorola – Google

Telefonul meu, cu browser-ul tău

Motorola și Google au încheiat la începutul lui 2006 un contract de colaborare pe trei ani, privind lansarea de către cel de-al doilea mare producător mondial de telefoane mobile de aparate de pe care motorul de căutare să poată fi accesat prin apăsarea unei singure taste. Reprezentanții companiei au explicat că parteneriatul va impulsiona vânzările de telefoane mobile, deoarece, pentru mulți utilizatori, Google este sinonim cu internetul – așa că oferirea posibilității de accesare rapidă a motorului de căutare va reprezenta un atu în plus. Un alt efect al colaborării va fi creșterea numărului de comenzi din partea operatorilor de telefonie mobilă, aceștia încercând să găsească noi metode de majorare a veniturilor de pe urma transferurilor de date. Motorola intenționează să lanseze noile telefoane până la sfârșitul primului trimestru al acestui an. Pentru Google, avantajul colaborării cu Motorola va consta în consolidarea poziției de principal motor de căutare.

www.motorola.com; www.google.com

Google,
de acum pe
telefoanele
Motorola.

Telefonie

Încă două licențe 3G în 2006

Licitația pentru acordarea a încă două licențe de telefonie mobilă din generația a treia, 3G, va fi relansată în primele luni din 2006, a declarat președintele Inspectoratului General pentru Comunicații și Tehnologia Informației - IGCTI, Cătălin Marinescu. „Acordarea a încă două licențe 3G este un obiectiv pentru 2006 în domeniul comunicațiilor, deși ne-am fi dorit începerea acestui demers încă din 2005”, a precizat Marinescu, subliniind că proiectul inițiat de IGCTI în acest sens se află în curs de avizare la ministere. Până în prezent au fost acordate două licențe 3G operatorilor de telefonie mobilă – Connex și Orange – dar deocamdată doar Connex-Vodafone operează în piață, Orange anunțând aceste servicii pentru 2006. Potrivit președintelui IGCTI, Cosmote România și-a exprimat clar intenția de a licita pentru o licență 3G, dar au mai fost și alte semnale provenite de la operatori străini precum Tele2 Finlanda sau de la anumite fonduri de investiții care s-au interesat de condițiile de participare la licitație. Ținta IGCTI este ca,

până în 2008,

să existe patru operatori pe piața românească pentru furnizarea de servicii 3G.

www.igcti.ro

Antenele 3G
vor împânzi
România.

Statistici

Românii au prins gustul internetului

Numărul utilizatorilor de internet din România a depășit 4,3 milioane în decembrie 2005, iar numărul site-urilor românești active a crescut cu peste 50%, ajungând la 20.050, conform datelor serviciului de monitorizare a audienței pe internet Trafic.ro, oferit de compania netBridge. Astfel, anul 2005 a debutat cu 3.175.754 utilizatori români de internet, în decembrie 2005 creșterea fiind de 37% față de începutul anului și de 52,3% față de decembrie 2004, când serviciul Trafic.ro a contorizat 2.859.381 de vizitatori unici. Conform statisticilor realizate de companie, cea mai vizitată categorie de site-uri românești a fost cea de „Știri/Mass-media”, care a strâns un maxim de 18 milioane de vizitatori în luna noiembrie. Pe locul al doilea din punct de vedere al interesului internautilor s-a clasat categoria „Calculatoare-internet”, aceste site-uri atrăgând 15,4 milioane de vizitatori numai în noiembrie. Site-urile de căutare și cele cu servicii multiple (portaluri) au atras și ele 8,8 milioane de utilizatori, la fel ca și cele de Afaceri/Comerț, cu 4,3 milioane de vizitatori. O altă categorie cu potențial este cea a site-urilor de comerț electronic, în

număr de peste 720 în prezent, după ce la începutul anului existau circa 430. „Dacă ar urma același grafic, numărul de vizitatori unici de internet din România ar trebui să depășească cinci milioane în primele luni ale lui 2006, cu o mică întârziere față de previziunea noastră inițială”, a declarat Orlando Nicoară, Director General al companiei netBridge. Trafic.ro folosește pentru contorizarea numărului de utilizatori de internet din România două tehnologii: fișiere anonime de tip „cookie” și o combinație între IP-ul calculatorului și sistemul de navigare (sistem de operare, browser, plugin-uri precum java sau flash). Sistemul de monitorizare prin fișiere anonime de tip „cookie” al Trafic.ro este mult mai relevant decât monitorizarea bazată doar pe IP deoarece un număr mare de rețele și companii din România folosesc câte un singur IP sau un număr limitat de IP-uri. Prin combinația dintre IP și amprenta software a browser-ului și a plugin-urilor instalate, Trafic.ro contabilizează numărul maxim măsurabil al utilizatorilor de internet din România.

www.trafic.ro

Quaero

Alternativa europeană la Google

Câteva companii și instituții europene intenționează să lanseze un motor de căutare pe internet care să concureze Google.

Proiectul Quaero (denumirea vine de la verbul „a căuta” în limba latină), care se va finaliza într-un serviciu de căutare online, este promovat de producătorul francez de electronice Thomson și susținut de o serie de parteneri cu nume grele, cum ar fi France Telecom, Deutsche Telekom și alții.

Aflată doar în faza de proiect, ambițioasă tentativă europeană beneficiază de sprijinul specialiștilor software din centrele tehnologice din Franța și Germania și al multor agenții guvernamentale. Inițiativa privind noul motor de căutare îi aparține președintelui francez Jacques Chirac, care a atras atenția asupra faptului că Europa trebuie să concureze America și în domeniul tehnologiei. „Trebuie să răspundem provocărilor lansate de gigantul american precum Google sau Yahoo. Pe viitor, ceea ce nu va fi disponibil online, va deveni invizibil pentru restul lumii”, a apreciat Chirac într-un discurs rostit la începutul anului. Quaero nu va fi doar un motor de căutare, ci și un set de instrumente pentru traducerea, identificarea și indexarea imaginilor, a sunetului și a textului. Tehnologia, care va fi compatibilă cu toate tipurile de platforme (calculator, echipamente mobile sau de buzunar, inclusiv telefoane mobile), va furniza utilizatorilor și companiilor unelte eficiente pentru a căuta aceste fișiere multimedia, precum și soluții pentru navigarea rapidă în conținutul de acest tip.

Pentru început, Quaero va realiza o infrastructură hardware complexă, care să permită arhivarea și indexarea, cu ajutorul unor sisteme de interconectare avansată, care vor crea clustere de tipul celor folosite de Google (rețele de computere, chiar situate în locații diferite). Thomson a identificat și alte elemente absolut necesare realizării unui astfel de proiect: aplicații care să transforme fișiere audio în text corect, programe care să separe fișierele video în imagini, aplicații care să recunoască personaje

Jacques Chirac militează pentru independența IT a europenilor.

și clădiri în cadrul unei fotografii digitale.

Și japonezii vor motor!

Se pare că și japonezii s-au molipsit de la europeni pentru că guvernul nipon a anunțat că va colabora cu mai multe companii din domeniul tehnologic și cu universitățile specializate pentru a dezvolta un motor de căutare specific nipon, care să fie capabil să concureze cu gigantul american.

Grupul de lucru care va include 20 de universități și societăți, inclusiv companiile Matsushita, Hitachi, NEC, Fujitsu și NTT, precum și postul public de televiziune NHK, se va reuni pentru prima oară la sfârșitul anului pentru a lansa programul, a adăugat purtătorul de cuvânt al Ministerului Economiei, Comerțului și Industriei (METI).

Motivul? Căutarea de informații online a devenit o sursă de profit, sunt de părere oficialii niponi. Proiectul se va întinde pe o perioadă de mai mulți ani, începând cu exercițiul fiscal ce va debuta în luna aprilie 2007, cu un buget de mai multe miliarde de yen.

www.thomson.fr

Rivalitate

LCD sau plasmă? Aceasta-i întrebarea...

Producătorul japonez de echipamente electronice Matsushita Industrial, proprietarul brandului Panasonic, are în plan să investească 1,6 miliarde dolari pentru a extinde producția de televizoare cu plasmă, care încep să devină din ce în ce mai populare față de cele cu cristale lichide. „Imaginile urmărite pe televizoarele cu plasmă sunt mult mai bune din punct de vedere calitativ decât cele de pe LCD. Nu există termen de comparație. În plus, durata de producție a unui televizor cu cristale lichide este de aproximativ o săptămână, în timp ce unul cu plasmă este gata în două zile”, afirmă Yoshi Yamada, director executiv Panasonic în America de Nord. În schimb, alt producător japonez de echipamente electronice, Sharp Corp., are intenția de a investi 2,4 miliarde dolari pentru a-și păstra poziția de lider pe piața televizoarelor cu ecran LCD. Președintele companiei, Katsuhiko Machida, spune

că majoritatea fondurilor vor fi cheltuite pentru creșterea capacităților de producție la cea de-a doua uzină de echipamente LCD a grupului, pentru ca aceasta să poată ține pasul cu cererea mondială. Ca urmare a acestei expansiuni, Sharp va putea să producă aproximativ 20 de milioane de televizoare LCD pe an, comparativ cu doar cinci milioane pe an în prezent. Cele două anunțuri succesive demonstrează hotărârea firmelor japoneze de a-și menține primele poziții pe piața mondială a dispozitivelor de afișare cu ecran plat, piața pe care activează și rivalii Samsung, LG Electronics, Philips și Sony. Oficialii Samsung sunt de părere că anul acesta vom fi martorii unei cereri mari pentru televizoare LCD, în condițiile în care prețurile continuă să scadă. Conform estimărilor, piața globală de televizoare LCD va totaliza în 2006 între 25 de milioane și 30 de milioane de unități. panasonic.co.jp; sharp-world.com

LCD sau plasmă? Românii răspund: după buget!

Realitatea TV

Știrile în format podcast

Canalul românesc de știri Realitatea TV a lansat un serviciu de știri prin tehnologia podcast - un sistem de publicare pe internet de informații în format audio și video. Știrile fiecărei zile sunt condensate într-un fișier audio și în unul video, care pot fi apoi descărcate și urmărite fie pe computer, fie pe orice player de muzică digitală sau pe un player portabil cu performanțe video (cum este, de pildă, iPod Video produs de Apple).

Realitatea TV oferă un podcast pe zi.

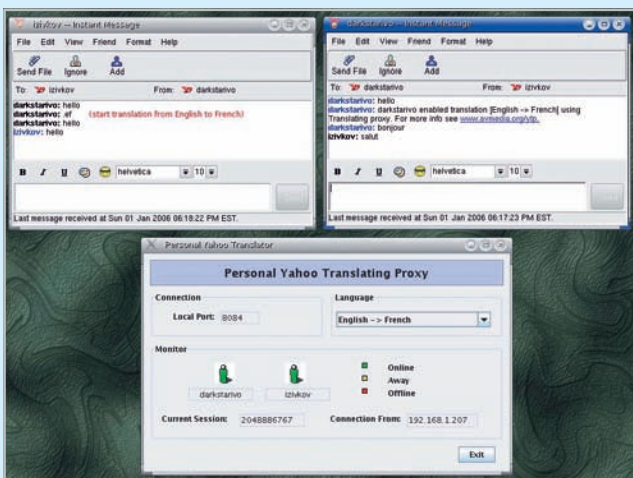
Comunicare

Yahoo te traduce instantaneu

Yahoo Translating Proxy, un proiect Open Source gratuit, poate ușura comunicarea dintre persoanele care nu vorbesc aceeași limbă. Instrumentul „interceptează” mesajele utilizatorilor de Yahoo Messenger, le traduce folosind Google Translate și le trimite mai departe la destinatar. Traducerea poate fi făcută în și din engleză în limbile germană, spaniolă, franceză, italiană și portugheză. Pentru a beneficia de Yahoo Translating Proxy, utilizatorii trebuie să descarce un software și apoi să scrie o anumită comandă într-o

fereastră de mesaje instant ca să pornească translatorul. Aceștia pot încerca programul, înainte să-l instaleze, configurând clientul lor de Yahoo să ruleze un proxy pe un server găzduit de creatorii softului. Programatorii canadieni care lucrează în cadrul acestui proiect se străduiesc în prezent să dezvolte facilități automate de traducere care să elimine necesitatea tastării vreunei comenzi și să asigure un suport pentru diferite limbi, inclusiv cele asiatice și rusa.

www.ksc-creative.com/ytp/

Yahoo Translating Proxy, un proiect Open Source gratuit.

RomTelecom

Tarifele de interconectare s-au redus

Curtea de Apel București a respins cererea companiei RomTelecom de suspendare, pe durata procesului, a deciziei Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații prin care operatorul e obligat să reducă tarifele de interconectare. Prin acest lucru, instanța confirmă faptul că

reducerea tarifelor de interconectare nu este de natură să provoace pierderi nejustificate operatorului de telefonie, fiind, în același timp, un demers de maximă importanță pentru dezvoltarea concurenței efective pe piața românească de comunicații. „Tarifele de interconectare sunt cheia competiției, iar obiectivul ANRC este dezvoltarea concurenței pentru că piața românească nu poate continua să rămână sub dominația unui singur operator. Publicul consumator va simți curând avantajele acestei decizii. Sunt convins că în maximum un an utilizatorii români vor avea de ales dintr-o gamă largă de servicii de telefonie a mai multor operatori care vor lupta, prin oferte și prețuri, dar și prin calitate și eficiență, pentru a câștiga fiecare utilizator”, a declarat Dan Georgescu, președintele ANRC.

www.anrc.ro

Mai puțini bani pentru convorbirile telefonice.

Realizări

Români la conducerea Microsoft

Alți doi manageri români au călcat pe urmele fostului director al Microsoft România, Silviu Hotăran (care a preluat conducerea celui mai mare producător de software din lume pe întreaga regiune a Europei de Sud-Est) și au obținut funcții de conducere la nivel de corporație. Astfel, Paul Micheș, unul dintre cei patru fondatori ai Microsoft România, a preluat de la 1 ianuarie postul de la Londra de Readiness Manager pentru Europa, Orientul Mijlociu și Africa (EMEA). Micheș, care a deținut funcția de manager pentru clienții IMM și pentru parteneri la Microsoft România, răspunde acum de instruirea personalului de vânzări al Microsoft în această regiune. Tot la începutul lui 2006, Dorin Badea a

preluat funcția de Microsoft Services Lead pentru filiala din Scoția, la Glasgow. El a condus la Microsoft România departamentele Services și Platform Group.

www.microsoft.com

Silviu Hotăran, un model de urmat pentru managerii români.

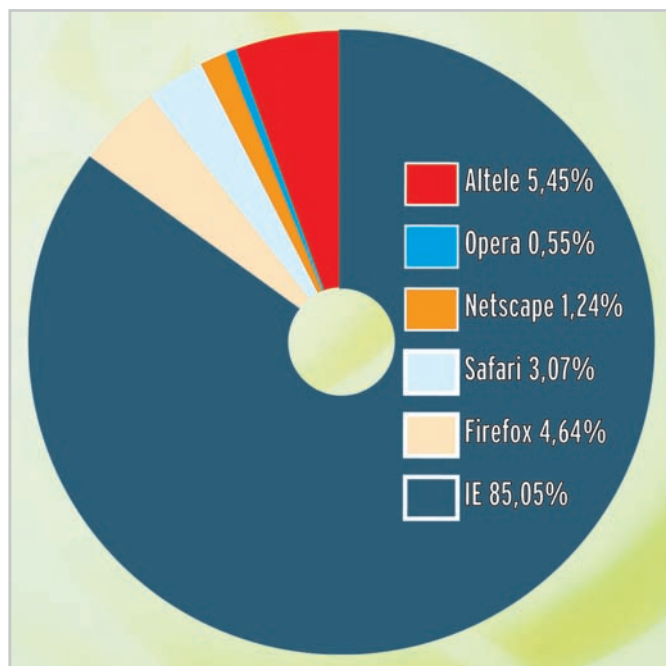
Raport

Explorer pierde teren

Raportul de analiză al companiei de cercetare a pieței NetApplications, realizat la începutul lui 2006, arată că cel mai utilizat program de navigare online, Internet Explorer, a pierdut circa 5% din cota sa de piață la nivel mondial. Pierderile IE au reprezentat însă procente câștigate de rivalii săi Safari și Firefox. Astfel, dacă în 2004 cota de piață a Internet Explorer a fost de 90,31%, anul trecut aceasta a scăzut la 85,05%. Pe locul doi în topul celor mai populare browser-e s-a clasat Firefox, care a încheiat anul trecut cu o cotă de piață de 4,64% – în creștere cu 10%

față de 2004. Singurul program de navigare online care a crescut constant pe piață anul trecut a fost Safari, care a obținut un procent de 3,07% din piață. În clasament urmează Netscape, cu o cotă de piață de 1,24% pe 2005, și Opera, care, în ciuda lansării variantei gratuite fără reclame, a obținut doar un segment de 0,55%, la același nivel ca și în 2004. Analizii sunt de părere că cele zece procente obținute de Firefox reprezintă un pas determinant, tot mai multe companii urmând să adopte acest browser.

www.mozilla.org

Știri

Portabilitate

Schimbi operatorul, păstrezi numărul

Începând cu anul 2007, clienții operatorilor de telecomunicații vor putea să renunțe la serviciile companiei de telefonie la care sunt abonați, fără a-și pierde numărul de telefon. Operațiunea va fi posibilă însă numai după ce cadrul de reglementare a operațiunii va fi finalizat. Conform oficialilor Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații (ANRC), procedurile necesare introducerii sistemului de portabilitate vor fi finalizate în cursul anului 2006. Președintele ANRC, Dan Cristian Georgescu, a afirmat că operațiunea este îngreunată și de unele dificultăți tehnice, pentru că nu toate centralele telefonice din România sunt digitale. În plus, portabilitatea numerelor depinde și de operatorul RomTelecom, care trebuie să digitalizeze complet infrastructura de telecomunicații și să treacă la o rețea de tip NGN (Next Generation Network). Baza

Anul viitor vom putea păstra numărul de telefon, indiferent de operator.

de date centralizată care va conține informații cu privire la numerele portate va fi gestionată de ANRC și va oferi acces tuturor furnizorilor la informațiile necesare în vederea portării numerelor. În primă fază, implementarea portabilității va viza numerele de telefon fix (numere geografice) din interiorul aceluiași județ. De exemplu, un abonat al unui furnizor de servicii de telefonie fixă, care decide să se aboneze la alt furnizor, își va putea păstra numărul numai dacă nu își schimbă județul de reședință. Conform ANRC, RomTelecom va fi obligată să asigure clienților această facilități începând cu 1 iulie 2006. www.anrc.ro

Connex, Orange

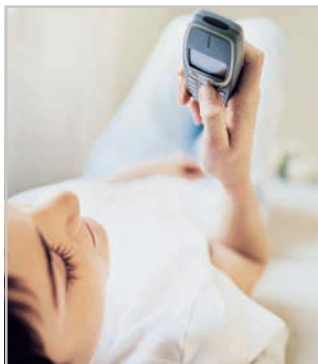
Record la SMS-uri

Clienții companiilor MobiFon și Orange România au trimis, în perioada sărbătorilor de iarnă, peste 81 de milioane de mesaje scrise. De Crăciun (24 - 26 decembrie), în rețeaua Orange s-au trimis nu mai puțin de 15,6 milioane de mesaje, cu 72% mai mult decât în 2004, iar de Revelion (31 decembrie - 2 ianuarie), numărul acestora a atins cifra record de 14,6 milioane (cu 55% mai mult decât în anul precedent). Abonații Connex au fost însă mult mai harnici: în respectivele perioade au trimis celor dragi nu mai puțin de 51 de milioane de mesaje, aproape dublu față de anul 2004. Fără a preciza cifre, și oficialii Zapp au anunțat o creștere a numărului de mesaje trimise de Sărbători de aproximativ 150% față de aceeași perioadă a anului anterior, serviciul „multi-SMS” lansat în decembrie generând circa 8%-9% din totalul SMS-urilor trimise cu aceste ocazii. La un preț mediu de șapte cenți pentru un mesaj, recordurile de mesaje scrise au adus furnizorilor de telefonie mobilă încasări suplimentare de circa cinci milioane euro. De asemenea, traficul de voce în rețeaua Connex - Vodafone a înregistrat, între 31

decembrie 2005 și 1 ianuarie 2006, o creștere de aproximativ 44%, comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, în timp ce în perioada 24 - 25 decembrie, traficul de voce a avansat cu 33,9%. La Orange, creșterea de trafic voce a fost de 30% de Crăciun și 40% de Revelion, față de perioadele similare din 2004.

Nici mesajele multimedia nu au fost neglijate: în perioada Crăciunului, clienții Orange au trimis cu 400% mai multe mesaje multimedia (MMS) față de anul trecut, iar cei Connex - Vodafone cu 23%. În perioada 31 decembrie - 1 ianuarie creșterea a fost de 340% pentru Orange.

www.connex.ro; www.orange.ro
www.zapp.ro

Românii au scris de Sărbători cât pentru tot anul!

Adio camera obscură

Nikon renunță la filmul fotografic

Asemenea concurenților de la Olympus și Kodak, și pentru Nikon filmul fotografic de 35 de milimetri s-a derulat până la capăt! Compania a anunțat, luna trecută, că renunță la producerea camerelor foto tradiționale, pentru a-și concentra întreaga atenție asupra produselor foto digitale. Camerele foto cu film reprezentivă în acest moment sub 5% din vânzările firmei, hotărârea luată urmând să-i permită acesteia să opereze mai bine pe piața camerelor digitale, care este „din ce în ce mai competitivă”. Nikon va înceta și producția carcaselor pentru aparatele foto, ca și a obiectivelor manuale interschimbabile pentru camerele de format mare. Cu toate acestea, stocurile companiei vor fi disponibile până cel puțin în vară. Nikon va continua să ofere camerele foto și obiectivele F6, destinate profesioniștilor. Vânzările

produselor din gama FM10 vor continua de asemenea, dar numai în afara Europei, a mai anunțat compania. Firma se așteaptă la creșteri de la segmentul superior al pieței, indicând creșterea cererii pentru camerele SLR digitale, datorată nu numai trecerii profesioniștilor la camerele digitale, ci și upgrade-urilor făcute de consumatori de la camerele compacte.

www.nikonusa.com

Viitorul Nikon stă în camerele foto digitale.

Google

Peste un miliard pentru AOL

Pentru a achiziționa 5% din acțiunile America Online, compania Google a plătit un miliard de dolari bani gheață, plus un bonus de 300 de milioane de dolari în servicii de publicitate. Tranzacția a fost efectuată pentru menținerea acordului de colaborare cu cel mai important partener online al companiei, care generează circa 10% din cifra de afaceri a Google. Prin acest acord, Google devine acționar minoritar al AOL, cu drept de a se pronunța asupra viitorului acesteia. Cele două companii au semnat un nou contract de publicitate, prin care AOL va putea folosi orice tip de reclame oferite de Google (text, banere și rezultate sponsorizate din motorul de căutare). Agenții companiei vor putea vinde de asemenea și reclame în site-urile deținute de Google și, în plus, AOL va vinde publicitate în sistem similar Google cu ajutorul unui nou serviciu, Marketplace, folosind tehnologia companiei, dar independent de vânzările realizate

de Google. Cei doi parteneri vor colabora pe mai multe segmente de activitate, incluzând căutările multimedia, audio și video, aplicațiile de mesagerie online Google Talk și AOL Instant Messenger. Asocierea dintre AOL și Google a fost la un pas de a eșua în favoarea unui parteneriat strategic între AOL și Microsoft, respectiv portalul său MSN. Tratatul asemănător s-a purtat, în noiembrie 2005, cu portalul Yahoo.

www.google.com; www.aol.com

Google deține acum 5% din acțiunile AOL.

Știri

Perspective bune

Seagate a pus mâna pe Maxtor

Producătorul de hard diskuri și echipament de stocare digital Seagate a achiziționat compania rivală producătoare de hard diskuri Maxtor printr-un schimb de acțiuni evaluat la 1,9 miliarde de dolari. Tranzacția este un exemplu clasic de reducere a costurilor și obținere a unor rezultate mai bune prin alăturarea a două companii. „Maxgate” se așteaptă la economii operaționale anuale de aproximativ 300 de milioane de dolari, „după primul an de la integrare”. Ultimii ani au fost dificili pentru producătorii de hard diskuri, din cauza concurenței acerbe, scăderii ratelor de profit și a prețurilor. În luna octombrie, Maxtor a

început din nou să înregistreze pierderi, după o scurtă perioadă de profit. Compania a înregistrat pierderi de 7,1 milioane de dolari la vânzări de 926 de milioane, pe o perioadă de trei luni. Seagate, în schimb, se numără printre companiile care au înregistrat cel mai mare succes în ultima vreme. Odată ce achiziția va fi finalizată – în a doua parte a anului – compania rezultată va funcționa sub denumirea Seagate și va fi condusă de directorii Seagate. CEO-ul Maxtor, C. S. Park, va primi un post de director în noua companie. Până atunci, cele două companii vor funcționa separat. www.seagate.com

Cei doi foști rivali vor colabora sub un nume comun.

Vânzare

Euroweb își schimbă stăpânul

După Cehia și Slovacia, furnizorul american de soluții de comunicare Euroweb International a vândut și filialele din România și Ungaria către Invitel Rt, al doilea mare operator de telefonie din Ungaria. Identitatea operatorului și valoarea tranzacției nu au fost dezvăluite de la bun început, întrucât ar fi putut influența evoluția acțiunilor Euroweb, care este cotate la bursa americană Nasdaq. Oficialii companiei au declarat însă că prețul pentru filiala din România este de 30 de milioane dolari, mai

mare decât pentru cea slovacă. Invitel va mai achiziționa o serie de firme din Europa Centrală și de Est și are intenții de dezvoltare a activității de pe aceste piețe, au asigurat oficialii Euroweb România. Compania maghiară, fondată în 1994, deține poziția de operator dominant în nouă dintre cele 54 de regiuni ale țării vecine, propria rețea națională backbone pentru transmisiuni de date, precum și un număr important de rețele metropolitane și sisteme de acces punct-multipunct (PMP). www.euroweb.ro

EUROWEB INTERNET FOR BUSINESS
 DESPRE EUROWEB | SERVICII | SUPOORT 24/7 | CONTACT
SOLUȚII PORTABILE DE COMUNICAȚII.
 În peste 10 ani am implementat o rețea performanță la nivel național.

Zapp

Telefonul fix... mobil

Operatorul de telecomunicații Zapp a lansat, în luna ianuarie, noul său serviciu Zapp FixTel, care poate înlocui soluțiile de telefonie fixă, permițând accesul la comunicații de voce și date. Serviciul este oferit prin intermediul lui Z1110, primul telefon fix wireless din oferta companiei. Acesta are încorporat un modem de mare viteză (153,6 kbps) și, pentru acces la internet, navigare și transfer de date, poate fi conectat la computer prin intermediul unui cablu USB.

Zapp FixTel este disponibil pe bază de abonament lunar în valoare de cinci dolari (fără TVA) și include 100 de minute de convorbiri în rețea. În plus, serviciul Zapp FixTel oferă acces la tarife mici: 0,03 dolari/minut pentru apelurile în rețea, 0,04 dolari/minut pentru apelurile către Rom-Telecom și 0,15 dolari/

minut pentru apelurile către alte rețele. Fiecare abonat al serviciului poate opta pentru maximum șapte numere favorite din rețeaua Zapp, convorbirile cu numerele așezate fiind tarifate cu 0,02 dolari/minut. În fiecare lună, numărul minutelor de convorbiri în rețea poate fi majorat prin intermediul minutelor bonus acordate pentru apelurile primite din afara rețelei. Astfel, pentru fiecare minut de apel primit din afara rețelei, abonatul beneficiază gratuit de un minut de apel în rețeaua Zapp.

www.zapp.ro

Z1110, telefonul jumătate fix – jumătate mobil.

Google

Din nou la tribunal

Compania Google este acuzată că ar fi utilizat pentru serviciul de telefonie online Google Talk două tehnologii de comunicare asupra cărora nu are licență. Acuzatorul este firma americană Rates Technology, care deține drepturile asupra tehnologiilor respective. Deși procesul a fost intentat încă din octombrie 2005, cazul a devenit public abia în 2006. Oficialii Rates Technology pretind despăgubiri în valoare de cinci miliarde dolari, afirmând că Google a preluat tehnologiile proprietare ale companiei prin care convorbirile internaționale prin internet sunt mai ieftine. Cu toate aceste acuzații, Google o duce din ce în ce mai bine, atrăgând peste 40% dintre utilizatorii de internet, având mai mult cu 10 procente față de rivalul său Yahoo. De asemenea, Google și-a crescut cota de căutare cu 5,2% comparativ cu anul anterior, în timp ce Yahoo a înregistrat o scădere a cotei. Și din punctul de vedere al activității bursiere, compania fondată de Page și Brin este pe un

trend ascendent. Analizii anticipează că, în 2006, valoarea unei acțiuni va depăși 600 de dolari – unii dintre aceștia dând ca sigură atingerea pragului de 2.000 de dolari pentru o acțiune a motorului de căutare. În aceste condiții, investitorii încep să se teamă ca nu cumva boom-ul Google să nu fie urmat de un nou crash de genul celui .com.

www.google.com

Google Talk, un serviciu deja contestat!

Premieră pe web

Safe Search în limba română

Începând cu prima zi a anului 2006 românii pot naviga mai sigur pe internet, folosind prima soluție locală de Safe Search. Focalizată pe rezultatele din Google, dar și pe navigarea directă prin link-uri, aceasta a fost lansată de către Positive Media Ro. Soluția „filtrează”, practic, rezultatele unei căutări efectuate în limba română, eliminând dintre rezultate site-urile ce au conținut pentru adulți, de exemplu. Pentru a evita situațiile de maximă penibilitate pentru părinți sau profesori, Positive Media Ro a lansat o soluție de căutare și navigare pe internet în condiții de siguranță. Aceasta este realizată sub forma unei pagini de start pe web, fiind gândită pe principiul totul într-un ecran. Pentru căutare pe

web, utilizatorii români își pot folosi motorul de căutare preferat, Google, îmbunătățit cu capacități de filtrare pentru limba română, aflate în stadiul de laborator, neaplicate încă pe Google.ro. Suplimentar, s-a mai introdus un prefiltru pentru aproape 60 de cuvinte ofensive în limba română, ignorate în prezent de Google. În plus, pe www.genium.ro utilizatorii pot accesa instantaneu mai multe funcții de căutare ale Google, de la site-uri și imagini până la blog-uri, discuții, referate sau cărți în limba engleză și română. Funcțiile de căutare ale Google sunt completate de posibilitatea căutării instantanee în opt aplicații de tipul dicționarilor pentru traduceri, explicative și enciclopedice. www.genium.ro

Fuziune

Flamingo + Flanco = SUCCES

După aproape două luni de la anunțarea intenției de dezvoltare prin fuziuni și achiziții, Flamingo a făcut publică semnarea împreună cu Flanco International a unui acord de intenție cu privire la joncțiunea activităților celor două firme sub umbrela Flamingo Internațional. Valoarea totală a tranzacției este de circa 37 de milioane de euro. Conform acordului, ambele mărci, Flamingo și Flanco, vor fi menținute, Flanco urmând să intre în holdingul Flamingo Internațional ca filială deținută integral. În urma operațiunii a fost creat un nou

holding, cu o cifră de afaceri care depășește 200 milioane de euro și care ocupă poziția a doua în topul retailer-ilor de produse IT, electronice și electrocasnice. Dragoș Cincă, președintele Flamingo Internațional, va deține această poziție și după finalizarea tranzacției. Părțile implicate au agreeat un calendar de desfășurare a tranzacției, ambele intenționând ca în cel mai scurt timp să semneze și contractul. Acordul de intenție nu angajează cu caracter definitiv părțile și nu garantează finalizarea tranzacției, aceasta depinzând de aprobarea Consiliului Concurenței, precum și de alte aspecte tehnice și legale. Tranzacția va fi supusă aprobării Adunării Generale a Acționarilor Flamingo. În cazul în care se trece cu bine prin toate aceste etape, finalizarea ar putea să aibă loc în luna martie 2006. www.flamingo.ro

Deschiși la schimbare

PC-uri Dell cu... AMD

La începutul anului 2006, conducerea companiei Dell se declară complet deschisă pentru noutăți. Astfel, singurul producător de computere din lume care utilizează în prezent doar procesoare de la Intel, fiind astfel cel mai mare client al acestuia, a afirmat, prin vocea CEO-ului Kevin Rollins, că este gata de a produce computere care rulează pe microprocesoare de la Advanced Micro Devices. Speculațiile despre acest eveniment au început încă de anul trecut, când

oficialii companiei au admis că ar putea folosi componentele AMD pentru servere și au început să vândă procesoare AMD individuale pe site-ul firmei. Producția bazată pe AMD i-ar putea permite lui Dell să ofere computere la prețuri mai mici, fără ca acest lucru să-i afecteze profiturile. Compania a avut o creștere mai lentă a veniturilor în 2005 față de cele prognozate, pentru că au scăzut prețurile sistemelor entry-level. O altă noutate este anunțul prin care Dell va oferi, în afară de clasicul Internet Explorer, și o altă soluție de navigare preinstalată. Este vorba despre notebook-urile companiei, care vor dispune de ultima versiune a browser-ului Firefox. Inițiativa vine însă doar din partea reprezentanței britanice, Dell Asia Pacific clarificând faptul că nu intenționează să apeleze la aplicațiile Mozilla.

www.dell.com

Notebook-urile Dell vor naviga cu Firefox.

Implant

Un cip mic pentru mână, un pas uriaș pentru omenire

Fanii scriitorului SF William Gibson au demonstrat că de la ficțiune la realitate nu este decât un pas. Astfel, ultima modă printre împătimitii tehnicii este implantul cu cipuri RFID (*Radio Frequency Identity*). Inserțiile cu cipuri, efectuate de obicei pe dosul palmei, permit identificarea purtătorului, care dispune de o serie de privilegii bazate pe folosirea de parole, cum ar fi, de exemplu, deschiderea ușilor sau logarea la un anumit sistem. Una dintre cele mai spectaculoase demonstrații a fost efectuată, recent, de un canadian – Amal Graafstra, de 29 de ani. Acesta a arătat, în cadrul unui interviu de promovare a tehnicii implantului, că nu mai are nevoie să folosească uzualele parole – cipurile inserate în mâinile sale asigurându-i accesul facil în locuri unde este necesară autentificarea. Cipurile, care costă doar doi dolari, pot interacționa cu dispozitivele instalate în computer sau în diverse electronice, activându-se atunci când intră în raza de acțiune a unui reader (aproximativ zece centimetri), care

scanează datele existente în memoria cipului și care costă circa 50 de dolari. Pionierul implanturilor, împreună cu alți 20 de prieteni care și-au injectat astfel de cipuri (cu dimensiuni mai mici decât ale unui bob de grâu și care rezistă până la 100 de ani) au fondat deja un forum, unde se poate face schimb de informații privind această tehnică. Operația, realizată de chirurgi, dar și de veterinari sau simpli artiști ai body-piercing-ului, nu este dureroasă, iar cipul nu este vizibil cu ochiul liber. Practicanții acestei tehnici speră ca, pe viitor, să folosească aceste cipuri pentru a stoca, transmite și accesa wireless informații personale criptate în diverse moduri.

tagged.kaos.gen.nz

Graafstra a filmat operația de implant.

Vânzări

Mai multe telefoane LG

Compania sud-coreeană LG Electronics estimează o creștere de aproximativ 25-30% a numărului de telefoane mobile vândute în SUA în 2006. Nivelul atins anul anterior a fost de 55 de milioane de unități. La nivel mondial, compania așteaptă o creștere de 8-10% față de volumul din 2005, respectiv 770 de milioane de aparate vândute. În plus, aproximativ 30% din totalul telefoanelor mobile care vor fi vândute în 2006 vor fi modele 3G (generația a treia), au precizat oficialii LG. Compania și-a propus pentru 2006 o cotă de piață de 8,3% - 8,4%, în creștere cu 1,4% față de rezultatele anului anterior.

www.lge.com

Telefoanele LG au „priză” la utilizatori.

Extensie

Peer-to-peer pentru Firefox

O nouă extensie pentru browser-ul Firefox stârnește deja valuri printre bloggeri, deși deocamdată nu este încă disponibilă. AllPeers, o companie din Marea Britanie, a dezvoltat un instrument peer-to-peer pentru browser-ul Open Source, despre care spune că acesta combină puterea Firefox și eficiența BitTorrent pentru a transforma browser-ul preferat într-un instrument puternic pentru partajarea fișierelor multimedia. Extensia gratuită va fi disponibilă „în curând”, conform companiei, care a postat screenshot-uri ale interfeței acesteia pe site-ul său web. Recent, nivelul de interes față de aceasta a crescut spectaculos, zeci de blog-uri noi fiind postate, conform rezultatelor oferite de motorul de căutare pentru blog-uri Technorati. Mulți dintre autorii de blog-uri au căzut de acord că această extensie ar putea crește cota de piață a Firefox. Alții sunt însă sceptici, spunând că asocierea browser-ului Open Source cu programele peer-to-peer i-ar putea afecta reputația.

www.allpeers.com

Servicii

WIMAX în România din 2006

Primele servicii de internet în bandă largă bazate pe tehnologie WIMAX vor fi furnizate în 2006 de Societatea Națională de Radiocomunicații (SNR). Ministrul Comunicațiilor Zsolt Nagy este de părere că țara noastră nu are decât avantaje prin utilizarea acestei tehnologii, datorită costurilor reduse ale infrastructurii necesare și ariei largi de acoperire. Nagy, împreună cu Inspectoratul General pentru Comunicații și Tehnologia Informației (IGCTI) și Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații (ANRC), va definitiva cadrul de reglementare a modului de acordare a licențelor 3,5 GHz, una din benzile de frecvență utilizată de tehnologia WIMAX. În prezent, dispun de licențe 3,5 GHz operatorii Orange România, Mobifon (Connex-Vodafone), Idilis, Astral

Telecom, Accessnet International, SNR și POSTelecom. Standardul WIMAX (*Worldwide Interoperability for Microwave Access*) poate furniza acces fără fir la internet pe suprafețe cu arii de până la 50 kilometri și funcționează în benzi de înaltă frecvență. Viteza maximă de transfer a datelor poate atinge 70 Mbps.

www.snr.ro

ePayment

Asigurare RCA online

Începând cu luna ianuarie, asigurarea de răspundere civilă auto poate fi contractată pe portalul www.portaldeasigurari.ro și plătită online, cu cardul, în condiții de maximă siguranță. Portalul este operat de compania de brokeraj în domeniul asigurărilor ROMASIG. Operațiunile de plată cu cardul sunt procesate și supravegheate împotriva tentativelor de fraudă de către compania românească GECAD ePayment. Pentru plata online trebuie parcurși doar câțiva pași. Dați clic pe prima pagină, pe calculatorul RCA online, completeți câmpurile solicitate și apăsați butonul „Calculează”. O nouă pagină vă va afișa opțiunile de asigurare

pe care le aveți de la diverse companii din domeniu. Completați datele ce trebuie trecute pe polița de asigurare, iar apoi plătiți online. ePayment a fost lansată pe piața autohtonă pe 15 iulie 2004, iar de atunci la sistemul ePayment au aderat peste 250 de comercianți web. Lunar, pe site-urile acestora se efectuează peste 4.500 de tranzacții. În prezent, ePayment procesează comenzi cu plata prin card bancar (VISA, MasterCard, Diners, JCB, AMEX), transfer bancar, plata la livrare, microplăți (SMS și DTMF) și BRD-Mobilis, fiind singura soluție completă pentru e-commerce de pe piața românească.

www.portaldeasigurari.ro

The screenshot shows the ROMASIG website interface. At the top, there's a navigation bar with links like Home, Calculator, Legislatie, Asigurari, Concept, Traditie, Societati, Analiza, Intrebari, International, Jobs, and Contact. The main content area features a large banner for 'Calculatoare RCA online' with a car image. Below this, there are sections for 'Stiri Interne' and 'Legislatii utile'. A sidebar on the left contains 'Asigurari online ca plică prin card', 'CARTE VERDE ONLINE', 'Stiri Interne', 'Comunicat', 'Comisia de Supraveghere a Asiguratorilor', and 'Feedback E-mail'. At the bottom, there's a footer with 'Portalul de asigurări, eficient și comod.'

Reuters

Știri video gratuite

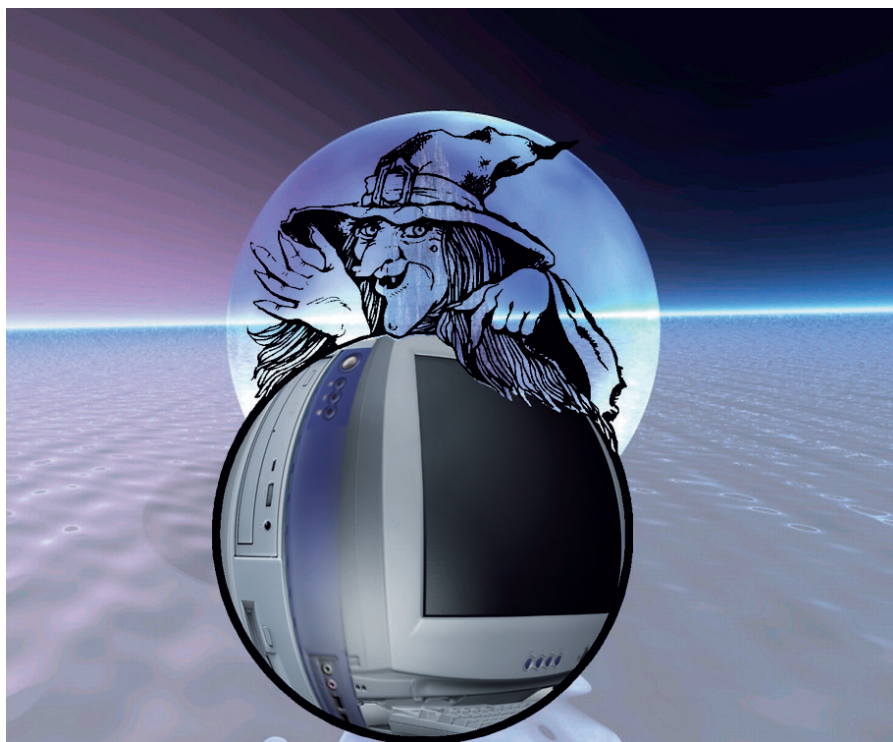
Serviciul de știri video al agenției de presă Reuters a anunțat un program pilot menit să crească audiența companiei pe segmentul online. În cadrul acestuia, conținutul Reuters va putea fi preluat de proprietarii de site-uri web, firme sau persoane particulare. Pe internet, vor fi disponibile circa 20 dintre știrile zilei, îmbogățite continuu. Ele vor fi redate într-un format special, care necesită instalarea unui player care să decodeze conținutul multimedia.

Până acum, site-urile care doreau să preia știrile agenției o puteau face numai contra cost. Noua strategie are ca scop creșterea prezenței web a agenției de știri, spun analiștii în domeniu. Și postul de televiziune CNN a introdus știrile video gratuite pe site-ul de internet, fiind obligat să ia această măsură de concurență tot mai acerbă pe acest segment din partea posturilor americane concurente.

<http://labs.reuters.com/video/>

The screenshot shows a video player interface with a list of news items. The first item is 'Girl dies of bird flu' with a video thumbnail showing a bird in a cage. The second item is 'World's largest icecream cake' with a video thumbnail showing a large cake. The third item is 'Warship poses asbestos' with a video thumbnail showing a ship. At the bottom, there's a 'PLAY ALL (15 videos)' button and the 'REUTERS' logo.

Video playerul e compatibil atât cu computerele Apple, cât și cu cele Windows.

Pariul IT&C

2006, mai bun decât 2005!

Anul 2005 s-a dovedit a fi un an bun pentru industria IT&C, dar acum a trecut – trăiască deci 2006! Oare ce va aduce el nou iubitorilor de tehnologie? La această întrebare se „înghesuie” să răspundă nu numai specialiștii și publicațiile din domeniu, ci și utilizatorii. Iată, în continuare, câteva dintre predicțiile generale privind anul în curs, așa cum au apărut ele pe internet!

Corina Căilean

2006 va fi, cu siguranță, anul noutăților. Normal, ați putea spune, căci domeniul este în continuă dezvoltare și nimeni nu poate bate pasul pe loc (nu de altceva, ci pentru că îl omoară concurența :)). Specialiștii au trasat însă câteva direcții de dezvoltare: mai repede, mai mic, mai ieftin. Rămâne de văzut dacă cei trei „mai” vor fi și puși în practică.

Hardware

În domeniul procesoarelor, revoluția continuă. Motorul: Intel și tehnologia de 65 nm. Nou-veniții: procesoarele dual-core pentru platforme mobile și platformele desktop cu Intel ViiV. Nici celelalte componente nu se vor lăsa mai prejos. Plăcile de bază vor migra către formate mai noi și vor avea dimensiuni

redușe, plăcile video vor dispune de cipuri grafice mai puternice, iar sistemele dual-core vor câștiga o cotă importantă de piață. Utilizatorii vor prefera, în număr din ce în ce mai mare, notebook-urile dotate cu hard-uri încăpătoare, cu display-uri generoase, dar cu greutate redusă, cu o autonomie din ce

Webcam-ul, dotare standard pentru notebook.

în ce mai mare și cu un preț din ce în ce mai mic. Utopie? Nu chiar, spun specialiștii, care precizează că anul 2006 va fi anul mobilității. Drept pentru care, printre dotările standard ale notebook-ului vor figura conectivitatea Wi-Max și camera video.

Cu toate acestea, estimează analiștii români, ritmul de creștere al pieței românești de laptopuri va fi mai mic față de 2005, motivul principal fiind maturizarea pieței. Se speră, totuși, că în România se vor vinde anul acesta peste 100.000 de laptopuri, după ce în 2005 au fost cumpărate aproximativ 90.000 de unități. Pentru că tot am pomenit de ecrane, în 2006 tot mai mulți utilizatori își vor lua la revedere de la vechiul CRT, înlocuindu-l cu monitoare LCD cu diagonala de 19” și cu un timp de răspuns cât mai redus. Trendul de ieftinire a componentelor se va menține și în acest an, spun analiștii, fapt care va duce la o scădere semnificativă a prețurilor, atât pentru sistemele desktop, cât și pentru cele notebook. De asemenea, monitoarele LCD vor costa din ce în ce mai puțin și vor deveni accesibile utilizatorilor, care vor putea să cumpere ecrane cu diagonale „generoase”.

Software

Deja nu mai este o predicție, ci o certitudine: Microsoft aduce utilizatorilor, în 2006, sistemul de operare Vista și noua versiune de Office. Cu toate acestea, Linux va obține victorii importante, urmând să fie prezent pe tot mai multe calculatoare din școli și din instituții publice. Deci „bătălia” între „pinguin” și Microsoft va continua! Vor câștiga teren programele antivirus și cele spyware, în urma atacurilor din ce în ce mai dese ale hackerilor care, anul acesta, se vor reorienta către atacarea software-ului Open Source.

Tehnologii

Specialiștii spun că 2006 va fi, prin definiție, anul HDTV și al tehnologiilor wireless. Bătălia dintre cele două standarde, Blu-Ray și HD-DVD, va duce la o dezvoltare accelerată a suportului video și a domeniului hardware corespondent.

Internet

Anul rețelelor de cartier, spun specialiștii autohtoni. Și anul în care, în România, va fi nominalizat primul oraș digital, bazat pe rețeaua metropolitană formată din serviciile municipalității, rezidenți și servicii comerciale, prin intermediul programului urmând a fi oferite servicii informatice integrate locuitorilor. Tot mai mulți utilizatori vor folosi feed-urile RSS pentru a se informa.

Marile firme

Mișcări pe piața IT

Conform prestigiosului săptămânal USA Today, există o mare probabilitate ca, în cursul acestui an, CEO-ul Apple, Steve Jobs, să fie demis. Ipoteza a fost emisă de specialiștii IT pornind de la o caracteristică proprie industriei IT&C: lipsa de răbdare. Astfel, analiștii prezic că, în momentul în care iPod își va pierde supremația, executivul Apple (care și așa a avut o „domnie” mai lungă decât se aștepta) ar fi înlăturat de la conducere, în condițiile în care, în 2005, a mai bifat la activ câteva lansări de produse care s-au dovedit a fi un semi-eșec. O altă predicție contabilizată de ziariștii americani spune că Google va ajuta Microsoft să „iasă” din nou în față. Aceasta datorită faptului că firma condusă de Gates funcționează la parametrii maximi atunci când trebuie să facă față provocărilor, iar Google se anunță (în ciuda declarațiilor făcute de Gates la CES) drept principalul competitor în 2006. Singura problemă care mai rămâne de

Va părăsi Steve Jobs „barca” Apple?

rezolvat este că „deocamdată, Microsoft vinde ceea ce Google dă pe gratis”, notează, malițioși, ziariștii americani. O altă publicație prestigioasă, revista „Wired”, prevede că Google va suferi un eșec răsunător pe piața bursieră, fapt care ar putea genera, conform principiului dominoului, un nou crah de proporții în domeniul .com – aceasta pornind de la ascensiunea fulminantă (însă nefondată, conform unor analiști) a acțiunilor Google la bursă.

în ultimii ani – casa digitală (ajuns și pe plaiurile mioritice), despre care vorbește toată lumea, dar care a rămas doar în stadiul de proiect, va face încă un pas pentru a deveni realitate. Cât despre noile console, nici aici nu vom mai avea parte de surprize neașteptate – utilizatorii știu deja ce așteaptă de la viitorul PS3. Și vorbim în special despre console, pentru că se pare că în 2006 acestea vor spulbera supremația jocurilor pe PC. Aceasta deoarece nu mai sunt destinate exclusiv celor mici sau adolescenților, ci vizează utilizatori din toate categoriile de vârstă. În plus, noile generații de console pot concura la același nivel cu PC-urile performante, utilizatorii putând asculta muzică, urmări un film sau intra pe internet.

Una peste alta, predicțiile au fost făcute fără prea mare greutate, susțin aceiași analiști, care afirmă că tehnologia este ușor de anticipat, mai ales că principiile care stau la baza evoluției (legea lui Moore, de exemplu, care spune că puterea de procesare a computerelor se dublează la fiecare doi ani) datează încă din anii '60. În plus, toată lumea

Analiștii spun că folosirea acestei tehnologii va „exploda” pur și simplu în 2006 și chiar va detrona e-mail-ul de pe locul întâi în topul celor mai utilizate aplicații de pe internet.

Cetățeanul „digital” se va implica din ce în ce mai mult și va deveni, din simplu utilizator, un furnizor de informații, numărul blog-urilor, vlog-urilor și al podcast-urilor urmând să crească exponențial, iar 2006 va fi anul în care tehnologiile mobile se vor conecta la internet și în care vom citi primul ziar cu adevărat electronic. Conform analiștilor de la Gartner, internetul va deveni din ce în ce mai mult o parte importantă din viața socială, fapt care va duce la o schimbare a structurilor profesionale – chiar dacă fenomenul nu va fi extrem de vizibil în 2006.

Șapte din zece români vor vorbi la mobil.

Comunicații

Telefonul mobil va deveni nelipsit din buzunarul cetățeanului model al anului 2006. Anul acesta vor câștiga teren dispozitivele de tip smartphone, iar camerele foto de pe telefoane vor deveni competitive și folosite la ceva – cărcotașii vor zâmbi. Se pare că, în sfârșit, calitatea acestor camere foto va crește suficient pentru ca mobilele să devină un concurent redutabil pentru camerele foto digitale de sine stătătoare, iar producătorii de software vor lansa mai multe aplicații pentru încărcarea pe internet a pozelor stocate în telefoane.

Nu în ultimul rând, „mobilele” vor fi mai ieftine în 2006 cu aproximativ 9%, conform unui studiu recent. Astfel, ieftinirea va atrage o creștere a vânzărilor. Estimările oficialilor Nokia oferă o rată de penetrare a telefoniei mobile în țara noastră de peste 70%, față de numai 62% la finalul anului trecut. Aceeași companie afirmă că 2006 va fi anul telefoanelor utilizate cu Bluetooth. Tot în domeniul comunicațiilor, Skype&co vor aduce mai aproape de utilizatori telefonie gratuită VoIP.

Entertainment, multimedia, games

Nici un om fără player MP3, acesta pare a fi sloganul pentru anul în curs. Din ce în ce mai ieftine, mai mici și cu memorii mai încăpătoare. Dar, în ciuda sofisticării, mult mai ușor de folosit și mai „prietenoase” – căci aceasta este principala plângere a utilizatorilor. În plus, un concept des vehiculat

2005 a fost anul Xbox 360. Va fi 2006 anul PS3?

este de acord că utilizatorii sunt din ce în ce mai pregătiți să preia și să folosească tehnologiile de ultimă oră, care ajung astfel să se integreze extrem de ușor în viața de zi cu zi.

corina_cailean@chip.ro

După ce Comdex-ul a dispărut din „peisajul” expozițional IT&C, organizatorii de pe continentul nord-american au simțit nevoia să suplinească manifestarea, astfel că importanța Consumer Electronics Show a crescut semnificativ în ultimii doi ani.

Cu aproape 150.000 de vizitatori, circa 7.000 de jurnaliști și analiști acreditați și cu nu mai puțin de 2.500 de expozanți, ediția din acest an a Consumer Electronics Show (CES) poate fi considerată un succes. Cu toate acestea, locația aleasă de organizatori (Las Vegas, capitala mondială a jocurilor de noroc) și accentul pus pe prezentarea ultimelor gadget-uri tehnologice îi pot face pe specialiștii IT să nu-i acorde credibilitatea dorită de organizatori. În ciuda tuturor, expoziția, desfășurată în perioada 5-8 ianuarie, a prezentat pasionaților ultimele tendințe în materie de tehnologie și software, asezate cu numeroase conferințe la care au participat nume „tari” din domeniu. Printre starurile IT prezente la expoziție s-au numărat Bill Gates, Larry Page, unul dintre co-fondatorii Google, precum și Howard Stringer de la Sony. La capitolul „absențe notabile”, capul de afiș a fost deținut de cei de la Apple, care au preferat să organizeze, o săptămână mai târziu, MacWorld la San Francisco. Ceea ce nu a dus, însă, la absența iPod-ului de la standurile expozanților, acesta rivalizând din plin cu ecranele gigant ale celor de la Samsung, Panasonic sau Philips. Cum era și de așteptat, spectatorii au mai apreciat din plin pavilionul dedicat aparatelor robotizate, dar și secțiunea în care erau expuse noile telefoane mobile inteligente și playerele MP3, din ce în ce mai mici, mai complexe și mai

ieftine. Iată, în continuare, câteva dintre cele mai apreciate produse prezentate în cadrul CES.

De la motor de căutare, la distribuitori de conținut

Yahoo și Google au susținut o serie de prezentări pentru a convinge publicul și specialiștii de noul lor statut de distribuitori și vânzători de conținut. Yahoo a prezentat o modalitate de a accesa un portal fără a mai ține seama de timp, loc sau dispozitiv, prin intermediul televizorului, telefonului mobil sau al calculatorului personal. Google a negat zvonurile privind lansarea companiei în domeniul hardware, dar Larry Page a adus noul pachet software, Google Pack, în care și-a grupat utilitățile Google Earth și Google Talk cu Norton AntiVirus 2005 și RealNetwork RealPlayer. Compania a anunțat un parteneriat cu DivX Networks, prin care serviciul Google Video va fi disponibil pe o varietate de dispozitive electronice.

Strobe KX21 telefonul de la Kyocera

Kyocera Wireless a adus noul handset Strobe KX21, cu design „candy-bar”, care se deschide pe lungime pentru a putea accesa un ecran secundar și o tastatură completă QWERTY, ceea ce îl face ideal pentru expedierea mesajelor text, a e-mail-urilor și a

mesajelor instant. Kyocera KX21, dotat cu browser WAP 2.0, este compatibil CDMA 800/1900 MHz și include o cameră simplă VGA cu flash, digital zoom și buton dedicat.

HDD-uri externe de la Maxtor

Maxtor a lansat noua serie de HDD-uri externe OneTouch III, care au capacități de stocare cuprinse între 100 GB și un terabyte. Acestea sunt deja disponibile și oferă funcții de backup și restore automat atât pentru PC, cât și pentru sistemele Mac și dispun de noi instrumente software care permit, printre altele, sincronizarea datelor între două sau mai multe computere și de o funcție System Rollback care permite revenirea PC-urilor într-o stare anterioară, dacă funcționarea lor este afectată de un atac.

Cu o interfață triplă FireWire 800/FireWire 400/USB 2.0, Maxtor OneTouch III a fost distins cu premiul CES 2006 Innovations Design and Engineering Honoree în categoria Accesorii Computere.

Cap de afiș

Din nou viziunea Microsoft

Punctul maxim de interes l-a constituit conferința susținută de Bill Gates, fondatorul Microsoft, care a prezentat în Las Vegas strategia companiei față de electronicele pentru consumatori și a promovat noul sistem de operare Windows Vista, prin prezentări ale uneltelor de editare ale fotografiilor, alături de un media player care a fost gândit astfel încât să îmbunătățească felul în care Vista lucrează cu principalele formate de fișiere media. Gates a detaliat viziunile companiei privind viitorul tehnologiei, intențiile fiind de a acoperi toate nevoile software ale lumii digitale (de la telefoane mobile, laptopuri, computer și până la alte echipamente electronice), prioritar fiind ca acestea să opereze mai bine atunci când

Standul Microsoft, unul dintre cele mai impozante din expoziție.

sunt puse să lucreze împreună. Prezentarea s-a concentrat de asemenea asupra divertismentului digital, analizând evoluția electronicilor, a formatelor DVD, a telefoanelor inteligente și așa mai departe. Gates nu a pierdut ocazia de a-și „înțepa” rivalii, precizând că singurii săi concurenți notabili sunt Sony, Apple și Nokia – nu Google, a cărui „amenințare” a fost asemănată duelului dintre browser-urile Netscape și Internet Explorer.

MP3 player cu radio prin satelit

Pioneer Electronics și Samsung Electronics au oferit vizitatorilor playere MP3 cu radio prin satelit de la XM Satellite Radio Holdings Inc. Pioneer Inno și Samsung Helix XM2go au dimensiunea aproximativă a unui pachet de cărți de joc și pot stoca colecția de muzică a utilizatorului copiată de pe CD-uri ori din înregistrarea programelor XM. Ambele playere folosesc formatele MP3 și WMA. Utilizatorii pot de asemenea marca melodii ascultate pe XM, pe care le pot apoi achiziționa pentru 99 de cenți/melodie prin serviciul de download muzical Napster.

Inno și Helix XM2go vor costa aproximativ 399 de dolari și vor fi disponibile din luna martie.

Telefonie VoIP

Skype atacă un nou segment al telefoniei IP prin lansarea unor noi serii de produse dezvoltate în parteneriat cu producătorii de electronice de consum, prin intermediul cărora accesul la serviciile sale va fi mai ușor. Skype a anunțat și lansarea unui nou serviciu în parteneriat cu Kodak, care combină apelurile telefonice cu partajarea fotografiilor digitale. După crearea unui album prin selectarea fotografiilor din galeria de imagini, utilizatorii își pot apela prietenii pentru a urmări simultan slideshow-urile. Noile telefoane cordless, dezvoltate de companiile

Ipevo și Panasonic, permit utilizatorilor să folosească serviciile Skype și când nu sunt lângă computerele lor. De asemenea, cu

ajutorul noilor adaptoare speciale anunțate la CES utilizatorii pot să treacă mai ușor de la apelurile prin liniile tradiționale telefonice la cele prin internet.

Card de memorie

SD Card Association a adus un nou format de card de memorie, care oferă posibilități de stocare superioare alternativelor actuale, recomandat dispozitivelor digitale portabile. Formatul SDHC cuprinde trei ramuri de specificații diferite: SD-Audio (permite schimbul optimizat de fișiere audio între mai multe dispozitive compatibile SD și include protecția digitală CPRM, care blochează copierea neautorizată a fișierelor audio protejate de copyright), SD-Video (specificații adaptate pentru captura video în formate MPEG2 și H.264) și SD-Binding (include tehnologii pentru protejarea conținutului descărcat de pe rețelele operatorilor de

telefonie mobilă). Cardurile de 4 GB cu viteza de transfer de 2 MBps vor fi disponibile până la sfârșitul acestui an, urmând ca,

în viitor, să apară versiuni de 8, 16 și chiar 32 GB, cu viteze de transfer de 4 și 6 MBps.

Ecran gigant

Matsushita, deținătoarea mărcii Panasonic, a arătat tuturor că mărimea contează! Compania japoneză a prezentat cel mai mare televizor cu plasmă din lume, care are un ecran cu diagonala de 103 inchi (2,6 metri). Prototipul are lățimea de 2,3 metri și înălțimea

de 1,3 metri. Matsushita nu a anunțat data la care ecranul gigantic va fi disponibil pe piață și nici prețul la care va putea fi cumpărat. Până acum, cele mai mari televizoare cu plasmă din lume aveau ecrane cu diagonala de 102 inchi și erau produse de două companii din Coreea de Sud.

Unitate Blu-Ray pentru PC

Pioneer a adus la CES prima sa unitate optică PC pentru formatul de disc Blu-Ray. Drive-ul BRD-101A este compatibil cu discuri BD-R single-layer și discuri rewritable BD-RW, precum și cu discuri read-only BD-ROM dual-layer. Dispozitivul este,

Eveniment

compatibil cu o gamă largă de suporturi DVD și poate inscripționa discuri DVD-R și DVD-RW. Unitatea (cu dimensiuni de 14,8 mm x 42 mm x 198 mm, cântărind 1,1 kilograme) dispune de o interfață ATAPI care transferă datele la o viteză de 33 Mbps.

Camera digitală cu două lentile

Kodak a lansat prima cameră digitală cu două lentile. V570 încorporează un obiectiv wide-angle (23 mm) și un obiectiv cu zoom optic 5x, care se regăsesc dispuse unul deasupra celuilalt. În afară de fotografia digitală, camera de 5 megapixeli poate realiza secvențe video la 30 de cadre pe secundă, utilizând compresia MPEG-4. Funcția „panorama” le permite utilizatorilor să creeze imagini cu un unghi de cuprindere de 180 de grade din „lipirea” a trei fotografii. Camera dispune de un ecran LCD de 2,5 inchi, pentru

vizualizarea imaginilor realizate. V570 va fi disponibilă la prețul de 399 de dolari, care include și un docking station.

Notebook-uri performante

HP a impresionat publicul cu un TV LCD de 37 de inchi, care poate accesa direct conținutul digital stocat în computer. Televizorul nu are nevoie de alt dispozitiv pentru a se conecta la rețea și poate fi folosit pentru a descărca muzică de la RealNetworks, filme de la CinemaNow sau MovieLink. Compania a mai prezentat noile notebook-uri Dv8000 și Dv5000, echipate cu procesoare mobile AMD Turion.

Dv8000 (3,65 kg) include un procesor AMD Turion ML-32512 DDRSDRAM, HDD

de 60 GB, placă video ATI Radeon Xpress 200M cu 128 MB, drive DVD-ROM/CD-RW, un cip 802.11 și costă 1.100 dolari. Dv5000 (2,97 kg) deține procesor Sempron 3000+, 256 Mbytes DDR SDRAM, HDD de 40 GB, placă grafică ATI Radeon Xpress 200M cu 32 Mbytes, drive combo DVD-ROM/CD-RW, costă 725 de dolari și i se poate atașa cipul wireless 802.11g pentru încă 25 de dolari.

Concurență la iPod Nano

Playerele Samsung YP-Z5 și SanDisk Sansa e200 ar putea trece drept copii (evolute, susțin producătorii) ale popularului iPod Nano. Samsung YP-Z5 este oferit în culorile silver și black, în versiuni de 2 GB și 4 GB Flash și are dimensiuni apropiate de iPod Nano, însă cu o durată superioară de viață declarată a bateriei, de 38 de ore. Acesta oferă un ecran LCD color de 1,8 inchi, care are însă o orientare „portrait” (pe verticală) și nu „landscape” (pe orizontală), precum ecranul de 1,5 inchi al iPod Nano. Sansa e200 dispune de un ecran de 1,8 inchi, orientat „portrait”. Playerul SanDisk are o capacitate de stocare de 6 GB și oferă suport pentru formatele MP3 și WMA, cel din urmă

cu DRM (*digital rights management*). Acesta va ajunge pe piață în luna martie, iar cel de la Samsung încă din luna februarie, conform anunțurilor făcute de cele două companii.

Mouse cu greutate reglabilă

Logitech prezintă două modele de căști stereo wireless pentru telefonul mobil – HS 200 și HS 210, care pot fi folosite și ca hands-free bluetooth. Prin simpla apăsare a unui buton, căștile trec de la funcția de ascultare a muzicii la cea de convorbire telefonică. Compania a fost însă premiată pentru mouse-ul laser G5, care dispune de un sistem versatil de reglare a greutății, în funcție de necesitățile utilizatorului. Printre cele mai importante caracteristici ale acestui mouse se numără senzorul laser, cu o putere de 6,4 megapixeli/secundă.

Intel

O nouă înfățișare

Vedete au fost și oficialii Intel, care au anunțat „schimbarea la față” a logo-ului companiei și a strategiei de marketing (care se va re-orienta de la vânzările hardware, la „digital lifestyle”), dar și câteva procesoare noi, precum și noua platformă Intel Viiv.

Computerele Viiv vor fi capabile să înlocuiască dispozitivele standalone care se conectează la un televizor – cum ar fi recorderile video digitale, playerele DVD sau set top box-urile pentru cablu. Intel a anunțat că PC-urile Viiv vor funcționa fără probleme de compatibilitate și cu alte echipamente. Acestea vor putea fi construite și cu procesoarele Intel Pentium D sau Pentium Extreme Edition. Compania va oferi și software, dar sistemul de operare folosit va fi Microsoft Windows XP Media Center Edition.

Ecran 3D la purtător

Un premiu au primit și cei de la eMagin Corporation pentru display-ul lor Z800 3Dvisor. Acesta este primul PDS (*personal display system*) destinat, în principal, gamerilor, compatibil 3D stereovision și capabil să asigure o imagine perfectă de tip home-theater.

corina_cailean@chip.ro

CUPRINS

34

Practic
Video chat

COVERSTORY

Alo! Mă vezi?

Odată cu explozia conexiunilor bune la internet s-au răspândit vertiginos și webcam-urile. Vă arătăm care sunt cele mai bune, cum să folosiți opțiunile de video chat din instant messenger-e și vă dezvăluim alte câteva lucruri la care sunt bune webcam-urile.

CHIP Team

Comunicarea prin intermediul internetului a căpătat noi valențe odată cu introducerea webcam-urilor. Persoane care până mai deunăzi erau total necunoscute au căpătat o „față” și comunicarea a devenit brusc mult mai personală. Asta dacă dispuneți de o cameră web de calitate și puteți distinge fără probleme trăsăturile persoanei cu care dialogați. Pentru că trebuie să vă avertizăm, piața este plină de produse de acest gen, ieftine și...cam atât. Fiind un domeniu de interes, ne-am hotărât să ne aplecăm asupra webcam-urilor și a diverselor lor utilizări. În testul nostru comparativ au intrat 20 de webcam-uri. Aveți de unde alege!

Ghidul cumpărătorului

Cu ocazia acestui test, CHIP a realizat și un ghid al cumpărătorului, încercând să vă ajute în momentul în care v-ați decis să faceți o achiziție de acest gen. În primul rând, un element important este ceea ce urmăriți prin achiziționarea unui webcam. Spunem aceasta deoarece, în acest segment al pieței, fiecare producător (ne referim aici la producătorii mari) își dezvoltă software-ul ce însoțește produsul într-un anumit fel, oferind diferite facilități. Astfel, cu un „simplu” webcam se pot face mult mai multe decât o simplă conversație printr-un client de messenger, însoțită de imagini: supraveghere, capturi de ecran, filmări video. Să vedem la ce ar trebui să fiți atenți. Vom analiza în primul rând cutia pentru a vedea ce se găsește înăuntru, pe lângă webcam-ul propriu-zis. În general, bundle-ul este redus la aceste produse (lucru îmbucurător căci tot noi, consumatorii, plătim pentru acesta). În cutie avem manualul, CD-ul cu driver-e și software-ul proprietar firmei (după cum am spus și mai sus, în general, la producătorii mari) și, eventual, un CD cu softuri suplimentare de prelucrare. Firmele mai puțin cunoscute ce produc webcam-uri merg spre softuri mai generale, ce nu oferă foarte multe facilități. Majoritatea camerelor au microfon încorporat, însă unele vin în pachet și cu headset (căști însoțite de microfon). Acesta poate fi util în cazul în care nu dispuneți deja de unul. În ceea ce privește webcam-ul, în primul rând, senzorul este important. Ca tehnologii de construcție a senzorului, putem întâlni: CCD (charge-coupled device) și CMOS (complementary metal-oxide semiconductor). Deși CCD este o tehnologie mai nouă apărută pe piață, fiind pentru o perioadă înaintea CMOS-ului, acesta din urmă își reintră în drepturi. Este greu să spui care dintre ele este mai bună, contează suma de

bani ce este investită în senzorul respectiv.

Mai trebuie acordată atenție și gradului de manevrabilitate a camerei. Unele se pot fixa pe monitor prin diverse metode (chiar se pot lipi de acesta) și nu e plăcut să stai să tot dezlipești webcam-ul de pe monitor, să îl muți într-o parte sau alta. Interfața cu PC-ul este și ea importantă deoarece marketingul este în „floare” la acest capitol. Datele ce se transferă spre PC nu depășesc în mărime ceea ce oferă standardul USB 1.1. De aceea un webcam ce se „laudă” a fi USB 2.0 nu aduce nici un spor de performanță față de unul cu USB 1.1, este doar marketing la mijloc. Ca un ultim sfat, ar trebui să fiți atenți la posibilitatea camerei de a captura imagini în condiții de lumină mai slabă. Unele fac acest lucru prin software, însă sunt și modele care au implementat acest lucru hardware. Acestea au niște leduri ce se aprind în momentul în care nu mai este suficientă lumină în mediul ambiant, luminând zona în care este îndreptat webcam-ul. Acestea fiind spuse, nu ne rămâne decât să sperăm că aceste câteva rânduri vă vor ajuta să faceți o alegere de care să nu vă pară rău.

Cum am testat

Pentru testarea webcam-urilor am ales să folosim un mediu cu lumină controlată. Ne-am „refugiat” în Laboratorul Foto CHIP, unde am pus la cale procedura de testare. În condiții de lumină puternică și slabă am fotografiat cu fiecare webcam în parte scena folosită de noi pentru testul de aparate foto digitale. Procedura a fost se pare destul de drastică pentru majoritatea webcam-urilor, multe dintre ele având probleme în aceste situații.

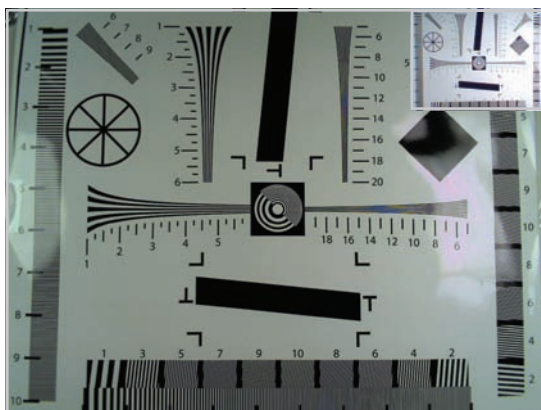
Un webcam cumpărat doar pentru a fi folosit la chat nu ar trebui să emită mari pretenții în condiții de lumină suficientă. Dar dacă schimbăm variabila lumină, lucrurile încep brusc să se schimbe și ne dăm seama de ce Logitech-urile costă cât costă... Din punct de vedere al calității, câștigătorul testului este atât de departe față de celelalte modele încât ne-a lăsat impresia că avem de-a face cu un produs din altă generație. Camerele din vârful clasamentului mai vin și cu un pachet software complet: urmărire facială, supraveghere, zoom digital. Câteva dintre driver-e oferă suport pentru condiții de filmare cu lumină puțină și opțiuni de îmbogățire a culorilor. Toate acestea sporesc considerabil experiența utilizării. În schimb, webcam-urile din coada clasamentului vin cu un software arhaic (în interfață cel puțin) și nu oferă funcțiile prezentate mai sus.

Webcam

Câteva dintre webcam-uri s-au remarcat aici și prin seria de dotări mai speciale. Nu putem să nu îl menționăm aici pe Logitech Orbit. Camera te urmărește la propriu, astfel ca imaginea să fie tot timpul centrată și cu subiectul la vedere. Dar cum nimic nu este perfect, recomandăm să nu faceți mișcări

bruște, altfel Orbit vă va pierde din vizor și mai mult ca sigur își va alege singur alt subiect pentru filmat. Ne-a plăcut și webcam-ul Hercules, care vine dotat cu o serie de leduri care se aprind la întuneric. Postată pe monitor, camera va lumina perfect fața subiectului. Camerele au mai fost trecute prin testul de

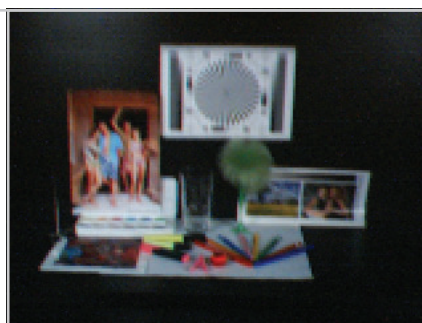
rezoluție. Pozele s-au făcut la rezoluția maximă reală, interpolarea fiind lăsată la vatră. Testul de rezoluție a făcut ordine în clasament până la urmă, acesta evidențiind cel mai bine diferențele dintre modele. Nota CHIP s-a calculat astfel: 50% nota calitate, 40% nota dotare și 10% documentație.

Logitech Quickcam for Notebooks Pro - Scor Hires: 679 puncte
Logitech Quickcam Express - Scor Hires: 202 puncte
 Se observă foarte clar diferența de rezoluție între cele două webcam-uri. Primul model, Logitech Quickcam for Notebooks Pro, dispune de o rezoluție de 1,3 MP și este capabil să facă poze (neinterpolat) cu dimensiuni până la 1280x960. La polul opus se află Logitech-ul Quickcam Express care lucrează la o rezoluție de 320x240 pixeli (reali).

Logitech QuickCam for Notebooks Pro

Genius Videocam Slim USB2

Condițiile de iluminare slabă emulează cel mai bine mediul în care aceste webcam-uri vor fi folosite. Noaptea petrecute pe Instant Messenger vor fi mult mai plăcute în compania unui model care este capabil să redea cât mai bine culorile. O cameră mai puțin performantă atrage după sine o imagine mai slabă (din punct de vedere calitativ), fiind nevoie să aprindeți lumina în cameră pentru a-i da o „mână de ajutor”.

Hercules Webcam Deluxe

La categoria webcam-uri pentru sisteme desktop, cel mai mult ne-a plăcut Hercules

Logitech Quickcam Notebooks Deluxe

Hercules Webcam deluxe
 Pozele vorbesc de la sine. O cameră mai slabă pur și simplu nu se poate acomoda condițiilor de iluminare, iar rezultatul este arderea fotografiei.

	Logitech	Creative	Creative	Logitech
Producător	Logitech	Creative	Creative	Logitech
Model	Quickcam For Notebooks Pro	Live Ultra For Notebooks	Webcam Live	Quickcam Orbit
Ofertant	UltraPro Computers	Flamingo Computers	Depozitul de Calculatoare	Elsaco Electronic
Telefon	031-4022292	021-2225041	021-3137842	021-3177683
Preț (RON)	523	319	185	541
Utilizare				
Mod de prindere	Notebook	Notebook	Desktop	Desktop
Rezoluție maximă reală	1280*960	640*480	640*480	640*480
Rezoluție maximă interpolată	1280*960	1280*960	1024*768	1280*960
Declanșator	Nu	Nu	Nu	Nu
Microfon	Da	Da	Da	Da
Viteză (cadre pe secundă)	15	15	15	15
Urmărire facială	Da	Da	Nu	Da
Detectare mișcare	Nu	Da	Da	Nu
Supraveghere	Nu	Da	Da	Nu
Zoom	300%	Nu	Nu	300%
Motiv puncte extra		caști cu microfon	caști cu microfon	urmărire
Instalare				
Manual	Da	Da	Da	Da
Software Extra	Nu	Da	Da	Nu
Notă				
Notă Rezoluție Hires	679	250	246	387
Notă Calitate Scenă (lumina)	10	6	6	5
Notă Calitate Scenă (întuneric)	10	6	7	5
Calitate (50%)	42.63	20.33	21.20	22.90
Dotare (40%)	29.80	35.40	30.40	33.40
Instalare(10%)	10.00	20.00	20.00	10.00
Nota CHIP	30.97	26.29	24.64	24.52

Webcam

					
Producător	Logitech	Hercules	Logitech	Logitech	Sweex
Model	Quickcam For Notebooks Deluxe	Classic Webcam Deluxe	Quickcam Pro 5000	Quickcam Pro 4000	Webcam USB
Ofertant	UltraPro Computers	Ubisoft Romania	Logitech Romania / UltraPro Computers	Flemingo Computers	Vitacom Electronics
Telefon	031-4022292	021-5690600	- / 031-4022292	021-2225041	021-2525251
Preț (RON)	264	125	380 / 347	380	115
Dotare					
Mod de prindere	Notebook	Desktop	Desktop	Desktop	Desktop
Rezoluție maximă reală	640*480	640*480	640*480	640*480	320*240
Rezoluție maximă interpolată	1280*960	1280*960	1280*960	1280*960	1280*960
Declanșator	Da	Nu	Da	Da	Da
Microfon	Da	Da	Da	Da	Da
Viteză (cadre pe secundă)	15	30	15	15	25
Urmărire facială	Da	Nu	Da	Da	Nu
Detectare mișcare	Nu	Nu	Nu	Nu	Nu
Supraveghere	Da	Nu	Nu	Nu	Nu
Zoom	300%	Nu	300%	300%	Nu
Motiv puncte extra		leduri	căști cu microfon+avatars	suport	
Instalare					
Manual	Da	Da	Da	Da	Da
Software Extra	Nu	Da	Nu	Nu	Da
Scoruri					
Nota Rezoluție Hyres	389	419	373	363	256
Nota Calitate Scenă (lumină)	9	1	1	3	8
Nota Calitate Scenă (întuneric)	8	5	3	3	5
Calitate (50%)	29.97	19.97	16.43	18.10	21.53
Dotare (40%)	25.40	25.40	31.40	28.40	17.20
Instalare(10%)	10.00	20.00	10.00	10.00	20.00
Nota CHIP	24.15	22.15	21.13	20.60	19.65

Webcam Deluxe. Avem de-a face cu o cameră web special concepută pentru cei care încing firele virtuale ale Instant Messenger-ului. Elegantul webcam ne-a impresionat în primul rând prin dotare. Acesta are pe panoul frontal patru leduri care se aprind atunci când nu este lumină ambientală suficientă, numai bune pentru a ilumina figura personajului care se lasă filmat. Până la urmă, aceasta este și principala utilizare a unui webcam. Camera poate filma la 640x480, iar prin interpolare poate face fotografii cu o rezoluție de 1280x960 pixeli. Testul de

rezoluție a evidențiat foarte bine calitățile senzorului optic din dotare, scorul returnat de Hires fiind al doilea din comparativ: 418 puncte. Hercules Webcam Deluxe are un sistem de prindere dual: acesta se poate monta atât pe sistemele desktop (monitoare CRT), cât și pe notebook-uri. Chiar dacă nu a strălucit la capitolul calitate, camera are un preț mai accesibil față de vecinii din top.

Logitech Quickcam for Notebooks Pro

Câștigător al acestui test de webcam-uri, și

asta pe bună dreptate, Logitech Quickcam for Notebooks Pro a avut ca atu principal rezoluția mare și calitatea senzorului (pozele realizate cu acesta fiind de departe cele mai bune). Conceput pentru a fi folosit exclusiv la notebook-uri (ne spune asta încă din denumire), Logitech a vrut să arate prin acest produs că nu este întâmplătoare clasarea sa printre cele mai renumite firme în producerea de astfel de periferice. Această cameră a fost singura din testul nostru capabilă să captureze imagini la o „uimitoare” rezoluție de 1280 x 960 reală (drept dovadă stă scorul obținut în testul

					
Producător	Mediatech	Genius	Canyon	Chicony	Logitech
Model	Seth	VideoCam Slim USB 2	CN-Vcam23	Twinkle Webcam Pro	Quickcam for Messenger Plus
Ofertant	FIT Distribution	Depozitul de Calculatoare	ASBIS Romania	UltraPro Computers	UltraPro Computers
Telefon	021-2011516	021-3137842	021-3371099	031-4022292	031-4022292
Preț (RON)	62	93	59	91	181
Dotare					
Mod de prindere	Desktop	Desktop	Desktop	Desktop	Desktop
Rezoluție maximă reală	320*240	320*240	320*240	320*240	320*240
Rezoluție maximă interpolată	1280*960	1280*960	1280*960	1280*960	640*480
Declanșator	Da	Da	Da	Da	Da
Microfon	Da	Da	Da	Da	Da
Viteză (cadre pe secundă)	30	25	30	15	15
Urmărire facială	Nu	Nu	Nu	Nu	Nu
Detectare mișcare	Nu	Da	Nu	Nu	Nu
Supraveghere	Nu	5	Nu	Nu	Nu
Zoom	Nu	Nu	Nu	Nu	Nu
Motiv puncte extra		microfon Extern			căști cu microfon
Instalare					
Manual	Da	Da	Da	Da	Da
Software Extra	Da	Nu	Nu	Da	Nu
Scoruri					
Nota Rezoluție Hyres	241	204	253	255	126
Nota Calitate Scenă (lumină)	4	1	1	2	4
Nota Calitate Scenă (întuneric)	4	1	6	5	4
Calitate (50%)	16.03	8.80	15.43	15.50	12.20
Dotare (40%)	19.20	29.20	19.20	14.20	19.20
Instalare(10%)	20.00	10.00	10.00	20.00	10.00
Nota CHIP	17.70	17.08	16.40	15.43	14.56

		
Mediatech	Creative	Logitech
MT4001	Webcam Notebook	Quickcam for Notebooks
FIT Distribution	Flamingo Computer	UltraPro Computers
021-2011516	021-2225041	031-4022292
77	120	192
Desktop	Notebook	Notebook
320*240	640*480	640*480
1290*960	640*480	1280*960
Da	Nu	Da
Da	Da	Da
60	15	15
Nu	Nu	Nu
Nu	Da	Nu
Nu	Nu	Nu
Nu	Nu	Nu
Da	Da	Da
Nu	Da	Nu
251	370	363
3	1	5
4	2	6
15.37	15.33	23.10
24.20	20.40	17.40
10.00	20.00	10.00
18.36	18.29	18.20

de rezoluție, mai exact 679 de puncte). Din păcate, nu putem spune același lucru și despre prețul de achiziție, care este un pic cam „piperat” pentru un „gadget atât de mic” (creștere a prețului ce se datorează calității pe care o are acest produs). Ca orice webcam de notebook care se respectă, și camera în discuție este însoțită de un săculeț și un headset. Aceste accesorii nu au voie să lipsească din geanta în care se găsește notebook-ul. Săculețul are rolul de a facilita transportul, în timp ce headset-ul oferă intimitatea de care ați putea avea nevoie (asta dacă vă „apucă” video chat-ul pe drumul între casă și serviciu).

Văzând această realizare, nu ne rămâne decât să așteptăm să vedem care vor fi direcțiile înspre care se îndreaptă această parte a pieței IT (o să apară webcam-uri care au zoom optic?).

mihai_barbat@chip.ro; alex_costache@chip.ro

		
Logitech	Logitech	Logitech
Quickcam Messenger	Miniwebcam Plus	Quickcam Express
Depozitul de Calculatoare	UltraPro Computers	UltraPro Computers
021-3137842	031-4022292	031-4022292
134	160	91
Desktop	Notebook	Desktop
320*240	320*240	320*240
640*480	640*320	640*480
Da	Nu	Da
Da	Da	Da
15	15	15
Nu	Nu	Nu
Nu	Nu	Nu
Nu	Nu	Nu
Nu	Nu	Nu
Da	căști cu microfon	
Da	Da	Da
Nu	Nu	Nu
132	201	202
4	1	1
4	1	2
12.40	8.70	9.73
14.20	17.20	14.20
10.00	10.00	10.00
12.64	12.36	11.57

Utilizare

Webcam-uri

Ochiul magic

Comunicarea prin intermediul PC-urilor a devenit mai personală odată cu explozia video chat-ului. Vă arătăm cum instalați corect o cameră web și vă dezvăluim câteva utilizări originale ale acestui mic device.

Inainte de a începe să ne ocupăm de utilizările posibile pe care le poate avea un webcam, trebuie să ne referim în câteva cuvinte la un aspect foarte important: instalarea webcam-ului. Deși poate părea trivială, completarea acestei proceduri fără erori vă poate scuti de niște momente de enervare. După achiziționarea aparatului, citiți cu atenție manualul care îl însoțește, astfel încât să vă fie clară ordinea operațiunilor: legi camera la computer și instalezi softul sau invers. În cazul în care nu vă descurcați cu nici una din limbile prezente în manual, rugați vânzătorul să vă spună ordinea. Un al doilea aspect pe care trebuie să-l aveți în vedere este că în funcție de prețul pe care l-ați plătit pe webcam, pe CD-ul care îl însoțește s-ar putea să găsiți tot felul de aplicații. Nu putem să spunem că nu sunt bune, dar, uneori s-ar putea să nu fie neapărat necesare. Chiar dacă le instalați, puteți ulterior să renunțați

la ele dacă nu vă sunt folositoare. Acestea fiind zise, putem începe să vedem câteva din utilizările pe care le poate avea o cameră web.

Denumirea generică a acestor aparate – webcam (web camera) – sugerează utilizările pentru care au fost gândite inițial. O definiție largă ar putea spune că un webcam este o cameră video capabilă să transmită imagini pe internet printr-o modalitate oarecare. Care a fost scopul inițial? Aceste aparate permiteau și utilizatorului de rând să facă videoconferințe, lărgind astfel posibilitățile de comunicare. Faptul că webcam-urile sunt folosite acum și în scopuri mai mult sau mai puțin morale reprezintă doar o confirmare a succesului pe care l-a cunoscut această categorie de produse.

Așadar comunicare susținută și de suport video. Și pentru că dintre toate modalitățile de comunicare electronică mesageria instantanee este cea mai la îndemână, era normal

ca marii furnizori de astfel de servicii să includă în aplicațiile lor posibilitatea de a te putea folosi de webcam atunci când comunici cu prietenii. Ca regulă generală, atâta vreme cât camera web este instalată corect, nici unul din programele de mesagerie nu va avea probleme în a folosi acest aparat. Să exemplificăm prin câteva dintre cele mai răspândite programe de instant messaging.

Yahoo Messenger

Așa cum spuneam mai sus, nu sunt neapărat necesare setări suplimentare pentru a face posibilă transmiterea semnalului video prin intermediul lui Yahoo Messenger. Singurele opțiuni asupra cărora trebuie să vă hotărâți sunt legate de gradul de intimitate pe care vreți să îl păstrați, calitatea imaginii și eventuala posibilitate de a efectua broadcasting la o viteză superioară folosind modul Super Webcam. Toate acestea sunt accesibile din fereastra de configurare a programului: meniul *Messenger - Preferences* – secțiunile Webcam și Super Webcam.

Opțiunea ca cel cu care corespondanți să poată vedea ceea ce transmite webcam-ul dumneavoastră se activează tot din meniul Messenger cu comanda *My Webcam*. În momentul respectiv, lângă mesajul de status pe care îl văd partenerii dumneavoastră de discuție, va fi adăugat un nou mesaj care îi va avertiza că sunteți disponibil și pe camera web. Când unul dintre parteneri va da clic pe mesajul respectiv, Yahoo Messenger vă va cere acordul ca acesta să poată vedea transmisia de pe cameră. O a doua modalitate prin care puteți invita pe cineva să vă vadă este prin folosirea butonului dedicat – Webcam – din fereastra în care comunicați în scris cu prietenul dumneavoastră.

MSN Messenger

Ca și în cazul produsului de la Yahoo, nu sunt necesare setări în plus față de cele implicite după instalarea webcam-ului. Puteți stabili doar ca pentru cei din lista de contacte pe care o aveți să fie vizibil faptul că dispuneți de o cameră web. Procedura de inițiere a unei transmisiuni video este simplă: un clic pe micul icon reprezentând un webcam de lângă avatarul personal și sistemul trimite o invitație către partenerul de discuție, pe care acesta o poate accepta sau refuza. La rândul său, dacă partenerul este cel care cere să vă vadă webcam-ul, procedează în același fel în fereastra Messenger-ului său.

Programul de la Microsoft mai oferă și posibilitatea unei video-conferințe dacă ambii parteneri au webcam-uri. În acest caz, discuția se poate purta și „oral”, deci atenție să

vă calibrați microfonul folosind vrăjitorul *Audio and Video Setup* din meniul *Tools*.

ICQ 5 și Skype 2.0

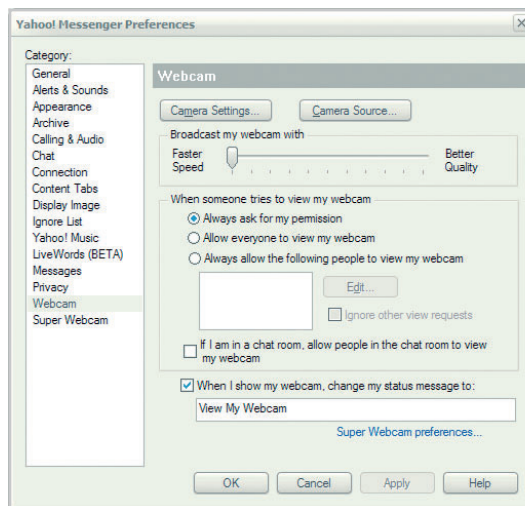
Situația pentru primul program de mesagerie este și mai simplă: în fereastra de conversație, în panel-ul din stânga, este prezent un icon care reprezintă un webcam. Un clic pe acest icon și veți invita partenerul la o sesiune video.

Cel mai recent intrat în lumea comunicațiilor digitale, Skype, a cunoscut un succes fulminant prin posibilitatea pe care a oferit-o utilizatorilor de a efectua gratuit convorbiri audio prin intermediul internetului. Odată cu versiunea 2, popularul program a început să ofere și posibilitatea de a efectua convorbiri cu suport video. Deoarece dispune și de interfață în limba română, folosirea acestei opțiuni nu ar trebui să pună nici o problemă.

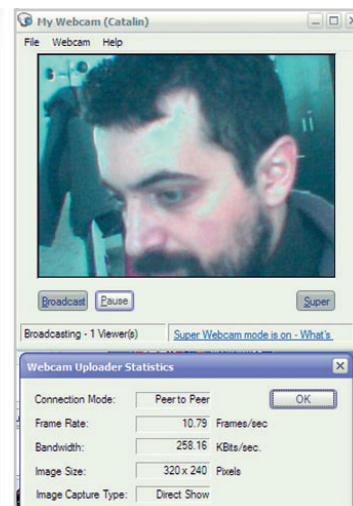
Big Brother

După ce am trecut peste utilizările cele mai frecvente pe care le putem da camerei web, să trecem de la spațiul recreativ la unul puțin mai serios. O primă aplicație ar fi cea a supravegherii video a unor incinte, spații sau zone de interes. Folosim aici termenul „supraveghere” într-un mod mai lax pentru că nu ne vom referi doar la supraveghere în scop de protecție și pază.

Dar pentru că am pomenit de această opțiune, să trecem în revistă câteva principii pe baza cărora camerele web pot fi folosite

Pentru orice serviciu care oferă posibilități video trebuie acordată întotdeauna atenție protecției intimității.

Cu Yahoo Messenger pot fi monitorizați parametrii conexiunii video.

pentru a proteja anumite incinte. Fiind un dispozitiv video, camera web lucrează cu cadre. Mai multe sau mai puține pe secundă, ele pot fi transformate într-un stream video. Însă pentru a supraveghea o incintă, să lași o cameră web să înregistreze tot este un procedeu neeconomic – capturile putând umple spațiul de pe hard disk foarte rapid. La care putem adăuga și faptul că este un procedeu pasiv, analiza făcându-se post-factum, lipsind de asemenea și posibilitățile de alertare.

O a doua modalitate, mult mai inteligentă și care permite transformarea camerei web într-un paznic discret și eficient, este cea bazată pe detecția mișcării. Fiind vorba de cadre, de imagini succesive, un

program poate, pe baza unor algoritmi bine concepuți, să compare respectivele cadre, să detecteze diferențele dintre ele și, pe baza gradului prestabilit de sensibilitate a detecției, să hotărască dacă un eveniment este în desfășurare. De la momentul detecției diferențelor, programul poate începe înregistrarea în format video sau pur și simplu poate captura un set de imagini. Bineînțeles, sistemul poate fi și mai complex dacă același procedeu se folosește și pentru captura audio.

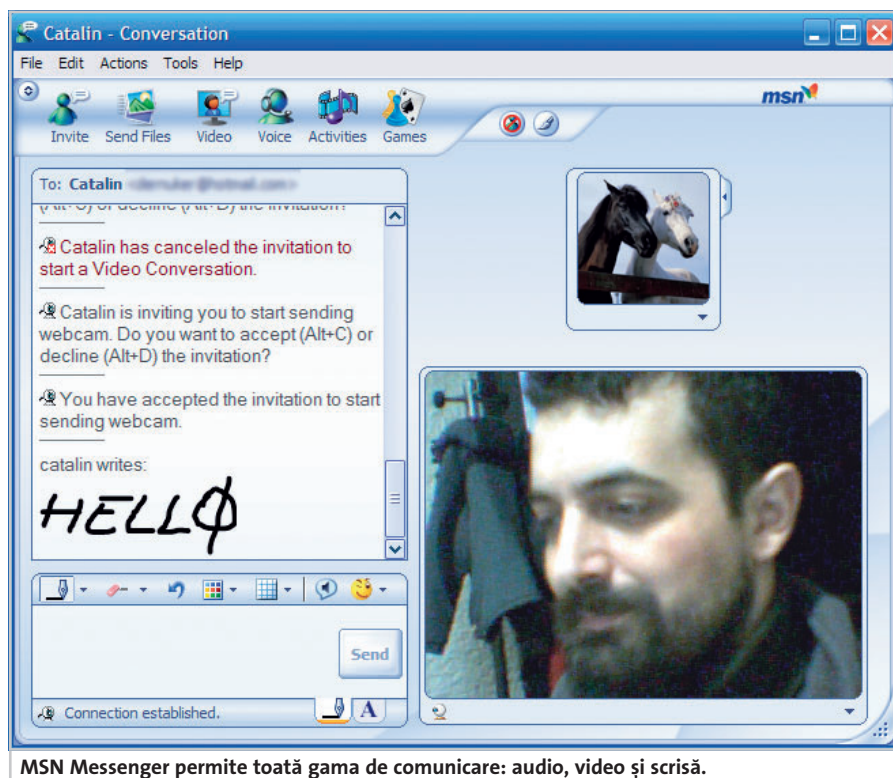
Alternativă la IM

Videochat

Pe lângă posibilitățile de convorbiri cu suport video pe care le pun la dispoziție marii furnizori de servicii Instant Messaging, o categorie aparte de programe și servicii este cea destinată videochat-ului. De obicei, oferta de astfel de programe susțin și un serviciu pe internet în care poate fi folosit programul lor. Însă spre deosebire de serviciile IM unde controlul este destul de strict, în cadrul acestor servicii de videochat se manifestă o predispoziție destul de accentuată spre conținut cu caracter sexual sau cel puțin dubios. Un al doilea aspect care trebuie avut în vedere este că acestea nu sunt gratuite în cele mai multe cazuri.

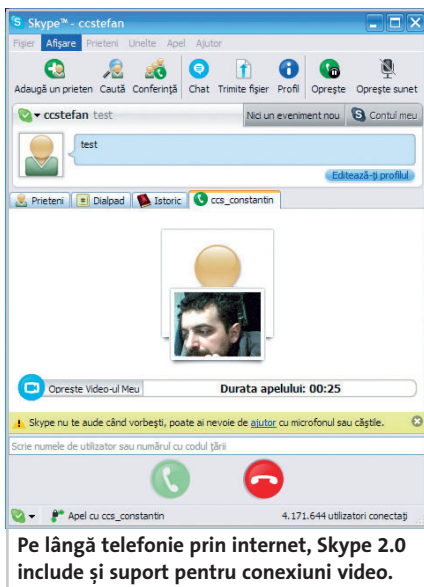
Din punct de vedere tehnic, funcționarea acestor programe este similară cu a oricărui program care se bazează pe o comunitate. Trebuie un cont de utilizator, o parolă, probabil o înscriere pe un site. Serviciile pun la dispoziția utilizatorilor canale tematice sau fiecare își poate crea propriul canal sau chat-room. În general, există și posibilitatea de a filtra zonele de interes.

Pentru a da câteva exemple de programe și servicii, putem menționa iSpQ, iVisit sau ICUII. Pentru detalii, puteți consulta și articolul Un IRC multimedia din revista 2/2003 sau de la adresa http://www.chip.ro/revista/februarie_2003/83/un_irc_multimedia/8930.

MSN Messenger permite toată gama de comunicare: audio, video și scrisă.

Utilizare

Un prim aspect important pentru acest gen de programe este cel legat de găsirea opti-mului pentru gradul de sensibilitate. Câteva experiențe practice vă pot scuti de alarme false. O a doua categorie de facilități care trebuie avute în vedere este cea legată de modalitățile de alarmare oferite. E-mail, FTP, mesaje SMS sau apeluri telefonice. Cu cât mai multe, cu atât mai bine.

Din punct de vedere al disponibilității unor astfel de programe, putem spune că oferta este bogată: de la aplicații simple până la programe complexe cu care poate fi folosit un întreg „parc” de webcam-uri. Pentru început, o recomandare ar fi WebCam Monitor, cu ajutorul căruia vă puteți „forma” mâna. Dacă aveți în vedere o soluție mai complexă, cu mai multe camere, poate Capturix VideoSpy sau Active WebCam ar fi niște soluții adecvate.

Spuneam mai devreme că webcam-urile pot fi folosite pentru a supraveghea anumite spații, dar nu în scop de protecție. Cel mai adesea, această modalitate de folosire a camerelor web se face în scopul transmiterii imaginilor live pe diferite site-uri. Înainte de a purcede la o astfel de întreprindere, trebuie totuși să vă asigurați că dispuneți de infrastructura necesară: conexiune permanentă la internet, lățime de bandă suficientă, un site web pe care să transmiteți live. O primă modalitate de punere în practică ar fi prin broadcasting, folosind tehnologii de streaming. Dintre soluțiile software pot fi enumerate cele oferite de Microsoft, Real sau Apple: Windows Media Services, Helix și QuickTime. Viabilitatea unei astfel de soluții depinde în foarte mare măsură de posibilitatea utilizatorilor site-ului respectiv de a se conecta la calculatorul de care este legată camera web. O altă problemă care trebuie

Google Video

Video pe internet

După cum desigur v-ați prins, Google Video (<http://video.google.com>) este unul dintre bine-cunoscutele și apreciatele servicii prin care Google se remarcă în ultimul timp. Ce se întâmplă aici nu e greu de explicat: cu ajutorul unui webcam (nu neapărat webcam, dar ne-am gândit la o soluție mai ieftină) putem realiza un film pe care apoi să-l upload-ăm pe Google Video, iar într-un viitor apropiat, când opțiunea va fi activă (deocamdată Google Video e în beta), eventual să facem și ceva bani de pe urma lui. Personal, sunt foarte sceptic când vine vorba de aspectul financiar al serviciului, nu știu cine și-ar dori să vadă filmele făcute de mine și să dea și bani pentru chestia asta, dar pe de altă parte, cum bine a zis un coleg, eu nu sunt nici un mare magician care-mi filmez scamatoriile, nici un geniu care să fi descoperit vreo teorie revoluționară pe care să doresc s-o împărtășesc umanității prin

intermediul Google Video. Revenind la un ton mai serios, sincer singurele chestii care mi se pare c-ar putea să „prindă” pentru Google Video plătit ar fi lecțiile, de exemplu un profesor și-ar putea preda un curs pe internet (în format video). Să vedem cum încărcăm filmul. Pașii sunt simpli: accesăm <https://upload.video.google.com>, facem un cont dacă nu avem deja, descărcăm softul necesar procesului și totul se termină cu apăsarea unor butoane, dacă materialul ce vrem să-l încărcăm pe internet e pregătit de upload. Aici apare o altă serie de probleme: filmul pe care doriți să-l încărcăți trebuie să vă aparțină și să se încadreze în niște limite ale bunului simț și decenței. Cu toate acestea, găsim în acest moment tot felul de clipuri cretine sau cu un conținut... dubios.
mircea_mihalca@chip.ro

avută în vedere este cea a hardware-ului necesar pentru o funcționare corectă.

O a doua modalitate de a asigura imagini live pe un server web este „urcarea” cadrelor individuale pe server printr-o metodă oarecare. În general, programele destinate exploatarea webcam-urilor conțin și opțiuni de upload către un server FTP. Problema care se ivește este cea de a face pagina HTML să încarce succesiunea de cadre. Din acest punct de vedere, problema se rezolvă prin intermediul script-urilor sau al componentelor ActiveX sau Java. Pe server este upload-at primul cadru sub un nume. Cadrele succesive vor fi salvate sub același nume astfel încât

script-ul, applet-ul sau componenta ActiveX va încărca noua imagine, iar în pagina web va apărea o imagine fluidă.

Chiar dacă nu am epuizat toate posibilitățile de folosire ale unui webcam, credem că am trecut peste cele mai importante. Am insistat mai mult pe programele de mesagerie instantanee pentru că acestea sunt accesibile pentru toată lumea și oferă cele mai mari satisfacții folosite împreună cu un webcam. Nici celelalte posibilități nu sunt de neglijat. Însă pentru a le putea pune în practică, trebuie îndeplinite niște condiții tehnice.

catalin_constantin@chip.ro

Name	Size	Type	Created
Motion-1-22-2006 1-45-49 PM.wmv	350 KB	Video	1/22/2006 1:45:49 PM
Motion-1-22-2006 1-46-16 PM.wmv	325 KB	Video	1/22/2006 1:46:16 PM

Webcam Monitor – o soluție relativ simplă și ușor de folosit pentru supraveghere audio și video.

CUPRINS

- 40 Procesoare AMD
Gama dual-core
- 44 Procesoare
Intel 955 Extrem Edition
- 48 Teste individuale
Banc de probă
- 60 Placă grafică
ATI X1900XTX
- 66 Test comparativ
Hard diskuri XXL
- 72 Sunet
Soluție M-Audio
- 76 Tehnologie
RAID
- 80 Lumea mobilă
Telefoane Sony Ericsson
- 82 CHIP Top 10

Hardware

Apple

Tranziția către Intel a început

La începutul lunii ianuarie, Apple a anunțat primele produse bazate pe noile procesoare de la Intel. Compania americană a prezentat audienței de la MacWorld noi versiuni de sisteme desktop iMac și de laptopuri dotate cu procesoare Yonah dual-core. Acestea din urmă poartă o nouă denumire, MacBook Pro, marcând o dată în plus distanțarea de platforma PowerPC pe care au fost construite până acum.

Sistemele lansate păstrează aceeași funcționalitate și chiar același preț ca și modelele anterioare, însă, conform Apple, sunt mult mai rapide.

Steve Jobs a făcut publice în această direcție scorurile obținute în SpecInt și SpecFP, care indică o dublare a vitezei de calcul la iMac și o creștere de patru ori a vitezei la MacBook Pro (aceasta din urmă

este generată și de faptul că notebook-urile Apple nu au fost dotate cu procesoare Power G5, ci cu generația anterioară a acestora, G4). Versiunile inițiale de MacBook Pro includ configurații cu display wide de 15,4", procesoare la 1,67 sau 1,83 GHz și modul grafic Ati Mobility Radeon X1600. Bineînțeles, la acestea

se adaugă partea de rețelistică și de conectivitate (Gigabit Ethernet, conexiune wireless 802,11g, conexiune Bluetooth, porturi FireWire și USB 2.0), unitatea optică și hard diskul, de tip Serial ATA. În sfârșit, mai merită să amintim camera integrată și telecomanda minimală introdusă anul trecut, care acum este livrată și cu noul laptop.

În cazul iMac-ului, avem de-a face cu același

iMac cu un spor de viteză.

gen de procesoare, însă ceva mai rapide, rulând la 2 GHz. De asemenea, întâlnim și aici camera integrată și telecomanda.

Unul dintre aspectele cele mai interesante este că noile produse ar putea rula și sistemul de operare Windows. În acest sens, Apple nu va oferi nici un fel de suport, însă nici nu va

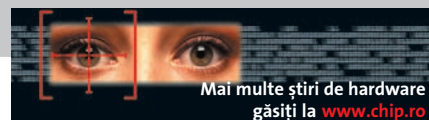
împiedica în vreun fel instalarea acestuia. Vor exista anumite constrângeri, să le zicem naturale. Spre deosebire de producătorii de PC-uri care au dorit în mod constant să asigure compatibilitatea înapoi, Apple a putut, cu ocazia tranziției sale către Intel, să pună la punct un sistem legacy-free și să adopte arhitectura EFI (*Extensible Firmware Interface*) ca înlocuitor pentru BIOS-ul clasic. Astfel, vom avea de așteptat până la apariția unei versiuni de Windows cu suport pentru EFI.

Prețurile menționate de Apple în America de Nord sunt de aproximativ 2000 de dolari pentru MacBook Pro, respectiv 1300 de dolari pentru iMac.

www.apple.com

Primul notebook Apple cu procesor Intel marchează și o schimbare a numelui, din PowerBook în MacBook Pro.

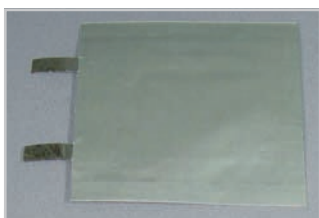
NEC Baterie flexibilă

NEC a definitivat un nou tip de baterie, extrem de subțire, flexibilă și cu un timp mic de reîncărcare. Compania japoneză NEC a anunțat de curând că a reușit să dezvolte așa-numita baterie ORB (*Organic Radical Battery*), ale cărei caracteristici îi permit integrarea într-o serie de dispozitive mai speciale, precum smartcard-urile sau hârtia electronică. Ea folosește pe post de catod un tip de plastic, polimer organic radical, ce poate funcționa într-un stadiu semisolid (NEC folosește termenul de gel), îmbibat cu un electrolit. Acesta este și motivul pentru care bateria este extrem de flexibilă și pliabilă. În plus, reacția

ORB are o structură flexibilă.

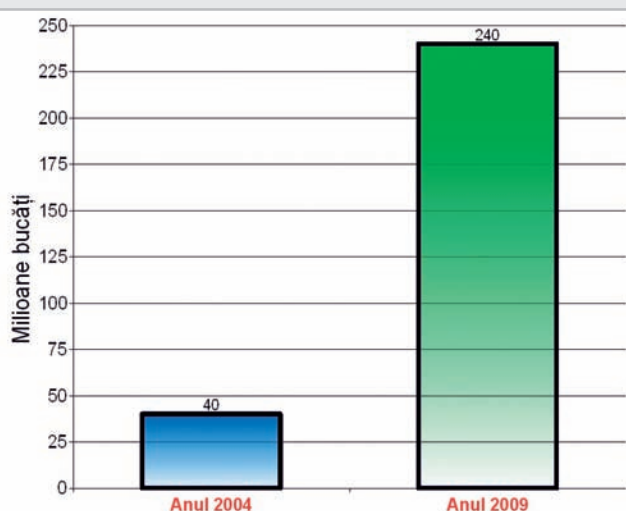
electrodului de desfășoară foarte rapid, astfel încât bateria poate fi încărcată aproape complet în decursul a numai 30-60 de secunde. În privința capacității de înmagazinare, sunt două aspecte care merită comentate. Pe de o parte ar fi densitatea energetică, similară bateriilor Ni-MH, dar mai mică decât a celor Li-Ion. În schimb, densitatea de putere este asemănătoare condensatorilor (de 2-3 ori mai bună decât la Ni-MH și Li-Ion) și de aceea ORB se poate spune că oferă un compromis foarte bun al celor două caracteristici. Dincolo de toate aceste calități, ORB nu conține materiale toxice pentru mediul înconjurător, cum este cazul cu bateriile clasice (Ni-MH, Li-Ion). www.nec.co.jp

O baterie subțire de la NEC.

Hard diskuri Mici și foarte mici

O estimare recentă dată publicității de către In-Stat evidențiază modul în care piața hard diskurilor se va extinde în următorii ani în zona de consumer electronics, dispozitivele electronice de larg consum. Astfel, dacă în anul 2004 au fost vândute în acest sector aproximativ 40 de milioane de unități, în 2009 acest număr va ajunge la aproape 240 de milioane. Dintre acestea, 50% va reprezenta ponderea ce va fi deținută de hard diskurile de 1" sau mai mici. Pentru a nu pierde acest trend, Fujitsu a anunțat că va intra pe această piață în curând, având drept partener compania americană Cornice. www.in-stat.com

În următorii ani, piața hard diskurilor pentru consumer electronics (CE) ar putea ajunge la 240 de milioane de unități.

Seagate 160 GB pentru laptop

Seagate a lansat două produse noi din zona de capacități ridicate. Este vorba în primul rând despre Momentus 5400.3, un model de 160 GB pentru sisteme portabile ce beneficiază de tehnologia stocării perpendiculare. La început, noul hard disk va fi oferit în versiune ATA100, însă în decursul anului vor fi disponibile și versiuni Serial ATA. Seria Momentus este cea prin intermediul căreia Seagate a decis să introducă pe piață tehnologia

stocării perpendiculare. Compania americană afirmă că va extinde această tehnologie și la celelalte familii de produse ale sale, fie ele hard diskuri de format normal (3,5") sau de format redus (în gama celor de 1"). În altă ordine de idei, Seagate a anunțat că a început să livreze pe canalele de distribuție modelul SATA NL35, un produs de asemenea de mare capacitate (din alt segment însă), capabil să stocheze 500 GB. www.seagate.com

160 GB, capacitate record pentru laptop.

NVIDIA GeForce 7300GS

NVIDIA a extins în luna ianuarie seria GeForce 7, lansând 7300GS, un procesor grafic fabricat în proces de 90 de nanometri (primul din seria GeForce 7 fabricat astfel), destinat sistemelor din zona mainstream și entry-level. 7300GS oferă suport pentru Shader Model 3.0 și HDR și funcții de accelerare pentru video playback (cu rezoluții de până la 1080i). www.nvidia.com

Una dintre limitările evidente pentru noul cip (am spune cumva normale dat fiind segmentul către care se adresează) este lipsa suportului pentru SLI. În altă ordine de idei, tot în luna ianuarie, NVIDIA a anunțat nForce4 SLI XE, un chipset pentru platforme Intel cu suport pentru FSB 1066 MHz.

Seria GeForce 7, prezentă acum și în zona entry-level.

Familia Athlon64 X2

Invitație la multitasking

Utilizarea PC-ului a atins un moment de răscruce. Avem acum la dispoziție suficientă putere de calcul pentru aproape orice aplicație.

Mihai Bărbat

Faptul că putem folosi calculatorul pentru a viziona filme, a face muzică sau grafică 3D nu mai impresionează astăzi pe nimeni. Însă odată cu mărirea puterii de calcul, s-au schimbat și pretențiile utilizatorului. Procesoarele moderne trebuie să facă față acum unui adevărat abuz de multitasking. S-au dus vremurile când trebuia să oprim antivirusul sau firewall-ul înainte să dăm drumul jocului preferat. Orice aplicație care rula în acel moment pe lângă joc era un potențial distrugător de fps-uri. Vom arăta că acest obicei nu-și mai are rostul în era dual core.

Dacă sunt doi, s-o știm și noi

De ceva timp, pe piață a apărut o nouă generație de procesoare. Experiența utilizării unui calculator s-a schimbat radical odată cu apariția acesteia. Dual core-ul vine ca o soluție la impasul în care au ajuns vechile procesoare single core și face în sfârșit posibil luxul multitasking-ului intensiv.

În cazul CPU-urilor cu un singur nucleu, creșterea frecvenței a mărit foarte mult consumul și căldura disipată. S-a ajuns astfel la niște monștri de aproape 4 GHz, și mă refer aici mai ales la procesoarele din tabăra adversă, celebrul Pentium, nume de care astăzi până și Intel vrea să uite.

Rețeta clasică pentru lansarea unui procesor era creșterea frecvenței cu 100,

200 MHz și, după caz, adăugarea de memorie cache. Ei bine, vraja s-a rupt și rețeta a trebuit schimbată. Trecerea la un proces tehnologic ce a permis realizarea tranzistorilor la 90 nm a făcut posibilă „îngheșuirea” a două nuclee pe o singură pastilă de siliciu. Probabil anul viitor, optimizarea procesului de 65 nm va permite și apariția procesoarelor cu patru nuclee (quad core). După cum bine știm (vezi cazul eșecului procesoarelor Itanium), pentru ca un procesor să se impună, trebuie să existe un pachet bogat de software care să-i valorifice potențialul. Degeaba s-ar arunca pe piață super procesoare dacă nimeni nu ar scrie cod pentru ele.

Hardware-Software=0

Trecerea la dual core a adus cu sine și o schimbare majoră în lumea software-ului. Pentru a utiliza în mod optim resursele unui procesor de acest tip, programele trebuie scrise pe mai multe fire de execuție (multithreading). Dau ca exemplu aici un joc: AI-ul (inteligența artificială) ar putea rula separat pe un core, iar celelalte thread-uri (interfața cu jucătorul, sunetul etc.) ar putea rula pe cel de-al doilea core. Lucrurile însă nu sunt atât de ușoare. Noua paradigmă multithread obligă programatorul la un efort mental mult mai mare, iar partea proastă este că nu toți algoritmi se pretează

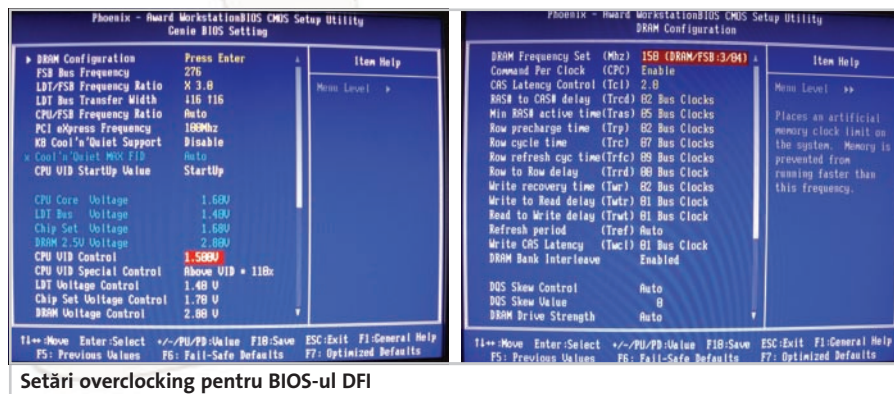
paralelizării. În plus, programarea multithread aduce cu sine un adevărat coșmar atunci când se face debugging (curățarea de bug-uri). Depanarea unui cod multithread poate crea mari bătăi de cap, mai ales din cauza așa-numitelor „race conditions” – nesincronizări între thread-uri, care pot apărea aleator și afectează buna funcționare a unui program.

Un program singlethread pur și simplu ignoră cel de-al doilea core și irosește în acest fel foarte multă putere de calcul. Din fericire, dezvoltatorii de software au sesizat repede această schimbare și pe piață deja au început să apară din ce în ce mai multe programe și jocuri optimizate pentru dual core.

Cel puțin de acum înainte, jocurile vor fi exclusiv programate în spiritul multithread, mai ales că toate consolele din noua generație vin cu procesoare IBM multicore: PlayStation 3 – procesor CELL cu 8 nuclee, Xbox 360 – procesor XENON dual core capabil să ruleze 6 thread-uri în același timp, Nintendo Revolution – cel mai probabil echipat cu un PowerPC G5 dual core, procesor utilizat și în sistemele de vârf de la Apple.

Așadar, prezentarea dual core nu mai pare a fi o propagandă ieftină, fără nici un fel de suport pe piață. Procesoarele single core deja aparțin trecutului și astăzi asistăm la ultimele lor zvâcniri. Până și FX 57, nava amiral AMD pe single core, tremură în fața unui Athlon64 4800+ dual core (procesor mai lent cu 400 MHz), mai ales acum când jocurile precum Quake 4 oferă un câștig de peste 20% pe sistemele propulsate de un dual core.

De dual core beneficiază mai ales sistemul de operare. Utilizatorii de procesoare Intel știu foarte bine acest detaliu. „Pseudo-găselnița” făcătoare de minuni numită hyperthreading a ajutat (atât cât a putut) mult timp procesoarele Intel. Într-adevăr, până la apariția procesoarelor Athlon64 X2, multitasking-ul a rămas ultimul bastion Intel. Un Intel la 3,8 GHz single core ce rula Unreal Tournament 2004, o arhivare și o rip-uire MP3 ironiza un AMD 3800+ single core pus să facă același lucru. AMD însă și-a spălat repede rușinea și, odată cu apariția generației X2, a reușit să cucerească și ultima redută Intel. Dacă până acum vorbeam despre Athlon64 ca despre un „Intel Killer” în jocuri, Athlon64 X2 împinge măcelul pe toate fronturile. Situația este atât de tragică încât Intel a fost nevoit să renunțe de tot la arhitectura Prescott și în trimestrul al treilea îl va arunca în ring pe Conroe, procesor dual

Setări overlocking pentru BIOS-ul DFI

Overclocking

Cu mușchii umflați

Norocosul familiei a fost mezinul X2, și anume 3800+. Procesorul rulează la 2 GHz și dispune de 512 KB Level 2 Cache pe fiecare core (așadar, 1 MB în total). Ambiția noastră a fost să demonstrăm că „micuțul” Athlon64 X2 3800+ are potențial și, dacă îl forțăm „un pic”, îl lasă cu mult în urmă până și pe vârful de gamă Athlon64 X2 4800+, procesor de două ori și ceva mai scump.

Placa DFI ne-a pus la dispoziție întregul pachet BIOS necesar acestei demonstrații de forță. Cu sângele la fel de rece ca AMD-ul în Cool&Quiet, am ridicat frecvența HTT (puteți să-i spuneți oarecum și FSB) și am scăzut multiplicatorul HT de la 5 la 4. Multiplicatorul procesorului a rămas același pe tot parcursul experimentului. Toată operația s-a executat numai din frecvența HTT. La un moment dat, după 220 MHz, lucrurile au început să scârțâie. Memoriile rămase în continuare pe cele mai mici timing-uri posibile 2-2-2-5-7-9...(lista e

foarte lungă) s-au apropiat de frecvența de prag peste care nu mai funcționau. Trebuia ori să relaxăm timing-urile ori să scădem frecvența HTT. Pentru că nu am vrut să alegem nici una dintre aceste două soluții (am vrut neapărat să păstrăm intacte setările de timing-uri la memorii pentru a evidenția doar aportul de performanță adus de overclock-area procesorului), am introdus din BIOS un divizor DDR/FSB. Practic, acesta ne-a permis să ridicăm în continuare frecvența HTT în regim asincron față de memorii. După 250 MHz, multiplicatorul HT s-a coborât la 3 și am mai modificat o dată raportul de frecvență DDR/FSB la 3/4. Practic, la o frecvență HTT (FSB) de 200 MHz, memoriile se setau asincron la 150 MHz. Pentru a-i da mai mult curaj procesorului, am mărit tensiunea de alimentare până la 1,6 V. Cooler-ul Gigabyte G-Power PRO a făcut aici o treabă extraordinară, fiind unul dintre cele mai bune cooler-e pentru Athlon64 de pe piață. Ne-am „jucat” până am ajuns cu

HTT-ul la 280 MHz! Procesorul rula la, atenție, 2800 MHz! Impresionant spunem noi. 800 de MHz sunt un câștig enorm. Grație divizorului introdus, memoriile au ajuns și ele exact la 200 MHz. Cu procesorul Athlon64 X2 3800+ la 280 MHz*10 (2800 MHz) și cu memoriile în regim DDR400, scopul a fost atins. Am depășit frecvența lui 4800+ (2400 MHz) cu 400 MHz! Bucuria nu a durat însă prea mult. Procesorul nu a vrut nici în ruptul capului să ducă la bun sfârșit un Sysmark 2004 – testul suprem al stabilității. Am fost nevoiți să reducem FSB-ul de la 280 la 276 MHz. Brusc, totul s-a stabilizat. Sysmark-ul a rulat fără nici o eroare, iar peste noapte sistemul în plin regim de forțare a rulat în paralel două sesiuni de Prime95. Frecvență de plecare: 2000 MHz. Frecvență finală perfect stabilă: 2760 MHz. Athlon64 X2 3800+ overclock-at în acest regim nu are la ora actuală nici un rival. Atenție deci la ce cumpărați.

core pe 64 de biți derivat din arhitectura Pentium3 (astăzi Yonah).

Familie

Din fericire, în cazul procesoarelor dual core, AMD ne-a cruțat: Athlon64 X2 există doar pentru Socket 939, bătrânul socket 754 fiind lăsat la vatră. Așadar nu vă speriați, la X2 „Jungla AMD” este foarte ușor de străbătut.

După jongleria cu frecvența și memoria cache L2, au rezultat cinci procesoare. Într-un timp, a mai apărut și AMD FX60, un dual core realizat din lipirea a două FX-uri 55. „Bestia” este fără îndoială cel mai performant procesor de pe piață la ora actuală – din rațiuni „umane”, comparația cu Intel nu cred că mai are rost!

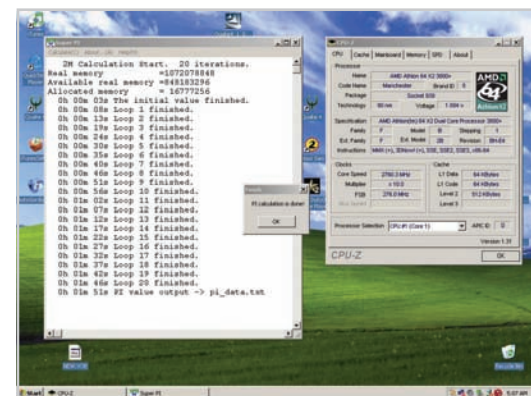
Cum am testat

Componentele pentru acest test au fost alese astfel încât să nu limiteze în nici un fel procesoarele. Ghidați după această precizare, am selectat placa de bază DFI LanParty SLI-D. Ne-am oprit asupra DFI-ului datorită

performanțelor dovedite pe parcursul testelor (mai ales cele de overclocking). La capitoul accelerare 3D, jocurile au fost făcute de un ASUS 7800 GTX TOP (GTX-ul overclockat). Despre calitățile lui GeForce 7800 GTX nu cred că mai trebuie consumat spațiu în revistă. Placa grafică a avut grijă ca jocurile să ruleze fluent și să evite orice limitare ce ar fi apărut cu un accelerator grafic mai puțin performant. Driver-ele folosite au fost cele mai noi versiuni oficiale disponibile pe site-ul fabricantului.

Sloturile de memorie au fost ocupate de două module Kingston KHX3200ULK2/1G 2x512 MB, memoriile capabile să funcționeze în regim DDR400 cu toate timing-urile din BIOS-ul DFI setate la minimum! (2-2-2-5-7-9-...). Acestea au fost alimentate cu 2,8 V. Hard diskul utilizat a fost bătrânul Western Digital Raptor de 36 GB, HDD ale cărui platane se învârt în continuare cu 10.000 rot/min (încă n-au ruginit).

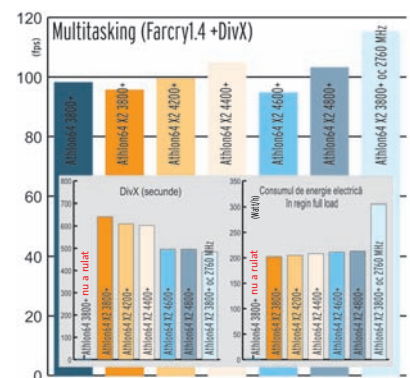
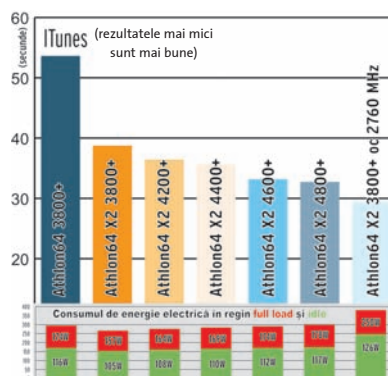
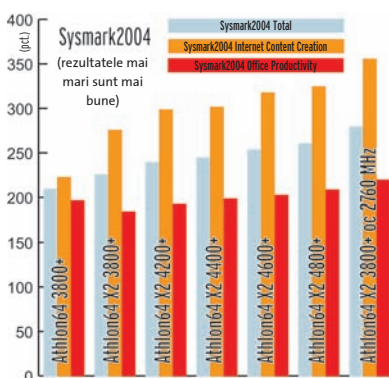
Pe un Windows XP cu Service Pack 2 am instalat apoi Sysmark 2004, benchmark care după două ore de test continuu

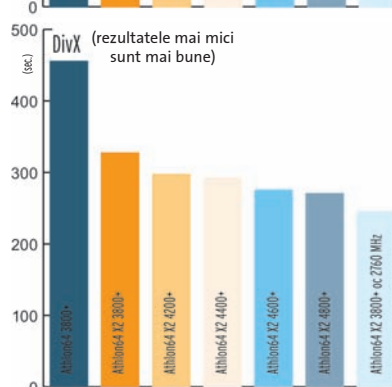
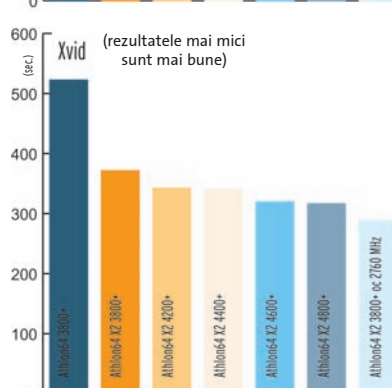
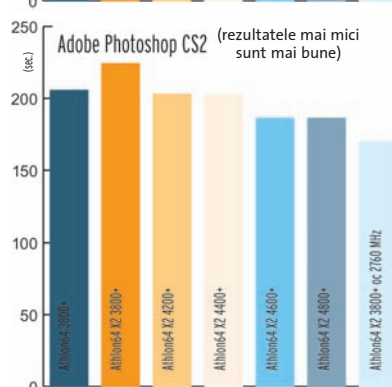
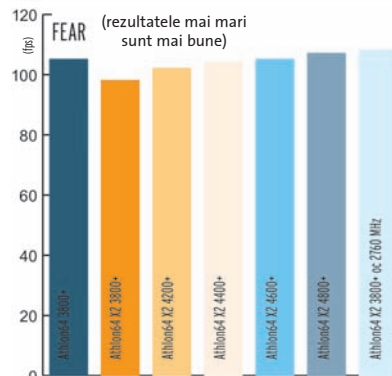
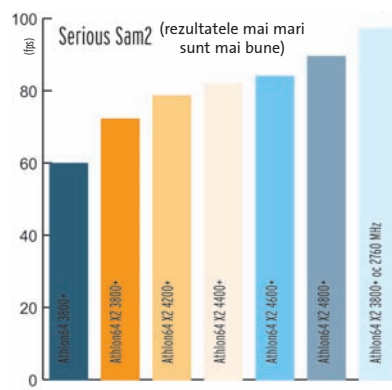
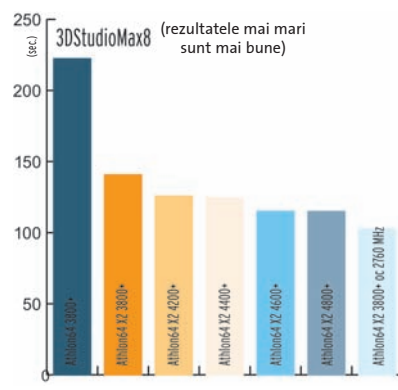
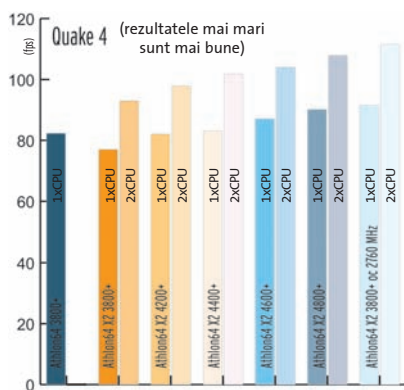
Dovada stabilității la 2760 MHz - SuperPi

(Internet Content Creation și Office Productivity) oferă o imagine veridică asupra performanței sistemului.

O gură de aer proaspăt a fost introducerea unui benchmark de Photoshop CS2. Am realizat practic un action ce aplica 10 filtre pe o imagine și apoi am notat timpul total de execuție. Am preferat să rămânem în sfera benchmark-urilor reale, programe care oferă rezultate concrete, spre deosebire de suita de benchmark-uri

Procesoare

sintetice, fiecare cu un scenariu mai obscur decât altul. În această idee, am mai testat cu celebrul 3DStudioMax 8. Aici am randat trei scene din pachetul SPEC. Nu am putut uita partea de codare. Mare a fost bucuria când am descoperit de ce este în stare programul iTunes, celebrul software marca Apple. Cu iTunes am realizat o codare MP3 dintr-un fișier wav de 271 MB. Interesant la iTunes a fost timpul extraordinar de mic necesar finalizării procesului de codare. Programul este optimizat pentru dual core, detaliu verificat personal: în timpul codării,

ambele nuclee erau ocupate 99%, semn că iTunes folosește din plin resursele sistemului.

Am realizat codarea video cu ultima versiune de GordianKnot. S-a codat MPEG 4 în doi pași un fișier .vob de 286 MB. Am folosit ultimele versiuni de codecuri DivX (6.1) și XviD (1.1). S-a mai rulat și un scenariu de multitasking. FarCry cu patch 1.4 în window mode rulat în paralel cu o codare DivX au fost suficiente pentru a ne forma o părere despre performanța în multitasking. Din păcate efortul s-a dovedit a fi prea mare pentru „săracul” Athlon64 3800+. Fiind doar un single core, acesta practic a clacat în fața testului de multitasking - FarCry a rulat la viteză maximă, dar codarea DivX nu a mai primit nici o atenție din partea procesorului, procesul fiind ca și blocat.

Am ales apoi trei jocuri, dintre cele mai populare pe piață la ora actuală: Quake4, Serious Sam 2 și F.E.A.R. Jocurile au fost aduse la zi cu ultimele patch-uri disponibile pe site-ul producătorilor. Patch-urile au fost aici foarte importante, mai ales în cazul lui Quake4. Patch 1.5 beta aduce suport pentru SMP (Symmetric MultiProcessing) și, după cum se poate vedea din grafice, câștigul este uriaș. O noutate pentru testele CHIP a fost și măsurarea consumului Watt/h ai sistemului pe parcursul testelor, în regim idle, cu și fără Power Management, și în regim de încărcare maximă.

Concluzie

Pentru prima dată în ultimii ani putem spune că avem un campion pe toate fronturile. Athlon64 X2 este pur și simplu mai bun decât Intel. Este mai rapid în jocuri, în multitasking, în grafica 3D, în codare audio/video, este mai rece, consumă mai puțină energie... Bravo AMD, a venit și vremea ta!

mihai_barbat@chip.ro

Opinie

Contează fiecare leu

Mihai Barbat
Redactor **CHIP**

N-am fost niciodată un „fanboy”. Nu țin nici cu AMD, nici cu Intel, nici cu ATI, nici cu NVIDIA. Vreau doar ca în limita banilor pe care îi am să-mi cumpăr cel mai bun produs de pe piață. În mod normal, așa ar trebui să gândească toată lumea. Mesajul meu către cei care mai au încă dubii este să analizeze rezultatele și să tragă ei singuri concluzia. Astăzi, procesoarele trebuie judecate din prisma raportului performanței/watt. Dacă nu aveți scutiri la RENEL, dacă obișnuiți să vă lăsați calculatorul pornit peste noapte să facă download-uri, trebuie să vă gândiți serios la consumul de energie. Uzina din procesorul Intel consumă cu 70-80 W/oră mai mult decât un Athlon64. Arma secretă a AMD-ului este, după cum bine știți, facilitatea Cool&Quiet. Aceasta reduce în timp real frecvența de funcționare a procesorului în funcție de cerințele software-ului. Pentru browsing și download-uri nocturne, cei 1000 de MHz la care lucrează un Athlon64 cumințit de Cool&Quiet sunt mai mult decât suficienți. Consumul de energie scade automat, iar turația ventilatorului se reduce și, în unele cazuri, acesta chiar se și oprește (rece și silențios), iar un Athlon64 Venice în Idle (Cool&Quiet activate) nu consumă mai mult de 15-20 W.

Procesor

Intel iese la rampă cu un nou procesor de vârf

0 Ediție Extremă... extrem revizuită

Vă invit să rămâneți alături de mine și să descoperim împreună secretele proaspătului procesor Intel 955 Extreme Edition.

Francisc Kurko

Anul 2005 a fost cel în care ușor-ușor ne-am luat adio de la procesoarele cu un singur nucleu și ne-am îndreptat atenția către cele cu două nuclee. Veți spune probabil că este prematură această orientare, că piața este încă saturată cu vechile procesoare, că sunt mai mult decât suficiente pentru nevoile unui utilizator obișnuit; ba puteți aduce ca argument prețul lor prohibitiv (cel puțin la data apariției lor) pentru marea majoritate a românilor. Dacă veți spune toate acestea, probabil că veți avea dreptate. Sau poate că nu...

Să nu uităm că prețul noilor procesoare este în continuă și serioasă cădere, ambii producători practicând reduceri drastice. Un Intel Pentium D 820 a ajuns pe NewEgg la 243 de dolari, iar un AMD X2 3800+ la 322 de dolari.

Da, știu, vara nu-i ca iarna și nici NewEgg nu-i România, dar este un prim pas... se ieftinește dincolo, se va ieftini, cu siguranță, și la noi. Chiar dacă încă sunt mari aceste prețuri, nu mai sunt SF-uri, poate doar niște visuri frumoase, dar care se pot transforma în realitate mai repede

decât ați crede sau ați spera. Încă o reducere trimestrială... și voila!

Toate-s noi și vechi sunt toate

Am parafrazat versurile marelui poet deoarece se potrivesc de minune caracterizării generației noi de procesoare Intel. Voi începe exact în această ordine și voi evidenția elementele noi de care se vor bucura toate procesoarele din seria 900, nu doar vârful de gamă EE 955, lăsând la urmă „moștenirile” tehnologiilor de curând apuse.

65 nm... nu-i de aici, de colo

Iată că miniaturizarea își continuă drumul firesc, făcând posibil ceea ce acum câțiva ani, dar nu foarte mulți, părea imposibil. De acum știm cu toții că lucrurile nu se vor opri aici, Intel punând deja bazele unui nou fab, ce va produce procesoare pe tehnologia de 45 nm... Propun totuși să ne focalizăm mai mult pe prezent și să lăsăm tehnologiile viitorului pe altă dată. Oricum, trecerea la tehnologia pe 65 nm a avut rezultatul scontat: nucleul nou se mândrește cu o suprafață mult mai mică, de numai 160 mm², față de aprox. 200 mm² cât avea un

Intel Dual Core bazat pe tehnologia de 90 nm (două nuclee Prescott). Asta în condițiile în care numărul de tranzistori n-a rămas bătut în cuie, ci a crescut impresionant, de la aproximativ 230 la 376 de milioane. Ți-a da procesor plin de steroizi! Dar de ce s-a ales procesorul cu un număr atât de mare de tranzistori în plus?

Memorie L2 cache 4 MB

Cea mai mare parte a noilor tranzistori adăugați și-au găsit lăcașul în memoria cache Level 2, care a suferit cea mai spectaculoasă intervenție: un salt de la 2 x 1 MB la 2 x 2 MB. Da! Ați calculat bine! Memoria cache a fost pur și simplu dublată, nu că înainte în seria 800 (generația Smithfield) ar fi avut cache L2 mic... Toate procesoarele din familia 900 au fost înzestrate cu 4 MB de cache, fiecare procesor cu cei 2 MB ai lui. Este o situație fără precedent, pentru că, sincer, acum un an și ceva nu credeam că voi vedea atât de repede procesoare obișnuite de desktop (nu de workstation sau servere de vârf) cu o cantitate atât de mare de memorie L2 cache.

VT

Nu putem să ignorăm implementarea tehnologiei VT, adică a celei de virtualizare. Pe scurt, aceasta permite rularea mai multor sisteme de operare pe același sistem, în același timp. Dacă aveți de exemplu trei sisteme de operare, să zicem Windows XP, Windows XP pe 64 de biți și încă un sistem de operare (o distribuție Linux, MacOS etc.) și primul din oarecare motive vă „fericește” cu un ecran clasic de culoare albastră, ei bine, celelalte sisteme de operare nu vor fi afectate deloc, stabilitatea sistemului neavând de suferit.

Avantajele miniaturizării

Cel mai important avantaj ar fi, din punctul meu de vedere, scăderea costurilor, lucru de care ne vom bucura cu toții (evident, nu chiar de la început, deoarece costurile noului fab trebuie amortizate, nu?), indiferent dacă vom avea în viitoarele sisteme procesoare Cedar Mill, Presler (care nu este deci altceva decât o pereche de Cedar Mill-uri) de la Intel sau X2-uri Manila, Orleans, Windsor sau cum s-or mai numi, de la AMD. Tehnologia de fabricare a nucleelor nu s-a schimbat drastic, wafer-ul are tot un diametru de 300 mm, ceea ce, evident, înseamnă mai multe nuclee pe aceeași placă de siliciu, deci costuri scăzute. Mai mult, nucleele fiind total separate (Cedar Mill), nu mai este o problemă dacă un nucleu are „un bug” pe wafer.

Înaintea, în cazul lui Smithfield, cele două nuclee erau unite și una este să producă cipuri perfecte de 200 mm² și alta să producă unele de 80 mm² pe care apoi să le pună în pereche pe o pastilă de siliciu. Deci iată o metodă ingenioasă de a reduce numărul procesoarelor defecte (se întâmplă destul de des ca un cip să nu se nască perfect, deci nu e totuna dacă de pe wafer trebuie să-ți iei adio de la o bucată de 200 sau 80 de mm², așa cum se întâmpla la Smithfield sau la X2). Așa se face că în ciuda faptului că avem un număr impresionant de tranzistori, costurile de producție la Presler și Cedar Mill sunt chiar mai mici decât în cazul lui Smithfield, care era pe 90 nm.

Ce e vechi: nucleul Prescott

Dar în afară de dublarea cache-ului L2 și adăugarea suportului pentru tehnologia VT, nu e mare lucru de capul noului 9XX. Practic, noua generație se bazează tot pe nucleul Prescott, care la 90 nm s-a dovedit atât de nefericit. Doar că în cazul lui Cedar Mill și al lui Presler totul a fost micșorat la 65 nm. Probabil că ați făcut deja calculele, vechea generație single-core cu numele de cod 6XX va beneficia în loc de nucleul Prescott pe 90 nm de core-ul Cedar Mill, iar în cazul procesoarelor dual-core din gama 8XX lucrurile au decurs la fel de lin: Pentium D 820 s-a transformat în Pentium D 920, 830 în 930, 840 în 940 și, în plus față de gama anterioară, și-a mai făcut apariția și un 950 care rulează la 3,4 GHz, cu FSB 800. Toate

aceste procesoare 9XX dispun de VT, dar nu au HyperThreading (HT). Singurul procesor care le înglobează pe toate și, mai mult, are și FSB-ul crescut la 1066 MHz este Extreme Edition-ul 955. Ca să facă EE-ul și mai atractiv, gigantul din Santa Clara nu i-a mai blocat multiplicatorul, așa că fericii viitori posesori ai acestui procesor vor putea să zburde cum își doresc. Mai încolo puteți vedea ce am făcut noi din acest procesor, cum am descătușat bestia, toate acestea doar cu ajutorul banalei răcirii pe aer. Vă puteți întreba, și pe bună dreptate, ce s-ar fi putut face cu acest procesor dacă ar fi căpătat o răcire serioasă, de exemplu o soluție de răcire cu apă (watercooling) sau chiar un „frigider” (phase-change system), pe care l-am prezentat acum nu foarte mult timp, care păstra „la respect” procesorul la câteva grade sub 0...

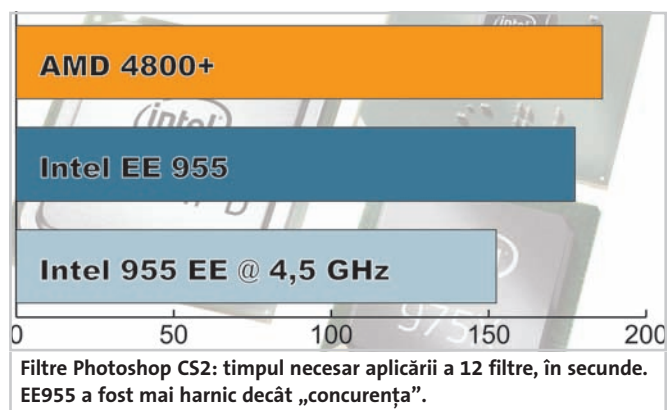
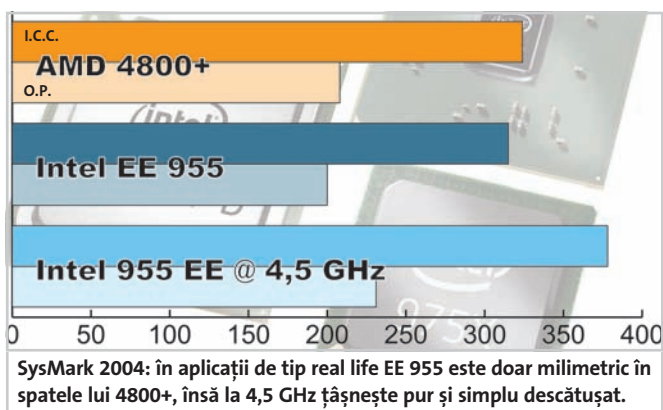
Alte moșteniri mai puțin fericite

Prima moștenire, mai puțin dorită, lăsată de defunctul Prescott este puterea disipată, mult prea mare din punctul meu de vedere (și nu numai al meu). Astfel, dacă cei de la Intel specifică pentru EE 955 130W TDP (Thermal Dissipation Power), măsurătorile noastre (mai încolo vom detalia modul de testare) arată că deși în mod idle această valoare este conformă specificațiilor, în mod full load sărim la valori care te cam sperie dacă n-ai mai văzut așa ceva. De exemplu, sistemul pe care-l voi descrie un pic mai încolo consumă 259 W în full load,

The screenshot displays a Windows XP desktop environment with several open windows. The primary focus is on benchmarking and system monitoring. Multiple instances of 'Prime95' are running, showing 'Self-test' results for various iterations (e.g., 34000, 39000, 40000) and FFT lengths (160K, 128K, 192K, 320K, 256K). A 'CPU-Z' window is prominently displayed, showing system specifications: Processor: Intel Pentium D, Code Name: Prescott, Package: L, Technology: 90 nm, Specification: General, Family: P, Ext. Family: 0, Instructions: MMX, SSE, SSE2. The CPU-Z window also shows a core speed of 4533.5 MHz, a multiplier of 17.0 (17.0 x 266.7 MHz), and a bus speed of 1066.7 MHz. The taskbar at the bottom shows several instances of CPU-Z running, along with other applications like Internet Explorer and the Start menu.

Cel mai impresionant overlocking pe care l-am realizat vreodată: frecvențe record în condiții de stabilitate maximă. Felicitări Intel!

Procesor

iar în momentul overclocking-ului maxim (4,5 GHz, frecvență record obținută de noi în laborator, și asta cu o soluție dacă nu banală, pot spune obișnuită, pe aer!), valorile acestea au sărit la 218 W idle, 400 W în full load! Este clar din start că nu se pune problema unui sistem cu un raport strălucit performanță/watt.

Procesor sau radiator?

Ei bine, dacă aș fi din fire un individ critic, aș spune că aș putea lăsa la o parte caloriferul electric de acasă și să-mi iau un sistem cu un procesor Intel EE 955, să-l overclock-ez la 4,5 GHz în mod voit cu un sistem de răcire mai puțin performant decât am avut eu la dispoziție în acest test (care de altfel costă și el enorm) și nici n-aș mai face diferența dintre cele două componente: amândouă ar degaja suficientă căldură să-mi încălzească o cameră și mi-ar duce contorul de curent într-un ritm nebun. Ei bine, nu sunt chiar o persoană neînțelegătoare. Mă așteptam ca acest procesor să consume mult. Mă așteptam să fie de asemenea foarte fierbinte. Însă, pentru a fi onest, voi sublinia faptul că în condițiile în care lucrează default, adică la 3,46 GHz, Intel EE 955 este mai rece decât ex-vârful din gama Extreme Edition Dual Core, cel cu sufixul 840. Ba mai mult decât atât, în mod full load disipă mai puțină putere. Dacă luăm în calcul aceste elemente noi, parcă nu mai puteam fi doar critici, nu-i așa?

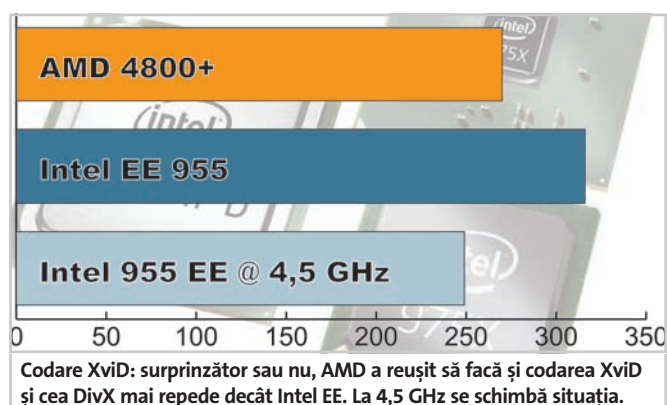
Overclocking ca la nebuni

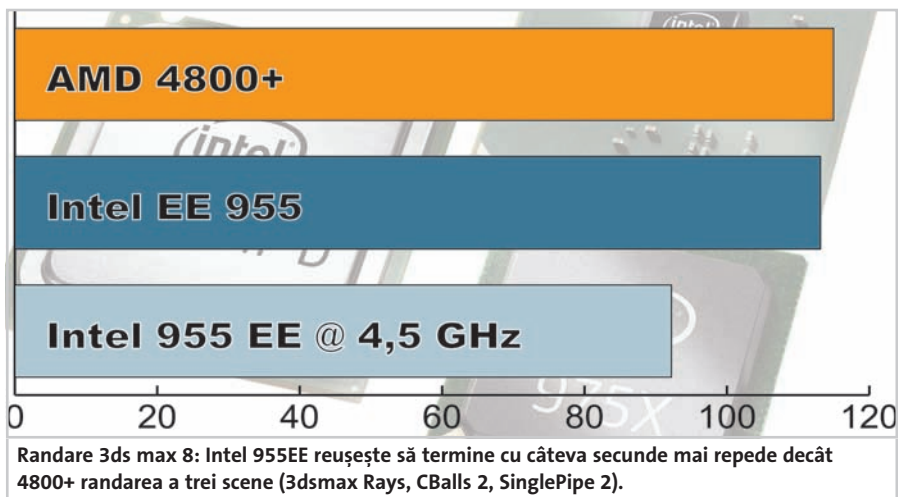
Dacă ați fi un pasionat care să dea oricât pe un sistem de răcire neconvențional și să ducă procesorul la frecvențe cât mai mari posibile, fără a ține cont de consum, ei bine, dați-mi voie s-o spun, aș putea să vă recomand acest procesor. De ce? Este pur și simplu procesorul ideal pentru overclocking. Doar de asta. Adică dacă am reușit să urc frecvența procesorului de la 3,46 GHz la 4,5 GHz în mai puțin de 15 secunde, fără alte bătăi de cap... ce poate fi mai simplu decât atât? BIOS-ul plăcii de bază Intel cu chipset-ul 975X (proaspăt lansat, special pentru a asigura suport acestui procesor cu pretenții ridicate) are câteva facilități de overclocking care m-au lăsat cu gura căscată. N-am mai văzut prin BIOS-uri de plăci Intel „de la mama lor” astfel de setări pentru overclock-eri. Am ridicat pur și simplu multiplicatorul de la 13 (default) la 17 (după cum spuneam mai înainte, procesorul este 100% descuiat, adică și în „jos”, și în „sus”). Voltajul este ajustat automat în funcție de frecvență, adică de la 1,3 V procesorul a primit 1,4 apoi 1,45 V, să-i „ajungă”. Grație cooler-ului cu pretenții pe care l-am folosit (plus timpului pierdut de colegul meu Vasile Prodan la șlefuirea bazei cooler-ului), în full load, în 4,5 GHz procesorul se situa pe la 73-76 grade Celsius, adică n-am apucat să avem un procesor în Throttling. În idle lucrurile erau și mai bune, adică pe la 53-55 de grade.

Rezultatele overclocking-ului: vorbesc de la sine...

Cum am testat

Sistemul a fost compus dintr-o placă de bază Intel Desktop Board D975XBX (Bad Axe), procesorul în cauză 955 cu steroizi, cooler-ul Scythe Ninja Plus, căruia i-am atașat un alt ventilator decât cel cu care vine el (avea turația mult prea mică pentru necesitățile noastre, Ninja plus fiind destinat sistemelor silențioase), și anume un Evercool de 120 mm cu turație suficient de mare să răcească instant lamelele cooler-ului înfierbântat. Că tot am adus vorba de lucruri fierbinți: am încercat mai multe cooler-e, mai exact acest procesor buclucaș „a lăsat în urmă” trei victime: cel care vine cu procesorul, adică „boxed”, și două cooler-e ale noastre, despre care sincer am avut o părere mai bună: un Thermaltake Jungle 512 și un Gigabyte Neon Cooler 775 Pro. Să nu mă înțelegeți greșit: acestea sunt cooler-e foarte bune, le-am oprit pentru uzul nostru în laborator tocmai pentru că în trecut au dovedit că putem să ne bazăm pe ele în orice situație... însă EE 955 ne-a dat peste cap toate socotelile. Memoriile din teste au fost o pereche de Corsair DDR2 6400, 2 x 512 MB, HDD-ul un Raptor de 36 GB (pentru a avea pe cât posibil componentele cu care a testat colegul meu Mihai Bărbat în articolul de AMD X2 de luna aceasta, să fie comparația fair), iar placa video, un ASUS 7800 GTX Top, aleasă din aceleași

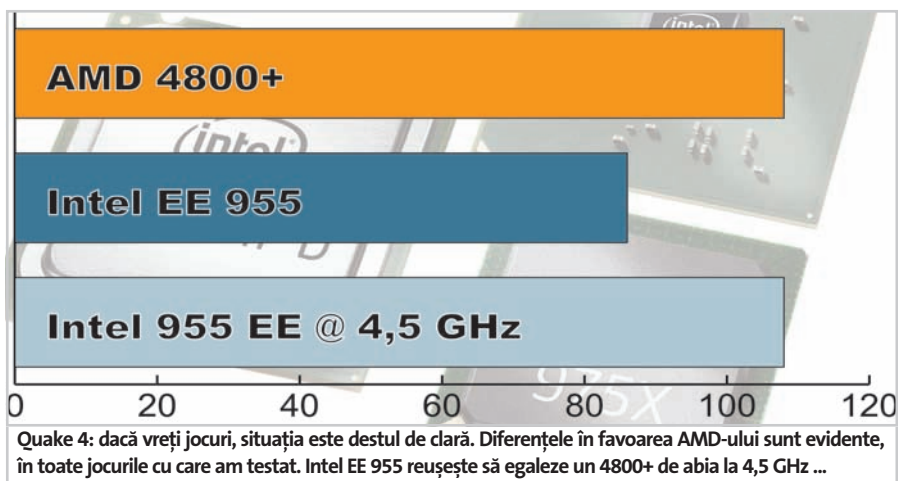
considerente ca și hard diskul. Sursa... ei bine, mare atenție la sursă! Vă dați seama că dacă la 4,5 GHz în full load, doar în 2D am obținut 400 W, vă întreb eu: cât aș fi obținut în 3D, cu două plăci ATI, în CrossFire, cu două X1800XT? Înțelegeți motivul pentru care am ales Liberty de 620 W de la Enermax, mai mult decât potrivit situației.

Concluzii

Nu pot să spun că rezultatele mă surprind. Procesorul Intel s-a prezentat bine în majoritatea aplicațiilor, mai puțin în jocuri. Aici este teritoriul AMD, de mai bine de un an de zile. Însă mă surprinde că în anumite codări, tot 4800+ X2 a ieșit câștigător. Iar diferențele nu sunt tot timpul infime. Mă refer aici la iTunes sau chiar la Encoder-ul de la Microsoft, WM9. Intel și-a luat revanșa în codarea audio Lame, unde am folosit versiunea 3.97 MT, adică cea optimizată pentru mai multe procesoare. De asemenea, bun comportamentul procesorului Intel și în Photoshop, care este de asemenea o aplicație real-life foarte des folosită de multă lume. Am fost surprins, recunosc, de comportamentul procesorului EE 955 în randările din 3ds Max, care au arătat o

altă față, matură, a procesorului Intel. Cinebench doar a venit să sublinieze acest lucru, dacă mai era nevoie: Intel este bun și pregătit pentru randări serioase unde este nevoie de procesare din partea CPU-ului. Trăgând linia și adunând, pot spune că 4800+ X2 a avut un demn adversar de data aceasta (în sfârșit), însă nu pot să nu mă gândesc la FX 60, care tocmai a apărut, în momentul scrierii acestui articol... deci nu prea pot recomanda acest procesor decât fanilor Intel, cărora le garantez că nu vor fi dezamăgiți. Oricum, probabil că vor mai apărea câteva procesoare Intel pe nucleu Presler (după cum am văzut, procesorul poate urca fără probleme până la 4 GHz, ar fi păcat să nu mai apară nimic în acest sens) până când Intel va arunca la Recycle Bin toate planurile Net Burst și va ataca cu forțe noi: Conroe. Se anunță un an fierbinte! Sincer, cred că procesorul Conroe are toate șansele să dea peste cap planurile celor de la AMD, căci va avea un consum foarte mic, deci este clar că raportul performanță/watt va fi unul excelent. Oricum, un lucru este clar: 2006 va fi un an mult diferit de 2005, care din acest punct de vedere a fost unul foarte monoton.

francisc_kurko@chip.ro

Bancul de probă

Produse de top în

Bancul de probă

În acest număr veți avea ocazia să vă informați în legătură cu o serie de produse deosebite, în premieră în laboratorul CHIP: plăci video, boxe, monitoare TFT și multe alte device-uri hardware de top.

Francisc Kurko, Mihai Bărbat,
Marius Ghinea, Vasile Prodan,
Alexandru Costache, Benjamin Onaț

ASUS EN7800GT TOP SILENT/ 2DHTV/256MB

Praful este, fără doar și poate, inamicul numărul unu pentru sistemele noastre. Soluțiile de răcire active (cu ventilatoare) care „domină” calculatoarele noastre sunt cele mai afectate de acest factor (necesită curățiri repetate ale ventilatoarelor). Ca alternativă „salvatoare” la această problemă au apărut soluții de răcire pasive (radiatoare cu sau fără heatpipe-uri, răcire cu apă). Seria de plăci grafice Silent de la ASUS este dedicată tocmai acestui tip de răcire. Ultimul membru venit în familia plăcilor „tăcute” este ASUS EN7800GT TOP SILENT/2DHTV. Această placă, pe lângă faptul că aparține zonei high-end și folosește acest sistem de răcire, mai este și versiune TOP (overclock-ată din fabrică). Se vede treaba că cei de la ASUS au încredere în sistemul de răcire de vreme ce își „permit” să mai ridice puțin frecvența. EN7800 TOP continuă seria în aceeași manieră ca predecesora sa, Extreme N6600GT Silencer/HTD, sistemul de răcire fiind asemănător. Ingeniozitatea răcirii vine tocmai de la partea superioară a acesteia, ce se poate rabata la 90° în ambele părți față de poziția în care este paralelă cu linia

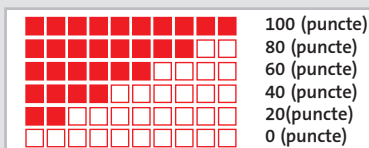

superioară a plăcii. Rabatarea în direcția unde se găsește procesorul face ca această extensie a răcirii (în care se găsește un heatpipe ce vine din zona GPU-ului) să se oprească deasupra cooler-ului de CPU și să fie răcită (suplimentar putem spune) de aerul destinat răcirii CPU-ului. În cazul unei dispunerii în SLI a două astfel de plăci, cele două extensii pot fi rabatate astfel încât să se găsească în opoziție una față de cealaltă (cea a plăcii mai depărtate de CPU poate să ajungă eventual în dreptul unei aerisiri laterale a carcasei). Frecvențele acestei plăci sunt peste cele standard, și anume 420 MHz pentru core-ul grafic și 1240 MHz pentru memorii. Rezultatele testelor la aceste frecvențe au fost următoarele: 7125 puncte în 3Dmark2005, 120,2 fps în DOOM3, 90 fps în FEAR și 96,92 fps în FarCry la rezoluția de 1024 x 768 (NO AA, NO AF). Activarea AA 4x și AF 8x atrage după sine următoarele scoruri: 6080 puncte

în 3Dmark2005, 47 fps în FEAR și 99,9 fps în DOOM3. De vreme ce această placă era deja overclock-ată, am mai ridicat „un pic” frecvențele pentru a vedea cum se descurcă răcirea. Astfel am ajuns cu core-ul în 480 MHz și cu memoriile în 1300 MHz. La aceste valori temperatura a fost în jurul a 74°C, placa fiind în continuare stabilă (!). Sporurile de performanță au fost următoarele (rezoluție 1024 x 768, NO AA, NO AF): 7885 puncte în 3Dmark2005 și 99 fps în FEAR. Pachetul în care este livrată placa este voluminos, pe lângă accesoriile obișnuite (cabluri) fiind incluse și 12 discuri (jocuri, software-uri, driver-e) împreună cu un port CD. În concluzie, am fost încântați de această placă și în special de răcirea pasivă (întâlnită pentru prima dată pe o placă de vârf) ce a trecut cu brio testul overclocking-ului. (A.C.)

Astfel apreciază CHIP

Pentru o imagine de ansamblu cât mai corectă a performanțelor și mai ales a calității produselor testate de revista CHIP, această apreciere va fi făcută după o grilă definită în imaginea alăturată. Astfel, dumneavoastră, în calitate de beneficiari direcți, veți fi mai bine informați în ceea ce privește rezultatele obținute la teste și cele mai noi și interesante produse ce sosesc lunar în laboratorul CHIP. Nu în ultimul rând, această apreciere a revistei noastre va include,

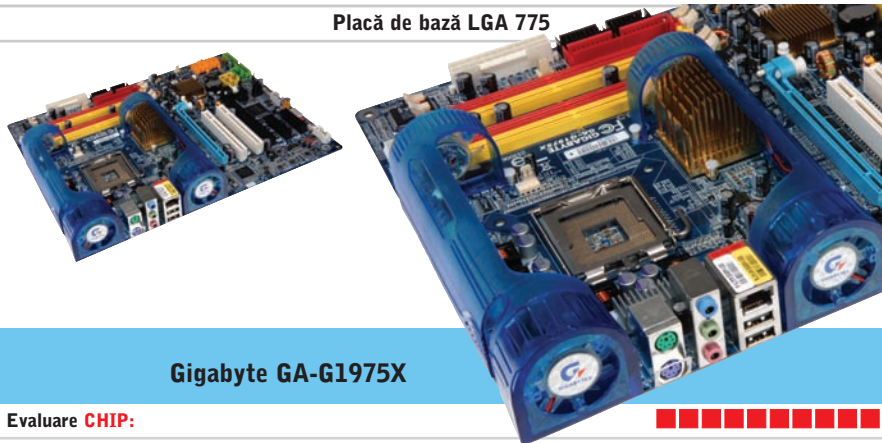

pe lângă performanța pură, atât prețul fiecărui produs, cât și fiabilitatea sa sau aspectul general, încercând astfel să vină în ajutorul oricui ar dori să achiziționeze aceste produse.

Evaluare CHIP:	
Preț/Performanță:	
PREȚ:	1.826 RON
OFERTANT:	Ultra PRO Computers
TELEFON:	031-4022292
Date tehnice:	
Chipset:	G70
Cantitate memorie:	256 MB
Tip memorie:	DDR3
Bus memorie:	256 biți
Frecvență GPU / memorie:	420/1240 MHz
Tip conectori:	DVI, TV-out
Tip alimentare:	Standard + PCI-e
Interfață:	PCI-e 16x

Bancul de probă

Placă de bază LGA 775

Gigabyte GA-G1975X

Evaluare **CHIP:**

Preț / Performanță:

OFERTANT: Distribuitorii Gigabyte România

Date tehnice:

CPU socket:	LGA 775
Chipset:	Intel i975X Express
Bancuri memorie:	4
Cantitate maximă de memorie:	8 GB
Sloturi:	2xPCIE16, 2xPCIE4, 2xPCI
Sunet:	Creative Sound Blaster 24bit 7.1
Extra:	Gigabit Ethernet Controller, 3xIEEE1394a, TurboJet Technology, C.R.S., DualBIOS, EasyTune5, C.I.A.2, M.I.B.2, 8xUSB2.0

Februarie a fost o lună agitată pentru topul plăcilor LGA 775, conducerea clasamentului fiind preluată pe rând de două plăci din familia Gigabyte, nici una din ele nefiind o placă „oarecare”, ci mândrindu-se cu cel puțin o inovație. Gigabyte GA-G1975X este prima placă din seria G1-Turbo destinată pasionaților de overclocking și gamerilor. Una dintre noutățile pe care le integrează această placă este proaspătul chipset Intel i975X Express, ce vine cu multe noutăți, printre care putem enumera tehnologia Intel Memory Pipeline, suport pentru FSB 1066, suportul pentru multi-GPU (momentan există suport doar pentru ATI CrossFire în modul X8, dar în viitor ar putea fi adăugat suportul și pentru NVIDIA SLI). Prima caracteristică pe care o remarcăm la această placă este sistemul TurboJet, soluție proprietară Gigabyte pentru răcirea componentelor situate în apropierea soclului procesorului. Sistemul este compus din patru ventilatoare de diametru mic cuplate două câte două la capetele unor ghidaje de plastic, rolul fiind acela de a prelua aerul cald suflat de cooler-ul procesorului și a-l direcționa către exteriorul carcasei (idee deloc nouă dacă ne aducem aminte de OTES-ul celor de la ABIT). În plus, curentul de aer format răcește Northbridge-ul și alte componente sensibile la căldură din zona soclului. În afară de eficiența (discutabilă) a sistemului TurboJet, acesta are și rol estetic

(ghidajele de plastic albastru transparent sunt luminate cu leduri, în mod plăcut). Problemele acestui sistem de răcire sunt dimensiunea ventilatoarelor (se știe că cele cu diametru mic au o durată de viață mai mică și sunt mai zgomotoase din cauza funcționării la turații mari) și accesul dificil la sistemul de prindere al cooler-elor Intel. Din punct de vedere al performanțelor, placa stă foarte bine. Totuși, secretul acestor performanțe este FSB-ul fixat implicit la 206 MHz, record (trist) în domeniu, care îl depășește pe cel al plăcilor ABIT care creșteau FSB-ul la 204 MHz. Trist deoarece avansul față de competiție constă în mărirea artificială a parametrilor de funcționare (ce urmează, FSB 210?). Din cauza acestui FSB crescut, activarea setării Top Performance (permisă de protocolul nostru de testare) nu a fost posibilă în condiții de stabilitate. Iată câteva cifre care dau măsura performanței plăcii: 240 de puncte în SysMark2004 (la 11 puncte diferență de următorul clasat) și 3,5 fps avans față de următorul clasat în DOOM3. La dotări, placa stă excelent: opt porturi USB 2.0 instalate, trei porturi FireWire, Gigabit LAN și campionul soluțiilor de sunet onboard: Creative SoundBlaster 24bit pe opt canale. BIOS-ul este bogat în opțiuni, singurul minus important fiind absența modului 1T pentru memorii. Impresia finală: o placă de bază care își merită poziția de fruntaș în clasament! (B.O.)

Tuner TV

Pinnacle PCTV PMC3 110i

Evaluare **CHIP:**

Preț/Performanță:

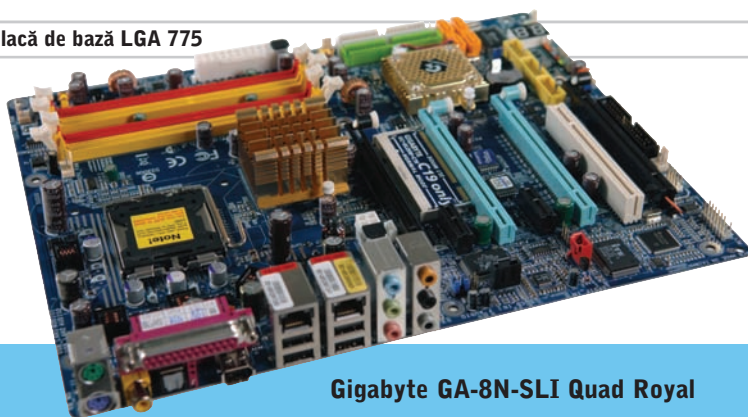
PREȚ: 250 RON
OFERTANT: Flamingo Computers
TELEFON: 021-2225041

Date tehnice:

Tip:	Intern
Conectori Input / Output:	antena TV, antena FM, header wake up, audio in, audio out, video in, video compozit, s-video in
Formate TV:	PAL, SECAM
Alte funcții:	Timeshifting, DirectBurn

Nume cu rezonanță în lumea procesării video atât la nivel de software, cât și hardware, Pinnacle oferă consumatorilor soluții pentru captură, tunere tv și software-uri de editare video. Pinnacle PCTV 110i și PCTV 100e sunt două tunere TV ce oferă aceleași facilități, deosebirea între ele fiind că varianta externă (cea cu sufixul „e”) nu oferă și captură FM. În continuare, vom descrie mai pe larg varianta internă. Pinnacle PCTV 110i este un tuner digital cu interfață PCI ce are ca „ajutor” pentru procesarea semnalului audio video decodorul digital Philips SAA7131E. Pe lângă conectorii obișnuiți externi, PCTV 110i are conectori cu acces din interiorul său, și anume audio in și audio out, video in și wake up, ultimul fiind capabil să pornească calculatorul pentru o înregistrare programată la o anumită oră. Pe lângă media center-ul Pinnacle (prin intermediul căruia se pot recepționa canale TV, FM, viziona poze și filme), firma producătoare a mai inclus și Studio 9, un software produs de Pinnacle destinat editării video. Problema care a apărut în momentul instalării media center-ului a fost aceea că versiunea ce vine cu produsul (3.1) necesită upgrade până la ultima existentă pe pagina producătorului (3.4) pentru a funcționa corect. Deși nu excelează la calitatea imaginii, faptul că PCTV 110i compensează prin alte dotări face din el un produs atractiv. (A.C.)

Placă de bază LGA 775

Gigabyte GA-8N-SLI Quad Royal

Evaluare CHIP:**Preț / Performanță:**

PREȚ: 929 RON
OFERTANT: Ultra PRO Computers
TELEFON: 031-4022292

Date tehnice:

CPU socket: LGA 775
Chipset: nForce4 SLI Intel Edition (Northbridge) + nForce4 SLI (Southbridge)
Bancuri memorie: 4
Cantitate maximă de memorie: 8 GB
Sloturi: 4xPCIex16, 2xPCIex1, 1xPCI
Sunet: Realtek 850 7.1
Extra: Dual Gigabit Ethernet Controller, 3xIEEE1394a, Bluetooth, DualBIOS, EasyTune5, C.I.A.2, M.I.B.2, 10xUSB2.0

Cum în ultima vreme s-a putut remarca o orientare spre produse extreme, ieșite din comun (cum este cazul plăcilor grafice dual-GPU), era doar o chestiune de timp până să îi vină cuiva ideea de a construi o placă de bază cu mai mult de două porturi PCI-e destinate acceleratoarelor grafice. Gigabyte GA-8N-SLI Quad Royal este un adevărat monstru al plăcilor de bază, cu adevărat unicat prin modul de construire și prin dotări. Deși placa dispune de 32 de lane-uri PCI-e, ca și chipset-ul nForce4 SLI X16, ea reprezintă o abatere de la arhitectura acestuia. Astfel, Gigabyte a profitat de ocazia de a scăpa de MCP (Media Communications Processor), înlocuindu-l cu cipul nForce4 SLI (versiunea AMD), Northbridge-ul rămânând în continuare cel al chipset-ului SLI Intel Edition. Renunțarea la Southbridge (MCP) a fost posibilă datorită faptului că chipset-ul destinat procesoarelor AMD este unul single-chip, conținând toate dotările specifice unui Southbridge. Legătura între cele două cipuri se face printr-o magistrală HyperTransport. Prin substituirea Southbridge-ului cu cipul destinat platformelor AMD, Gigabyte a conferit plăcii de bază un spor de dotări și posibilitatea controlării a patru sloturi PCI-e în modul X8. Dotările sunt demne de o placă „Royal”: dual Gigabit LAN (nForce4 și Marvell), patru porturi SATA II cu NCQ, doi conectori IDE ATA133, trei porturi FireWire, 10 porturi USB 2.0, Dual

BIOS și afișaj cu două cifre pentru diagnosticare, două porturi PCI-e X1 și un port PCI. Southbridge-ul este răcit pasiv datorită faptului că un ventilator ar împiedica instalarea plăcilor video pe sloturile PCI-e. Nici Northbridge-ul nu este răcit activ implicit, dar în accesoriile plăcii este inclus un ventilator opțional pentru răcirea acestuia. Foarte interesant este modul în care Gigabyte a gândit configurarea modului de lucru cu cele patru sloturi PCI-e X16. Placa păstrează plăcuța pentru schimbare între modul SLI și, în plus, mai prezintă în BIOS o opțiune care reglementează modul în care sunt împărțite cele 32 de lane-uri către sloturile PCI-e. Din cele patru porturi PCI-e, doar două pot fi folosite pentru o configurație SLI. Deși Gigabyte oferă suport fizic pentru folosirea a două plăci dual GPU în mod SLI, această opțiune este momentan imposibil de folosit din cauza lipsei de suport din driver-e din partea NVIDIA. Rămâne totuși varianta folosirii celor patru plăci video în mod non-SLI, acoloune de nevoie de mai mult de patru ieșiri pentru monitoare. Performanțele plăcii o situează pe a doua poziție a clasamentului. După părerea mea, avem de-a face cu o placă de bază care nu are șanse să se impună prin noutatea pe care o aduce (cele patru sloturi PCI-e nu vor fi folosite decât de un număr foarte mic de utilizatori), dar care în condiții obișnuite de folosire (SLI sau Single card) oferă dotări și performanțe excelente. (B.O.)

Bancul de probă

Tastatură wireless

Remote Keyboard for Windows MCE

Evaluare CHIP:	■■■■■■■■■■■□
Preț / Performanță:	■■■■■■■■■■■□
PREȚ:	146 RON
OFERTANT:	Elsaco Electronic
TELEFON:	021-3177683
Date tehnice:	
Conectare la PC:	Receiver IR cu conectare pe USB
Număr taste:	83
Butoane Media Center:	Live TV, Recorded TV, Guide, DVD Menu, Messenger, My Music, My Radio, My Pictures, My Videos
Alte butoane:	Sleep, TV OFF, Wake Up
Extra:	Mouse integrat cu 2 butoane, funcții de telecomandă Media Center, backlight pentru tastele Media Center

Dispozitive de stocare

SanDisk Memory Stick Pro Duo 1 GB, SanDisk Compact Flash Extreme III 2 GB

Evaluare CHIP:	■■■■■■■■■■■□
Preț / Performanță:	■■■■■■■■■■■□
PREȚ:	480 RON / 448 RON
OFERTANT:	Flamingo Computers / Atlas Corporation
TELEFON:	021-2225041 / 021-2308782
Date tehnice:	
Viteză de transfer citire (rezultate teste):	
SanDisk Memory Stick Duo Pro 1 GB	15,27 MB/s
SanDisk Compact Flash Extreme III 2 GB	16,66 MB/s
Viteză de transfer scriere (rezultate teste):	
SanDisk Memory Stick Duo Pro 1 GB	7,62 MB/s
SanDisk Compact Flash Extreme III 2 GB	13,59 MB/s

De data aceasta prezentăm un produs Microsoft care nu e pentru toată lumea: Remote Keyboard for Windows MCE. Hardware-ul este foarte selectiv în privința celor care îl pot utiliza, dovadă că Microsoft nu l-a creat pentru a obține profit din vânzarea lui, ci cel mai probabil pentru a susține sistemul de operare Windows Media Center Edition. Se adresează numai utilizatorilor care au un PC Media Center cu Windows MCE instalat și obligatoriu cu licență pentru sistemul de operare. Instalarea tastaturii se poate face numai pe Windows Media Center printr-un patch (al cărui download e posibil numai pentru copiile originale ale sistemului de operare). Bilă foarte neagră pentru acest mod de punere în funcțiune care face obligatorie prezența unei alte tastaturi în cazul în care trebuie să lucreți și altundeva decât în mediul Windows (BIOS, Linux). În plus, pentru a folosi această tastatură trebuie să achiziționați și Windows MCE Receiver, disponibil separat, un dispozitiv IR cu conectare pe USB. Transmisia prin infraroșu permite folosirea tastaturii la distanțe de până la nouă metri (experiența a demonstrat că pentru o funcționare optimă e indicat să se păstreze vizibilitatea directă între tastatură și receiver). Funcționarea la distanțe așa mari e necesară datorită faptului că Microsoft a vrut ca această tastatură să devină o adevărată

telecomandă Media Center (incluzând butoanele adecvate, desigur). Cea mai elocventă dovadă în acest sens este prezența mouse-ului integrat, care își demonstrează utilitatea numai când vă aflați la distanță de calculator (și pe care tot din experiență vă spun că veți evita să-l folosiți, utilizarea fiind foarte greoaie). Tastatura are o construcție robustă, Microsoft estimând viața fiecărei taste la 10 milioane de apăsări (viață de 20 de ori mai scurtă pentru tastele multimedia). Layout-ul tastelor este similar celui de la notebook-uri, numărul tastelor esențiale fiind de 83, la care se adaugă și cele multimedia, în număr de 34. Tastatura ni s-a părut prea înaltă (poate determina probleme ale încheieturilor în cazul folosirii ei pe birou), iar tastele sunt destul de zgomotoase (pentru o tastatură cu pretenții). Tastele multimedia sunt iluminate, efectul fiind o utilitate sporită și un aspect deosebit. Pentru funcționare aveți nevoie de patru baterii AA care asigură până la trei luni de funcționare (și, din păcate, adaugă multe grame unei tastaturi deja grele care se vrea și telecomandă). Trebuie precizat că utilitatea unora din tastele speciale MCE poate fi anulată/diminuată de faptul că în România sistemul de operare Windows Media Center Edition nu a fost lansat în mod oficial (deși e comercializat de unele firme) și prin urmare nu sunt disponibile serviciile online Media Center. (B.O.)

Pasionații de arta fotografică pot să mai adauge pe lista de necesități (sau dorințe) unul din cardurile de memorie pe care le prezentăm luna aceasta. Ritmul de creștere a cardurilor de memorie a fost susținut în ultimele luni și de aceea aceste carduri uriașe au un preț accesibil, aceasta în condițiile păstrării unor rate bune de transfer. Mezinul acestei prezentări este cardul Memory Stick Pro Duo, formatul de vârf al seriei Memory Stick (MS), care vine livrat împreună cu adaptorul MagicGate. Vitezele obținute de noi la scriere au fost modeste (în jurul a 5,4 MB/s).

Totuși, viteza de citire e de top, 15,27 MB/s. Cu această viteză, copierea întregului card ar dura puțin peste un minut. Seria Compact Flash Extreme a celor de la SanDisk a ajuns acum la generația a treia, oferind impresionanta viteză de 16,66 MB/s la citire (111x, față de 133x declarați de producător) și de 13,6 MB/s la scriere. Despre acest card CF putem spune că are și dotări! Vine livrat împreună cu o gentuță în care puteți transporta două carduri de memorie și un CD pentru recuperarea datelor șterse accidental (conține programul ResquePRO).

Calitatea cea mai importantă a acestui card este dimensiunea de 2 GB, care, în condițiile creșterii numărului de megapixeli la aparatele foto, tinde să devină o necesitate. (B.O.)

Bancul de probă

Placă grafică PCI-e

Leadtek WinFast Duo PX6600 GT TDH Extreme Version 256MB
Evaluare CHIP:
Preț/Performanță:

PREȚ: 1.168 RON
 OFERTANT: Skin Media
 TELEFON: 021-3168200

Date tehnice:

Chipset: NV43 x2
 Cantitate memorie: 128 MB per chipset
 Tip memorie: DDR3
 Bus memorie: 256 biți
 Frecvență GPU / memorie: 525/1120 MHz
 Tip conectori: DVIx2, VIVO, VGAX2
 Tip alimentare: Standard + PCI-e
 Interfață: PCI-e 16x

Car kit Bluetooth

Mr. Handsfree Blue Perfection
Evaluare CHIP:
Preț / Performanță:

PREȚ: 966 RON
 OFERTANT: SigmaNet Computers
 TELEFON: 021 - 6372220

Date tehnice:

Moduri de conectare: Plug-in (lăcaș pentru brichetă) sau direct la sistemul electric
 Ecran: Culoarea display-ului se poate modifica în concordanță cu bordul mașinii
 Mod de funcționare: Full duplex
 Address Book: Până la 200 de intrări
 Altele: Posibilitate de upgrade software
 Muting radio în momentul apelului (CRM)
 Apelare vocală; formare număr din telecomandă;

Placă grafică PCI-e

EVGA e-GeForce 6800GS 256MB 256-P2-E386-AX
Evaluare CHIP:
Preț/Performanță:

PREȚ: 1.058 RON
 OFERTANT: TOP QUALITY COMPUTERS
 TELEFON: 021-2331163

Date tehnice:

Chipset: NV42
 Cantitate memorie: 256 MB
 Tip memorie: DDR3
 Bus memorie: 256bit
 Frecvență GPU / memorie: 425/1000 MHz
 Tip conectori: DVI, VGA, HDTV
 Tip alimentare: Standard + PCI-e
 Interfață: PCI-e 16x

Soluția dual GPU oferită de Leadtek în cadrul seriei a șasea de la NVIDIA este WinFast Duo PX6600 GT TDH Extreme Version. Deși sunt două chipset-uri prezente pe PCB, soluția de răcire adoptată pentru această placă grafică este una slim. Slotul alăturat poate fi ocupat (opțional) de cei doi conectori VGA care vin în pachet și care se pot cupla pe PCB. În acest fel, PX6600 oferă nu mai puțin de patru ieșiri la care se pot atașa periferice specializate. Dezavantajul acestui tip de accelerator grafic este compatibilitatea cu anumite plăci de bază, producătorul specificând doar unele modele pe care acceleratorul grafic este „văzut” ca dual GPU. În cazul folosirii altor plăci de bază (în majoritatea cazurilor) placa grafică este văzută pe jumătate. Mai precis, doar un singur cip NV43 și 128 MB de memorie sunt „puși” la lucru. Din această cauză, pentru a testa placa la adevărata ei valoare, am construit o platformă specială: placă de bază DFI LanParty UT NF4 SLI-D, procesor Athlon64 4800+, 1 GB de memorie Kingston HyperX cu timing-uri 2-2-2-5. Să vedem care sunt rezultatele obținute în urma testelor: 6923 de puncte în 3Dmark2005, 95,85 fps în FarCry și 79 fps în FEAR la rezoluția de 1024 x 768 (NO AA, NO AF). Achiziționarea unui model de acest gen trebuie făcută cu atenție (ne referim aici la compatibilitatea cu placa de bază) deoarece rularea uniprocessor a plăcii grafice pune în valoare doar aproximativ 55% din valoarea ei. (A.C.)

Mr. Blue Perfection este un car kit Bluetooth universal pentru orice tip de mașină. Dispune de o unitate principală care are inclus și un speaker, un microfon, un ecran care se montează la vedere și o telecomandă care se fixează pe volan. Unitatea de handsfree și ecranul au picioare speciale care se lipesc bine pe materialul plastic din care sunt realizate bordurile mașinilor actuale. Toate apelurile telefonice primite sau efectuate sunt vizualizate pe ecran, unde vor apărea: numele celui care vă sună, numărul de telefon, durata convorbirii. Folosirea sa este extrem de mult ușurată de telecomanda de pe volan care vă permite primirea / respingerea apelurilor, navigarea în meniuri și modificarea setărilor, navigarea în address book și apelarea numerelor favorite. Address book-ul telefonului poate fi copiat în Mr. Blue Perfection cu ajutorul conexiunii Bluetooth sau prin introducerea cartelei sim în locașul special din ecran. Din păcate, oricât ne-am chinuit să copiem numerele de telefon via Bluetooth, nu am reușit. Se pot citi pe ecran și SMS-urile în cazul în care telefonul permite acest lucru. Per total am fost plăcuți impresionați de acest car kit și de calitatea apelurilor efectuate prin intermediul său. Vocea se aude clar și vă faceți auzit foarte bine. Puteți să și închideți microfonul din mașină în cazul în care nu doriți ca interlocutorul să asculte ceea ce se vorbește în mașină. (C.L.)

Placa grafică a celor de la NVIDIA ce se vrea a fi „răspunsul” la ATI X800 GTO este acceleratorul grafic 6800 GS. Lansată în preajma apariției seriei a șaptea (de la aceeași firmă producătoare), această placă atacă segmentul de mainstream al pieței. Primul astfel de exemplar ce sosește în laboratorul CHIP poartă semnătura EVGA. GPU-ul ce echipează această serie de plăci este NV42. Derivat al lui NV40, NV42 este construit pe tehnologia de 110 nm și are 12 pixel și 5 vertex pipeline-uri. Frecvența la care lucrează acest procesor este peste cea a lui NV40 (care echipează majoritatea plăcilor din această serie), și anume 425 MHz. Memoriile sunt setate la 1000 MHz, toate cele opt module fiind dispuse pe partea frontală a PCB-ului. Ele sunt acoperite de sistemul de răcire, care este o soluție ce ocupă un singur slot. E-GeForce 6800GS a „ieșit” în teste peste placa cu care concurează, ea păstrând o diferență cât de cât constantă, de 15-20%. Dar să vedem concret ce punctaje a obținut: 5121 puncte în 3Dmark2005, 96,95 fps în FarCry, 60 fps în FEAR și 108 fps în DOOM3, toate la rezoluția de 1024 x 768 (NO AA, NO AF). Ridicarea rezoluției la 1600 x 1200 și activarea AA 4x și AF 8x încep să ridice probleme, însă jocurile sunt „jucabile” în continuare. Relativ nou pe piața românească, EVGA își croiește încet, dar sigur, drumul printre firmele concurente, cuprinzând acum și segmentul de mainstream prin e-GeForce 6800GS. (A.C.)

Bancul de probă

Boxe 5.1

Creative Inspire T6060

Evaluare CHIP: Preț / Performanță:

PREȚ: 390 RON
 OFERTANT: Flamingo Computers
 TELEFON: 021-2225041

Date tehnice:

Configurații posibile: 2.1, 4.1, 5.1
 Putere: 8 wați /satelit RMS, 18 wați Center RMS,
 22 wați /subwoofer RMS
 Diametru subwoofer: 5,25 inchi
 Număr câi/satelit: 1x0,75 inchi, 1x2,5 inchi (pe față);
 1x2,5 inchi (surround)
 Controale: Volum general, volum subwoofer
 Efecte/tipuri decodare: Nu/ Nu
 Ieșire câști / Telecomandă: Da / Nu

Accesorii notebook

Energy Knight II / III

Evaluare CHIP: Preț / Performanță:

PREȚ: 259 / 252 RON
 OFERTANT: Elsaco Electronic
 TELEFON: 021-3364889

Date tehnice:

Tensiune de intrare: 11-15V (CC) / 100-240V (CA)
 Curent maxim de intrare: 30A / 1,5A
 Tensiune de ieșire: 15-24V
 Curent maxim de ieșire: 6A / 3,4A
 Putere maximă la ieșire: 90W / 65W

Barebone

ASUS Pundit PH3

Evaluare CHIP: Preț / Performanță:

PREȚ: 752 RON
 OFERTANT: Distribuitorii ASUS România

Date tehnice:

Placă de bază: ASUS P5GD1-VM/X, LGA 775
 Chipset: Intel 915G (Northbridge), Intel ICH6 (Southbridge)
 Memorie: 4 x DDR PC2700/PC3200 (max. 4 GB)
 Intrări / Ieșiri: 6 x Hi-Speed USB, 1x IEEE 1394 (6-pin),
 1x IEEE 1394 (4-pin), 2x Microfon, Line-In-/Out, SPDIF,
 2x PS/2, paralel, serial, RJ-45, VGA, Card reader 6 in 1
 Sloturi: 1x PCIe 16x, 1x PCI, 1x PCIe 1x
 Conectori: 1x SATA, 1x PATA
 Dimensiuni: 375 x 95 x 398 mm

Seria Inspire de la Creative este destinată utilizatorilor cu buget redus sau nu foarte pretențioși în ce privește puterea și calitatea audio. Unul din atuurile sistemelor de boxe din această serie este acela că pot „încăpea” în locuri în care economia de spațiu este importantă, cum ar fi un birou, datorită dimensiunilor foarte reduse. Privit din acest punct de vedere, sistemul Inspire T6060 își face datoria – sateliții și subwoofer-ul ocupă puțin spațiu, fiind proiectate ergonomic, dar fără a scăpa din vedere și aspectul estetic, modern și plăcut. Am remarcat faptul că subwoofer-ul, deși de dimensiuni mici, este greu și solid, fiind construit din material lemnos.

La audiție devine evident faptul că Inspire T6060 nu a fost conceput pentru niveluri mari ale volumului sonor, ci mai degrabă pentru condiții de „intimitate”, situație în care atât subwoofer-ul, cât și sateliții au un comportament adecvat, acoperind întregul spectru audio cu succes, aici contribuind și prezența tweeterelor pe sateliții de față. Aș face numai observația că sistemul Inspire T6060 are o prezență ușor accentuată a frecvențelor medii și o dinamică modestă. Având în vedere însă zona de preț și faptul că țintește către spațiile mici, pot spune că sistemul Creative Inspire T6060 este o opțiune demnă de luat în seamă, oferind și surpriza dotării cu o ieșire pentru câști. (M.G.)

Avantajul mobilității, cel care a promovat notebook-urile, începe să se estompeze în condițiile în care performanța este direct proporțională cu consumul de curent, rezultatul fiind un timp de funcționare pe baterii care destul de rar depășește bariera de trei ore. În acest sens, Kerio Energy Knight II vine ca o soluție salvatoare pentru cei care călătoresc cu mașina sau avionul, dispozitivul permițând alimentarea notebook-ului de la bateria de 12 V a autoturismului sau de la prizele speciale din avion. Acesta oferă flexibilitate sporită prin funcționare cu tensiune de intrare într-un interval destul de larg (11V...15V) și prin posibilitatea selectării tensiunii de ieșire printr-un sistem (spun cei de la Kerio unic) cu rezistențe atașabile, conceput pentru cele mai folosite tensiuni de alimentare (15,16,18,19,20,24V). Conectarea la bateria de mașină se face prin priza pentru brichetă. Produsul este livrat cu șapte din mufele cele mai folosite la notebook-uri. Puncte forte ale produsului mai sunt eficiența ridicată (90%) și greutatea mică. Cel de-al doilea dispozitiv (Energy Knight III) este un alimentator universal, identic la partea de dotări și configurare cu Energy Knight II. Din păcate, puterea maximă pe care o poate furniza este de 65 W. Cu aceștia, timpul de încărcare al acumulatorilor pentru unele laptopuri care integrează componente de vârf precum acceleratorul grafic 7800GT Go ar putea fi foarte lung. (B.O.)

Multe companii fac eforturi pentru a obține o felie din marea plăcintă deținută de Shuttle XPC, la modă în zilele acestea. ASUS a abordat problema diferit de cei mai mulți, urmărind eleganța în locul imitării aspectului cubic clasic. Și a reușit! Placa de bază este construită în jurul chipset-ului i915G Express, memoria folosită fiind cea DDR. Placa dispune de o soluție grafică integrată Intel Graphics Media Accelerator 900 și de sunet High Definition Audio pe opt canale. Din cele opt porturi USB 2.0 existente pe placă, numai șase sunt disponibile în exteriorul carcasei. Deși are un slot PCI-e 16x, posibilitățile de upgrade la acceleratorul grafic sunt limitate drastic de form factory, care impune folosirea plăcilor de extensie cu bracket scurt (U2), și de aerisirea slabă din zona sloturilor PCI-e. Barebone-ul vine livrat cu un cooler care face pereche bună cu orificiile de aerisire din zona soclului. Există posibilitatea instalării unei unități optice și a maximum două hard diskuri. Sursa sistemului are numai 275 W, suficienți însă pentru un sistem office sau pentru unul multimedia nepretențios. În principal, barebone-ul se adresează mediului office, dar prezența cititorului de carduri, numărul conectorilor USB, designul elegant și posibilitatea montării pe verticală îi oferă o aură de sistem multimedia bun de ținut în sufragerie. (B.O.)

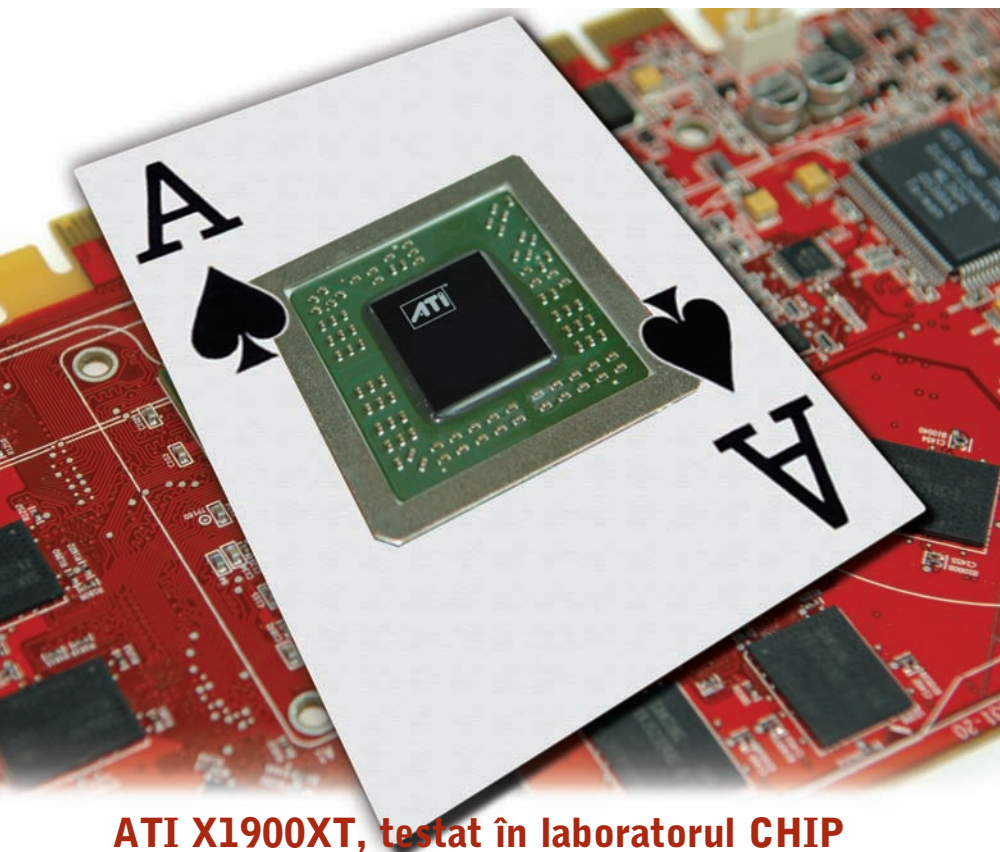
Monitor TFT	
	
NEC AccuSync LCD 72VM	
Evaluare CHIP:	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Preț performanță:	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
PREȚ:	950 RON
OFERTANT:	FIT Distribution
TELEFON:	021-2011516
Date tehnice:	
Diagonală:	17 țoli
Luminozitate:	250 cd/m ²
Contrast:	450:1
Unghiuri de vizibilitate:	145°/160°
Timp de răspuns specificat de producător:	8 ms
Rezoluție nativă:	1280 x 1024
Consum:	34 W

Avansând în clasament, de la mijlocul lui spre primele 10, ajungem la un surprinzător NEC din seria AccuSync, LCD72VM. Am repetat numele doar cu scopul de a vă atrage atenția asupra unui lucru cel puțin interesant (asta ca să n-o numesc direct greșeală de marketing). Despre ce este vorba? Am avut mai demult (mai precis acum un an) un monitor cu exact același nume. Nimic diferit, nici un rev2, nici un B sau un doi în coadă. Nimic. Doar milisecundele de pe cutia monitorului (care este și ea identică) atenționează utilizatorul că avem un alt produs. Eh, dar ce mă pricep eu la marketing... să analizăm în schimb partea tehnică a lucrurilor. În primul rând, mă voi lega de timpul de răspuns. Diferența dintre timpul declarat de producător și cel măsurat de noi este mică: 11,7 ms ne-a returnat osciloscopul, un timp suficient de mic pentru ca majoritatea dintre voi să nu simțiți discomfort în jocuri sau filme etc. Contrastul este foarte bun (615:1 măsurat de colorimetrul Monaco Optix XR). Singurul lucru care i s-ar putea reproșa este intervalul cam subțire de valori ale unghiurilor de vizibilitate pe verticală (145°), „boala” de care suferea și modelul BenQ FP71E+. Această slăbiciune va fi resimțită de cineva nu foarte înalt, care va sta în fața acestui monitor, deoarece culorile de altfel naturale și frumoase (monitorul are un Gammut bun) își vor schimba simțitor nuanțele. (F.K.)

Mouse	
	
Logitech MX 610 Laser Cordless Mouse	
Evaluare CHIP:	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Preț/Performanță:	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
PREȚ:	242 RON
OFERTANT:	Logitech Romania
Date tehnice:	
Conectare la PC:	Wireless, USB + adaptor PS2
Număr butoane:	10
Scroll:	Orizontal + vertical
Extra:	Funcție auto turn-off, avertizare e-mail + messenger

Numele Logitech ne trimite imediat cu gândul la un periferic (în general o tastatură ori un mouse). De această dată, este vorba despre un „șoricel”, și anume MX 610 Laser Cordless. Încă din denumire ne dăm seama că este vorba despre un mouse laser, ceea ce aduce anumite avantaje: controlul mai bun pe anumite suprafețe datorită tehnologiei optice. La capitolul ergonomie stă destul de bine: numărul mare de butoane, diversele funcții de care dispune și forma sa te fac să te adaptezi repede la acest produs. Să vedem ce noutăți aduce MX 610: cele două butoane (cele destinate e-mail-ului și messenger-ului) sunt iluminate, ele avertizând utilizatorul în momentul primirii unui e-mail ori mesaj. Partea mai puțin plăcută este limitarea funcționării la anumite programe. Funcția de auto turn-off este folositoare, ea trecând mouse-ul în regim de stand-by după un timp. Astfel se prelungeste viața bateriilor (un lucru foarte important căci vorbim de un dispozitiv wireless). În plus, MX 610 semnalează printr-un led momentul în care bateriile sunt aproape consumate. Un alt element oferit este funcția care facilitează controlul asupra volumului sunetului. Software-ul ce însoțește produsul permite customizarea butoanelor, deci modificarea funcțiilor acestora. Per total, acest reprezentant Logitech vine să întărească renumele firmei producătoare, fiind un produs destinat în special utilizatorilor multimedia (și nu numai). (A.C.)

Avanpremieră

ATI X1900XT, testat în laboratorul CHIP

Asul din mânecă

După ce a câștigat „prima repriză” în fața concurenței prin lansarea pe piață a generației X1000, la aproximativ două luni, ATI vine să pună cireașa pe tort prin înlocuirea „căpitanului” X1800 cu un nou accelerator grafic care pare să aibă specificații ireale.

R580, vârful de lance al celor de la ATI, vine să îi ia locul în familie lui R520 (un procesor grafic în jurul căruia s-au iscat o mulțime de discuții din cauza întârzierii apariției pe piață). Această apariție (sau, mai corect spus, înlocuire, căci 1800XT a și dispărut din roadmap-ul ATI) nu putea fi trecută cu vederea de CHIP. Drept urmare, am luat și noi un „exemplar (X1900XTX) la periat” pentru a putea vedea cu ochii noștri că într-adevăr este „așa cum se povestește”.

Un pic de istorie

Bazându-se pe succesul generațiilor anterioare (R3xx, R4xx), generația a cincea a procesoarelor grafice cu semnătura ATI este prima care mizează pe reușită prin realizarea cipului în tehnologia de 90 nm.

După problemele pe care canadienii le-au întâmpinat în proiectarea lui R520, apariția pe piață într-o perioadă atât de scurtă de timp a unui nou cip grafic (R580) care îl

înlocuiește tocmai pe cel menționat mai sus ridică anumite întrebări. Înainte de acestea, să vedem un pic care au fost problemele de care s-au lovit proiectanții de la ATI. Tehnologia de 90 nm oferă o rată mai mare de integrare a tranzistorilor, lucru tradus prin posibilitatea de a atinge frecvențe de lucru în acceleratoarele grafice peste cele existente pe piață. În același timp, atrage după sine și dezavantaje. Dintre GPU-urile ce echipează plăcile video din prima familie X1000, probleme s-au semnalat doar la R520, procesorul ce până nu demult avea cele mai ridicate frecvențe. Concret, frecvența pe care și-o propuseră inginerii nu putea fi atinsă în ciuda faptului că tehnologia de fabricație permitea acest lucru. După câteva luni în care cei de la ATI s-au chinuit cu aflarea unei explicații pentru lipsa de stabilitate a lui R520 când erau depășiți 500 MHz, explicația a fost găsită de unul dintre ingineri (Norocos? Deștept? Oricum, sperăm să fie bine plătit

Alexandru Costache

pentru asta). Odată găsită problema, rezolvarea ei s-a făcut... în doi timpi și trei mișcări.

Asul din mânecă

„Episodul” al doilea al acestui „serial” îl constituie apariția pe piață a lui R580, la aproximativ două luni distanță de lansarea lui R520. Pe lângă frecvențe și mai ridicate, R580 are specificații de-a dreptul amețitoare. Cum a fost posibilă o lansare atât de rapidă? Practic, R520 nici n-a apucat să vadă lumina zilei și iată că a și fost dat la o parte... toată lumea a fost prinsă pe picior greșit, aici incluzându-i în primul rând pe cei de la NVIDIA. Canadienii ne-au demonstrat că e bine să ai mai multe echipe de ingineri care să lucreze în paralel la proiectarea cipurilor. Doar așa poți să-ți permiți luxul de a avea mereu un as în mânecă, care să îngroape literalmente concurența.

Bine ați venit în noua familie

Așa cum ne așteptam cu toții, conform logicii (de parcă logica ar avea ceva de-a face cu IT-ul), următoarea generație după X800 ar fi fost normal să fie X900. În schimb, canadienii au sărit numărătoarea, ei denumindu-și X1000 cea mai recentă linie de produse. Procesoarele ce echipează plăcile din această serie atacă toate segmentele de piață. Prima formulă a familiei X1K arată cam așa: mezinul cu numele de cod RV515, de pe plăcile X1300, are doar 2 vertex și 4 pixel pipeline-uri. Următorul (în ordine crescătoare a puterii și complexității) este RV530. Acesta, la cele 5 vertex și 12 pixel pipeline-uri, însoțește plăcile din gama X1600. Cei doi membri sunt capabili să execute același număr de fire de execuție (thread-uri) simultan, și anume 128.

Cel care era până nu demult seniorul, R520, este „inima” acceleratoarelor X1800. Acesta avea cele mai generoase specificații (8 vertex, 16 pixel pipeline-uri, 512 thread-uri). Cel care vine să îi ia locul în noua formulă (R580) trebuie să se ridice peste specificațiile predecesorului său. Astfel, la cele 16 pixel pipeline-uri au mai fost generos adăugate nici mai mult nici mai puțin de 32 de astfel de unități de procesare a pixelilor. R580 are în acest fel de trei ori mai multe astfel de unități (pentru cei care stau prost la matematică, 48 ar fi numărul căutat). Totodată, el are și cea mai ridicată frecvență atinsă de ATI până în momentul actual: 650 MHz.

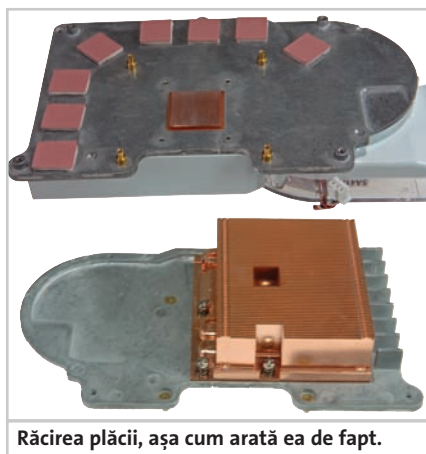
X1900XTX

În cele patru configurații X1900 care au fost anunțate (Radeon 1900XTX, 1900 XT, All-in-Wonder 1900 și, nu în ultimul rând,

Radeon 1900 CrossFire), ATI a schimbat formula cu care eram obișnuiți (să nu cumva să murim de monotonie, probabil). Dacă cea care purta sufixul XT era până acum cea mai performantă implementare, în seria X1900 sufixul XTX este marca performanței absolute. Nu numai că frecvența cipului este mai ridicată, dar și memoriile sunt din altă clasă. Varianta pe care am testat-o este, spre satisfacția mea maximă, un Radeon X1900XTX. După cum bine se poate observa din poză, vorbim de o soluție dual slot (credeți-mă, este imperios necesară prezența unei răcirii „nesimțite”). Și acum să despicăm un pic „firul în patru” și să vedem atât performanțele „monstrului”, cât și felul în care a fost gândit (arhitectura).

R580 vs. R520

Un GPU este cea mai importantă componentă a unei unități de procesare grafică (deoarece în spatele său „cad” în principiu toate calculele) și de aceea o să acord cea mai mare atenție proaspătului cip ATI. Tehnologia de 90 nm (implementată și la R580, deci nimic nou sub soare din acest punct de vedere) le-a permis canadienilor să treacă din nou în vârful plutonului la capitolul numărului de tranzistori integrați. Rezultatul: este cel mai mare GPU de până acum. Avantaje și dezavantaje însă: este mai fierbinte decât R520, deci scoateți-vă de pe acum din cap overclocking-uri fabuloase, cel puțin cu

Răcirea plăcii, așa cum arată ea de fapt.

Sistemul de răcire „complet”.

răcirea curentă. Dar, evident, nu puteau lipsi părțile bune ale noului GPU.

Pipeline-uri la greu!

Arhitectura pipeline-urilor este în principiu aceeași ca la predecesoarele, însă numărul lor a crescut spectaculos. Conceptual, această arhitectură se rezumă la grupări de câte patru unități de procesare a pixel shader-elor, cunoscute sub numele de quad-uri. R580 are 12 astfel de quad-uri, de unde și cele 48 de pixel shader-e. Acest salt reflectă viziunea ATI referitoare la evoluția jocurilor, anticipând implementarea a din ce în ce mai multe funcții de calcul a pixel shader-elor. Contrar viziunii NVIDIA (pro vertex shader), pe partea de prelucrare a vertex-ilor, R580 păstrează linia lui R520, stăgând în opt astfel de unități de procesare. Fiecare vertex este compus dintr-o unitate aritmetică logică (ALU) pe 32 de biți și dintr-un ALU vectorial pe 128 de biți. În principal, cerințele Shader Model 3.0 sunt lungimile mari de instrucțiuni (1024) ce trebuie procesate. Pentru aceasta, anumite componente au necesitat adaptare: regiștri de dimensiuni mai mari, instrucțiuni controlate dinamic ș.a.

Mai eficient? Nu se poate!

Una dintre noutățile importante cu care vin cei de la ATI în generația X1000 pe partea de prelucrare a pixelilor este Ultra-Threaded Dispatch Processor (UTDP), care mărește eficiența de prelucrare (calculare) a pixelilor. Cum o face? El sparge fiecare task în bucățele mai mici ce pot fi procesate mai repede în acest fel, dându-le în lucru quad-urilor. R580 duce mai departe această idee, măbind eficacitatea (teoretic) ansamblului de prelucrare a pixelilor cu 300% („responsabile” se fac cele 12 quad-uri). UTDP supraveghează, totodată, clipa în care una din cele 12 grupări de pixel shader își termină bucata aferentă, moment în care îi dă sau nu alte date spre prelucrare. După procesarea datelor, se recompun task-urile într-un set de regiștri denumit General Purpose Register Arrays.

R580: bun sau rău?

Privind cele două structuri ale lui R580 și R520, diferențele apar la partea de prelucrare a pixel shader-elor, mai exact în numărul acestor unități. Faptul că diferențele între cele două procesoare la nivel constructiv nu sunt atât de mari mă duce cu gândul la următoarele: poate că R580 este de fapt adevărata vedetă pe care ATI a vrut s-o

Avanpremieră

scoată pe scenă, în fața publicului larg de consumatori entuziaști, numai că problemele apărute și terenul pe care îl pierdea în fiecare zi (din cauza seriei 7 de la NVIDIA) i-au determinat pe canadieni să scoată pe piață R520 (un cip despre care putem afirma: „săracul, s-a născut mort!”). Ei bine, se pare că efortul depus de inginerii de la ATI n-a fost în zadar: R580 va lăsa tot auditoriul cu gura căscată!

Placa sub lupă

Placa cu circuite imprimare este, la o primă vedere (n-am analizat fiecare SMD în parte :)), identică cu cea folosită la X1800, iar ca o curiozitate, are dimensiunile similare PCB-ului întrebuițat de seria 7 de la NVIDIA (adică măsoară 228 x 111 mm). Frecvența memoriilor la X1900XTX este peste cea din specificațiile lui X1800XT, voltajul acestora fiind de 2,1 V, față de 1,8V la X1800 XT. Fiecare modul este conectat la un canal de 32 de biți. Pe placă întâlnim 8 astfel de cipuri, fiecare de 512 megabiți. Astfel se ajunge la cei 512 MB de care dispune placa.

Similar tuturor plăcilor din generația X1K, X1900 are controlerul de memorie bazat pe arhitectura Ring Bus (s-a vorbit despre ea în numărul lunii noiembrie 2005 al revistei noastre). Noile acceleratoare de vârf sunt echipate cu module GDDR3, dar au suport și pentru GDDR4, următoarea generație de memorii. Metoda de răcire aleasă este cea clasică: răcire cu aer care ocupă două sloturi.

Întregul sistem de răcire acoperă în cea mai mare parte PCB-ul și se întinde și peste memorii. Ca unele plăci din generația anterioară, mai precis X850 XT, și ventilatorul lui X1900 pornește în momentul boot-ării PC-ului cu elan maxim (aproximativ 4800 rpm), însă „se calmează” după câteva secunde (protecțiile

Opinia redactorului

Cu gândul la buzunare

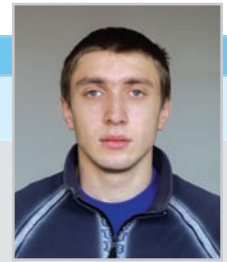
Puterea de procesare se află într-o continuă creștere. Odată cu aceasta, se mărește însă și numărul de wați consumați. Problema este că noi, utilizatorii, nu folosim în permanență calculatoarele la potențial maxim (de consum). De aceea, producătorii încep să se gândească și la buzunarele noastre prin diversele funcții ce le atribuie diferitelor componente. Acestea încep să facă singure diferența între momentele când lucrează la capacitate maximă și când nu. Asemenea funcții au fost deja implementate pe plăcile de bază, pe diferite tipuri de monitorizare a cooler-elor și, nu în ultimul rând, și la procesoarele grafice. Opțiunea de Cool and Quiet ce se poate activa din BIOS la anumite plăci se referă tocmai la acest lucru. În momentul în care procesorul nu este folosit

acestea...). Radiatorul este compus dintr-o parte de cupru, care se așază direct pe procesorul grafic (cuprul a fost ales datorită coeficientului foarte bun de transfer termic), și dintr-o parte de aluminiu, care are rolul de „tunel de vânt”.

Sistemul de răcire este deschis la ambele capete și astfel aerul circulă paralel cu PCB-ul, „tras” din interiorul carcasei și evacuat în exterior. În acest fel, și zona alimentării suplimentare este răcită de același curent de aer, care trece apoi prin radiatorul de cupru și este (în final) scos în afara

la adevărata lui capacitate, el este trecut automat la o frecvență mai mică. Simultan, se „trage” în jos și numărul de wați consumați. Și la GPU-uri a apărut aceeași tendință, procesoarele din ultima generație ATI având o asemenea funcție. La acestea se poate controla dinamic voltajul chipset-ului prin anumite software-uri.

În anumite scenarii (în general 2D), el este micșorat, revenind la normal (adică la nominal) atunci când este nevoie (3D). Urmărind aceste tendințe, nu ne rămâne decât să așteptăm să vedem care vor fi următoarele componente „vizate”.

Alexandru Costache
Redactor **CHIP**

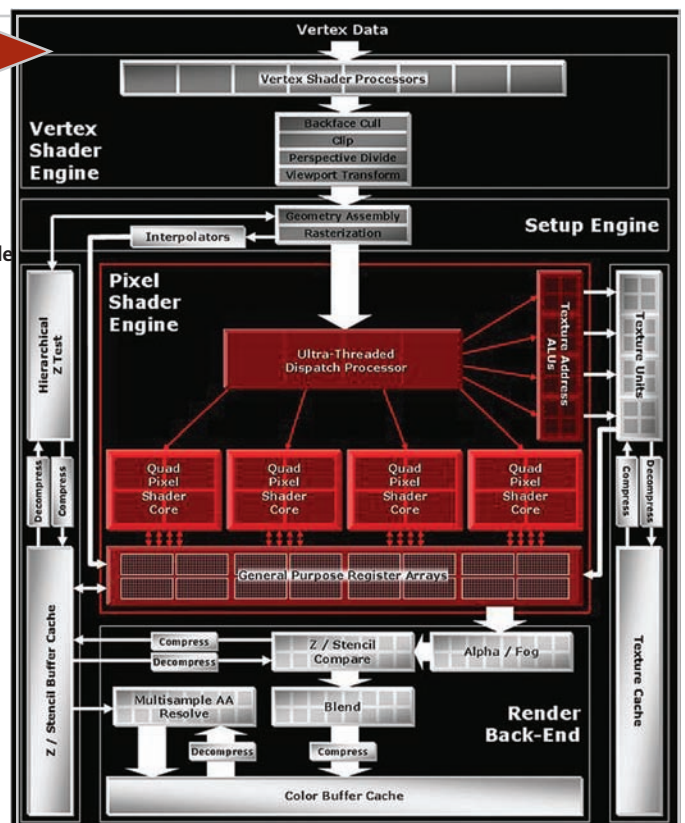
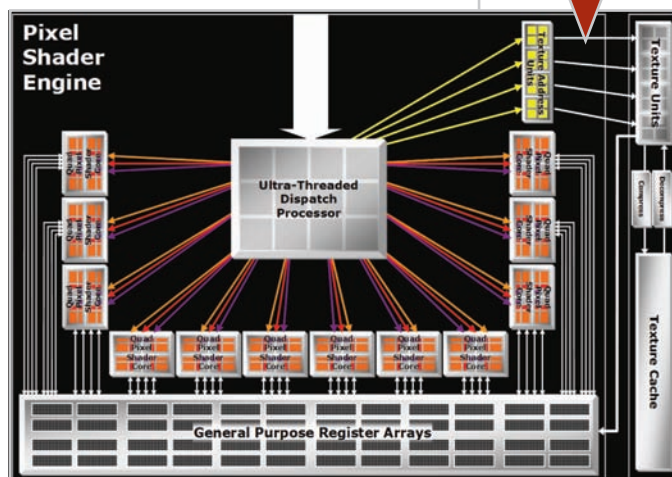
sistemului. Evident, pentru ca toate acestea să poată funcționa, acceleratorul acoperă cu sistemul de răcire slotul PCI-e (1X) situat în vecinătatea portului grafic.

Cum am testat

Pentru a nu limita forța brută a plăcilor grafice, am căutat să construim o platformă de vis, compusă dintr-un procesor Athlon64 4800+, o placă de bază MSI K8N Diamond și 1 GB de memorie Kingston HyperX cu timing-uri 2-2-2-5 1T. În cazul plăcilor ATI, am folosit cele mai noi driver-

Structura internă a procesorului R520.

Structura motorului de procesare a pixel shader-elor la R580.

la data efectuării testelor, ATI Catalyst 5,13 (mai puțin în cazul plăcii X1900XTX, ce are nevoie de driver-e mai speciale pentru a fi recunoscută), însoțit bineînțeles de DotNet (acesta din urmă fiind necesar pentru Control Centre).

La plăcile NVIDIA am instalat driver-ul 81,98 (de asemenea, cel mai nou la acel moment). Dat fiind că ATI și-a schimbat una dintre strategiile de marketing începând cu seria X1000, mai exact cu începerea oferiții spre overclocking a platformelor proprii, am folosit în acest test și o placă overclock-ată din fabrică. Plăcile incluse sunt următoarele: ATI X1900XTX, Galaxy GeForce7800GTX și ASUS Extreme N7800 GTX TOP. Pe lângă acestea, am mai inclus și un X1800XT. În momentul începerii testelor, în laborator se găseau patru astfel de plăci grafice. După rularea câtorva teste, din cauză că diferențele între aceste patru plăci erau inexistente (lucru normal dacă ținem cont de faptul că, în afara de siglele proprii fiecărui „producător”, nimic nu diferă la ele, doar dotarea din cutie), am ales una dintre acestea. Modelele de X1800XT sunt următoarele: Gigabyte Radeon X1800XT, Sapphire Radeon X1800XT, HIS Radeon X1800XT și, nu în ultimul rând, Connect 3D X1800 XT. Jocurile la care am supus acceleratoarele grafice sunt F.E.A.R., FarCry, Quake4 și Serious Sam 2, menite să solicite foarte mult placa grafică. Și mai au o calitate: toate au la bază motoare diferite. Cu ocazia acestui test am renunțat în premieră la rezoluția de 1024 x 768, aceasta fiind una care deja nu mai pune probleme acestor tipuri de plăci grafice (am observat limitări serioase în procesor chiar și cu AMD X2 4800+...). De aceea am înlocuit-o cu 1280 x 1024 (pe alocuri 1280 x 960, în funcție de joc). Cea de-a doua rezoluție a rămas 1600 x 1200 (filtrările activate la ambele rezoluții au fost AA 4x și AF 16x).

Concluzii

Deși cu riscul de a suna prea banal, se poate trage o concluzie clară ca lumina zilei: ATI Radeon X1900XTX este cel mai puternic

Pas în doi

Varianta CrossFire

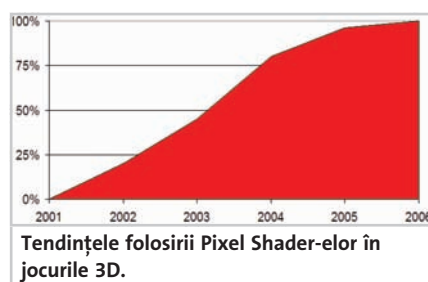
CrossFire (sau, pentru cei care încă nu știu, soluția ATI ce este echivalentul SLI de la NVIDIA) a luat naștere odată cu generația a patra a procesoarelor grafice ATI. Din cele două posibilități de dispunere a plăcilor ATI în CrossFire, inginerii canadieni au ales pentru cea mai recentă linie de produse a lor (X1900) varianta ce se bazează pe principiul master-slave. Din acest considerent, printre plăcile existente în gama lui X1900 întâlnim și varianta CrossFire. Conexiunea dintre cele două plăci se face printr-un cablu exterior, cipurile ce se ocupă de compunerea imaginii situându-se pe placa master. Aceasta din urmă are specificații ceva mai slabe, și anume 625 MHz pentru core-ul grafic și 1450 MHz pentru memorii. Din cele trei componente necesare punerii în funcțiune a unui CrossFire, o placă de bază compatibilă este cea mai „problematică” deoarece momentan pe piață sunt doar câteva astfel de soluții. Am testat plăcile setate în configurație CrossFire pe două platforme, una AMD (având la bază placa de bază de referință ATI) și una Intel (placa de bază Gigabyte G1, cu chipset i975X). Cele două perechi de memorii (kit-uri de 1 GB) folosite la teste au fost OCZ PC3500 (AMD) și Corsair PC6400 (Intel). Dar vedetele au rămas cele două plăci X1900 (XTX și CrossFire). O altă noutate a acestui test a fost aceea că am utilizat în premieră 3DMark 2006. Cu toate

Cea mai puternică configurație CrossFire existentă.

accelerator grafic (din toate punctele de vedere) ajuns în laboratorul CHIP până în prezent. Și credeți-ne: nu suntem ușor de impresionat.

Firească, de-a lungul timpului, ne-am obișnuit să vedem plăcile video de ultimă generație mereu mai rapide decât predecesoarele, însă diferențele de performanță

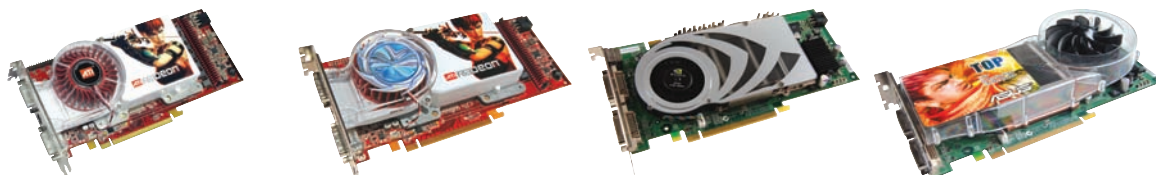

că a fost lansat recent, „problema” de care ne-am lovit a fost că, deși este mult mai pretențios și încarcă plăcile grafice mult mai intens (include și HDR), scorurile de care până nu demult eram entuziasmați (adică cele în jurul a 10000 de puncte obținute în 3Dmark 2005) sunt deja ajunse cu această platformă. Problema care a apărut la trecerea de la platforma Intel la AMD a fost aceea că acceleratoarele din configurația CrossFire X1900 dispun de atâta „forță brută” încât nu putem să stoarcem tot din plăcile grafice (CPU-urile nu sunt destul de rapide încât să le pună la lucru în proporție de 100%). „Bietele” CPU-uri cu care am testat (AMD X2 4800+ și Intel Extreme Edition) au limitat entuziasmul nostru, însă AMD a reușit să ne arate cât de cât ce înseamnă CrossFire cu X1900. Din păcate, același lucru nu s-a întâmplat și cu Intel, care ne-a „gătuit” mult mai repede elanul. În concluzie, această experiență a fost ceva despre care putem afirma că dacă ne-ar fi înșirat cineva niște rezultate și nu am fi văzut cu ochii noștri, nu am fi crezut că așa ceva este posibil, așa că nu vă învinovățiți dacă faceți la fel. Cu timpul, o să vă obișnușiți cu performanțele noilor plăci. Chiar le veți putea suporta.

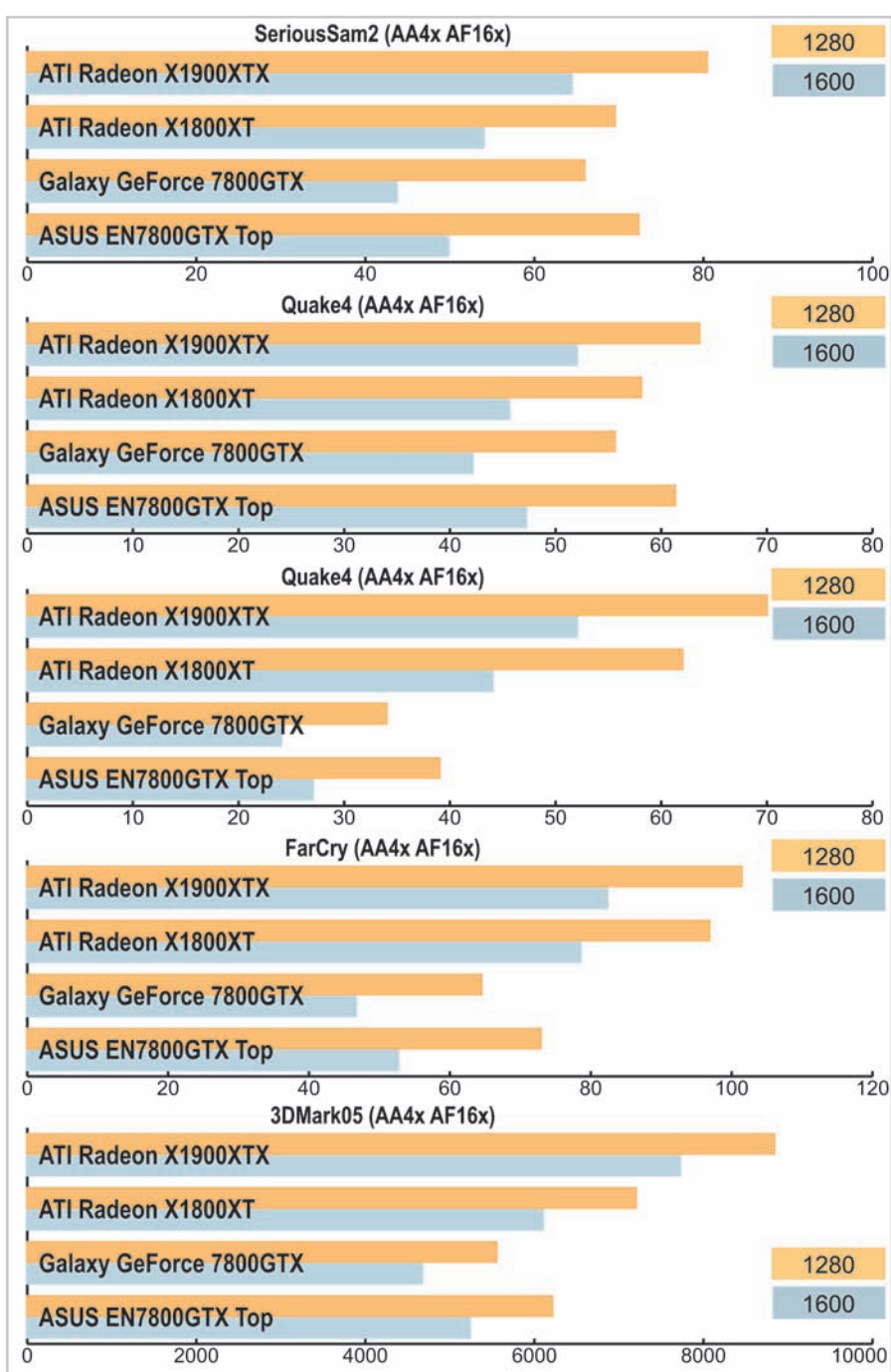

arareori au fost spectaculoase. Exceptând doar situațiile în care trecerea de la o generație la alta de acceleratoare dura mult prea mult (un an sau mai mult). Însă nu-mi aduc aminte să fi avut prilejul să asistăm la o astfel de undă de șoc în lumea 3D-ului, după nici trei luni de la apariția predecesorului său.

Cu atât este mai dulce și mai valoroasă victoria celor de la ATI. Punctaje la care până nu demult doar visam sunt depășite cu nonșalanță de această placă, ce a devenit peste noapte regele absolut al accelerării grafice. Deși prețul este încă piperat, lucru normal fiind vârful de gamă (oricum, mult mai ieftin decât placa „fantomă-teoretico-inexistentă” NVIDIA 7800 GTX 512), cei care se vor încumeta să achiziționeze acest

Nume placă	ATI Radeon X1900XTX 512MB	ATI Radeon X1800XT 512MB	Galaxy GeForce7800GTX 256MB DDR3 256bit HDTV 2XDVI	ASUS Extreme N7800GTX TOP
Producător	ATI	HIS, Connect3D, Sapphire, Gigabyte	Galaxy	ASUS
Ofertant	N/A	Partenerii Aseoft Distribution, Elsaco Electronic, Intend Computer, FIT Distribution, Gigabyte Romania	Partenerii Aseoft Distribution	Ultra PRO Computers
Telefon	N/A	N/A	021-211856	031-4022292
Pret	N/A	N/A	2,010 RON	2,335 RON
Caracteristici / dotare				
Chipset	R580	R520	G70	G70
Frecvență GPU	650 MHz	625 MHz	430 MHz	486 MHz
Tip memorie	GDDR3	GDDR3	GDDR3	GDDR3
Cantitate memorie	512 MB	512 MB	256 MB	256 MB
Bus memorie	256 bit	256 bit	256 bit	256 bit
Frecvență memorie	1550 MHz	1500 MHz	1200 MHz	1350 MHz
Radiator pe memorii	da	da	da	da
Ieșire / Ințrare video	da	da	da	da
Interfață	PCI-e	PCI-e	PCI-e	PCI-e
Tip alimentare	Standard + PCI-e	Standard + PCI-e	Standard + PCI-e	Standard + PCI-e

model vor fi pe deplin mulțumiți de achiziție. Spun asta deoarece cu ajutorul lui X1900XTX vă veți putea bucura de plăcerea de a juca orice joc al momentului, indiferent de rezoluția aleasă sau de nivelul de complexitate al setărilor video. Asta evident dacă mai aveți buget alocat și unui procesor de vârf, gen X2 4800+ sau... FX 60, altfel procesorul se face pur și simplu de rușine, transformându-se într-o frână frustrantă în calea acceleratorului dezlănțuit. În același timp, cei de la ATI sunt pregătiți pentru viitor și vom mai avea ceva de așteptat până vom găsi un joc care să ducă X1900XTX în jurul valorii de 35 fps, considerată limita (inferioară) a jucabilității. ATI a reușit, prin scoaterea pe piață a acestui produs, să își spele „păcatele” lansării cu întârziere a familiei X1000. În același timp, a lăsat cu gura căscată atât concurența, cât și întreaga comunitate de gameri, luând un avans destul de serios în fața acestora.

Dacă ați analizat scorurile obținute în teste, puteți să observați că lupta devine atât de inegală la rezoluții mari (1600x1200 și peste și având în plus setările de calitate deosebite – AA4x, AF16x), încât ne-a trecut prin cap să mai instalăm încă un 7800 GTX în SLI...

Cu toate că vorbim despre a cincea generație de cipuri Radeon, din cauza implementării pe tehnologia de 90 nm și a specificațiilor tehnice (ce par ireale), am putea spune la fel de bine că aceasta este de fapt prima generație de Radeon de la ATI (sau chiar „renașterea” plăcilor grafice produse de canadieni). Nu ne mai rămâne decât să așteptăm replica concurenței (dacă se poate, tot pe tehnologia de 90 de nanometri).

alex_costache@chip.ro

Cucerirea spațiului

Hard diskuri XXL

Noile drive-uri uriașe cuceresc piața. Cât de performante sunt acestea și ce merită să achiziționați vă spunem în testul comparativ al acestei luni.

Francisc Kúrkó Benjamin Onaț

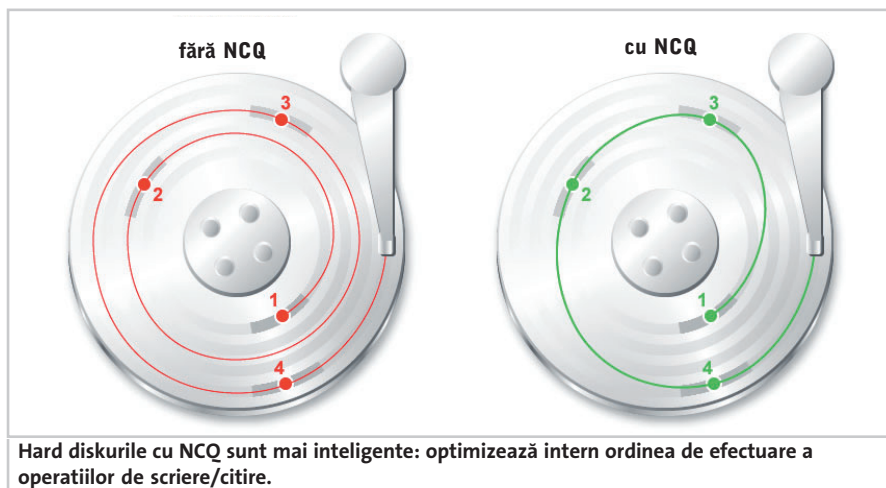
Au trecut 15 luni de la ultimul nostru comparativ de hard diskuri și în acest timp s-au întâmplat multe. Dacă atunci hard diskurile SATA erau încă inaccesibile celor mai mulți, numărul celor seriale din test fiind mult mai mic decât al celor pe interfață paralelă, acum situația este pe dos. În tot acest timp, pe piața hard diskurilor au avut loc schimbări. Acestea sunt oricând bine-venite în acest domeniu, dat fiind că, oricât de rapide ni s-ar părea, ele tot rămân componentele cele mai lente ale calculatoarelor noastre. Întrebarea care se ridică este: pot hard diskurile să țină ritmul cu celelalte componente ale sistemului?

SATA 3Gbps

Probabil că una dintre cele mai trâmbițate schimbări ale anului care de-abia s-a

încheiat a fost trecerea de la SATA 150 la SATA 3 Gbps. Singura schimbare pe care o aduce noua generație de hard diskuri este o rată teoretică de 300 MB/s. Nimic rău în

aceasta... dar chiar era nevoie? Poate veți spune că niciodată nu strică un progres, fie el și teoretic. A fost, după părerea noastră, o metodă eficientă (marketingul primește

Hard diskurile cu NCQ sunt mai inteligente: optimizează intern ordinea de efectuare a operațiilor de scriere/citire.

Hard diskuri

bilă albă) de a inocula senzația de evoluție. Ziceam că hard diskurile nu sunt mai încântate de noua interfață și spunem aceasta deoarece am avut în mână ultimele răcnete în materie de hard diskuri. În HDTach, cea mai mare rată de transfer susținută pe care am înregistrat-o a fost sub 70 MB, iar burst-ul a depășit cei 150 MB/s ai interfeței SATA doar la patru hard diskuri, acest fapt neschimbând aproape deloc rezultatele în teste. De altfel, un burst mare este cu greu sesizabil, aportul său la performanța hard diskului fiind foarte mic. Cel mai performant hard disk din acest comparativ a fost (noroc?) unul care încă folosește deja „străvechea” interfață SATA 150.

Native Command Queuing

Probabil că implementarea acestei tehnologii este cel mai bun lucru care s-a întâmplat pe piața hard diskurilor de la ultimul comparativ. Native Command Queuing este o tehnologie dedicată îmbunătățirii performanțelor hard diskurilor SATA prin implicarea firmware-ului unității de stocare în optimizarea internă a ordinii în care sunt executate operațiile de scriere / citire. NCQ își face simțit efectul numai în condițiile în care se execută operații în paralel (multi-threading). Pentru ca NCQ să fie activată, trebuie să fie suportată de controlerul SATA de pe placa de bază și de hard disk. În trecut, au mai fost și alte tehnologii care încercau să facă același lucru, dar inferioare NCQ. Superioritatea vine din faptul că în cazul NCQ rearanjarea comenzilor se face intern în hard disk, ținându-se cont de propriile caracteristici ale unității.

Stres maxim pentru discuri

Dorința noastră a fost ca testul de față să urmărească în primul rând performanța reală, dar tot nu am renunțat la benchmark-urile sintetice, acestea fiind totuși singura modalitate de a măsura anumiți parametri ai hard diskurilor. Pe partea de teste sintetice am rulat deja bine-cunoscutul și nelipsitul HDTach, cel mai relevant test sintetic după părerea noastră. Acesta ne-a permis să vizualizăm grafic viteza la scriere/citire pe întreaga suprafață a discului și ne-a calculat viteza medie de transfer în cele două situații, precum și rata de burst, timpul mediu de acces aleator și procentul de ocupare a procesorului. Tipul de test ales a fost cel complet, cu opțiunea de scriere. Un alt utilitar pe care l-am folosit a fost CHIP Diskbench, o aplicație care ne-a raportat de asemenea viteza

Hard diskuri Paralel ATA			
Nume	Maxtor DiamondMax 10 200GB	Western Digital 250GB	
Model	6L200PO	WD2500JB	
Ofertant	Ultra PRO Computers	Ultra PRO Computers	
Telefon	031-4022292	031-4022292	
Preț [RON]	380	480	
Caracteristici			
Capacitate declarată [GB] / Interfață	200 / ATA 133	250 / ATA 100	
Viteza de rotație [rpm] / Dimensiunea buffer-ului [MB]	7200 / 8	7200 / 8	
Capacitate Windows [GB]	189.92	232.88	
Timp de acces [ms]	9	8.9	
Zgomot idle/seek [dB]	25 / 38	28 / 33	
Garantie [ani]	3	3	
Rezultate măsurători			
Rata medie de transfer la citire HD Tach [MB/s]	54.1	55	
Rata medie de transfer la scriere HD Tach [MB/s]	54.0	55	
Rata burst HD Tach [MB/s]	92.2	92.4	
Timpul mediu de acces HD Tach [ms]	16.7	19.7	
Utilizarea procesorului HD Tach [%]	3	3	
Viteza de transfer a datelor la citire Diskbench [MB/s]	53.18	53.68	
Timpul mediu de acces la citire Diskbench [ms]	13.9	20.2	
Copiere fișiere mixte [s]	269	259	
Multitasking [s]	77	97	
Scanare Kaspersky [s]	201	205	
Doom 3 [s]	33.7	33.7	
FarCry [s]	37.77	37.48	
Note			
Nota totală citire	93.37	94.59	
Nota totală scriere	98.33	99.83	
Nota totală timp de acces citire	78.98	63.06	
Nota DOOM 3	99.41	99.41	
Nota Far Cry	99.23	100.00	
Nota scanare Kaspersky	100.00	98.05	
Copiere fișiere mixte [s]	92.57	96.14	
Multitasking [s]	100.00	79.38	
Note teste sintetice	85.98	83.73	
Note teste real-life	96.92	91.94	
Nota performanță totală	93.64	89.47	
Notă CHIP	92.14	91.58	

Hard diskuri Serial ATA			
Nume	HITACHI Deskstar 500GB	Western Digital SE16 400GB	
Cod model	HD5725050KLA360	WD4000KD	
Ofertant	Ultra PRO Computers	Flamingo Computers	
Telefon	031-4022292	021-2225041	
Preț [RON]	1909	1079	
Caracteristici			
Capacitate declarată [GB] / Interfață	500 / SATA II	400 / SATA	
Viteza de rotație [rpm] / Dimensiunea buffer-ului [MB]	7200 / 16	7200 / 16	
Capacitate Windows [GB]	465.76	372.61	
Timp de acces [ms]	8.5	8.9	
Zgomot idle/seek [dB]	31 / N	28 / 33	
NCQ	da	nu	
Garantie [ani]	3	3	
Rezultate măsurători			
Rata medie de transfer la citire HD Tach [MB/s]	51.1	56.9	
Rata medie de transfer la scriere HD Tach [MB/s]	51.2	56.8	
Rata burst HD Tach [MB/s]	130.3	133.3	
Timpul mediu de acces HD Tach [ms]	12.5	13.2	
Utilizarea procesorului HD Tach [%]	2	3	
Viteza de transfer a datelor la citire Diskbench [MB/s]	50.51	55.51	
Timpul mediu de acces la citire Diskbench [ms]	12.9	13.2	
Viteza de transfer a datelor la scriere Diskbench [MB/s]	50.5	55.45	
Timpul mediu de acces la scriere Diskbench [ms]	6.1	6.9	
Copiere fișiere mixte [s]	220	219	
Multitasking [s]	70	76	
Scanare Kaspersky [s]	204	195	
Doom 3 [s]	33.1	33.3	
FarCry [s]	36.6	36.41	
Note			
Nota totală citire	86.61	95.82	
Nota totală scriere	85.04	93.47	
Nota totală timp de acces citire	97.50	90.20	
Nota DOOM 3	100.00	99.40	
Nota Far Cry	99.48	100.00	
Nota scanare Kaspersky	93.63	97.95	
Copiere fișiere mixte [s]	99.55	100.00	
Multitasking [s]	94.29	86.84	
Note teste sintetice	82.16	86.07	
Note teste real-life	97.11	95.70	
Nota performanță totală	92.62	92.81	
Notă CHIP	92.10	89.25	

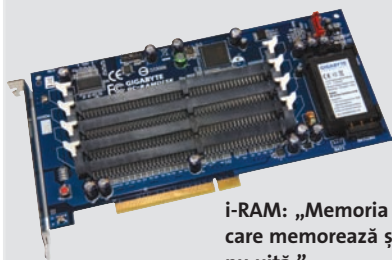
				
Maxtor DiamondMax 10 160 GB 6B160PO Caro Group / Ultra PRO Computers 021-3137109 / 031-4022292 295 / 329	HITACHI Deskstar 164GB HD722516DLAT80 DigiMind 021-3262222 319	Samsung SpinPoint P120 200GB SP2014 Ultra PRO Computers 031-4022292 398	Samsung SpinPoint P80 160GB SP1634 Ultra PRO Computers 031-4022292 358	Seagate 7200.7 Plus 160GB ST3160023A Ultra PRO Computers 031-4022292 358
160 / ATA 133 7200 / 8 152.66 9 25 / 38 3	164 / ATA 133 7200 / 8 153.38 8.5 28 / N 3	200 / ATA 133 7200 / 8 186.31 8.9 25 / 28 3	160 / ATA 133 7200 / 8 149.05 8.9 27 3	160 / ATA 100 7200 / 8 149.05 8.5 25 / 34 3
57.9 53.2 90.2 14 2 56.99 14.1 267 83 203 34.5 38.18	52.4 50.1 93.2 12.4 4 51.23 12.7 265 90 205 33.5 38	49.5 48.9 89.4 13.9 2 47.88 14.2 249 105 224 34 38.29	48.6 47.2 82.8 14 3 47.57 14.3 287 110 241 34.4 38.72	47.2 47.1 90.2 15.1 3 46.22 15 381 147 215 34.1 38.26
100.00 96.74 88.62 97.10 98.17 99.01 93.26 92.77 91.75 94.64 93.77 89.85	90.20 92.87 100.00 100.00 98.63 98.05 93.96 85.56 86.44 92.85 90.93 87.62	84.79 90.31 88.88 98.53 97.88 89.73 100.00 73.33 83.79 90.19 88.27 87.61	83.70 86.42 88.81 97.38 96.80 83.40 86.76 70.00 80.50 82.77 82.09 80.28	81.32 87.87 82.85 98.24 97.96 93.49 65.35 52.38 78.79 70.59 73.05 73.04

				
Seagate Barracuda 7200.8 400GB ST3400832AS DigiMind 021-3262222 1089	Seagate Barracuda 7200.9 500GB ST3500641AS ASBIS Romania / Elsaco Electronic 021-3371099 / 021-3177683 1612 / 1726	Maxtor DiamondMax 10 200GB 6L200SO Elsaco Electronic 021-3177683 390	Maxtor DiamondMax 10 200GB 6L200MO Ultra PRO Computers 031-4022292 390	Western Digital SE16 250GB WD2500KS Flamingo Computers 021-2225041 525
400 / SATA 7200 / 8 372.64 11 28 / 37 da 5	500 / SATA II 7200 / 16 465.76 11 28 / 32 da 5	200 / SATA 7200 / 16 189.92 9 25 / 38 da 3	200 / SATA 7200 / 8 189.92 9 25 / 38 da 3	250 / SATA II 7200 / 16 232.88 8.9 28 / 33 nu 3
59.2 57.8 131.5 15.7 1 58.1 15.8 57.57 9.5 251 83 204 33.3 37.51	51.6 51.4 230.5 13.3 2 50.38 13.6 48.93 9 227 156 204 33.8 36.82	48.9 48.9 135 14 3 47.51 13.5 47.7 5.4 236 66 193 33.4 37.97	54.5 54.6 133.9 13.5 3 53.61 13.6 53.67 6.5 238 76 191 33.5 37.26	53.1 53 166.5 13.5 1 51.7 13.5 51.74 6.7 232 98 205 34.3 37.53
100.00 95.70 73.10 99.40 97.07 93.63 87.25 79.52 88.33 87.52 87.77 87.21	86.93 88.54 83.92 97.93 98.89 93.63 96.48 42.31 80.62 80.09 80.25 84.20	82.18 81.32 92.50 99.10 95.89 98.96 92.80 100.00 77.44 96.57 90.83 81.78	92.16 90.35 90.20 98.81 97.72 100.00 92.02 86.84 83.68 92.59 89.92 81.05	89.34 89.04 89.44 96.50 97.02 93.17 94.40 67.35 85.34 86.45 86.12 79.40

Hard diskuri

GIGABYTE i-RAM**Tehnologii inventive**

Nu orice zboară se mănâncă și nu orice se „înfinge” într-un conector SATA este hard disk! Prezentat la Computex și lansat câteva luni mai târziu, i-RAM este o invenție de ultimă oră după o idee destul de veche. Cu ajutorul controlerului Xilinx Spartan-series FPGA (Field Programmable Gate Array), i-RAM este văzut ca un hard disk „obișnuit” SATA (doar pe partea de interfață, că la performanțe... numai obișnuit

i-RAM: „Memoria care memorează și nu uită.”

nu e), limitat la rata teoretică de transfer a interfeței, de 1,5 Gb/s. Pentru funcționare se folosesc memorii convenționale DDRAM 184-pin conectabile în cele patru sloturi prezente pe placă. Cantitatea maximă suportată este de 4 GB memorie unbuffered / non-ECC. Principala inovație este legată de veșnica problemă a dispozitivelor de stocare în memorie volatilă: bateria de 1600 mA, care asigură păstrarea datelor până la 16 ore de la deconectarea de la sursa de tensiune. În condițiile în care calculatorul este doar oprit, dar nu și deconectat de la priză, alimentarea memoriilor este făcută cu ajutorul sursei de StandBy (VSB-ul sursei de alimentare) prin interfața PCI. De fapt, singurul rol al interfeței PCI în cazul în care este ocupată de un dispozitiv i-RAM este acela de a asigura energia necesară funcționării și păstrării informației, transferul datelor făcându-se exclusiv prin interfața SATA. Fără elemente mecanice „lente” specifice hard diskurilor clasice (de altfel cu greu ai putea să numești acest dispozitiv „hard disk”, mai bine potrivindu-i-se termenul de „softdisk”), i-RAM oferă performanțe fără precedent pentru dispozitivele de stocare. Cât de bine s-ar preta aceste performanțe în aplicații de tipul editare audio, video! Și totuși cu greu îi poți găsi utilitatea acolo datorită capacității liliputane. Cum vi se pare o rată susținută la citire de 131,4 MB/s (față de cei 65,2 ai Raptor-ului de 74 GB) și 123,4 MB/s la scriere (aici Raptor-ul avea 65 MB/s)? Sau incredibilul timp de acces de doar 0,1 ms (iar eu bănuiesc că e și mai mic de atât, doar că acesta este minimul pe care îl poate returna HDTach)? Nouă ni se pare mică... și nu pentru că am fi văzut hard diskuri mai rapide, ci pentru că se pierde multă viteză... o interfață SATA ar fi o limitare chiar și pentru o memorie PC66, iar când ne gândim că acest dispozitiv are pretenții de memorii DDR PC3200, nu mai putem să fim mulțumiți de cei 130 MB/s cu acces „random” instantaneu. Pierderea de performanță e imensă... randamentul e sub orice critică. Având în vedere capacitatea foarte mică de stocare și limitarea în SATA, nu vedem viitorul acestei tehnologii... poate doar când va fi implementat în tandem cu a treia generație de SATA.

medie la scriere/citire măsurată în zece zone ale discului, precum și timpii de acces la scriere/citire. Cum analiza comportării în situații reale a hard diskurilor a fost principala noastră preocupare, numărul de teste de tip real-life este mult mai mare decât al testelor sintetice. Testarea s-a făcut pe o partiție creată cu utilitarul Disk Management din Windows și formatată în formatul NTFS. Un prim test a fost cel al copierii unui director de 4,5 GB, conținând un număr foarte mare de fișiere de dimensiuni mici și foarte mici, dar și două fișiere de 700 MB fiecare. Operația s-a făcut pe aceeași partiție, valoarea înregistrată fiind media între două măsurări. Între cele două măsurări s-a efectuat un restart de Windows, pentru a ne asigura de golirea cache-ului. Un alt test a fost o scanare cu antivirusul Kaspersky 5 a unui director de 3 GB. Pe parcursul scanării, procentul de ocupare a procesorului a fost sub 50%, fapt ce a însemnat atingerea țelului nostru: măsurarea doar în funcție de viteza de citire a datelor de pe unitatea de stocare, fără limitare în procesor. Un test interesant a fost cel de multitasking. Intenția noastră a fost scoaterea în evidență a capacității hard diskurilor de a îndeplini două acțiuni simultan, aceasta fiind,

după părerea noastră, cerința minimă pentru un hard disk modern. Testul a constatat în măsurarea timpului în care un fișier de 700 MB este copiat pe aceeași partiție cu cel original, în timp ce în fundal se efectuează o altă copiere similară. Fișierul copiat în fundal a fost suficient de mare pentru a menține paralelismul pe toată durata copierii fișierului urmărit. Acest test a fost cel mai plin de surprize, fiind călcăiul lui Ahile pentru hard diskuri ale căror viteze de copiere / scriere au fost impresionante atât în testele sintetice, cât și în celelalte teste de tip real-life. Importanță ni s-a părut de asemenea evaluarea comportării hard diskurilor în jocuri. Primul test în această direcție a fost FarCry, unde am măsurat timpul de încărcare a primului nivel. Măsurarea s-a efectuat de trei ori, cu restarturi de Windows între două măsurări, valoarea înregistrată fiind media celor trei măsurări. Al doilea joc pe care l-am ales a fost Doom 3. Toată lumea știe că dacă vrei să rulezi un benchmark în Doom 3, acesta trebuie rulat de două ori, prima dată având rolul de a citi datele de pe disc și de a le înregistra în memorie. Valoarea măsurată de noi în acest test a fost timpul în care s-a realizat prima rulare a unui timedemo din acest joc. Testelor

Hard disk-uri Serial ATA

Nume	Seagate Barracuda 7200.8 250GB	Maxtor DiamondMax 10 160GB
Cod model	ST3250823AS	6B160M004700A
Ofertant	DigiMind / Elsaco Electronic	Ultra PRO Computers
Telefon	021-3262222 / 021-3177683	031-4022292
Preț [RON]	466 / 481	344
Caracteristici		
Capacitate declarată [GB] / Interfață	250 / SATA	160 / SATA
Viteza de rotație [rpm] / Dimensiunea buffer-ului [MB]	7200 / 8	7200 / 8
Capacitate Windows [GB]	232.22	152.66
Timp de acces [ms]	8	9
Zgomot idle/seek [dB]	28 / 37	25 / 38
NCO	da	da
Garantie [ani]	5	3
Rezultate măsurători		
Rata medie de transfer la citire HD Tach [MB/s]	56.3	48.7
Rata medie de transfer la scriere HD Tach [MB/s]	52.8	48.9
Rata burst HD Tach [MB/s]	129.8	135.4
Timpul mediu de acces HD Tach [ms]	15	15.5
Utilizarea procesorului HD Tach [%]	2	4
Viteza de transfer a datelor la citire Diskbench [MB/s]	55.36	47.13
Timpul mediu de acces la citire Diskbench [ms]	15.3	13.6
Viteza de transfer a datelor la scriere Diskbench [MB/s]	52.32	47.63
Timpul mediu de acces la citire Diskbench [ms]	9.8	6.8
Copiere fișiere mixte [s]	271	257
Multitasking [s]	110	78
Scanare Kaspersky [s]	203	199
Doom 3 [s]	33.8	34.1
FarCry [s]	37.19	38.01
Note		
Nota totală citire	95.18	81.78
Nota totală scriere	87.65	81.29
Nota totală timp de acces citire	75.17	81.45
Nota DOOM 3	97.93	97.07
Nota Far Cry	97.90	95.79
Nota scanare Kaspersky	94.09	95.98
Copiere fișiere mixte [s]	80.81	85.21
Multitasking [s]	60.00	84.62
Nota teste sintetice	81.90	74.64
Nota teste real-life	79.13	88.33
Nota performanță totală	79.96	84.22
Nota CHIP	76.44	75.29

sintetice le-au fost atribuite numai 30% din nota finală, accentul căzând pe performanța sintetică la citire, mult mai importantă decât cea de scriere în folosirea zilnică a calculatorului. Restul de 70% a fost atribuit aplicațiilor real-life. Pondere mare au avut aici copierea de fișiere și capacitatea de a lucra cu mai multe thread-uri. Nota CHIP a fost medie ponderată între performanță (80%), capacitate (15%) și garanție (5%).

Platforma de testare

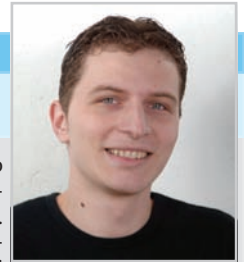
Platforma de testare a fost atent aleasă, pentru a nu fi o limitare în nici o situație. Astfel, am optat pentru procesorul P4 la 3 GHz, suficient pentru a efectua lejer o încărcare de nivel de joc și o scanare antivirus. Placa de bază folosită a fost Foxconn 955-8EKRS2, ce integrează chipset-ul i955X și care vine în tandem cu Southbridge-ul ICH7, NCQ ready ce permite atingerea ratei teoretice 3 Gb/s. Hard diskul pe care a fost instalat sistemul de operare Windows XP Pro SP2 a fost un Western Digital Raptor WD360, adică micuțul cu 10.000 rpm. Pentru a face față jocurilor, a fost folosită o placă video ATI X800XL (cu driver-urile ATI Catalyst 5.13) și un kit Dual Channel de 1 GB Kingston rulând la 667 MHz.

Opinia redactorului

Ce e mai important la un hard disk

Necesitățile de stocare au crescut foarte mult în ultima vreme și vor continua să crească, acceleratorul numărului unu al acestei tendințe fiind accesul pe scară largă la conexiuni broadband de mare viteză. În urmă cu mai bine de trei ani, când mi-am cumpărat un hard disk de 80 GB cu 8 MB cache, am crezut că „voi trăi fericit până la adânci bătrâneți” cu el. Și totuși, acum este mai mult decât neîncăpător. În condițiile în care pot descărca într-o zi până la 4 GB de conținut de pe internet, singura mea salvare este incriptorul de DVD, soluție incomodă și scumpă. Deci, suntem cu toții de acord că „dimensiunea contează” în vremea aceasta mai mult ca niciodată. Și totuși, nu dimensiunea ar trebui să fie principalul criteriu de alegere a hard diskului, ci capacitatea de a lucra cu mai multe fire de execuție simultan. Paralelismul

este viitorul, și nu o spun eu, ci produsele de pe piață. Procesoare multi-core, configurații dual-GPU sunt doar câteva exemple. Cu astfel de motorizări, hard diskul se poate trezi în situația de a se cere să furnizeze diferite informații în paralel. O situație banală este cea a prelucrării de imagine concomitent cu o scanare antivirus în fundal. În aceste condiții, după părerea mea, capacitatea de lucru multi-thread ar trebui să fie principalul criteriu de alegere a unui hard disk. Iar testul nostru arată că pentru orice dimensiune pe care v-ați putea-o permite există și hard diskuri cu performanțe în multi-threading.

Benjamin Onaț
Redactor **CHIP**

Concluzii

Rezultatele acestui test comparativ arată că există un echilibru pe piața hard diskurilor, fapt concretizat în diferența de aproximativ 15% dintre primul și ultimul clasat în cazul hard diskurilor cu interfață serială. Fiecare dintre marii producători a avut măcar un

reprezentant în fruntea clasamentului, dovadă că nici unul nu a rămas în urma progresului tehnologic. De altfel, era normal să existe și hard diskuri mai puțin performante, dat fiind că nu toată lumea își poate permite achiziția unuia de top. Demnă de luat în seamă este performanța hard diskurilor Hitachi Deskstar 500 GB și Western Digital SE16 400 GB, care au disputat o luptă foarte strânsă la capitolul performanță, diferența fiind de mai puțin de 0,3% în favoarea celui din urmă. Totuși, la desemnarea câștigătorului a contat și nota CHIP, în care capacitatea de stocare a avut un cuvânt de spus. Produsul Western Digital a fost net superior celui de la Hitachi în teste, excepție făcând testul de multi-threading, în care cel din urmă a avut un avans de 8%, suficient de mare pentru a răsturna situația în favoarea lui. Recomandăm aceste produse oricui vrea un hard disk de dimensiuni uriașe, cu performanțe de excepție. În ciuda handicapului minor la capitolul performanță, Hitachi Deskstar 500 GB își merită pe deplin laurii.

Veste bună pentru cei care nu își permit un hard disk gigantic... întruchipată în hard diskurile Maxtor DiamondMax 10 de 200 GB (versiunea 6L200SO cu 16MB cache și versiunea 6L200MO cu doar 8 MB cache), care au fost la doar 2, respectiv 3 % distanță de câștigător. Laude putem aduce modelului cu 16 MB de cache pentru cel mai bun scor în testul de multi-threading, situat la 6 % în fața câștigătorului de la Hitachi. Tot Maxtor DiamondMax 10 a câștigat și la categoria interfață paralelă cu modelele de 160 GB și 200 GB, cele două fiind practic la egalitate, la o diferență de numai 3 % față de următorul clasat (Hitachi 164 GB).

Seagate Barracuda 7200.8 300GB ST3300831AS	Western Digital 250GB WD2500JS	Western Digital 200GB WD2000JS
Elsaco Electronic 021-3177683 631	Intend Computer 0264-437484 410	Caro Group / Flamingo Computers 021-3137109/ 021-2225041 412 / 382
300 / SATA 7200 / 8 279.46 11 28 / 37 da 5	250 / SATA II 7200 / 8 232.88 8.9 26 / 31 nu 3	200 / SATA II 7200 / 8 186.31 8.9 26 / 31 nu 3
51.3 50.2 129.8 15.5 1 50.11 15.7 49.54 9.7 278 151 204 34.3 39.38	53.1 53 200 18.5 3 51.72 18.6 51.73 8 267 124 204 34.3 38.14	55.3 55.2 166.6 18.1 1 53.95 18.5 53.97 8.2 273 127 207 35.3 38.25
86.42 83.51 73.46 96.50 92.46 93.63 78.78 43.71 79.31 72.82 74.77 73.81	89.35 90.48 66.94 96.50 95.46 93.63 82.02 53.23 77.94 77.21 77.43 72.44	93.13 92.49 68.71 93.77 95.19 92.27 80.22 51.97 83.74 75.70 78.11 71.49

M-Audio

M-Audio Trigger Finger este mai mult decât ceea ce vezi și atingi.

Suprafață de control

MIDI la degetul mic

Inițial am crezut că, în sfârșit, a apărut un dispozitiv destinat mulțimii neglijate MIDI a percuționiștilor. Apoi mi-am dat seama că Trigger Finger reunește mult mai multe mulțimi.

Marius Ghinea

Prezentăm în numărul de ianuarie al revistei noastre un controler MIDI foarte bine dotat și, totodată, accesibil, pe numele său Evolution X-Session, destinat DJ-ilor și celor care folosesc sintetizatoare. Se pare că este un sezon bun pentru controlere MIDI, deoarece imediat după X-Session a ajuns pe biroul meu un controler și mai bine dotat, dar și mai accesibil... bateriștilor și percuționiștilor. Este vorba de Trigger Finger, un controler MIDI ce face parte dintr-o categorie mai puțin cunoscută și răspândită de controlere MIDI – cele destinate a fi folosite cu seturi de sample-uri de tobe și/sau de elemente de percuție.

Acest tip de „drum MIDI controller” nu este o noutate, Akai, Korg și Roland fiind firme prezente pe piață cu produse ce includ astfel de controlere. Ceea ce aduce aparte M-Audio cu al său Trigger Finger este faptul că acesta este unul dedicat, nefiind cuplat cu o claviatură sau cu un studio portabil de producție muzicală. Dar, în „dedicația” sa pentru percuție, Trigger Finger este dotat cu o multitudine de funcții suplimentare care îl fac mult mai mult decât un simplu controler MIDI de tobe, sporindu-i utilitatea inclusiv pentru DJ, VJ și muzicieni care lucrează cu programe precum Ableton Live.

Cp – coef. pipăib.

Cum ar spune un percuționist auzind de Trigger Finger: „Bun, și ce are pentru degetele mele?”. Înainte de toate, trebuie menționate padurile cauciucate. În număr de 16, ele constituie obiectul muncii pentru baterist/percuționist, fiind ținta degetelor cu care acesta declanșează („triggers”) elementele de percuție. Pentru a îndepărta orice posibilă confuzie, menționez faptul că Trigger Finger nu are o bancă de tonuri de tobe propriie, ci este numai un controler ce poate fi folosit în conjuncție cu un sampler/sintetizator, fie acesta hardware sau software.

Materialul din care sunt realizate padurile de pe Trigger Finger este un cauciuc din categoria celui folosit la seturile de tobe electronice, elastic și rezistent, plăcut la atingere. După reacția bateristului meu, aș putea spune că padurile de pe Trigger Finger au un înalt coeficient de pipăibilitate – după ce a dat o dată cu degetul în paduri, nu am mai putut să smulg TF-ul din brațele omului decât după ce acesta și-a satisfăcut cu nerușinare buricele degetelor în cel mai percuționist mod cu putință.

Prima observație pe care am făcut-o cu această ocazie a fost că padurile acționează

dacă sunt lovite într-o arie circulară situată în preajma centrului padului, fiind mai puțin sensibile înspre vârfurile pătratului. Dat fiind că aria de sensibilitate a padurilor este suficient de mare, după un scurt antrenament „de calibrare” a degetelor este ușor să ai o rată de succes de 100% la atingerea unui pad.

Singura observație negativă pe care a făcut-o bateristul meu a fost aceea că ar fi fost mai bine dacă între paduri nu ar fi existat nici un fel de spațiu (soluție aleasă de AKAI la seria MPC și de Korg la seria Kontrol), ceea ce ar fi permis accesul la toate padurile fără a mai necesita deplasarea mâinii. Dacă pentru un percuționist această problemă poate fi ușor rezolvată printr-un scurt exercițiu de învățare a dispunerii fiecărui pad, în cazul altor feluri de utilizări, așezarea distinctă, cu numerotare adiacentă, poate fi un avantaj.

Fizic, Trigger Finger nu este numai un controler de tobe, ci și unul MIDI în sens clasic – prezența a 4 fadere (potențiometre liniare) și a 8 butoane rotative întregeste funcționalitatea acestui dispozitiv. Toate cele 4 fadere și cele 8 butoane rotative pot fi programate pentru a acționa asupra oricărui controler MIDI. În ce privește „pipăibilitatea”, și aceste fadere și butoane au un coeficient înalt, fiind solide, dar ușor de acționat, oferind senzația aceea inconfundabilă că pui mâna pe un hardware de calitate.

Pe lângă elementele de control ale Trigger Finger, aș mai menționa printre aspectele hard și conexiunile de la spatele acestui dispozitiv – una pentru alimentare, una de MIDI Out și un conector USB. Pe lângă posibilitatea conectării acestuia la orice dispozitiv MIDI, fără intermedierea unui calculator, mufa de MIDI Out face din Trigger Finger, prin portul USB, și o interfață MIDI de ieșire pentru computer. Pentru alimentare cu curent se poate folosi conexiunea USB sau un alimentator obișnuit la 9 volți.

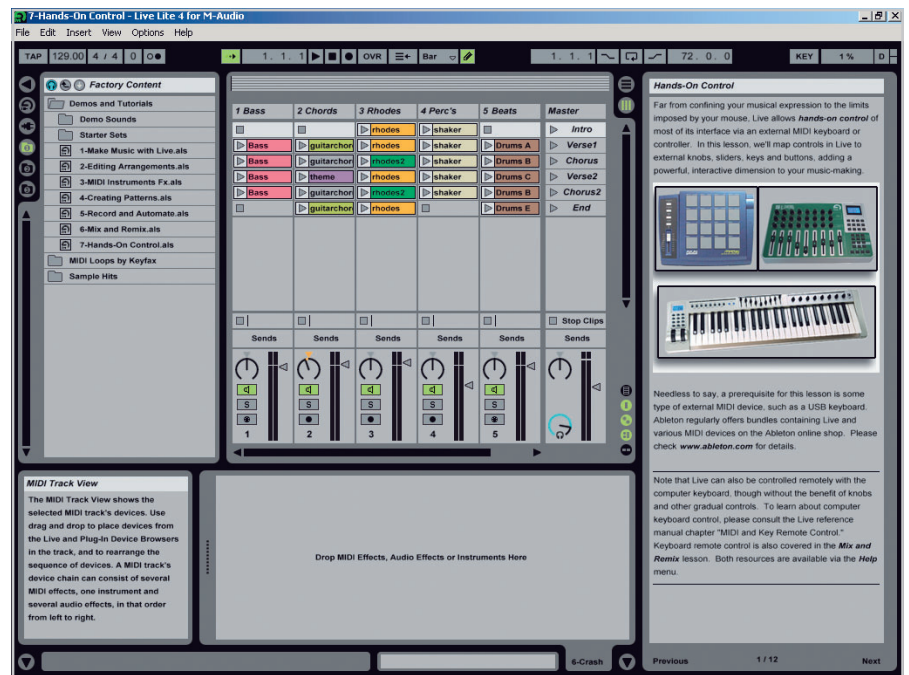
Under pressure

Una din cele mai grozave și mai neașteptate funcționalități ale padurilor este aceea de controler MIDI sensibil la presiune! Nu este vorba despre „velocity sensitivity” – ul de care padurile de pe Trigger Finger sunt capabile la transmiterea unei note MIDI, ci de mai mult decât atât. Practic, pe lângă faptul că pot transmite date MIDI de tip Note On/Off și valorile de velocity proporționale cu forța lovirii, padurile transmit și valori CC (Continuous Controller), proporțional cu presiunea variabilă exercitată un

timp mai îndelungat de către degete asupra lor. Aceasta adaugă o nouă dimensiune utilității unui Trigger Finger, care îl face extrem de interesant pentru orice muzician care dorește să aibă controlul asupra sunetului său la vârful degetelor, la modul cât se poate de propriu...

Evident, prima aplicație pe care am găsit-o a fost aceea de a atribui câteva paduri la parametri de genul frecvenței de tăiere a filtrului, rezonanței filtrului, nivelului de distorsiune, nivel de send către efecte etc., la diverse sintetizatoare software. Uauuuu! Rezultatul a fost impresionant. După câteva minute de exercițiu, puteam controla prin apăsare cu patru degete, în timp real, timbrul oricărui sintetizator, în timp ce o mână îmi rămânea liberă pentru ținerea unui acord/arpeggiu sau pentru un pasaj de lead pe claviatură. Ia să ne gândim, dacă este să folosim butoane rotative pentru controlul a 4 parametri deodată, atunci avem cel puțin două mâini ocupate... Iar dacă partea cu interpretarea partiturii o lași în seama unui sequencer, îți rămân două mâini libere pentru controlul a și mai multor parametri. Posesia a mai mult de două mâini și a șase degete la fiecare din acestea este un bonus pentru utilizator ce poate fi valorificat integral cu cele 16 paduri, 8 butoane rotative și 4 fadere ale Trigger Finger.

Totuși, o limitare există – anume aceea că, la încetarea presiunii, controlerul se întoarce la valoarea zero. Ceea ce, dacă este vorba de un filtru trece-joș, cam înseamnă să dai mute pe sintetizatorul cu pricina. Rezolvarea unei asemenea situații este oferită de posibilitatea de a indica individual valoarea minimă a controlerului la care se poate ajunge cu padul respectiv. Astfel, oricât ar scădea presiunea exercitată de deget asupra padului (deci, și după încetarea apăsării), valoarea controlerului coboară numai până la nivelul minim programat

Cu Ableton Live Lite 4, inclus în pachet, se pot face primii pași în utilizarea Trigger Finger.

pentru padul respectiv.

Foarte utilă mi se pare posibilitatea de a regla sensibilitatea la apăsarea fiecărui pad în parte. În acest scop există trei trepte de sensibilitate, corespunzătoare unui nivel tot mai crescut de presiune necesar pentru a modifica valorile unui controler. Repet, sensibilitatea la presiune este un parametru reglabil individual pentru fiecare pad, ceea ce înseamnă că puteți programa padul de la degetul arătător la sensibilitate minimă, în timp ce padul corespunzător degetului mic ar avea sensibilitate maximă la apăsare.

Matricea Atotdimensională

De altfel, totul la Trigger Finger este programabil la nivel individual, per buton/fader/pad. În acest scop, cel mai bine este să folosiți programul Enigma, deoarece nivelul de adâncime, dar și de întindere pe mai multe dimensiuni, al programării unui Trigger Finger este pur și simplu imens.

Opțional, este disponibil un suport pentru montarea Trigger Finger pe un cadru.

Spre exemplu, un pad poate transmite simultan trei feluri de mesaje MIDI diferite: Note On/Off, valoarea unui controler CC, dar și o valoare de Program Change. Fiecare din aceste trei mesaje poate fi trimis către orice canal MIDI, indiferent de setările de canal ale celorlalte două mesaje trimise de padul respectiv. A, da, setările de canal nu sunt individuale numai pe tip de mesaj, ci pentru fiecare pad.

Faptul că pe același pad se poate transmite un mesaj de Note On/Off, dimpreună cu valori de controler emise în timp real prin variația presiunii asupra padului este foarte util dacă vrei să combinați elemente de percuție cu reglaje în timp real de parametri ai unui synth. Sintetizatorul poate fi atribuit unui canal MIDI, mașina de ritm altuia. Pe de altă parte, spre exemplu, 12 dintre paduri se pot folosi pentru a cânta pe notele unei octave a unui sintetizator, iar celelalte 4 paduri rămase se pot utiliza la modularea timbrului respectivului sintetizator. Pentru a ușura lucrul cu octavele, un fader se poate folosi pentru a realiza transpoziții în timp real.

După cum se știe, elementele de percuție ale unei mașini de ritm sunt „așezate” precum notele muzicale MIDI, deci pot fi declanșate apăsând tasta (la o claviatură) sau padul (la Trigger Finger) corespunzător respectivei note MIDI. Dar, cu Trigger Finger se poate programa nota MIDI corespunzătoare fiecărui pad, în mod individual. Adică, oricărui pad i se poate atribui orice notă MIDI. Astfel, se poate atribui aceeași notă MIDI (adică același element de

M-Audio

percuție) către mai multe paduri, ceea ce are două aplicații – tremoloul simplu și tremoloul cu „velocity spread”.

Dacă execuția unui tremolo devine cu Trigger Finger o simplă darabană foarte rapidă, în schimb „velocity spread”-ul îmbunătățește această darabană cu posibilitatea de a programa același element de percție pe mai multe paduri, dar cu velocity-uri fixe diferite pe fiecare. Cu Trigger Finger se poate atribui fiecărui pad în parte o valoare fixă, individuală, a parametrului MIDI Velocity al notei transmise.

Este momentul să menționez faptul că, dacă se dorește acest lucru, numai cu Enigma se poate da un mute individual pentru mesajul de Note, pentru fiecare pad în parte. La fel, dacă vrei ca un pad să nu transmită valori de controler, acestea pot fi mute-ate individual. Acum cred că este foarte limpede de ce am spus că aveți nevoie de programul Enigma pentru un acces total și inteligibil la imensitatea de variante posibile cu funcțiile flexibile ale Trigger Finger.

... și cu toba mare

Cred că este destul de evident faptul că Trigger Finger este de folos nu doar percționiștilor – pentru controlul în timp real al sintezei și procesării sunetului acest dispozitiv poate deveni arma secretă a oricărui muzician/producător. Cele 16 paduri ale Trigger Finger pot fi programate pentru a transmite fiecare un anumit număr de program, ceea ce permite accesul instantaneu la 16 preseturi de timbre ale unui sintetizator, dar și la 16 preseturi ale unui procesor de efecte de chitară sau bas, spre exemplu.

Totodată, trebuie menționat faptul că mesajul de Note On/Off al fiecărui pad în parte poate fi setat în două regimuri de lucru. Unul este cel clasic: nota pornește la apăsarea padului și se încheie la încetarea apăsării. Al doilea regim de transmitere a notei MIDI este puțin, dar esențial, diferit: nota pornește la apăsare, dar nu se încheie la încetarea apăsării, ci la o nouă apăsare. Adică, nota pornește cu un mesaj Note On și se oprește la următorul Note On.

Acest al doilea mod de lucru este foarte util celor care vor să declanșeze loop-uri și fraze audio aflate într-un sampler sau într-un program de sequence cu aplicații de concert, cum este Ableton Live. Astfel, pentru o largă categorie de performeri live și de DJ, Trigger Finger este cât se poate de util pentru completarea arsenalului de scule pentru un concert sau un set live, alături

Modalități de control

Enigma clarificatoare

Fiecare element de control al Trigger Finger are mai multe funcții. Pe lângă rolul de controler MIDI, faderul și butoanele au un mod de lucru în care pot fi folosite pentru a programa întregul dispozitiv. În acest scop este util și afișajul cu leduri, cu trei digiți, ce arată în timp real valorile transmise de fader, butoane și paduri. Menționez faptul că accesul foarte rapid la oricare din cele 16 locații de memorie în care se pot stoca configurații presetate ale Trigger Finger este posibil prin apăsarea butonului Memory Recall și apăsarea apoi a padului al cărui număr este corespunzător cu cel al locației de memorie în care se află presetul dorit. Astfel, este extrem de ușor să schimbi configurația unui Trigger Finger, chiar și în condiții de iluminare foarte redusă. Totuși, deși majoritatea funcțiilor Trigger Finger pot fi editate fără ajutor „din afară”, controlul total asupra acestui dispozitiv se obține prin conectarea la un port USB al calculatorului și folosirea programului Enigma. Disponibil gratuit pe site-ul producătorului M-Audio, programul Enigma este anume creat

pentru programarea controlerelor MIDI de la Evolution și M-Audio. Cu ajutorul Enigma se poate stoca pe calculator un număr nelimitat de configurații ale Trigger Finger, ce pot fi apoi încărcate oriunde în cele 16 locații de memorie ale acestui dispozitiv. De altfel, Enigma vine cu aproximativ 100 de configurații presetate destinate controlului specific al anumitor instrumente și efecte, fie acestea VST sau de sine stătătoare.

Pe lângă faptul că permite accesul la editarea unor tabele extinse de controler MIDI (al căror identificator are o valoare cuprinsă între 128 și 255), programul Enigma se dovedește indispensabil pentru configurarea ușoară a Trigger Finger pentru a exploata acest dispozitiv la întreaga sa capacitate, nu doar ca element de control pentru percție/tobe. Un element important al concepției acestui program este acela că permite folosirea drag-and-drop-ului pentru a face atribuirii rapide de controler către fader/butoane/paduri, prin preluarea acestora cu mouse-ul din imensa listă de preseturi.

Configurarea Trigger Finger cu excelentul program Enigma.

de claviaturi și platane. Pe de altă parte, probabil că și un VJ ar putea fi interesat de aplicațiile MIDI de timp real ale unui Trigger Finger, dat fiind că foarte multe dispozitive video sunt comandate MIDI. La fel stă cazul și cu inginerii de lumini, ale căror scule specifice pot fi acționate în timp real de la padurile, butoanele și faderul unui Trigger Finger.

Din fericire, fenomenul de scădere a prețurilor pe piața produselor adresate muzicienilor și instrumentiștilor, dar și celor implicați în industria spectacolului, se manifestă și la Trigger Finger. Acesta este

accesibil inclusiv la nivel de home studio, fără a face rabat la calitatea construcției, care, v-o spun cu mâna pe butoane și paduri, este impecabilă. Flexibilitatea în configurare face Trigger Finger de folos multor categorii de utilizatori, cărora le spun că, dacă este să fie MIDI, să încerce și cu un Trigger Finger!

marius_ghinea@chip.ro

Ofertant M-Audio Trigger Finger:

A.V. Audio Sys

Preț: 191 EUR fără TVA

Telefon: 021-4561765

Online: www.avudiosys.ro

Poliță de asigurare pentru datele importante

Viteză sau siguranță?

Vești bune apar în fiecare zi pentru cei care au nevoie de performanță... dar ce te faci când nu viteza este crucială pentru tine, ci siguranța datelor? Pentru astfel de situații a fost gândit RAID-ul.

Beniamin Onaț

O primă inițiativă îi aparține lui Norman Ken Ouchi, angajat al IBM care în 1978 a înregistrat un patent numit „Sistem pentru recuperarea datelor din unități de stocare nefuncționale”, care descria ceea ce mai târziu va fi numit RAID 5 cu scriere full stripe. Sunt de asemenea făcute mențiuni la metoda de duplicare a unităților de stocare (mai târziu numită RAID 1) și protecția cu paritate dedicată (RAID 4). Zece ani mai târziu, a apărut denumirea de RAID și au fost formal definite nivelurile RAID 1 și 5.

În traducere, RAID se poate defini ca „Matrice redundanță de discuri ieftine / independente” (Redundant Array of Inexpensive / Independent Disks). Într-o configurație RAID, mai multe hard diskuri sunt folosite pentru împărțirea și replicarea datelor. În funcție de nivelul de RAID folosit, rezultatul obținut poate fi integritatea datelor, performanța îmbunătățită, toleranța la defecțiuni sau capacitate de stocare sporită.

Inițial, „I”-ul din RAID se atribuia termenului de „Inexpensive” (ieftin), dat fiind că RAID-ul avea la acea vreme în vedere sporirea performanțelor și a siguranței datelor folosind unități cu un preț scăzut. În timp, pe măsură ce unitățile de stocare foarte scumpe (SCSI, Fiber Channel) au început să fie și ele utilizate în

configurații RAID, inițiala „I” a fost atribuită termenului de „Independent”.

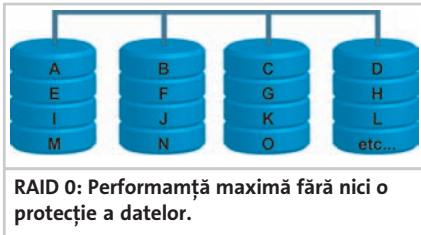
Implementări hardware vs. software

Implementarea unei matrice RAID se poate face cu hardware dedicat sau pe platforme standard cu suport software, dar există și soluții hibrid (parțial hardware sau parțial software). Într-un RAID software, sistemul de operare gestionează matricea prin intermediul controlerelor PATA/SATA. În general, controlerile hardware oferă rezultate mai bune, dar, cu puterea procesoarelor de astăzi, și cele software pot obține rezultate la fel de bune sau chiar mai bune decât cele hardware, evident, cu un consum de procesor care ar fi mult mai util pentru îndeplinirea altor sarcini. Excepție fac controlerile dotate cu WriteBack Cache susținut de o baterie, care oferă siguranță sporită în cazul unui eveniment nefast. Dezavantajul unui RAID software pur este faptul că, în funcție de unitatea care se defectează și aranjarea zonei de boot, calculatorul ar putea să nu mai booteze până la reconstrucția matricei. Totuși, foarte apreciată este posibilitatea oferită de matricea software de a lucra cu unități logice (partiții) și nu cu unități fizice, astfel pe un disc cu mai multe unități logice fiind posibil ca numai una să fie angrenată într-o matrice

RAID. O implementare hardware necesită prezența unui controler specializat (care în sistemele desktop poate fi o placă de extensie pe PCI, PCI-X sau chiar un chip integrat în placa de bază), acesta ocupându-se de managementul unităților de stocare și de calcularea parității (operație necesară în anumite configurații RAID). Pe lângă performanță, controlerile hardware mai permit și înlocuirea unității defecte fără oprirea calculatorului (operație vitală în servere). Foarte populare au devenit în ultima vreme configurațiile mixte, odată cu introducerea controlerelor hardware ieftine. În acest caz, partea de hardware nu este mai mult decât un controler de hard disk normal, configurarea matricei făcându-se din BIOS-ul acesteia înainte de boot. Astfel de controlere necesită driver-e pentru sistemul de operare. Într-o matrice de acest fel, majoritatea operațiilor sunt efectuate software și de aceea uneori controlerile mixte sunt numite „fakeraid”.

RAID 0

Cunoscut și sub denumirea de „stripe”, RAID 0 nu este unul din nivelurile de RAID originale, el fiind adăugat ulterior ca o modalitate de a crește performanțele și de a obține din multe discuri mici un număr mai mic de discuri, dar care au capacități mai mari. Într-o configurație RAID level 0, datele sunt împărțite bit cu bit pe fiecare din

unitățile de stocare angrenate în matrice fără a se calcula vreo paritate. Unitățile sunt văzute de sistemul de operare ca un singur drive cu o dimensiune egală cu produsul dintre numărul de membri ai matricei și dimensiunea celui mai mic membru. Astfel, e posibilă configurarea unei matrice RAID cu ajutorul mai multor hard diskuri care au capacități diferite. Alte plusuri ale acestui tip de RAID sunt viteza de transfer ridicată și implementarea ușoară. Pe partea cu minusuri stă în primul rând lipsa oricărei umbre de siguranță a datelor. În cazul unui hard disk defectat, toate datele se pierd, recuperarea fiind posibilă doar cu ajutorul unor unelte speciale (recuperare incompletă, soldată cu multe date corupte). Fiabilitatea este cea mai mare problemă a acestei configurații. MTTF (Mean Time To Failure) sau MTBF (Timpul mediu între două defectări) este invers proporțional cu numărul de membri, astfel că un RAID 0 cu două hard diskuri este de două ori mai puțin fiabil decât un singur drive. Aceasta se datorează faptului că sistemul de fișiere este distribuit pe toate unitățile, iar la defectarea unei unități acesta nu poate face față pierderii unei cantități așa mari de date și incoerenței datelor. RAID 0 este destinat celor care rulează aplicații ce folosesc intensiv hard diskul, în special celor care fac prelucrare audio-foto-video.

RAID 1

Cunoscut și sub denumirea de „mirroring”, RAID 1 este unul din primele tipuri de RAID care au fost definite. Matricea este compusă din două sau mai multe hard diskuri pe care se scrie aceeași informație. Acest nivel de RAID oferă redundanță 100%, pentru adăugarea unui hard disk sau pentru înlocuirea unuia defect nefiind necesară reconstrucția matricei, ci doar clonarea unui disc funcțional.

Această configurație este utilă atunci când siguranța datelor este mai importantă decât capacitatea de stocare, dat fiind că dimensiunea matricei obținute va fi egală cu dimensiunea celui mai mic dintre membri. Un RAID 1 clasic conține numai două hard diskuri, dar se pot crea configurații cu mai multe unități de stocare.

În operația de citire, ambele discuri (ale unei matrice clasice) pot fi accesate independent, rezultatul fiind un timp de acces înjumătățit și o rată de transfer dublă (lucru posibil doar cu anumite controlere). Același principiu se aplică și la configurațiile cu mai mult de două hard diskuri (spre exemplu, pentru trei hard diskuri, timpul de acces se reduce la o treime, iar rata de transfer se triplează). Singura limitare este numărul de unități conectabile la controler și rata de transfer dintre acesta și sistem. Rata de scriere, în condițiile în care nu există o limitare în controler, este egală cu cea a unui singur disc. Fiabilitatea matricei este în dependență lineară cu numărul de membri, dat fiind că fiecare din drive-uri poate fi accesat independent. Configurația este recomandată aplicațiilor în care este nevoie de maximum de accesibilitate a datelor.

RAID 5

O matrice RAID 5 poate fi formată din minimum trei unități de stocare, spațiul disponibil pentru stocare fiind $s(n-1)$, unde s este dimensiunea celui mai mic dintre hard diskuri, iar n numărul de membri ai matricei. O astfel de configurație protejează datele folosind un singur hard disk. Cu o pierdere de spațiu de stocare egală cu dimensiunea celui mai mic dintre hard diskuri, performanțe de citire aproape egale cu ale unui RAID 0 și performanțe de scriere aproape egale cu cele ale unui singur disc, RAID 5 și-a asigurat popularitatea pe piața serverelor „general-purpose” (cum ar fi serverele de fișiere și cele web).

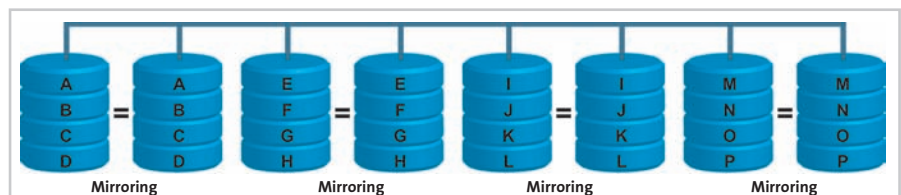
Pentru rezultate optime ale unei matrice RAID 5, este de preferat ca aceasta să fie implementată hardware, datorită faptului că una din operațiile ce trebuie efectuate este calcularea parității, mult mai

performantă în siliciu decât software. Controlerlele destinate configurațiilor RAID 5 sunt cele mai complexe.

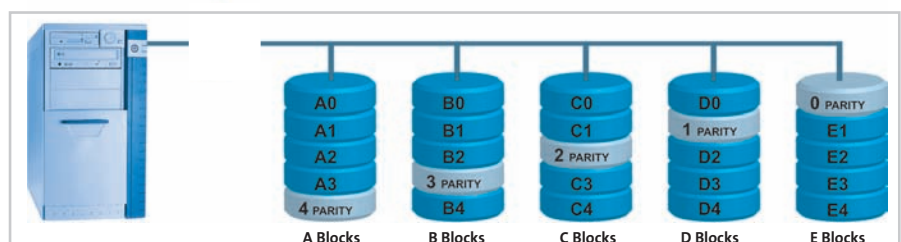
Calcularea parității se face utilizând simpla funcție booleană XOR („sau exclusiv”). Funcția XOR este una asociativă și comutativă. Pentru o operație cu doi termeni, rezultatul are valoarea ADEVĂRAT doar dacă numai unul din ei este 1.

Responsabil cu calcularea parității poate fi un circuit specializat XOR (XOR ASIC) sau un procesor I/O cu instrucțiuni XOR implementate. Prin înțelegerea modului în care funcționează calcularea parității se înțelege și modul în care funcționează RAID 5, respectiv modul în care reușește protejarea datelor folosind doar un hard disk. Astfel, dacă un hard disk este deteriorat, iar controlerul primește cereri de informații stocate în matrice, acesta trebuie să citească mai întâi toate celelalte elemente ale stripe-ului, inclusiv biții de paritate, după care efectuează operațiile XOR și returnează informațiile care au fost stocate pe discul defect. În cazul în care un al doilea hard disk se deteriorează, întreaga matrice este compromisă, iar controlerul nu mai are acces la date. Majoritatea controlerelor RAID 5 completează automat matricea în cazul în care un hard disk îl înlocuiește pe cel defect. Mai mult, aproape toate controlerlele au și software de monitorizare, care semnalează administratorului problemele la timp și permite repararea înainte de compromiterea întregii matrice.

Neînlocuirea promptă a hard diskului defect pune în pericol integritatea datelor, hard diskul rămânând un veritabil RAID 0 cu protecție nulă. Operațiile de scriere/modificare se efectuează cu calcularea/recalcularea parității de către controler. Dezavantajele acestui nivel de RAID sunt

RAID 1: Mirroring & Duplexing: îngerul păzitor al datelor dumneavoastră.

RAID 5: Siguranță a datelor cu penalizare minimă la capacitatea de stocare.

RAID

scăderea sesizabilă a performanței în cazul eșuării unuia din hard diskuri, complexitatea controlerului și reconstrucția mult mai dificilă decât în modul RAID 1.

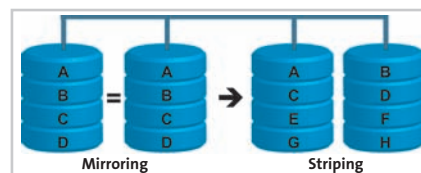
RAID 10 (1+0 ≠ 0+1)

RAID 10 este o configurație care îmbină avantajele și dezavantajele nivelurilor RAID 0 și 1. Astfel, o matrice RAID 10 are aceeași toleranță la defecțiuni ca și nivelul RAID 1, în același timp beneficiind de performanța crescută a nivelului RAID 0. Este

preferat RAID acolo unde viteza și integritatea sunt primordiale, evitându-se astfel calcularea parității (care penalizează la performanță). RAID 10 este alegerea optimă pentru servere cu baze de date.

Cum am testat

Articolul de față și-a propus prezentarea noțiunilor teoretice legate de nivelurile de RAID cel mai des întâlnite și în același timp măsurarea practică a performanțelor obținute. Testarea matricelor RAID 0,1,5 și

RAID 10: Fiabilitate corelată cu performanțe.

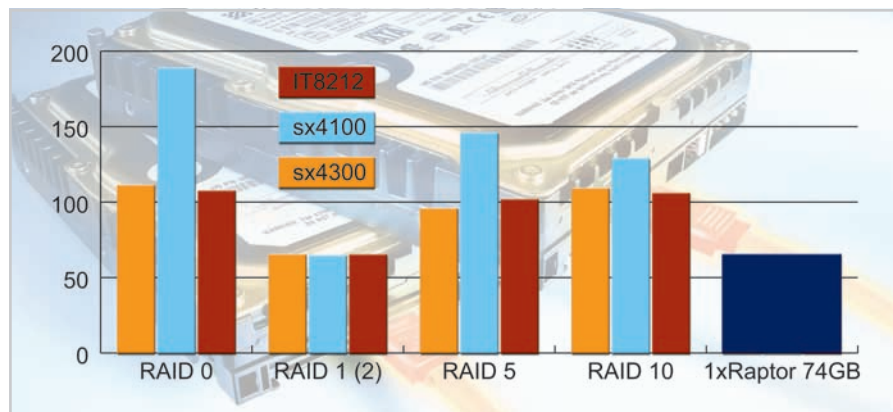
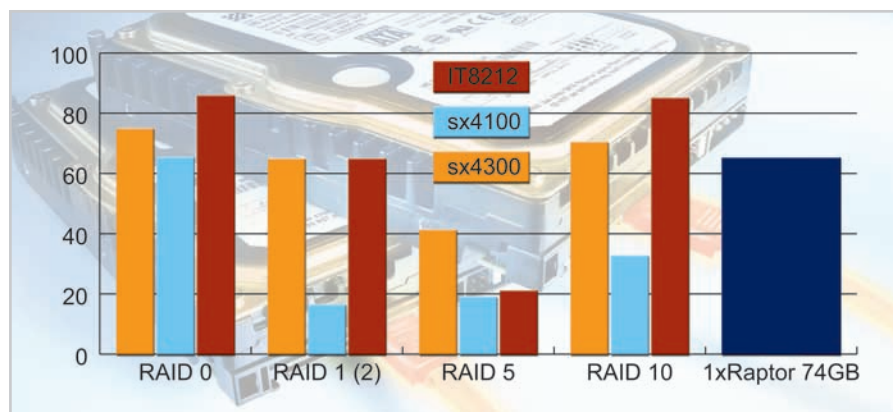
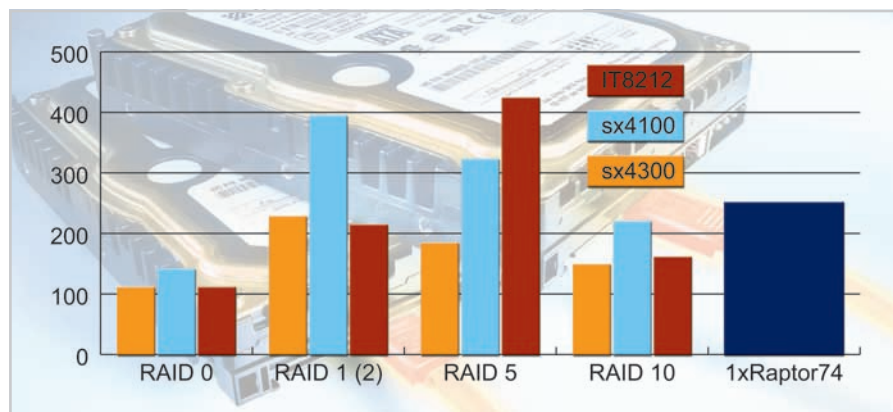
10 s-a făcut pe controlerul SATA 1 Promise FastTrak sx4300 (pe PCI-X) și sx4100 pe PCI 2.3 32bit (versiune de PCI care ne-a permis depășirea ratei de transfer de 133 MB/s specifică primei versiuni de PCI), dar și pe controlerul Intel IT8212 integrat în placa de bază Foxconn 955-8EKRS2. Am ales acest controler RAID onboard și nu cel de pe placa de bază destinată serverelor datorită faptului că am vrut să urmăresc performanța unui controler RAID întâlnit pe multe platforme desktop.

Platforma de teste a fost compusă din procesorul Intel P4 570J 3,8 GHz, un kit Dual Channel de 2 GB A-DATA 667(5) și o placă de bază ASUS P5MT cu chipset i7230 destinat serverelor (dotată cu 2 sloturi PCI-X 64bit 133/100MHz compatibile și cu standardul PCI 2.3). Hard diskurile folosite au fost cinci unități Western Digital Raptor WD740 (patru pentru testare, unul pentru instalarea sistemului de operare). Sistemul de operare utilizat a fost Windows XP Pro SP2. Controlerul Promise ne-au fost furnizate de către Maguay Impex, iar pentru cei interesați menționăm că FastTrak sx4100 și sx4300 pot fi achiziționate cu 195, respectiv 215 euro. Hard diskurile Raptor de 74 GB ne-au fost puse la dispoziție prin amabilitatea firmelor Caro Group, Flamingo Computers și Ultra Pro Computers.

Concluzii

Rezultatele fiecărei configurații depind de controlerul RAID folosit. Fiecare controler are o caracteristică de citire/scriere, iar alegerea acestuia ar trebui să se facă potrivit cu tipul de activitate principală a căruia îi este destinat. Un exemplu concludent este controlerul sx4100, care în toate configurațiile testate la citire a obținut cele mai mari scoruri, iar la scriere cele mai slabe. Există și exemplul controlerului sx4300, care a avut performanță echilibrată la scriere/citire. Surpriza ne-a fost oferită de controlerul Intel, care în configurațiile RAID 0, 1 și 10 a obținut cele mai bune rezultate la scriere și performanțe decente la citire. Performanțe bune a dat și la citire în configurația RAID 5, dar ele au fost puse în umbră de rezultatele mult prea slabe la scriere.

benjamin_onat@chip.ro

Performanța la citire pentru configurații cu 4 hard disk-uri raportată la performanța unui singur WD Raptor 74GB. Excepție face configurația mirroring (doar două hard diskuri)**Performanța la scriere a configurațiilor cu 4 hard diskuri. Excepție face configurația mirroring (doar două hard diskuri)****Timpu necesar copierii directorului de test pe aceeași partiție cu originalul (valorile mai mici sunt mai bune).**

Aparatul modern

Lumea mobilă

Luna aceasta au sosit în teste două telefoane pentru care imaginea și sunetul sunt totul: modelele K600i și W800i de la Sony Ericsson.

Mircea Mihălcică, Codrin Hosu

Sony Ericsson K600i

Suntem în plin avânt al generației a treia de telefonie, așa-numitul 3G, și e normal ca toți marii producători de terminale să încerce să lanseze pe piață modele care mai de care mai deosebite. Când spunem „terminal 3G”, majoritatea ne gândim la un telefon de dimensiuni mari, greu, cu ecran lat. Nu este însă și cazul modelului Sony Ericsson K600i, deoarece producătorii au reușit să introducă atât elementele necesare 3G, cât și o cameră de 1,3 megapixeli în aproximativ 104x45x19 mm și 105 grame. Să vedem cu ce sacrificii însă.

Eleganța nu e totul

Telefonul mi se pare o bijuterie, arată excelent după părerea mea, evident, e chestie de gust. Din păcate, suferă în mod deosebit la un capitol: tastatura e groaznică. Taste mici, fără cine știe ce spații între ele, aproape deloc profilate în exterior, butoane funcționale mai mici și mai greu de apăsat decât tastele, altfel spus, o corvoadă pentru mine, ca utilizator... îmi fac totuși curaj și zic că poate cu timpul m-aș obișnui, deși atunci când mă gândesc cum ar fi să scriu un mesaj, parcă îmi vine să renunț. Oricum, cei de la Sony Ericsson sunt consecvenți cu plasarea butonului de întoarcere în ecranul anterior, exact dedesubtul celui folosit pentru selecție...

Culmea, în ciuda tastelor care ne chinuie, găsim cel mai bun joystick cu care m-am întâlnit eu de când scriu despre telefoane mobile: joc mare, bine profilat, ușor de controlat, nu o ia greșit într-o direcție când vrem să selectăm ceva etc.

Construcție de efect

Doar cuvinte de laudă pentru celelalte elemente exterioare: în stânga ecranului avem butonul de apel video, în dreapta este plasat un buton cu care ajungem direct la unele funcții ale telefonului (bookmark-uri, evenimente). Deasupra ecranului e camera secundară de 0,3 megapixeli (pentru apeluri video), iar pe laterala dreaptă este plasat shutter-ul camerei foto principale (1,3 megapixeli), după ideea comună deja de a transforma telefonul într-o cameră foto atunci când îl

folosim în poziție orizontală.

Ar mai fi de remarcat încă două lucruri referitoare la construcție: capacul care acoperă bateria are un sistem de închidere extrem de simplu și de eficient (nu trebuie apăsat sau împins în vreo direcție, există două mini-comutatoare laterale care îl țin bine fixat de aparat).

Foarte simplu e gândită și metoda de protecție a camerei foto.

Probleme de spațiu

Am amintit de camera de 1,3 megapixeli, evident, ne așteptăm la un ecran bun, la destul de mult spațiu de stocare și la un acumulator cu timpi buni de funcționare. Acesta din urmă îndeplinește condițiile dorite, ecranul este și el de apreciat, de calitate, cu rezoluție de 176x220, TFT cu 256k culori și de arie rezonabilă ținând cont de dimensiunile aparatului. Din punct de vedere al memoriei, lucrurile nu mai sunt atât de roz, nu că aproximativ 33 MB de memorie internă sunt puțini pentru un telefon mobil modern, ci mai mult deoarece nu există nici o posibilitate (card) de a o extinde cumva. Păcat, mi-ar fi plăcut să ascult MP3-uri folosind playerul audio inclus, deoarece sunetul este foarte bun (nu doar la MP3-uri, tonurile de apel au 72 de canale). Se pare că atunci când voi rămâne în criză de spațiu, va trebui să mă mulțumesc să ascult un post de radio FM.

Bun la drum

Meniul este bine făcut, găsim repede (și accesăm cu o mică latență) ceea ce căutăm, în secțiunea (submeniul) în care ne așteptăm. Mai mult, avem un manager de fișiere care face lucrurile și mai ușoare. Partea de PIM este și ea bine pusă la punct, 500 de contacte cu 20 de câmpuri fiecare, alarme, calendar, note, cronometru, lanternă etc. Referitor la conectică, întâlnim aproape toate tehnologiile folosite în mod curent (mai puțin EDGE): avem 3G, GPRS, Bluetooth, infraroșu, cablu de date.

Sony Ericsson K600i este un telefon elegant, la care găsim cam tot ceea ce avem nevoie în ziua de azi. Remarc atitudinea producătorului pentru acest model (și altele din gamă): telefonului nu i se dă o imagine „de business”, ci este privit ca un terminal normal pentru ziua de azi, elegant și tineresc, fără costum și cămașă scrobită. Nu i-aș spune unealtă multimedia, nici telefon pentru mediul de afaceri, ci l-aș numi mai degrabă suficient de bun la toate.

Nume telefon	Sony Ericsson K600i
Rețele accesibile	GSM900/GSM1800/GSM1900, UMTS (3G)
Dimensiuni	104x45x19 mm
Greutate	105 g
Display	TFT, 256K culori
Rezoluție display	176x220 pixeli
Acumulator	Li-Ion 900 mAh
Timp de standby	370 ore
Timp de convorbire	8 ore
Sunete	Polifonice (72 de canale), MP3
Vibrații	Da
Capacitate agendă	500 intrări cu mai multe câmpuri fiecare
Memorie	33 MB
Mesagerie	SMS, EMS, MMS, Email, Instant Messaging
Date	GPRS, infraroșu, Bluetooth, 3G
Alte facilități	Cameră integrată 1.3 MP, 1280x1024 pixeli, video (QCIF), player MP3/MPEG4, viewer și editor de imagini, radio FM, T9, port USB
Preț	În jur de 900 RON în magazine

Sony Ericsson W800i

Într-un moment în care telefoanele cu playere de muzică par să atingă o masă critică, Sony a decis să beneficieze de recunoașterea atât de largă de care se bucură brandul Walkman și chiar de tradiția și experiența pe care o are în domeniul dispozitivelor audio portabile lansând această linie de telefoane, Walkman, adresată celor pentru care muzica este importantă. A fost o mutare inspirată pentru că, după lansarea sa, W800i, modelul pe care am avut ocazia să-l testăm luna aceasta, s-a dovedit a fi unul dintre cele mai de succes telefoane de pe piață, depășind inclusiv așteptările pe care Sony Ericsson le avea în privința lui.

El poate fi privit într-o anumită măsură și ca un gadget deoarece are și o cameră digitală ce poate fi deservită într-un mod specific. De fapt, în linii mari, funcțiile oferite de W800i sunt similare modelului K7i, prezentat acum câteva numere în revista noastră, ceea ce i-a făcut pe mulți să-și pună întrebarea care sunt diferențele dintre cele două. Dacă în cazul lui K7i accentul se pune pe fotografie, în cazul lui W800i accentul este pus pe muzică.

Unul dintre aspectele care ne-au atras atenția ține de ușurința în utilizare a telefonului. Stick-ul central care înlocuiește săgețile își face într-adevăr treaba. El este și foarte bine integrat contextual (poate fi și apăsat) astfel încât sunt accesate acele meniuri sau opțiuni care este cel mai probabil să ne fie necesare la momentul respectiv. Per ansamblu, meniurile sunt bine gândite, opțiunile care ne sunt necesare sunt în general la îndemână și de aceea există o anumită naturalețe când folosim dispozitivul.

Alt element care merită amintit este cardul de memorie. Acesta poate fi utilizat direct în sistemul de operare (producătorul livrează un mic adaptor de la MemoryStick Pro Duo, la MemoryStick) astfel încât

informațiile (de exemplu fișierele cu muzică) pot fi transferate pe card chiar și atunci când nu avem la îndemână driver-ele pentru telefon sau cablul de USB.

Utilizarea ca player

Faptul că Sony Ericsson a folosit pentru acest telefon brandul Walkman nu este deloc întâmplător. Compania a avut grijă să proiecteze acest model astfel încât muzica să poată fi accesată cu (mare) ușurință și să nu lase impresia unui simplu telefon care are adăugate și câteva funcții de muzică. În această direcție, există un buton amplasat la îndemână (central, sub display), care face trecerea instantanee de la modulul de muzică la restul opțiunilor de telefonie (și viceversa). De asemenea, la îndemână sunt plasate și butoane specializate pentru volum și play/pauză. Poate că ar fi fost util și un buton special pentru funcția de înregistrare, care altfel trebuie căutată prin meniurile telefonului; dar chiar și așa cum este în prezent, structurarea este bună. Pe de altă parte, utilizatorul poate opta la pornirea dispozitivului dacă să activeze sau nu telefonul ca atare, lăsând doar funcția de player.

Personal, am fost încântat de experiența oferită ca player de muzică. Modalitatea de deservire este foarte comodă, inspirată din interfața playerelor cu hard disk. În cazul în care fișierele MP3 sunt transferate cu ajutorul programului nativ (Disk2Phone), acestea sunt plasate automat în directoare și subdirectoare denumite în funcție de informațiile existente în ID3Tag (deci în funcție de artist, album), iar utilizatorul va putea naviga simplu, ținând cont de aceste categorii, pentru a accesa o anumită piesă. Sunt disponibile de asemenea și toate piesele laolaltă, caz în care vor fi văzute toate fișierele de muzică fie ele transferate cu

Disk2Phone, fie pe altă cale.

Listele de audiție (playlist) se pot crea ușor, prin marcarea pieselor ce urmează a fi incluse în ele, iar asupra lor se pot aplica diverse operațiuni de sortare.

Cele mai multe telefoane sunt livrate cu seturi speciale de căști, cu jack (foarte) mic. Aici vom întâlni însă un set de căști cu jack stereo obișnuit, astfel încât îl vom putea conecta la o combină audio normală.

Am lăsat la urmă calitatea sunetului poate și pentru că acesta este unul dintre aspectele cele mai importante. Sony Ericsson a afirmat în repetate rânduri că produsele din linia Walkman beneficiază de codec-uri speciale pentru a oferi o audiție de calitate. Oameni buni, așa este! W800i chiar sună bine. Când vine vorba de playere de muzică, mă consider foarte pretențios și nu mă mulțumesc oricui aparat cu căști pe care ajung să pun mâna. Modelului de față nu am ce să-i reproșez, dimpotrivă, îi acord toată aprecierea. Sunetul are claritate și datorită unei funcții speciale (denumită de Sony Mega Bass) sunt redată foarte bine și zonele de bass.

Impresia generală despre produs este una bună, chiar foarte bună, însă merită punctat faptul că este destul de scump.

codrin_hosu@chip.ro

Nume telefon	Sony Ericsson W800i
Tehnologii implementate	GPRS, Bluetooth
Ecran	TFT rezoluție 176x220, 262144 culori
Dimensiuni	100x46x20,5 mm
Greutate	99 g
Cameră foto	Rezoluție maximă 1632x1224
Tip baterie	Li-Polimer 900mAh
Timp de standby	Până la 400 ore (valoare specificată)
Timp de convorbire	Până la 9 ore (valoare specificată)
Tonuri de apel	Polifonice (40 canale), MP3
Vibrații	Da
Alte caracteristici	Player MP3, radio FM
Jocuri	Posibilitate de download
Preț	În funcție de distribuitori, în jurul de 1500 RON

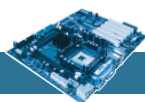
Top

CHIP Top 10

Vreți să cumpărați o componentă pentru PC-ul dumneavoastră sau doriți să aflați care sunt cele mai bune upgrade-uri? CHIP Top 10 vă stă la dispoziție!

Topul produselor hardware prezentat de revista noastră și rezultat în urma testelor efectuate în laboratorul CHIP este deja o rubrică consacrată a revistei. Pe CD-ul și pe DVD-ul CHIP veți găsi varianta completă a topurilor din această lună. De asemenea, topurile sunt prezente și pe site-ul CHIP la rubrica Insider și conțin clasamentele complete (toate produsele la toate categoriile).

Plăci de bază 939

BEST PERFORMANCE

Loc Nume	Chipset	Cantitate max mem/tip	Video/PCIe/PCI/ COM /USB/1394	GigabitLAN	Nota performanță	Nota dotare /carac-teristici CHIP	Nota	Preț estimat [RON cu TVA]	Testat în revista	Ofertant
1 DFI LanParty UT NF4 SLI-DR Expert	nVidia nForce4 SLI	4096 / PC3200	PCIe / 2 / 3 / 1 / 10 / 2	nForce4+Marvel 88E8001,	75.41	96.36	81.99	788	01/2006	Torent Computers
2 MSI K8N Diamond	nVidia nForce4 SLI	4096 / PC3200	PCIe / 0 / 3 / 1 / 10 / 3	nForce4 SLI, Marvell, 88E8001	74.55	98.67	81.11	800 / 654	05/2005	Flamingo Computers / Skin Media
3 DFI LanParty UT NF4 SLI-DR	nVidia nForce4 SLI	4096 / PC3200	PCIe / 2 / 2 / 1 / 10 / 2	Vitesse, Marvell, 8202, 88E8001	75.00	96.80	80.94	779	06/2005	Torent Computers
4 ASUS A8N32-SLI Deluxe	NVIDIA nForce4 SLI+nForce4 SPPI00	4096 / PC3200	PCIe / 1 / 3 / 1 / 10 / 2	nForce4+Marvell, 88E8053	73.06	97.97	79.89	870	02/2006	Ultra PRO Computers
5 DFI LanParty UT NF4 SLI-D	nVidia nForce4 SLI	4096 / PC3200	PCIe / 2 / 2 / 1 / 10 / 2	Vitesse, Marvell, 8202, 88E8001	75.33	91.41	79.80	680	05/2005	PC Coolers
6 MSI K8N SLI Platinum	nVidia nForce4 SLI	4096 / PC3200	PCIe / 0 / 3 / 1 / 10 / 3	nForce4 SLI, Marvell, 88E8001	75.03	91.78	79.70	524	05/2005	Skin Media
7 ABIT Fatalitty AN8SLI	nVidia nForce4 SLI	4096 / PC3200	PCIe / 2 / 2 / 0 / 10 / 2		73.44	95.37	79.19	625	12/2005	ITDirect
8 Asus A8N-SLI Premium	nVidia nForce4 SLI	4096 / PC3200	PCIe / 2 / 3 / 1 / 10 / 2	nForce4SLI+Marvell 88E81001,	73.44	96.44	78.93	727	09/2005	Ultra PRO Computers
9 DFI LanParty UT NF4 Ultra-D	nVidia nForce4 Ultra	4096 / PC3200	PCIe / 3 / 2 / 1 / 10 / 2	Vitesse, Marvell, 8202, 88E8001	75.16	87.91	78.82	550 / 519	05/2005	PC Coolers / Torent Computers
10 Gigabyte K8NXP-SLI	nVidia nForce4 SLI	4096 / PC3200	PCIe / 2 / 2 / 1 / 10 / 2	Marvell+Vitesse, 8053, 8201	74.01	92.19	78.39	795	05/2005	Ultra PRO Computers

BEST BUY

Loc Nume	Chipset	Cantitate max mem/tip	Video/PCIe/PCI/ COM /USB/1394	GigabitLAN	Nota performanță	Nota dotare /carac-teristici CHIP	Nota	Preț estimat [RON cu TVA]	Testat în revista	Ofertant
1 ECS nForce4-A939	nVidia nForce4	4096 / PC3200	PCIe / 2 / 3 / 1 / 10 / 0	Marvell, 88E1111	73.56	66.76	71.59	268	05/2005	ProCA ROMANIA
2 Biostar TForce 6100-939	NVIDIA nForce 410	4096 / PC3200	PCIe / 1 / 2 / 1 / 10 / 0		71.56	74.86	74.11	280	01/2006	FIT Distribution
3 WinFast 716GX8MB-RS SIS 716GX-965L	NVIDIA SIS 716GX	4096 / PC3200	PCIe / 1 / 2 / 2 / 8 / 0		72.02	57.43	67.86	295	01/2006	Partenerii Foxconn
4 Chaintech Zenith Value Edition VNF4 Ultra	nVidia nForce4 Ultra	4096 / PC3200	PCIe / 2 / 3 / 2 / 10 / 0	Vitesse, 8201	74.52	74.97	74.27	332	06/2005	Torent Computers
5 Gigabyte K8NF-9	nVidia nForce4	4096 / PC3200	PCIe / 2 / 3 / 1 / 10 / 3	Vitesse, 8201	73.89	74.04	73.77	337 / 340	05/2005	ITDirect / Partenerii Asesoft Distribution
6 Foxconn WinFast NF4UK8AA-8EKRS	nVidia nForce4 Ultra	4096 / PC3200	PCIe / 2 / 4 / 1 / 8 / 2	Vitesse, VSC 8201	73.60	74.03	73.43	340 / 346	05/2005	Omnitech Trading / Elsaco Electronic
7 Biostar N4SLI-A9-A01	nVidia nForce4 SLI	4096 / PC3200	PCIe / 2 / 3 / 1 / 10 / 0	Vitesse, VSC 8201	70.56	76.34	72.33	360	11/2005	FIT Distribution
8 Gigabyte K8VT890-9	VIA K8T890	4096 / PC3200	PCIe / 2 / 3 / 2 / 8 / 0	Marvell, 88E8053	73.66	58.49	69.73	351	05/2005	Ultra PRO Computers
9 Foxconn Winfast 6100K8MA-RS	nVidia nForce410	4096 / PC3200	PCIe / 0 / 4 / 1 / 10 / 0		72.16	75.42	73.14	370	11/2005	Partenerii Foxconn
10 ABIT AX8	VIA K8T890	4096 / PC3200	PCIe / 3 / 2 / 1 / 8 / 2	IC+, IPI000A	73.95	69.68	73.40	391	05/2005	ITDirect

Plăci video PCIe

BEST PERFORMANCE

Loc Nume	Chipset	Memorie	Ieșire / Intrare video	Ieșiri monitor	Nota performanță	Nota dotare /caracteristici CHIP	Nota	Preț estimat [RON cu TVA]	Testat în revista	Ofertant
1 ATI Radeon X1900XTX 512MB	ATI R580	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	90.46	84.40	89.91	2328	02/2006	Partenerii ATI
2 HIS Radeon X1800XT 512MB	ATI R520	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	79.65	83.95	80.04	2250	02/2006	Partenerii Asesoft Distribution
3 Gigabyte Radeon X1800XT 512MB	ATI R520	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	79.88	81.40	80.01	2280	02/2006	Gigabyte Romania
4 Sapphire Radeon X1800XT 512MB	ATI R520	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	79.68	81.70	79.87	2270	02/2006	FIT Distribution
5 Connect3D Radeon X1800XT	ATI R520	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	79.78	74.50	79.21	1959	02/2006	Intend Computer
6 ASUS Extreme N7800 GTX TOP	NVIDIA G70	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	76.68	92.65	78.25	2335	09/2005	Ultra PRO Computers
7 EVGA e-GeForce 7800 GTX KO	NVIDIA G70	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	76.14	95.05	77.98	2983	01/2006	Elsaco Electronic
8 Gainward PowerPack Ultra! PCX XP 3500 GoldenSample	NVIDIA G70	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	76.12	94.60	77.92	1932	08/2005	ITDirect
9 Leadtek WinFast PX7800 GTX TDH MyVIVO Extreme	NVIDIA G70	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	75.17	94.60	76.97	2167	12/2005	Skin Media
10 Gainward Ultra 3400PCX-6S	NVIDIA G70	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	71.97	92.80	74.02	1397	09/2005	ITDirect

BEST BUY

Loc Nume	Chipset	Memorie	Ieșire / Intrare video	Ieșiri monitor	Nota performanță	Nota dotare /caracteristici CHIP	Nota	Preț estimat [RON cu TVA]	Testat în revista	Ofertant
1 Sapphire Radeon X550	ATI RV370	DDR 256 MB	da / nu	DSUB, DVI	15.82	37.60	18.32	310 / 319	09/2005	FIT Distribution / Ultra PRO Computers
2 HIS Excalibur Radeon X600 PRO	ATI RV380	DDR 256 MB	da / nu	DSUB, DVI	16.33	37.90	18.90	392	06/2005	Elsaco Electronic
3 Gainward Ultra 1960PCX XP	NVIDIA NV43	GDDR3 128 MB	da / da	DVI, DVI	40.44	82.45	44.72	569 / 560	09/2005	Intend Computer / Mario Soft
4 Gigabyte Radeon X800 GV-RX80256D	ATI R430	GDDR3 256 MB	da / nu	DSUB, DVI	50.20	60.40	51.61	786 / 680	04/2005	Caro Group / Quartz Computer
5 ATI Radeon X1900XTX 512MB	ATI R580	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	90.46	84.40	89.91	2328	02/2006	Partenerii ATI
6 HIS Radeon X700PRO IceQ II	ATI RV410	GDDR3 256 MB	da / da	DSUB, DVI	37.71	85.00	42.39	651	06/2005	Elsaco Electronic
7 PNY VERTO 6600 GT	NVIDIA NV43	GDDR3 128 MB	da / nu	DVI, DVI	40.25	54.70	41.95	648	04/2005	Maguy Impex
8 Gainward Ultra 3400PCX-6S	NVIDIA G70	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	71.97	92.80	74.02	1397	09/2005	ITDirect
9 ASUS EN6600GT/D/256M/A	NVIDIA NV43	GDDR3 128 MB	da / nu	DSUB, DVI	39.91	63.25	42.51	700	04/2005	Tape Computer
10 ASUS Extreme N6600GT Silencer	NVIDIA NV43	GDDR3 256 MB	da / da	DSUB, DVI	43.24	89.05	47.83	786	09/2005	RHS Company

CUPRINS

86	Suită Office Microsoft Office 12
90	Desktop KDE versiunea 3.5
93	Server de e-mail AXIGEN
94	Teste individuale Software sub lupă
97	Linux DesktopBSD 1.0 RC3

Corel

Seria de produse X3

Compania canadiană și-a actualizat atât suita Office, cât și pachetul de programe de prelucrare grafică.

Luna ianuarie a marcat introducerea de către Corel a noilor versiuni, denumite X3, ale celor două pachete majore de aplicații pe care compania le oferă: CorelDRAW, respectiv WordPerfect Office.

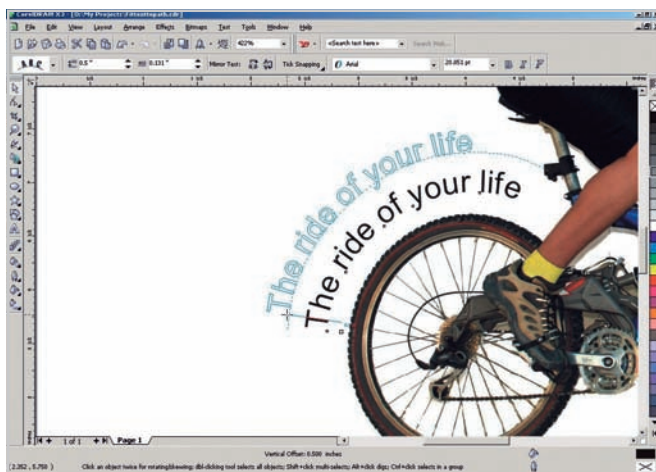
Support extins pentru PDF

Noul WordPerfect Office X3 aduce o compatibilitate sporită cu suita Office de la Microsoft, un suport mărit pentru standardele existente, alături de o funcționalitate îmbogățită și de o nouă interfață. Este disponibil în mai multe variante, cele principale fiind Standard Edition (care include WordPerfect X3, Quattro Pro X3, Presentations X3, WordPerfect MAIL) și Home Edition, destinată utilizatorilor casnici, care include WordPerfect X3 Home Edition, Quattro Pro Home Edition X3 Corel Photo Album 6 Standard Edition, WordPerfect Office Ready Personal Finance Essentials și Home and School Essentials, alături de o serie de aplicații terțe precum Pinnacle Studio SE, Norton Internet Security 2006, Pinnacle Instant CD/DVD LE v8.

După cum menționam și în subtitlu, noua versiune de WordPerfect oferă un suport sporit pentru prelucrarea fișierelor PDF. El nu este capabil doar să salveze documente în acest format, ci poate să și importe asemenea fișiere. În acest caz este bine să nu vă așteptați să înlocuiți un Adobe Acrobat de exemplu, pentru că funcțiile

de import și prelucrare PDF sunt și ele adaptate (sau limitate dacă vreți) de caracteristicile unui editor de text la urma urmei. Este posibil ca nu întotdeauna documentele PDF să fie importate integral, iar anumite porțiuni să aibă nevoie de o prelucrare suplimentară.

Deschiderea către standardele existente a fost unul din punctele esențiale menționate de Corel la lansarea lui WordPerfect Office X3. Lipsește suportul pentru Open Document, formatul deschis promovat în Open Office și susținut de companii din ce în

Text mulat după o anumită curbă în CorelDRAW X3.

ce mai numeroase (incluzând aici IBM, Sun etc.). Fiind un format care este luat în considerare pentru adoptarea sa inclusiv în administrație, ar fi putut beneficia de mai multă atenție.

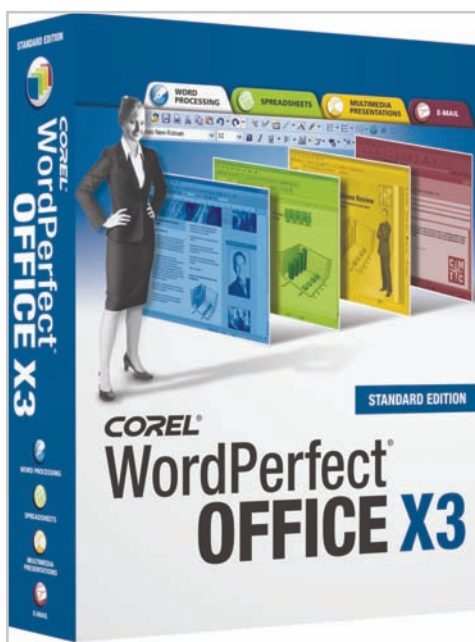
Grafică profesională în CorelDRAW X3

Pentru profesioniștii în domeniul graficii, Corel a actualizat bine-cunoscutul CorelDRAW, încorporând în noua versiune mai bine de 40 de funcții noi sau actualizate. Printre acestea, putem menționa noul PowerTRACE, un modul de conversie a imaginilor bitmap în imagini vectoriale, noul Image Adjustment Lab, un modul ce poate fi apelat atât din CorelDRAW, cât și din Photopaint, ce ușurează corecțiile de ton și de culoare; Cutout Lab, ce ajută la tăierea anumitor zone dintr-o imagine; Hints Docker, ce oferă informații contextuale sau Enhanced Interactive Contour, o unealtă pentru realizarea de contururi folosind curbe optime. Există de asemenea suport și pentru salvarea de fișiere PDF protejate prin parolă.

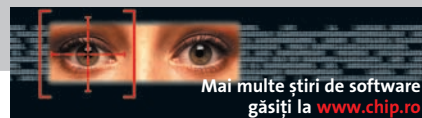
Aplicațiile care fac parte din suită sunt CorelDRAW X3, Corel Photopaint, Pixmantec RawShooter și Corel Capture X3.

Prețul pentru CorelDRAW X3 menționat de producător este de aproximativ 400 de dolari în America de Nord.

www.corel.com

Suita WordPerfect Office de la Corel, cu suport sporit pentru PDF.

Mai multe știri de software găsiți la www.chip.ro

Kaspersky Securitate pentru companii

Kaspersky a lansat de curând două soluții antivirus pentru Microsoft ISA Server 2004 Enterprise Edition și pentru Microsoft Exchange Server 2003.

În primul caz, avem de-a face cu Kaspersky Anti-Virus 5.5 pentru ISA Server, o aplicație ce monitorizează fișierele transferate folosind protocoalele HTTP și FTP via Microsoft Internet Security and Acceleration Server 2004 Enterprise Edition. În cazul în care este detectat cod malițios, transmisia acestuia este stopată pentru a opri infectarea mai departe a rețelei din cadrul respectivei companii. Unul dintre elementele ce merită remarcate la noua versiune este suportul în ceea ce privește instalarea produsului pe array-uri (șiruri) de servere, făcând astfel posibilă protecția unor rețele de mari dimensiuni.

Cea de-a doua soluție este Kaspersky

Security 5.5 pentru Microsoft Exchange Server 2003, care monitorizează traficul de e-mail derulat prin intermediul acestui tip de server.

Ea include atât o componentă antivirus, cât și una anti-spam.

www.kaspersky.com

Soluțiile noi de la Kaspersky se adresează companiilor.

Statistici

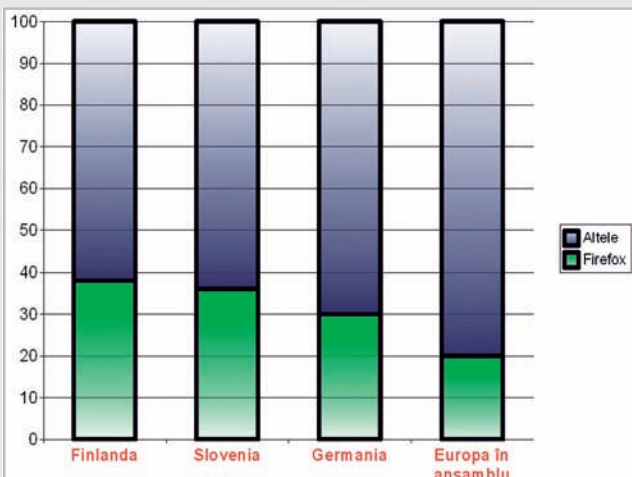
Firefox, destul de folosit în Europa

Compania franceză XiTi a estimat recent, pe baza unui eșantion de 32 de milioane de vizite pe site-uri web, proporția pe care Firefox o are în rândul browser-elor folosite de europeni. Astfel, cota deținută de Firefox la momentul contorizării a fost de 20%, țările cu utilizarea cea mai frecventă a acestuia fiind Finlanda cu 38%, Slovenia și Germania cu 36%, respectiv 30%.

Totuși, se impune o remarcă asupra faptului că măsurătoarea a fost realizată în weekend, atunci când ponderea deținută de Firefox de obicei crește. Explicația acestei evoluții constă în faptul că mediile corporatiste, cele al căror impact se resimte mai ales în timpul zilelor lucrătoare, manifestă un conservatorism ceva mai accentuat, astfel încât aici browser-ul Firefox are o cotă mai mică.

În altă ordine de idei, o măsurătoare realizată recent de OneStat arată că Firefox deține la nivel global o cotă de aproximativ 11,5%.

www.xiti.com

Firefox este folosit ceva mai mult în Europa decât în alte părți.

Adobe

Prelucrarea video cu Production Studio

Compania americană Adobe a lansat în luna ianuarie suita Adobe Production Studio, o soluție completă de procesare video post-produție ce include noile versiuni ale aplicațiilor Adobe After Effects, Premiere Pro, Audition și Encore. Alături de acestea, compania americană a inclus în noul pachet și două aplicații de prelucrare grafică, bine-cunoscutele Photoshop CS2 și Illustrator CS2.

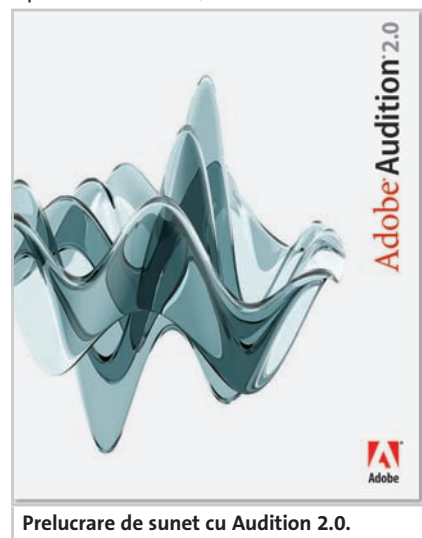
Flux mai bun de lucru

Adobe afirmă că noua suită crește semnificativ productivitatea utilizatorilor prin îmbunătățirile pe care le aduce în fluxul de lucru. Cu ajutorul modulului Dynamic Link utilizatorii vor putea, de exemplu, muta compoziții realizate în After Effects, direct în Adobe Premiere Pro sau în Encore DVD, fără a fi necesară o randare anterioară. De asemenea, va putea fi întâlnită și o nouă interfață unificată ce beneficiază de bare de unelte docabile, iar browserul Adobe Bridge va putea fi accesat din orice componentă a suitei.

Suport nativ pentru HDV

Adobe Premiere 2.0 oferă suport pentru toate formatele video majore

de la DV până la HD necompresat. Programul poate captura și edita conținut HDV direct, fără a realiza conversie, lucru care contribuie la

Prelucrare de sunet cu Audition 2.0.

menținerea nealterată a calității fluxului video.

Prelucrare audio cu Audition 2.0

Partea de prelucrare audio este asigurată cu ajutorul noului Audition 2.0 (cunoscut acum câțiva ani sub denumirea de Cool Edit).

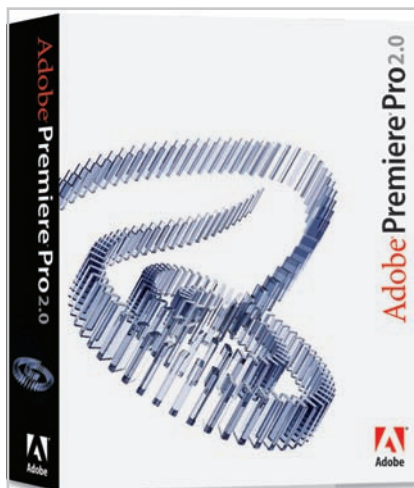
Adobe a reconceptuat engine-ul de mixing și oferă acum suport pentru driver-e ASIO, rutare flexibilă, track-uri nelimitate și multe altele. Utilizatorii profesioniști au posibilitatea de a monitoriza intrările în Adobe Audition prin intermediul

lanțului de semnal (signal chain) și prin vizualizarea în timp real a parametrelor de înregistrare.

Prețul întregii suite este de aproximativ 1700 de dolari, aplicațiile componente fiind disponibile și separat.

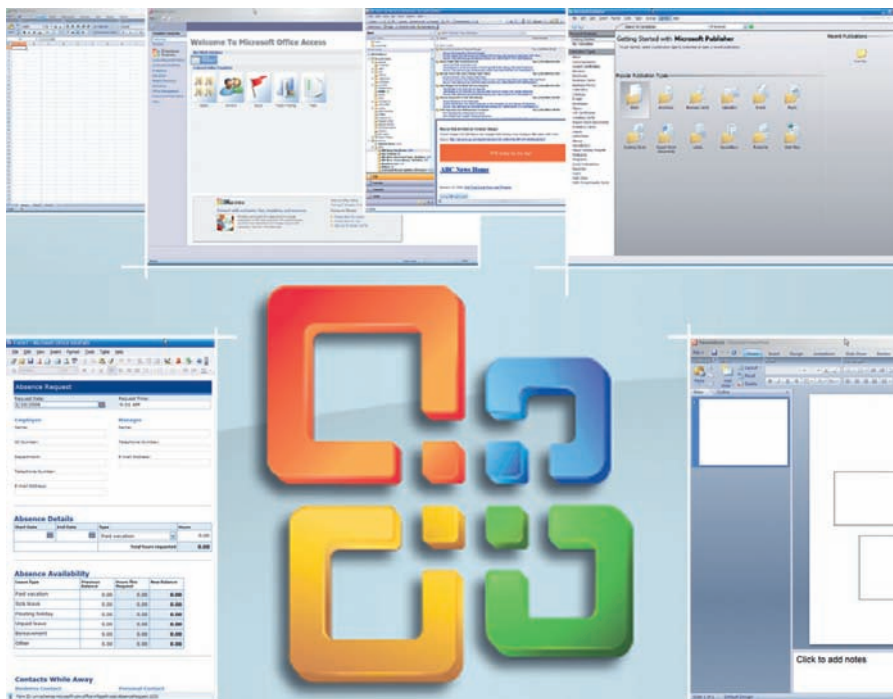
În afara variantei de mai sus (care este versiunea Premium), există și o versiune Standard, care include After Effects, Premiere Pro, Photoshop și Dynamic Link, care are un preț de aproximativ 1200 de dolari.

www.adobe.com

Premiere Pro 2.0, una din piesele principale ale noii suite.

Preview

Microsoft Office "12" Beta 1

Îmbinând utilul cu plăcutul

Elegantă, accesibilitate și posibilitatea lucrului în echipă. Sau mai simplu – promisiunile noii suite Office de la Microsoft.

Ionuț Bălan

Cu ocazia Professional Developers Conference de anul trecut, Microsoft prezenta odată cu Windows Vista și câteva imagini cu viitoarea sa suită Office, care au atras rapid atenția întregii comunități de utilizatori de PC-uri. Simplul fapt că Word-ul și Excel-ul arătau altfel (mai elegant, așa zice eu) a fost suficient ca lumea să înceapă să vorbească și să emită păreri mai mult sau mai puțin avizate. Însă abia odată cu lansarea primei versiuni publice de test („Office 12” Beta 1) lucrurile au început să se cearnă și informațiile să capete consistență. Acum nu se mai pot aduce în discuție elemente de genul „cred că”, ci se poate trece la... „am văzut că” sau „am testat...”. Este foarte adevărat că ele nu pot fi aplicate decât acestei versiuni, dar este exact ceea ce mulți dintre noi așteptam – o variantă funcțională de Office și nu povești sau screenshot-uri. Deoarece am avut privilegiul să primesc o astfel de versiune direct de la sursă, sunt bucuros să vă fac cunoscute primele impresii.

O altă filozofie

Până în acest moment, fiecare versiune Microsoft Office se diferenția de anterioara printr-o lungă listă de aditii la nivelul funcționalității. Au existat și aditii legate de aspect (în Office XP și 2003) și integrare, dar îmbinarea lor nu a fost de natură să convingă mulți dintre utilizatorii versiunilor mai vechi să treacă la cea nouă. Pentru că până la urmă, de ce să nu recunoaștem, o versiune nouă a unui program trebuie să fie vândută. Iar cei mai mulți utilizatori potențiali sunt chiar cei care beneficiază deja de o versiune a respectivului program. Atunci când vorbim de Microsoft Office, numărul de utilizatori este imens. Așa se face că, odată cu lansarea suitei Office XP, Microsoft s-a văzut în situația în care nu mai avea cu ce să îmbie o anumită categorie de utilizatori către noua versiune. Pur și simplu, pentru foarte mulți, cea veche funcționa bine și nu vedeau un câștig prin migrarea către

versiunea nouă, chiar dacă îmbunătățiri existau și chiar multe. Problema era că ele nu erau folosite de marea majoritate și nu justificau migrarea...

Se pare însă că Microsoft a sesizat că trebuie să vină cu altceva pentru ca utilizatorii să se „îndrăgostească” din nou de pachetul Office și a făcut exact ceea ce trebuia, adică a alocat fonduri importante pentru a cerceta și evalua modul în care utilizatorii de Office lucrează cu programul. Rezultatele cercetărilor s-au transformat într-un plan cu bătaie lungă.

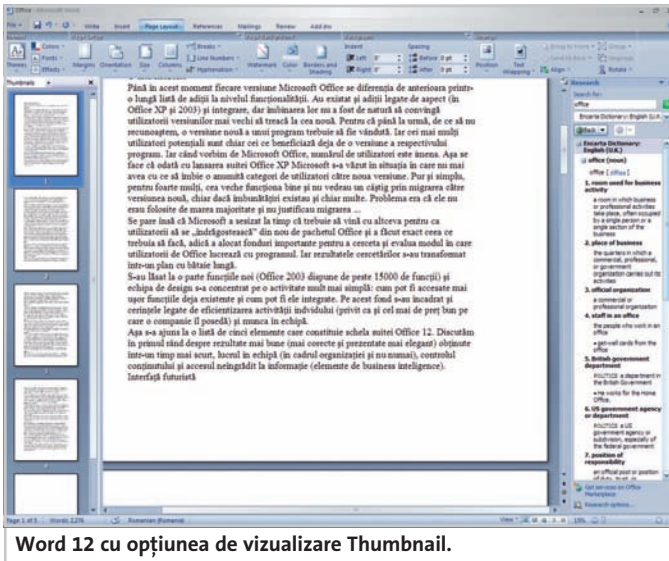
S-au lăsat la o parte funcțiile noi (Office 2003 dispune de peste 15.000 de funcții) și echipa de design s-a concentrat pe o activitate mult mai simplă: cum pot fi accesate mai ușor funcțiile deja existente și cum pot fi ele integrate. Pe acest fond s-au încadrat și cerințele legate de eficientizarea activității individului (privit drept cel mai de preț bun pe care o companie îl posedă) și de munca în echipă.

Așa s-a ajuns la o listă de cinci elemente care constituie schela suitei Office 12. Adică rezultate mai bune (mai corecte și prezentate mai elegant) obținute într-un timp mai scurt, lucrul în echipă (în cadrul organizației și nu numai), controlul conținutului și accesul neîngrădit la informație (elemente de business intelligence).

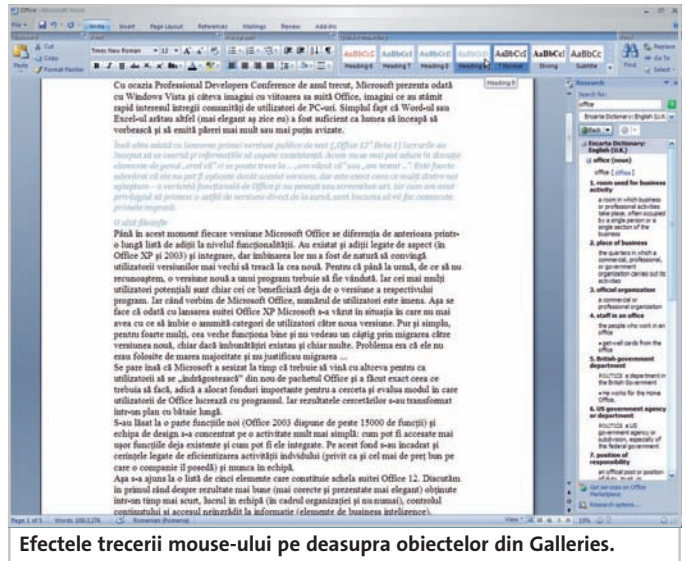
Interfață futuristă

Fără nici o urmă de îndoială, primul element care sare în ochi legat de noul Office este interfața. Este cu totul alta, mai elegantă, mai accesibilă și care face munca mai atractivă și mai simplă. Indiferent de modulul pe care îl accesăm (Word, Excel, PowerPoint, Access, mai puțin Outlook), se păstrează un mod de prezentare unitar și intuitiv, complet diferit de interfața Office de până acum.

Meniurile și submeniurile derulante cu care eram familiarizați în versiunile anterioare au dispărut, locul lor fiind luat de un așa-numit *Ribbon*. Acesta este de fapt un set de tab-uri ce se schimbă în funcție de tipul de activitate pe care dorim să o realizăm. De exemplu, dând clic pe butonul *Write*, toate funcțiile legate de acest tip de activitate vor fi imediat disponibile direct pe toolbar (*Clipboard, Font, Paragraph, Quick Formatting, Find*). Instrumentele contextuale au prins aripi în Office 12. Pentru orice obiect selectat, putem da clic dreapta cu mouse-ul și funcțiile direct legate de el vor fi imediat afișate. Partea bună este că vom putea realiza rapid operațiile propuse, dar în același timp va trebui să devenim dependenți de mouse. Strict legată

Word 12 cu opțiunea de vizualizare Thumbnail.

Efectele trecerii mouse-ului pe deasupra obiectelor din Galleries.

de flexibilitatea oferită de un mouse, opțiunea *Galleries* va deveni practic indispensabilă noii generații de utilizatori de Office. În loc să se gândească la cum trebuie să realizeze o anumită comandă (formatare, grafic etc.), utilizatorul va putea să se concentreze la ce vrea să facă. *Galleries* este compus dintr-un set de componente vizuale care vor prezenta intuitiv finalitatea acțiunii generate. În combinație cu *Live Preview*, este exact acel element ce lipsea suitei Office în versiunile anterioare: un mod eficient de a observa rapid schimbările pe document, înainte de a le apela.

Gândiți-vă doar că selectați o bucată de text și vreți să îi schimbați caracteristicile legate de font și formatare. Prin trecerea mouse-ului peste câmpurile predefinite, efectele vor fi vizibile în timp real pe ecran, fără clicuri suplimentare sau opțiuni de *Undo* sau *Redo*.

Office 12 este gândit să permită o eficiență maximă și reușește în foarte mare măsură în ceea ce și-a propus. Pentru mulți dintre noi, shortcut-urile sunt principalul factor de creștere a eficienței, fie că vorbim despre shortcut-uri de tastatură sau butoane speciale. Office 12 se prezintă bine din acest punct de vedere, oferind în primul rând un meniu complex pentru personalizarea shortcut-urilor, chiar dacă multe dintre cele familiare nouă nu mai sunt implementate. În al doilea rând, *Quick Access Toolbar* este o zonă liberă pe ecran în care pot fi adăugate butoane după dorință folosind scheme XML sau addon-uri COM.

Design

O altă direcție în care suita Office a primit impulsuri serioase este cea legată de designul documentelor. Aici aduc în discuție motorul de generare a graficelor și a diagramelor.

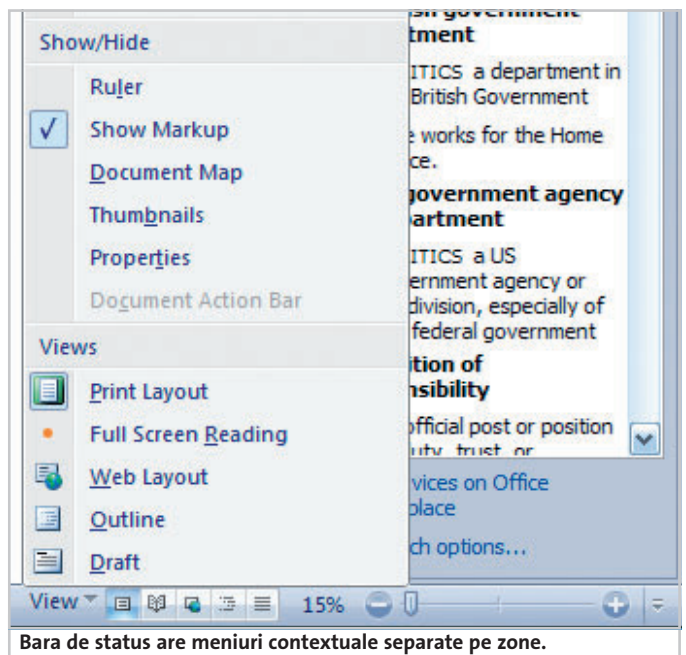
Documentele actuale trebuie să aibă un impact vizual mai puternic pentru cei care le folosesc, adică să fie capabile să ofere mai multe informații într-o zonă relativ restrânsă și de aceea graficele trebuie să fie mai complexe din punct de vedere al designului, dar mai puternice și mai ușor de folosit atunci când vine vorba despre preluarea datelor. Excel-ul este modulul care a avut cel mai mult de câștigat, alături de PowerPoint. Ca și interfața Office, motorul de generare a graficelor și a diagramelor este unitar pe întreaga suită, indiferent de locul în care este apelat.

Business intelligence

Office 12 este gândit ca o platformă completă pentru utilizatorul de informație. Este pe de o parte o interfață pentru introducerea și culegerea de date, iar de cealaltă parte un motor pentru prelucrarea lor.

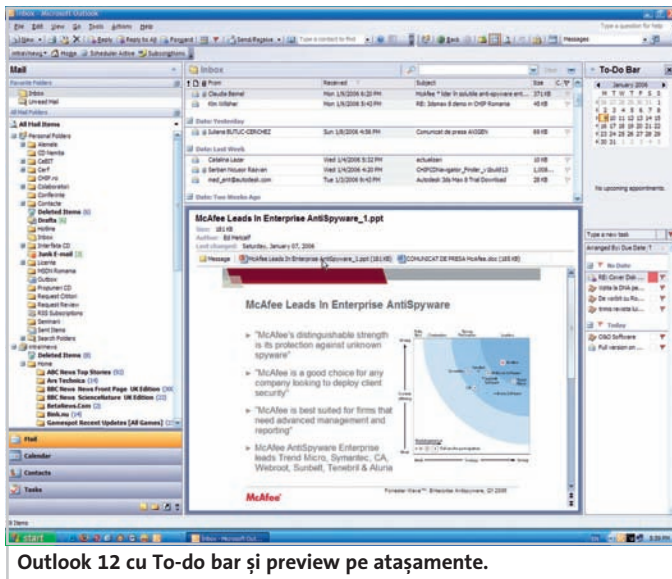

Noul meniu File din Word.

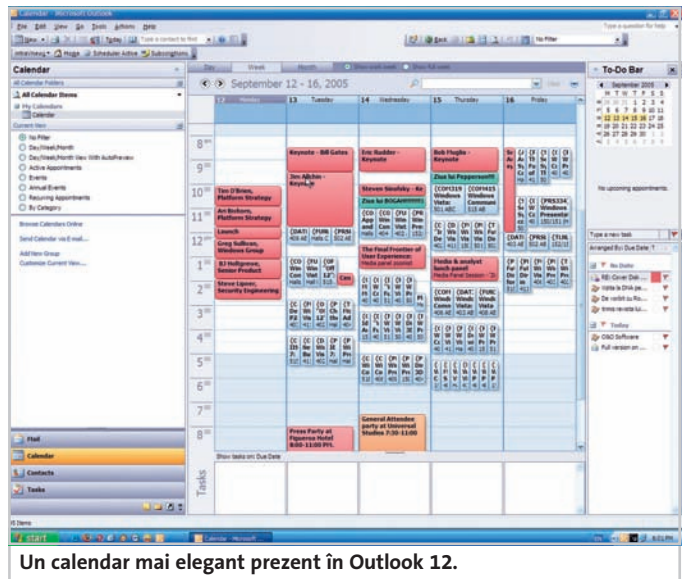

Bara de status are meniuri contextuale separate pe zone.

Preview

Outlook 12 cu To-do bar și preview pe atașamente.

Un calendar mai elegant prezent în Outlook 12.

Bineînțeles, maximul de funcționalitate se va obține prin integrarea modulelor din Office cu serverele și serviciile pe care Microsoft le oferă în această zonă, în special cu SharePoint sau SQL Server. Arhitectura unificată, bazată pe servicii .NET și ASP 2.0, este în măsură să ofere suportul pentru o soluție complexă de business intelligence, dublată de integrarea formatului deschis XML ca format standard pentru documentele Office 12. De exemplu, în loc de .DOC avem .DOCX, adică o combinație de date cu elemente descriptive XML împachetate într-un format ZIP. În teorie, toată lumea va putea ști care sunt caracteristicile noului .DOCX și le va putea implementa în aplicație. Până la practică mai este ceva timp și multe se pot întâmpla.

Word 12

Fiind cel mai folosit dintre toate modulele Office 12, cel de editare a textului este și cel asupra căruia s-a concentrat echipa de dezvoltatori

de la Microsoft. Rezultatul este unul excelent din punctul meu de vedere, Word-ul fiind ușor de utilizat în ceea ce privește formatarea documentelor, iar prin integrarea cu celelalte module, și în special cu Outlook, se induce o stare de familiaritate ce are ca rezultat o eficiență crescută. Dată fiind integrarea tot mai bună cu internetul, apariția în Office 12 a suportului pentru export direct în PDF sau XPS nu miră pe nimeni. Este chiar un element care s-a lăsat destul de mult așteptat. Notă distinctă face și *Document Inspector*, instrumentul de verificare în ceea ce privește informațiile publicate. Odată create documentele, este posibil ca anumite blocuri să fie salvate ca template-uri pentru a face mai ușoară regăsirea și refolosirea și mai ales unificarea schimbărilor atunci când ele apar.

Excel 12

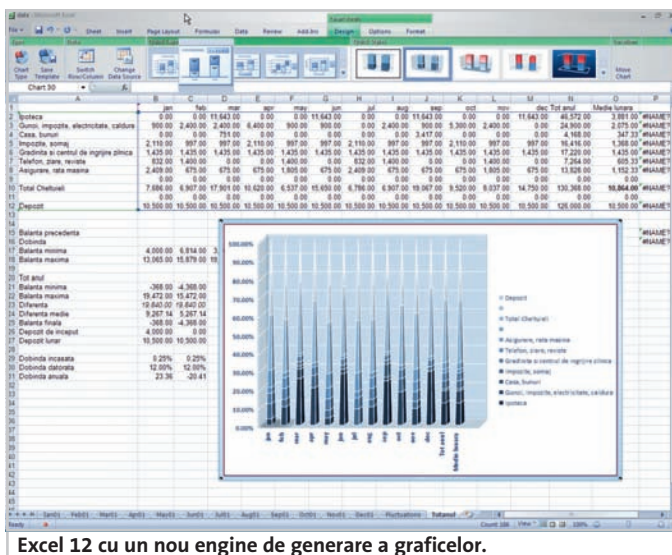
De-a lungul vremii, Excel-ul a evoluat fantastic în ceea ce privește lucrurile ce pot fi realizate cu el. De la o echipare minimală

cu un set de funcții simple, a ajuns să fie acum un colos capabil să lucreze cu pagini formate dintr-un milion de linii și 16.000 de coloane, să preia informații din cele mai variate surse. În Office 12 putem discuta și despre o nouă funcție *Pivot Table*, mai rapidă și mai ușor de folosit.

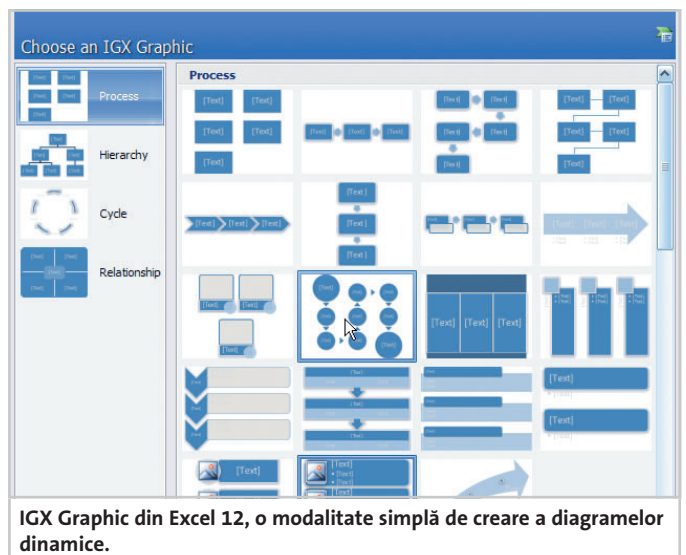
Despre motorul de generare a graficelor din Excel am zis câteva cuvinte anterior. El este de fapt emblema noului Excel, în care contează modul în care informațiile sunt prezentate și interpretate. Adică mai elegant și mai complex.

Outlook 12

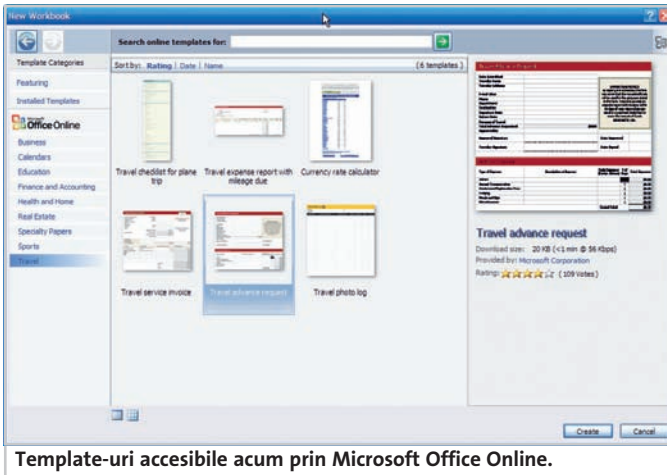
Cu toate că celelalte module din Office 12 au primit o interfață nouă, Outlook 12 a fost lăsat așa cum era în versiunea anterioară (2003). Apare doar bara *To-do*, integrată pe desktop și cu posibilități de conectare la un server Office Project. Trebuie să recunosc că fiind un utilizator vechi de Outlook am resimțit acut nevoia de a

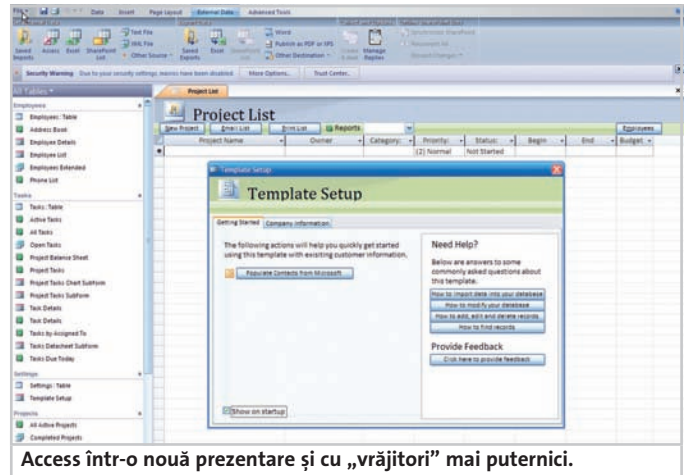
Excel 12 cu un nou engine de generare a graficelor.

IGX Graphic din Excel 12, o modalitate simplă de creare a diagramelor dinamice.

Template-uri accesibile acum prin Microsoft Office Online.

Access într-o nouă prezentare și cu „vrajitori” mai puternici.

vizualiza zona *To-do* chiar și atunci când lucram cu e-mail-urile, iar prezența ei în noua versiune m-a bucurat foarte mult. Agregarea informației este un element la care Microsoft lucrează de multă vreme. Outlook 12 poartă însemnele acestei stări de fapt – se pot realiza interogări în e-mail-uri și în activitățile din *Calendar*. Ca și până acum, Outlook-ul beneficiază de puterea Word în ceea ce privește scrierea mesajelor electronice, iar la vizualizarea lor este acum activă o opțiune de tip preview, asemănătoare celei din Evolution.

Ascunse în inima Outlook se mai găseasc o sumedenie de adății. Am ales să vă prezint doar două: integrarea unui reader RSS cu funcții minimale și opțiuni de încărcare a unui calendar web.

PowerPoint 12

Aceeași interfață nouă pe care o găsim în Word și Excel apare și în PowerPoint. Peste ea este țesută o plasă deasă de elemente de design menite să faciliteze și să accelereze procesul de creare a prezentărilor. Avem de-a face cu un instrument dinamic în care creativitatea utilizatorului se îmbină cu puternicele funcții de extragere și combinare a informațiilor din Office 12. Poate cel mai interesant, pe lângă posibilitățile de generare a diagramelor dinamice, mi se pare PowerPoint Slide Libraries, biblioteca în care sunt stocate informațiile în vederea re-folosirii de pe un server SharePoint.

Mai mult

Și celelalte module din suita Office (OneNote, InforPath, Access, Publisher) beneficiază la rândul lor de multe elemente de noutate, pe lângă cele schimbate din interfață. Sper ca într-un viitor review să am spațiul necesar să vă spun și câteva vorbe despre ele. OneNote este aproape neschimbat la suprafață, însă dedesubt el beneficiază

de foarte multe noutăți. Numai faptul că acum poate integra documente web, imagini, sunete, fișiere PDF și notițe de mână ar trebui să fie îndeajuns să atragă utilizatorii de notebook-uri.

Colaborare și integrare

După noul concept de prezentare și manipulare a informației, Office 12 se remarcă prin strânsa integrare cu internetul și serviciile web. Lăsăm la o parte serviciile complexe de colaborare accesibile via serverul SharePoint sau web calendar și discutăm despre opțiunile de traducere, extragere automată de template-uri, corecție sau re-search. Fereastra dinamică din partea dreaptă a desktop-ului capătă viață și utilizatorul simte cum întreaga putere a internetului îi stă la picioare atunci când creează un referat sau un raport. Sursele de informare pot fi personalizate sau, după caz, restricționate via *Parental Control*.

Este exact acel tip de funcționalitate care lipsește suitelor alternative – posibilitatea de a beneficia și de a integra conținut deja existent, de la template-uri (unele dintre ele foarte reușite) accesibile prin internet și până la definiții, opțiuni de corecție sau chiar informații financiare.

În direcția bună

Odată cu versiunea 2.0 a suitei OpenOffice.org, puteam discuta de un concurent serios pentru Microsoft Office în ceea ce privește nevoile unui utilizator obișnuit. Ei bine, Office 12 Beta 1 cred că va reuși acolo unde Office XP și 2003 au eșuat. Și anume în a-i atrage înapoi în ograda Microsoft și pe utilizatorii care nu au nevoie de mai mult decât de un editor de text și de un mic program de calcul tabelar. Orientarea către obținerea rapidă și în mod eficient a rezultatelor de-a lungul întregii suite Office 12 în defavoarea celei pe operații, perpetuate

în suitele clasice de tip Office, este un început bun. Ușurința în lucru obținută în acest fel va fi un factor decisiv în impunerea pe piață a suitei.

Faptul că acum avem de-a face cu un alt mod de a finaliza o acțiune, prin alegerea rezultatului și nu prin modelarea lui, permite și utilizatorilor fără experiență să obțină rapid maximum de eficiență. Pe de altă parte, utilizatorii experimentați vor avea numai de câștigat prin reacomodarea cu suita Office și își vor putea crește eficiența.

Nu în ultimul rând, integrarea mai strânsă a aplicațiilor, a serviciilor și a serverelor cu standardele deschise este de natură să relanseze suita Microsoft în lupta pentru cucerirea pieței enterprise.

Însă nu trebuie să uităm un lucru foarte important. Discutăm de o versiune beta și, așa cum spune Microsoft în acordul de utilizare, este posibil să apară foarte multe modificări ca urmare a schimbărilor din piață și informațiile prezentate anterior să nu mai fie valabile în versiunea finală. Eu sper să apară mai multe modificări, dar în mai bine.

ionut_balanc@chip.ro

KDE 3.5

Tatăl tuturor desktop-urilor

Odată cu lansarea versiunii 3.5 a desktop-ului KDE, se pare că în cursa pentru cel mai bun desktop avem un câștigător de moment.

Ionuț Bălan

Cred că un desktop grafic inteligent conceput și care dispune de un suport masiv din partea aplicațiilor este un factor de natură să încline balanța către un anumit sistem de operare (sau o aromă a acestuia). Pentru sistemele de operare Windows, posibilitatea alegerii și folosirii altui desktop decât cel propus de Microsoft este aproape nulă și competiția lipsește. Deocamdată.

Cu excepția unor aplicații separate (Sphere, DesktopX) care încearcă oarecum să schimbe ceva (sau să completeze lipsurile) din clasicul desktop, utilizatorul nu are de ales. Este drept că aproape cu fiecare nouă versiune a sistemului de operare Microsoft au existat și vor exista schimbări importante, dar parcă este prea puțin. Pe Mac avem Tiger OS, care a fost multă vreme purtătorul ștachetei în ceea ce privește eficiența și, de ce nu, frumusețea desktop-urilor grafice.

În lumea Linux însă lucrurile stau complet diferit. În funcție de nevoi sau de preferințe, un utilizator poate opta, de exemplu, între GNOME, KDE, iceWM sau AfterStep, FVWM. Dacă vrea, poate alege Looking Glass. Totul este să se priceapă și să fie capabil să depășească piedicile ce pot apărea ca urmare a lipsei sau a conflictelor generate de versiunile

de biblioteci pe care le are instalate și care sunt funcționale pe sistem. Sau poate să aleagă direct acea distribuție Linux care îi oferă, uneori personalizat, desktop-ul care îi place.

De ce un desktop Linux?

Indiferent de calea aleasă, mai devreme sau mai târziu are posibilitatea de a beneficia de acel desktop pe care și-l dorește și, cel mai important, așa cum și-l dorește. Cu butoane pe care este afișat alt set de icon-uri și care au alte forme, localizate pe ecran la coordonate prestabilite sau aiurea, integrând sau nu diferite alte utilitare. Și de cele mai multe ori, senzația de imagine impecabilă, stilată, indusă de un astfel de desktop este desăvârșită atât din punct de vedere al îmbinării culorilor, cât și al finisării butoanelor și al textului afișat. Și dacă se poate, toate acestea să fie randate folosind motorul de accelerare din placa video, care, fie vorba între noi, șomează în peste 50% din timp.

Cum? Destul de simplu. Fie instalând pachetele KDE, fie recompilând desktop-ul peste sistemul de operare ales.

Odisee

De-a lungul existenței sale, KDE a ajuns să fie unul dintre cele mai folosite desktop-uri,

evident cu o evoluție nu chiar lină, marcată de multiple sușuri și coborâșuri. Acum, el este un desktop extrem de stabil pentru stațiile UNIX ce își propune să ofere utilizatorului flexibilitatea de care are nevoie în munca de zi cu zi în combinație cu excelente finisaje ale obiectelor grafice pe care le folosește. Pentru că doar așa va fi posibilă atragerea de noi adepți către lumea UNIX.

Încă de la început, KDE sau, mai exact, K Desktop Environment a fost gândit ca o platformă compusă dintr-o interfață grafică prin care utilizatorul interacționează cu sistemul de operare, aplicațiile KDE și un set de instrumente necesare realizării unei comunicării sigure, stabile și eficiente între aplicațiile ce rulează în acest mediu.

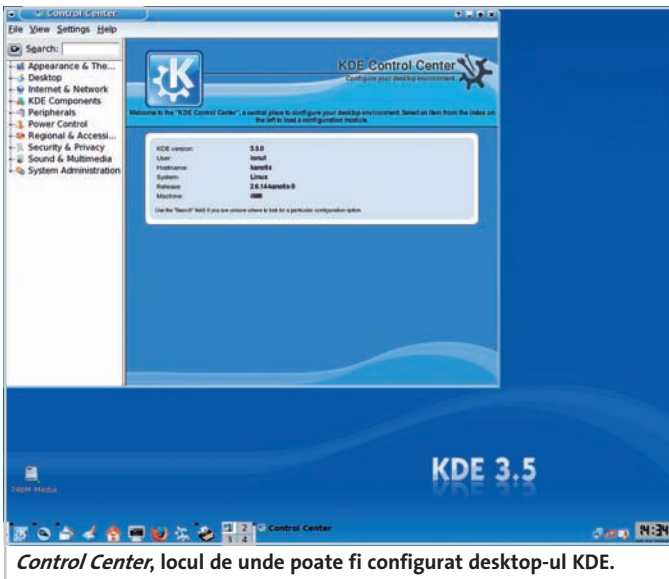
KDE trebuie privit ca un add-on de sine stătător peste un kernel. El este de fapt veriga ce face legătura între utilizator și kernel-ul sistemului de operare folosit. Nu contează că discutăm despre Fedora, Debian, Slackware sau orice altă aromă de Linux, ori chiar BSD, desktop-ul KDE va arăta la fel și va face exact același lucru în toate implementările sale. Curajoșii sau pasionații pot apela direct la codul sursă al KDE-ului și compila singuri modulele de care au nevoie.

Pe baza framework-ului KDE au fost dezvoltate și ulterior incluse în pachetul standard un mare număr de aplicații, de la cele office și până la utilitare de sistem sau multimedia. Ca argument se poate aduce suita KOffice.

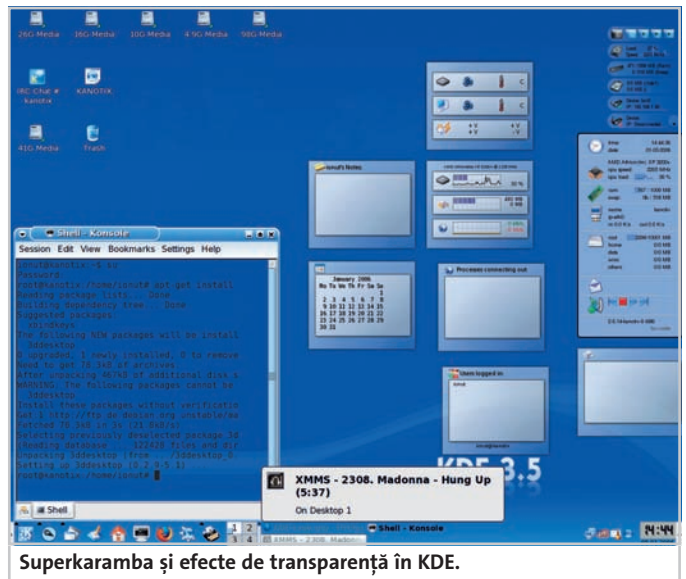
Desktop-ul KDE

Elementul primordial care definește până la urmă filozofia KDE este reprezentat de browser-ul Konqueror. El poate fi privit fără să greșim ca o îmbinare reușită între Firefox, Netscape, Internet Explorer și Windows Explorer și are o funcționalitate asemănătoare cu a acestora. Pe de o parte, este un browser eficient de internet, care a reușit să treacă cu brio toate testele din domeniu, iar pe de altă parte este un file manager cu o comportare exemplară pe hard disk sau în navigarea prin share-urile din rețea.

Un sistem de operare fără o interfață grafică nu poate emite pretenții de succes în ceea ce privește gradul de penetrare în mediul casnic. Dar, în același timp, o interfață grafică pe care nu pot rula aplicații de tip Office este sortită pieirii încă din stadiul de design. KDE beneficiază de o astfel de suită în pachetul KOffice, în care se regăsesc modulele de editare de text (KWord), calcul tabelar (KSpread), diagrame (KChart), prezentare (KPresenter) și folosește documente în format XML.

Control Center, locul de unde poate fi configurat desktop-ul KDE.

Superkaramba și efecte de transparență în KDE.

Din punct de vedere al posibilității de a accesa a fișierelor locale sau din rețea, grație KIO mediul KDE este capabil să ofere o soluție coerentă. Arhitectura modulară, bazată pe plugin-uri, permite extinderea locațiilor de unde pot fi accesate fișierele și la share-uri NFS, SMB, pagini HTTP, directoare FTP sau LDAP.

Multimedia este o zonă foarte importantă pentru un utilizator casnic. Odată cu versiunea 2.0, în KDE a fost introdusă arhitectura aRts (*Analog Realtime Synthesizer*), prin care se puteau reda concomitent mai multe stream-uri audio și video. Sistemul de sunet aRts oferă dezvoltatorilor posibilitatea de a crea plugin-uri pe care utilizatorii să le folosească ușor.

Am lăsat la sfârșit un aspect definitoriu pentru desktop-ul KDE, și anume posibilitățile fenomenale de personalizare a fiecărui aspect, de la fonturi, aspectul butoanelor, al meniurilor și al fundalurilor,

asocierea fișierelor cu aplicațiile, evenimente asociate butoanelor de pe tastatură și până la integrarea obiectelor în cadrul aplicațiilor native KDE. Mediul KDE este disponibil în peste cincizeci de limbi, printre care și româna, fiind de mare ajutor celor care doresc să se familiarizeze cu el deoarece beneficiază de instrucțiuni localizate.

Mediul de dezvoltare KDE

Odată cu interfața grafică, KDE aduce și un set de tehnologii capabile să ofere mijloacele necesare pentru ca aplicațiile să funcționeze coerent. Probabil că mulți dintre dumneavoastră nu și-au pus niciodată problema cum se face că două aplicații accesează în același timp aceleași resurse (video, audio) și totuși funcționează. Sau cum e posibil ca două editoare de text să acceseze același fișier?

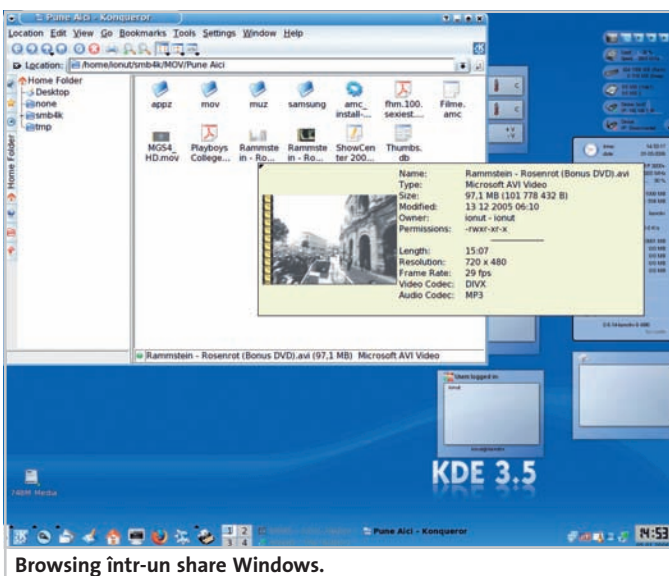
Se zice că dacă un lucru funcționează bine, nimeni nu este interesat de ce e în spatele său. Așa stau lucrurile și cu tehnologiile din

spatele KDE. Ele funcționează eficient și doar cei care doresc să le îmbunătățească își bat capul cu ele. Totuși, vreau să vă prezint câteva lucruri de bază. Despre KIO am amintit câteva lucruri, așa că nu revin.

Desktop Communication Protocol (DCOP) este un protocol de comunicare client-to-client realizat prin intermediul unui server peste bibliotecile X11 ICE, ce folosește apeluri XML-RPC către „gateway-ul” DCOP.

Modelul de obiecte KParts din KDE permite aplicațiilor să fie integrate în ele însele. Adică o anume aplicație poate avea deschisă în interiorul ei o altă aplicație de același tip. Pe acest principiu, de exemplu, se pot crea bare și butoane care să aibă în ele meniuri KDE. În strânsă conlucrare cu KIO, KParts face posibilă folosirea eficientă a asocierilor pentru diversele tipuri de fișiere, element utilizat cu preponderență de către Konqueror.

Engine-ul de randare KHTML, ce respectă specificațiile HTML 4.0, este responsabil de

Browsing într-un share Windows.

Konqueror pe internet.

Linux

afișarea informațiilor pe ecran în formă grafică sau text. Include suportul pentru majoritatea tehnologiilor internet actuale (JavaScript, Java, CSS-2, SSL, plugin-uri Netscape Communicator).

Componența KDE

Toate elementele de care am vorbit anterior sunt materializate în mai multe pachete componente ale mediului KDE. Prezența unora nu este obligatorie pentru funcționarea sistemului și de cele mai multe ori pot fi ocolite sau folosite alternativele lor. Se pleacă de la modulele de bază, aRts (daemon-ul de sunet), KDE-LIBS (bibliotecile run-time) și KDE-BASE (pachetele fără de care KDE-ul nu poate funcționa: managerul de ferestre, desktop-ul, Control Panel, Konqueror).

Peste ele pot fi adăugate KDE-Network (o serie de utilitare pentru rețea), KDE-Pim (modulele din categoria Information Management cum ar fi clientul de e-mail, agenda electronică etc.), KDE-Graphics (aplicațiile responsabile cu afișarea și manevrarea elementelor grafice), KDE-Multimedia (aplicațiile multimedia), KDE-Utilities (utilitarele de sistem), K-Edu (un set de pachete educaționale), KDE-Games (nelipsitele jocuri), KDE-Toys (programelele cu care utilizatorul își poate decora desktop-ul), KDE-Addons (diferite addon-uri ce extind funcționalitatea aplicațiilor Konqueror, Kate, Kicker și Noatun), KDE-Artwork (colecție adițională de teme și icon-uri), KDE-Admin (instrumentele grafice de administrare a sistemului), KDE-SDK (SDK-ul KDE folosit pentru dezvoltarea aplicațiilor), KOffice (suita office despre care am mai vorbit), KDevelop (un IDE C/C++

folosit pentru compilarea de aplicații KDE) și Quanta (un instrument de dezvoltare web).

Versiunea 3.5

KDE 3.5 poate fi privit atât ca o variantă finisată pentru KDE 3.4, cât și ca ceva total nou, în funcție de unghiul din care abordăm mediul. Privit din punct de vedere al funcționalității, KDE 3.5 este ceva mai mult decât KDE 3.4, dar acel ceva este în măsură să schimbe foarte multe opinii și gusturi.

Începem cu Kicker, mica zonă de ecran în care sunt oferite informații despre aplicațiile ce rulează. Acum oferă nu numai icon-ul aplicației pentru a fi mai ușor de identificat, ci și posibilitatea de a le muta între diversele desktop-uri virtuale prin operații de drag & drop.

Urmează Superkaramba, ce a devenit pentru mulți utilizatori KDE aplicația primordială. Odată cu versiunea 3.5, este livrată în pachetul standard și se integrează perfect cu desktop-ul. Vizitați site-ul kde-look.org să vedeți ce „bunătați” de widget-uri pentru Superkaramba veți găsi. Clientul de chat Kopete și pachetul Edutainment au primit mai multe elemente noi, mult așteptate, cum ar fi posibilitatea de comunicare folosind camere video pe clienții MSN sau Yahoo. La fel ca în Windows, KDE 3.5 oferă utilizatorului mai multe acțiuni atunci când detectează prezența unui mediu nou în unitatea CD/DVD. Browser-ul Konqueror, inima KDE-ului de multă vreme, este în continuare în centrul atenției, fiind al doilea browser ce a trecut cu succes testul Acid2 css, după Safari. În sfârșit, dispune și el de o opțiune elegantă de blocare a pop-up-urilor.

Istorie KDE

9 ani

De-a lungul celor nouă ani de existență, desktop-ul KDE a avut o dezvoltare exponențială cu aproape cincizeci de versiuni, trei majore și foarte multe intermediare. Povestea a început în anul 1996, când a fost fondat proiectul KDE, la vremea respectivă cu numele de **Kool Desktop Environment**, ca urmare a unei necesități obiective de a avea un desktop grafic ușor de folosit și în același timp flexibil.

Pe parcursul anului 1997, au fost oferite patru versiuni beta pentru primul release KDE, urmate apoi de lansarea oficială în 1998, în data de 12 iulie. De aici înainte au existat opt versiuni intermediare până la KDE 2.0, sosit pe data de 23 octombrie 2000.

A venit cu prima versiune a browser-ului Konqueror, suita Koffice și arhitectura aRts. Data de 3 aprilie 2002 a marcat lansarea oficială a versiunii 3.0 pentru KDE, un mare pas înainte față de versiunea anterioară. Se pot observa atât o serie de elemente legate de aspectul grafic al interfeței, cât și schimbări și adăugiri în componența aplicațiilor livrate odată cu KDE 3.0.

La aproape trei ani de la versiunea 3.0 asistăm la lansarea versiunii 3.5, considerată și de această dată un mare pas înainte, de natură să asigure desktop-ului KDE poziția de lider în ceea ce privește desktop-urile grafice.

O chestiune de gust

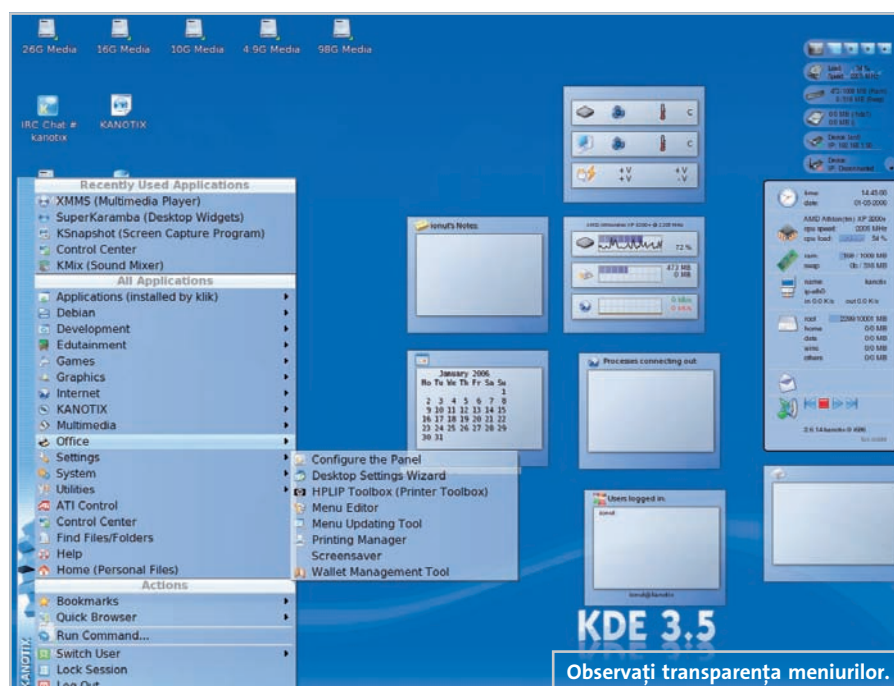
GNOME, KDE, Looking Glass... sunt desktop-uri grafice care încearcă să atragă de partea lor utilizatorii de PC-uri. Unele plac unora, altele altora. Sunt chiar unii care au mai multe preferințe și zilnic lucrează când în GNOME, când în KDE, după cum bate vântul sau după tipul sarcinii pe care o au de rezolvat.

Dar sunt și utilizatori care trec definitiv de la unul la altul. În ultima vreme, migrează de la GNOME către KDE pentru simplul motiv că aici se simt mai bine. Atât pentru partea estetică, cât și pentru gradul de eficiență câștigat. Și este foarte bine că se întâmplă așa dat fiind că progresul nu apare decât din competiție, iar aceasta generează inovație, de pe urma căreia avem cu toții de câștigat.

Dacă nu mă credeți, vă invit să faceți o comparație între un desktop Windows XP, cel din Vista, un GNOME 2.12 și un KDE 3.5, toate având la maximum opțiunile de accelerare și finisare a detaliilor. Vedeți care o să vă placă mai mult. Dat fiind că Vista nu este încă finalizat, XP-ul este bătrânel, la fel ca și GNOME, sunt mai mult ca sigur că veți opta pentru KDE.

Aștept să mă contraziceți.

ionut_balanc@chip.ro

Review

M@il m@de in Romania

GECAD TECHNOLOGIES revine în forță propunând o soluție de poștă electronică modulară.

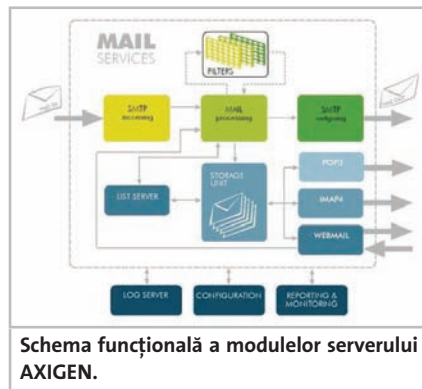
Cătălin Constantin

O vorbă în târg spune că programarii români sunt foarte talentați. Însă, paradoxal, produse software comerciale românești care să nu aibă tangență cu gestiunea economică sau să fie destinate uzului general în zona IT sunt, relativ, foarte puține. Cauzele sunt multiple și complexe și nu fac subiectul acestui material.

Vom vorbi în continuare despre un produs românesc nou, interesant prin domeniul în care vrea să-și găsească locul, oferit de una dintre firmele care și-au dovedit valoarea tehnologică.

Este vorba de serverul de poștă electronică AXIGEN propus de GECAD TECHNOLOGIES.

Disponibil deocamdată pe principalele distribuții Linux (Red Hat, SuSE, Mandrake, Debian, Gentoo, Ubuntu, Fedora), AXIGEN este un server de mesagerie electronică modular, cu un engine multi-thread (cu mai multe fire paralele de execuție), module de servicii controlate independent, un sistem performant de stocare a mesajelor, oferind astfel flexibilitate în filtrarea mesajelor. Cuprinzând serviciile integrate de (E)SMTP / POP3 / IMAP4 / Webmail, Logserver, AXIGEN poate rula pe cele mai răspândite distribuții Linux, oferind administratorilor de rețea configurabilitate și control asupra traficului

de mesaje electronice care traversează serverul.

Caracteristici

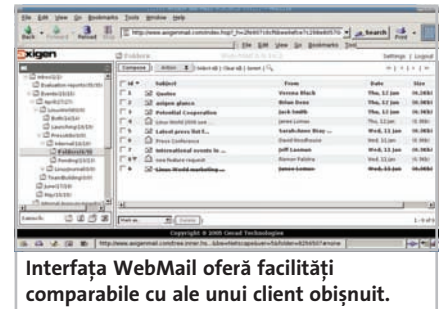
O evaluare a caracteristicilor acestui pachet scoate în evidență câteva trăsături de interes pentru potențialii utilizatori. În primul rând, din punct de vedere al administrării, AXIGEN are opțiuni multiple. Administratorul are la dispoziție o interfață de administrare web-based (webadmin) care permite setarea oricăror parametri, inclusiv de la distanță. Aceiași parametri pot fi setați și din interfața CLI (Command Line Interface) sau poate fi folosit un fișier de configurare, setul de opțiuni de administrare fiind astfel complet.

AXIGEN permite transferul mesajelor folosind protocoalele: SMTP/ESMTP, POP3, IMAP4, ceea ce asigură compatibilitatea cu cele mai răspândite soluții de mesagerie electronică, atât pe partea de client, cât și pe partea de server. Modulul WebMail permite accesul utilizatorilor mobili la propria casuță poștală printr-un browser standard de internet. Toate protocoalele de comunicație oferă posibilitatea criptării mesajelor pentru a preveni interceptarea lor folosind standardele SSL/TLS, metoda fiind total transparentă pentru utilizator.

Pentru a asigura securitatea sistemului, AXIGEN are încorporat un server http proprietar și comunicație criptată SSL. AXIGEN WebMail face posibilă organizarea mesajelor într-o structură de directoare asupra cărora se pot face diverse operații. Este inclus și un viewer de imagini, iar interfața utilizatorului este ușor personalizabilă prin intermediul skin-urilor.

AXIGEN a inclus și Advanced Filtering System, pentru administrarea detaliată a traficului de mesaje din server. Acțiunile filtrelor sunt configurabile la trei niveluri: cel al serverului, cel al domeniului și la nivel de utilizator. Administratorul poate defini ordinea și selecția de filtre care se aplică, dând posibilitatea implementării de politici complexe, dar și flexibile, de securitate. Sistemul de filtre dispune de integrare cu aplicații antivirus și antispam, autentificare SPF, filtrare după conținut a mesajelor cu scripturi Sieve. AXIGEN expune și un set de API-uri pentru integrarea cu alte aplicații externe (alte aplicații antivirus, anti-spam, backup etc.).

Sistemul de stocare al mesajelor AXIGEN (mail storage) ține toți utilizatorii și mesajele unui domeniu într-o singură entitate specifică, într-o locație ce poate fi definită de administrator pentru fiecare domeniu găzduit de mailserver. Zona de

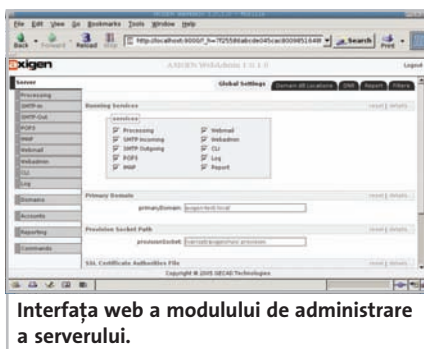

stocare AXIGEN folosește o structură specifică de directoare, subdirectoare și fișiere similară cu a unui sistem de fișiere, cu acces bazat pe indecși, permițând accesul, căutarea și livrarea rapidă a mesajelor.

AXIGEN include rutine de siguranță pentru verificarea consistenței mesajelor plasate. De asemenea, arhitectura storage-ului permite serverului să țină o singură copie a unui mesaj trimis către mai mulți recipienți ai unui domeniu, optimizând spațiul ocupat și viteza de acces.

Ca un ultim aspect, AXIGEN este disponibil și într-o versiune gratuită, limitată la un domeniu cu nouă utilizatori.

catalin_constantin@chip.ro

Teste individuale

Sub lupă

Pinnacle Studio 10 Plus

Cu siguranță că filmele în format digital reprezintă unul dintre principalele motive pentru care hard diskurile noastre se umplu extrem de rapid. De aceea, mai nou, printre principalele produse achiziționate a început să se numere din ce în ce mai des și o cameră video, fie ea analogică sau digitală. Iată cum a apărut necesitatea firească de a avea la îndemână o soluție simplă, dar puternică pentru editare video. În acest domeniu, compania Pinnacle cu suita sa din gama Studio este de multă vreme un concurent serios.

Versiunea 10 a suitei Pinnacle Studio Plus nu se face remarcată prin noutăți deosebite. Ea vine mai degrabă cu unele completări la nivelul funcțiilor propuse utilizatorului și opțiuni extinse de preluare și export al materialului. Ca și până acum, Pinnacle Studio este structurat pe trei zone de lucru: Capture, Edit și Share, care sintetizează pașii ce trebuie urmați pentru a avea pe DVD/casetă un proiect video. Sursele de captură sunt cele detectate de către sistemul de operare Windows, cu accent pe cele digitale via FireWire, unde modulul de captură oferă funcții de control al aparatului. Aici se fac remarcate posibilitățile de captură de pe camere cu funcții HD în format High Definition, element specific până

Laboratorul CHIP a fost în această lună gazda unui program de editare video, a unei soluții de gestionare a lășimii de bandă, a unui program pentru inscripționarea imaginilor de CD/DVD-uri, dar și a noului VMware Player sau PC-cillin Internet Security.

Ionuț Bălan, Cătălin Constantin

nu demult doar suitelor de editare video profesională.

Ca noutăți în Pinnacle Studio 10 Plus avem posibilitățile de control la nivel de cadru a efectelor video cu preview în timp real (grație folosirii funcțiilor de accelerare 3D integrate din suita Liquid), folosirea și prelucrarea materialului în format HD, efecte Picture-in-Picture sau HD Pan-and-Zoom.

Prezența unui număr destul de mare de efecte de tranziție și efecte de alterare a imaginii în cadrul unei suite de editare video nu mai miră pe nimeni de multă vreme. Binevenite sunt modalitățile extinse de control al modului în care acestea sunt aplicate, funcții ce au migrat în Pinnacle Studio din suitele profesionale semnate Pinnacle. Dacă până acum exista doar posibilitatea de a aplica efectul, Pinnacle Studio 10 Plus permite și controlul amănunțit în ceea ce privește evoluția individuală a efectului pe parcursul tuturor frame-urilor selectate, pentru ca apoi să se observe în timp real rezultatele. Un alt element de creștere a eficienței este și posibilitatea de randare în background a proiectului în timp ce utilizatorul se poate concentra pe finisarea altor elemente. Adiția nu este deloc de neglijat, dar pentru ca ea să își arate adevărata putere este

necesară o configurație hardware peste medie.

O funcție interesantă cu care suita Studio 10 Plus s-a îmbogățit este cea HD Pan-and-Zoom: o facilitate prin care un utilizator are ocazia să creeze animații plecând de la poze de înaltă definiție și să se facă o descriere a lor folosind tehnici de mărire.

Pinnacle Studio 10 dispune acum și de un modul separat (MediaManager) pentru managementul fișierelor multimedia folosite de către suită. Astfel este posibilă o organizare mai simplă și mai accesibilă chiar dacă prezența modulului nu este una indispensabilă.

Am lăsat pentru încheiere funcțiile de export din Pinnacle Studio 10 Plus. Pe lângă clasicele MPEG1 și MPEG2 ce devin disponibile după activarea produsului, se pot folosi și codec-urile instalate pe sistem. Dacă însă optați pentru crearea de materiale în format DVD, atunci trebuie să știți că există un modul de captură directă în acest format, precum și unul pentru authoring, la care aveți propuse câteva meniuri realizate profesional.

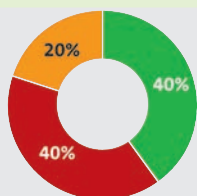
Fără a fi o versiune care să rupă gura târgului, Pinnacle Studio 10 Plus este totuși un upgrade care merită luat în considerare. (I.B.)

Cum testează CHIP

Fiecare program este evaluat la trei categorii

Ergonomie: reprezintă ușurința cu care poate fi folosit programul și comportarea sa în caz de erori. În aceeași categorie am punctat și cât de completă și de bine prezentată este documentația programului.

Funcționalitate: existența funcțiilor necesare unei bune rulări și gradul de utilitate a acestora.

Resurse: gradul de ocupare a resurselor.

Evaluare CHIP:

Resurse: 20 %

Ergonomie: 40 %

Funcționalitate: 40 %

Achiziție foarte bună.

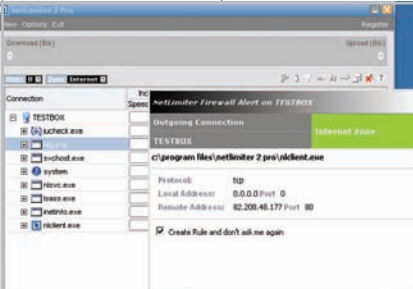
De încercat.

Există soluții mai bune.

PRODUCĂTOR: Pinnacle Systems
DISTRIBUITOR: Flamingo
TELEFON: 021-2225041
PREȚ: 289 RON

Gestionarea lățimii de bandă

NetLimiter Pro 2.06

Evaluare **CHIP: 94**

Ergonomie: **90**

Funcționalitate: **94**

Resurse: **100**

PRODUCĂTOR: Locktime Software s.r.o
 INTERNET: www.netlimiter.com
 PREȚ: 30 USD

Chiar dacă dispunem de o conexiune cu o lățime de bandă suficientă (exceptând cazurile în care suntem unici beneficiari ai conexiunii), este bine să facem în așa fel încât toată lumea să poată avea rate decente de transfer.

În acest sens, NetLimiter, ajunsă acum la versiunea 2.06, este una dintre cele mai bune soluții pentru sistemul de operare Windows, la care putem apela pentru a ține în frâu biții ce zburdă nestingheriți pe cablu. Nu numai că pentru fiecare aplicație ce accesează rețeaua pot fi stabilite valori maxime pentru ratele de upload/download, dar, mai nou, în versiunea 2.06 Pro există și un instrument complex pentru crearea și folosirea de reguli legate de adresele IP implicate în transfer sau o perioadă de timp pentru care acestea sunt valide.

Împreună cu schimbări la nivelul interfeței și module mai complexe pentru generarea de grafice, NetLimiter 2 Pro are integrat și un firewall personal, care în mod implicit este setat să întrebe utilizatorul ce să facă atunci când o aplicație încearcă să acceseze internetul. Nu este un modul foarte complex, dar integrarea lui este un lucru foarte bun, pentru că, pe lângă limitarea legată de lățimea de bandă folosită, nu strică niciodată să existe și un limitator de comportament.

În aceste condiții, NetLimiter poate fi folosit atât pentru controlul lățimii de bandă, cât și ca o soluție accesibilă de măsurare și monitorizare a traficului. Cei care cunosc versiunea anterioară vor avea totuși o surpriză în ceea ce privește interfața. (I.B.)

Program de inscripționare

ImgBurn 1.1

Evaluare **CHIP: 96**

Ergonomie: **95**

Funcționalitate: **96**

Resurse: **97**

PRODUCĂTOR: LIGHTNING UK!
 INTERNET: www.imgburn.com
 PREȚ: gratuit

În general, aplicațiile destinate inscripționării imaginilor de CD/DVD-uri au o „deficiență” majoră în ochii utilizatorilor: costă. Iată însă că de ceva vreme a apărut prima versiune a unui program care promite foarte mult. ImgBurn este ceea ce a rămas din ultra-popularul program de copiere a DVD-urilor, DVD Decrypter, după ce acestuia i-a fost curmată existența oficială.

În fapt, ImgBurn este doar engine-ul de inscripționare din DVD Decrypter, actualizat în privința facilităților. Și la nivel de interfață, asemănările cu predecesorul său sunt sesizabile ușor.

ImgBurn se adresează deopotrivă atât celor care vor ca din trei clicuri să-și inscripționeze imaginea pe disc, cât și celor care vor să controleze fiecare parametru de inscripționare.

Pe lângă opțiunea de scriere a imaginilor, poate fi folosită și cea de verificare a acestora, programul scanând fișierul-imagine pentru detectarea erorilor. Din păcate, problemele pot apărea la verificarea și inscripționarea imaginilor multi-track. De asemenea, este disponibilă și opțiunea Discovery în care, cu ajutorul acestui program și al lui DVDInfo Pro, se poate testa compatibilitatea dintre unitate și mediul de inscripționare. Și din punct de vedere al informațiilor oferite utilizatorului, programul stă bine, setul de informații fiind aproape exhaustiv. Mulți vor aprecia acest program mai ales prin prisma numărului de formate suportate: de la clasicul format ISO până la imagini create cu Nero sau Alcohol 120%. (C.C.)

Teste individuale

Mașini virtuale

VMware Player 1.0.1

Evaluare CHIP: 96

Ergonomie: 98

Funcționalitate: 96

Resurse: 90

PRODUCĂTOR: VMware Inc.

INTERNET: www.vmware.com

PREȚ: gratuit

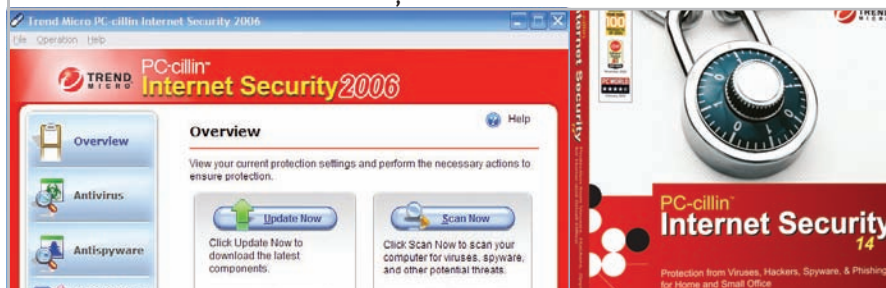
Unul dintre cele mai întâlnite concepte din domeniul tehnologic este la ora actuală cel al virtualizării. Însă, chiar dacă AMD și Intel au deja tehnologii implementate hardware, în acest moment tot soluțiile software sunt cele mai populare. Și când vorbim de soluții software, nu putem să nu ne gândim la VMware care, prin soluțiile sale, s-a impus ca unul dintre liderii acestei piețe.

Poate pentru că au apărut tot felul de soluții gratuite sau pentru că ideea de virtualizare începe să ajungă la masă critică, VMware a hotărât să ofere utilizatorilor, în mod gratuit, o soluție de rulare a mașinilor virtuale.

Astfel, având la dispoziție VMware Player – așa se numește aplicația – utilizatorul poate să încarce o mașină virtuală pregătită anterior de altcineva și să folosească sistemul de operare din acea mașină. Practic, VMware Player este o versiune redusă a lui VMware Workstation: nu pot fi create mașini virtuale și poate fi modificat doar un set restrâns de parametri: tipul de conectare la rețea și existența unor componente.

De ce este interesant un astfel de produs? Deja VMware pune la dispoziție o mașină virtuală pe care a numit-o Browser Appliance în care, pe un schelet de Ubuntu, sunt instalate instrumentele necesare navigării în siguranță pe internet. În al doilea rând, poate fi folosit ca un excelent instrument de învățare: la adresa <http://www.vmware.com/vmtn/vm/> sunt prezente o serie de mașini virtuale gata configurate în care pot fi evaluate produse oferite de IBM, Novell, BEA. (C.C.)

Soluție de securitate

PC-cillin Internet Security 2006

Evaluare CHIP: 95

Ergonomie: 95

Funcționalitate: 93

Resurse: 100

PRODUCĂTOR: Trend Micro Inc.

DISTRIBUITOR: GECAD NET

INTERNET: www.trendmicro.com

TELEFON: 021-3032070

Trend Micro este una dintre cele mai vechi prezențe din domeniul securității informatice. Despre produsul său PC-cillin se știa încă de pe vremea lui Windows 95, astfel că astăzi am ajuns cu număratoarea la versiunea a 14-a.

Și pentru că suntem în 2006 și se poartă integrarea soluțiilor de securitate, Trend Micro propune o soluție de securitate completă, centrată pe antivirus, dar care include module antispyware, anti-phishing și un firewall.

Per ansamblu, soluția este bine integrată, activarea tuturor componentelor neafectând stabilitatea și viteza de reacție a sistemului. Modulul antivirus prezintă facilitățile obișnuite pentru o astfel de aplicație: scanare în timp real și manuală, scanarea e-mail-urilor și un modul de carantină. Accesul la parametrii de configurare este ușor și clar. Tot acest modul prezintă și un sistem de alarmare în cazul izbucnirii la nivel mondial a unor „epidemii”.

Al doilea modul al suitei este destinat protecției sistemului împotriva unei largi categorii de spioni electronici. Și aici avem un scanner în timp real care poate fi configurat pentru a supraveghea anumite categorii de amenințări. Tot în acesta, pot fi configurate o serie de excepții de la regulile implicite de funcționare, excepții necesare pentru programe care nu funcționează decât cu modulul adware aferent. Ca și în cazul antivirusului, este prezent un modul de carantină din care, eventual, pot fi recuperate bibliotecile adware necesare pentru rularea aplicațiilor.

O a treia zonă de interes din PC-cillin

Internet Security 2006 este cea destinată protecției intimității și a datelor personale. Prin intermediul acestui modul sunteți protejați împotriva atacurilor de tip phishing, spam-ului, furtului de date personale și puteți restricționa accesul la diferite site-uri. Configurarea întregii secțiuni poate fi făcută unitar prin intermediul unui „vrăjitor” prin care puteți activa diferitele opțiuni de protecție. De asemenea, accesând acest „Antifraud Wizard” poate fi activat toolbar-ul Antifraud pentru Internet Explorer. Cei care doresc să configureze detaliat fiecare opțiune o pot face printr-un simplu clic pe butonul aferent. Această secțiune mai include și un modul de scanare a vulnerabilității sistemului prin care este evaluată situația sistemului de operare în privința actualizărilor și a update-urilor.

Modulul Network Security este cel care gestionează protecția subsistemului de rețea de pe calculator. În primul rând, în această secțiune pot fi stabilite profile de conectare, reguli și excepții pentru firewall-ul încorporat în acest pachet. La aceasta se adaugă și secțiunea destinată gestionării altor instalări de PC-cillin Internet Security 2005 sau 2006 aflate în rețea. În cazul prezenței unei rețele Wi-Fi, este disponibil și un modul destinat detecției intruziunilor în acest tip de rețele.

Așadar o soluție robustă, bazată pe ani de experiență, care oferă un echilibru destul de stabil între gradul de protecție, cunoștințele necesare configurării, gradul de ocupare al resurselor și opțiunile oferite. (C.C.)

Desktop BSD

DesktopBSD 1.0 RC3

Linux pe schelet de BSD

DesktopBSD încearcă să îmbine stabilitatea platformei BSD cu flexibilitatea și accesibilitatea unui KDE 3.4.

Ionuț Bălan

BSD-ul nu este un subiect chiar nou despre care aveți ocazia să citiți în revista noastră. Cu ceva vreme în urmă, colegul meu Mihai Bărbat a încercat să vă deschidă apetitul pentru acest sistem de operare prezentându-vă câteva elemente teoretice menite să vă ajute să înțelegeți mai ușor filozofia din spatele acestei platforme. Eu voi încerca să vă ispitesc să aruncați o privire în curtea BSD, dar prin intermediul unei distribuții Linux.

DesktopBSD, deși este mai veche cu aproape un an decât mult mai cunoscuta FreeBSD, a reușit să îmi lase o impresie foarte bună (chiar și după multele ore de cercetare petrecute pe forumurile de specialitate și momentele în care am fost tentat să renunț), așa că m-am hotărât să v-o prezint. Pe DVD-ul CHIP al lunii ianuarie puteți găsi imaginea RC2 a distribuției. În articolul de față vom vorbi despre cea mai nouă versiune a distribuției, R3.

La fel ca mai toate distribuțiile despre care am vorbit pe parcursul anului trecut, și DesktopBSD poate fi procurat într-un

fișier ISO, ce poate fi inscripționat fără probleme pe un CD sau folosit ca imagine virtuală într-un emulator (de exemplu, VMware sau VirtualPC). Procesul de instalare este extrem de simplu, nefiind nevoie să setați decât partiția pe care se va face instalarea. Dacă nu doriți ca DesktopBSD să acapareze tot hard diskul sau să vă lase fără toate informațiile deținute acolo, vă recomand să aveți pregătită o partiție de 5-6 GB pe care să instalați distribuția. Eu am ales să rulez DesktopBSD în trei sisteme, adică laptopul ASUS cu chipset Centrino prezent în rubrica hardware din revista lunii ianuarie, sistemul meu de lucru (AMD 3200+, ATI Radeon 9700 Pro AIW și un hard disk SATA) și o mașină virtuală. În toate cele trei configurații instalarea s-a făcut fără probleme, într-o perioadă ce nu a depășit 10 minute pe fiecare configurație. După cum a mers instalarea, mă așteptam ca și în partea de configurare lucrurile să funcționeze la fel. Este drept că am fost obligat să adaug un cont de utilizator, să setez parola pentru cel root și să aleg o configurație pentru KDE,

dar acesta este tot ajutorul pe care l-am primit.

Deoarece un Linux fără acces la internet este ca o mașină de curse fără o pistă pe care să își etaleze performanțele, primul lucru pe care am încercat să îl fac a fost să văd cum pot conecta sistemul de test la internet. În mod automat, placa Ethernet a fost identificată și a primit parametrii de lucru via DHCP pe ambele sisteme (se poate modifica ușor script-ul pentru a introduce manual valorile). De aici înainte m-am descurcat singur. Adică am pornit modulul Software Management din System, l-am configurat și am așteptat să descarc informațiile despre pachetele pe care le pot instala. Acest Software Management poate fi privit ca un corespondent al modului apt-get din Debian și își face treaba excelent atâta vreme cât aveți destul de multă bandă liberă pentru download. Cu alte cuvinte, orice aveți nevoie poate fi adus și instalat direct din Software Management, care de altfel are o bază de date enormă (peste 13.000 de pachete din care puteți alege).

Dintre caracteristicile tehnice ale lui DesktopBSD vreau să remarc kernel-ul FreeBSD 5.4-STABLE și KDE 3.4, care are puține dotări. Lipsesc aplicațiile Office și un player multimedia, dar și obișnuitele Firefox sau Thunderbird, alături de un client IM. Nu este o pierdere prea mare pentru că ele pot fi instalate ușor ulterior... dacă aveți o conexiune la internet.

Chiar dacă placa video de pe PC-ul de test este una de generație destul de veche, ea poartă amprenta ATI, lucru care se face simțit și în DesktopBSD – adică afișare fără accelerare hardware. Nu am avut mai mult succes nici cu cea de pe laptop și nici conexiunea wireless IPW2200 nu a fost detectată implicit. Însă aveam activate conexiunile FireWire și puteam alege un PPPoE, dar nu a fost cazul.

Să vă spun însă de ce mi-a plăcut atât de mult DesktopBSD cu toate că este încă o distribuție destul de limitată. În primul rând, pentru că se instalează și boot-ează extrem de repede. Apoi pentru că oferă un modul „deștept” (dacă îmi permiteți) pentru instalarea aplicațiilor și în al treilea rând pentru că, deși este clădit peste un „monstru” (BSD 5.4), are totuși module cu interfață grafică pentru configurarea elementelor de bază. De aceea eu zic că merită să îi acordați o șansă.

ionut_balana@chip.ro

Informații: www.desktopbsd.com

CUPRINS

100

Web
Servicii Google

102

Prezentare site
Muzică online

Netgear, D-Link

Dispozitive pentru Skype

Producătorii de echipamente de rețea colaborează cu Skype pentru oferirea acestui serviciu, într-un mod simplu și accesibil.

La începutul lunii ianuarie, odată cu avalanșa de produse anunțate la CES, au fost lansate și o serie de dispozitive specializate pentru rețeaua Skype. Mai exact, este vorba despre un telefon wireless pentru Skype de la Netgear și de un concentrator de comunicații de la D-Link.

Telefon WiFi pentru Skype

Netgear a lansat un telefon wireless care operează în rețeaua Skype și care nu are nevoie de intermedierea unui PC pentru a funcționa. Acesta necesită doar accesul la o rețea WiFi (suportă 802.11g), deoarece vine cu software-ul specific pentru Skype gata preîncărcat. Ca mod de folosire, după pornirea telefonului, utilizatorul trebuie să introducă un cont de Skype și o parolă. În rest, clientul de Skype care vine cu telefonul va aduce în întregime lista de contacte a utilizatorului și va afișa stadiul conexiunii pe ecran. Posesorii noului telefon beneficiază de aceleași avantaje ca și utilizatorii unui client obișnuit de Skype de pe PC, fiind capabili să realizeze convorbiri gratuite în interiorul rețelei. Pentru apelul în afara Skype, către rețelele clasice de telefonie, este disponibil serviciul SkypeOut, care este contra cost. De asemenea, există și o opțiune, Skypeln, ce permite recepționarea apelurilor din afara Skype.

Concentrator de telefonie

Un alt produs pentru Skype este concentratorul de comunicații de la D-Link.

Un telefon mobil pentru Skype de la Netgear.

Acesta permite unificarea serviciului Skype cu o linie de telefonie clasică. Spre deosebire de telefonul prezentat anterior, produsul de față va avea nevoie de intermedierea unui PC pentru a funcționa.

Mai concret, utilizatorul va putea conecta la noul dispozitiv un terminal obișnuit de telefonie și linia aferentă și apoi dispozitivul la un PC cu acces la internet pentru a putea beneficia de serviciul Skype.

Astfel, acesta va putea avea experiența unei convorbiri telefonice obișnuite, inclusiv atunci când realizează apeluri prin rețeaua Skype. Pentru a ști ce cale de comunicație este activă, există un led care semnalează acest lucru și, de asemenea, posibilitatea comutării rapide între cele două (Skype sau telefonie clasică).

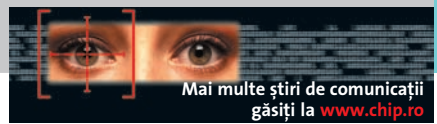
DPH-50U se conectează la PC prin USB și nu are nevoie de alimentare separată.

www.netgear.com; www.d-link.com

Telefonie clasică și convorbiri prin Skype de la același terminal cu ajutorul dispozitivului de la D-Link.

Comunicații

Mozilla Thunderbird 1.5 cu anti-phishing

Mozilla Foundation a anunțat versiunea finală 1.5 a clientului de e-mail Thunderbird. Față de versiunile anterioare, cea de față vine cu

o serie de îmbunătățiri care merită amintite. Una dintre ele ține de filtrarea conținutului; funcția anti-spam beneficiază de integrare cu filtrele existente în serverele de e-mail și există acum și un filtru anti-phishing. A fost adăugat suport pentru podcasting, pentru Google Maps și au fost aduse îmbunătățiri suportului pentru feed-uri RSS. La compoziția mesajelor, completarea automată a adreselor ține cont de frecvența de utilizare a acestora. Mesajele în curs de a fi scrise sunt salvate automat ca draft, pentru a putea fi ușor recuperate în cazul blocării accidentale a aplicației. Oricum, conform dezvoltatorilor, versiunea 1.5 oferă o stabilitate mult mai bună decât precedentele.

www.mozilla.com

Thunderbird beneficiază de filtru anti-spam și anti-phishing.

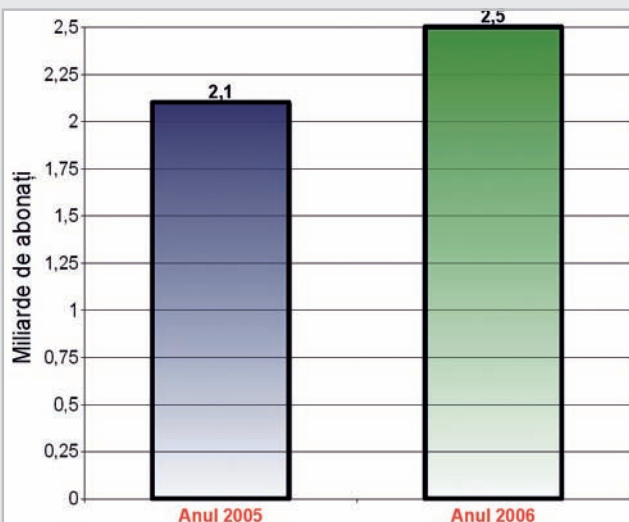
Estimări

2,5 miliarde de abonamente în 2006

O estimare făcută recent de Strategy Analytics arată că până la sfârșitul anului 2006 se vor înregistra aproximativ 2,5 miliarde de abonamente de telefonie mobilă. Această cifră îi include și pe cei aproximativ 400 de milioane de oameni care dispun de mai multe telefoane sau de un abonament separat pentru serviciile mobile de date.

Creșterile cele mai importante sunt așteptate în Africa și în America Latină, lucru oarecum firesc, deoarece în Europa de exemplu sunt mult mai puțini oameni care nu au deja cel puțin un telefon mobil. Per global, creșterea de la un an la altul va fi de 20%, față de 23% cât a fost în 2005.

www.strategyanalytics.net

Până la sfârșitul anului 2006 se estimează că vor fi 2,5 miliarde de abonați la rețelele de telefonie mobilă.

Sony Ericsson Un Walkman mai bun

La fel cum am apreciat și cu alte ocazii, valorificarea brandului Walkman de către Sony în segmentul telefoanelor mobile a fost

o mutare inspirată. Ca dovadă, vânzările joint-venture-ului Sony Ericsson au crescut în trimestrul al patrulea din 2005 cu aproximativ 30%, diferență dată exact de terminalele Walkman.

Modelul W800, primul din gama Walkman, care a fost de altfel foarte reușit, a fost de curând actualizat prin noul W810.

În afara unor transformări legate de configurația butoanelor principale de control, el este oferit acum în combinații de negru cu portocaliu (W800 era alb cu portocaliu). Memoria integrată direct în telefon este ceva mai mică decât la W800, însă capacitatea limitată de extensie (prin cardul Memory-Stick) este de 2 GB.

Camera integrată este tot de 2 megapixeli, iar în ceea ce privește conectivitatea există suport pentru USB 2.0 și Bluetooth.

Varianta pentru Europa, W810i, suportă EDGE Quad band 850/900/1800/1900 MHz.

Telefonie și muzică într-un singur dispozitiv cu Walkman W810i.

www.sonyericsson.com

Linksys

Totul la un loc

Linksys va oferi în curând un dispozitiv wireless all-in-one destinat în special utilizatorilor casnici, ce va integra atât funcția de ruter, cât și pe cea de Access Point și de NSL (Network Storage Link).

Ca Access Point, noul WRTSL54GS oferă suport pentru 802.11g și dispune de asemenea de o tehnologie SpeedBooster, care poate îmbunătăți performanța efectivă a rețelei cu până la 35%. Dispozitivul include de asemenea și un switch cu patru porturi Ethernet 10/100 pentru rețeaua cablată. Ca ruter, el permite partajarea conexiunii de cablu sau DSL și activează și ca server DHCP, pentru alocarea IP-urilor în rețea. Dispune de un firewall SPI și poate fi configurat astfel încât să filtreze și accesul utilizatorilor din interior la internet. În sfârșit, mai este și funcția de Storage Link, ce permite conectarea la acest dispozitiv de hard diskuri externe pe USB 2.0 și partajarea acestora în rețea. Utilizatorii pot conecta chiar și stick-uri flash pe USB, pentru a avea acces la fișierele „la purtător” de pe acestea. Ideea de Storage Link nu este nouă,

însă aspectul interesant la acest produs este faptul că el integrează și un Media Server. Astfel, conținutul disponibil pe eventualul hard disk partajat este disponibil nu numai pentru un PC din rețea, ci și pentru alte dispozitive (cum ar fi unul de Media Streaming) ce ar putea reda muzica sau filmele existente pe acesta. Strict legat de această funcție, sunt anunțate și alte dispozitive asemănătoare pe piață, un wireless media server de la D-Link (DSM5210R), care dispune de o capacitate integrată de stocare de 100 GB.

Linksys nu a precizat deocamdată prețul noului produs.

www.linksys.com

Linksys a integrat într-un singur dispozitiv majoritatea funcțiilor necesare unei rețele de dimensiuni mici.

Unealta universală web

Steroizi pentru

Vreți să fiți la curent cu ultimele știri? Aveți întrebări nerezolvate? Căutați o imagine a unei vedete? Porniți la treabă cu serviciile Google!

Mircea Mihălcică

De Google știe toată lumea, a devenit unealta de facto pentru căutare pe internet pentru oricine. De asemenea, ne sunt foarte familiare unele unelte și servicii: cine n-a auzit de Gmail, de Google Earth sau de căutarea de imagini (Google Image Search)? Pe lângă acestea, a avut loc o „explozie” de noi aplicații și instrumente propuse de Google, mai puțin cunoscute publicului larg, dar care ne pot deveni utile în unele situații. Trebuie să ținem cont însă de un aspect important, inspirați dintr-o stresantă reclamă TV cu ideea „la noi sunt cele mai mici prețuri”, putem spune că „la Google totul e în Beta”. Unii spun că motivul ar fi o oarecare „teamă” a companiei de a lansa ca produs (serviciu) final „ceva” de care nu sunt siguri că funcționează așa cum ar fi de dorit, alții zic că există un bun potențial pentru dezvoltarea lucrurilor pe care le vom înșira mai jos.

În alertă

Să explicăm Google Alerts (www.google.com/alerts) printr-un exemplu. David Fincher. L-am urât pentru Alien3, apoi l-am adulat pentru o serie de filme pe care le-am revăzut întotdeauna cu multă emoție: The Game, Se7en și Fight Club. Aș vrea să fiu la curent cu proiectele actuale, cu ce filme va mai produce și când vor apărea ele (știu că filmează Zodiac acum) și am încercat pentru

aceasta Google Alerts, adică mi-am dat adresa de e-mail lui Google în ideea ca el să-mi trimită noutăți despre regizorul meu favorit. Pot stabili ce fel de informații și când le voi primi (eu am ales știri, o dată pe zi), ca domeniul avem știri, site-uri, grupuri de discuții, iar ca frecvență putem cere informații zilnic, în momentul în care se întâmplă câte ceva sau o dată pe săptămână. Putem avea mai multe alerte în același timp, iar pentru a le gestiona eficient vă recomand să vă creați un cont pe Google, cu ajutorul căruia puteți (pe lângă a crea noi alerte) edita/șterge alertele actuale.

Dai un ban și-ți spun

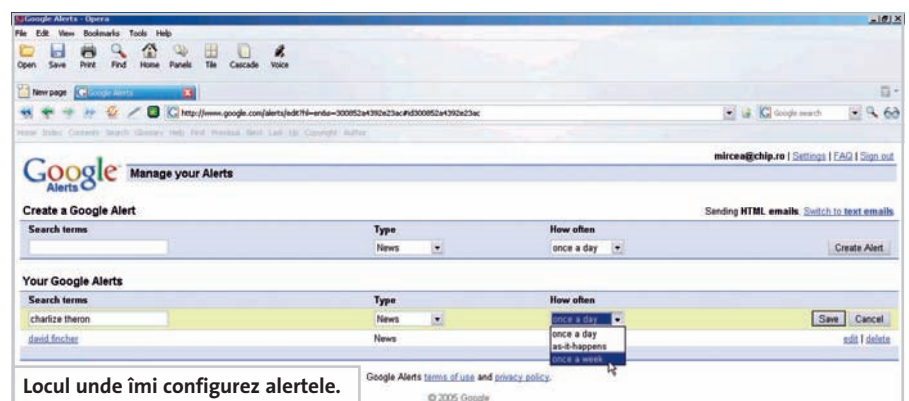
Google Answers (<http://answers.google.com>)... hm, interesantă idee. Adică eu, sub forma unui cineva care nu are timp sau nu

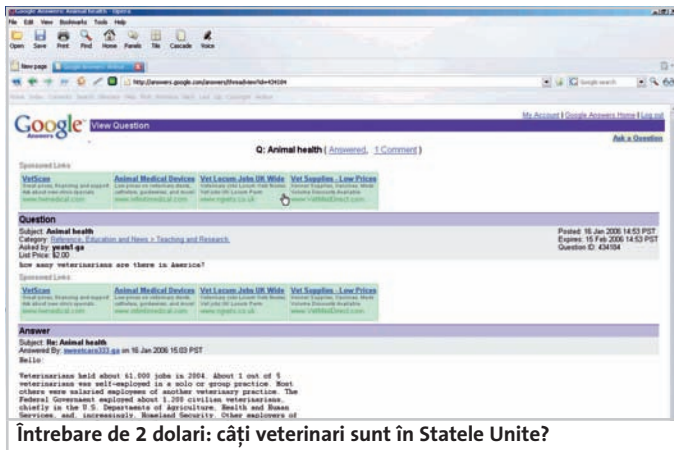
se pricepe într-un domeniu, pun o întrebare pe Google Answers, iar unul dintre „cercetătorii” de pe site îmi va da un răspuns documentat, de obicei în maximum o zi. Prin „răspuns documentat” înțelegem link-uri (multe link-uri, pentru a confirma lucrurile) către site-uri specializate din domeniul întrebării. Se poate întreba orice, au primit răspunsuri atât oamenii care doreau să știe care sunt primele 50 de firme cotate la bursă care au interes în domeniul IT, cât și persoane care erau curioase în privința șanselor ca o iguană să ia meningită umană. Există un preț ce trebuie plătit pentru timpul petrecut de persoana care cercetează în locul nostru, preț pe care noi îl stabilim undeva între 2 și 200 USD. Evident, interesul și timpul alocat de către cel care ne ajută sunt direct proporționale cu suma pe care o oferim și cu complexitatea întrebării, adică s-ar putea găsi cineva să răspundă chiar și pentru mai puțin de 5-10 USD, dar întrebarea trebuie să fie ceva de genul „ce să port la o nuntă?”. Pe lângă răspunsurile din partea Google Answers, există o serie de comentarii făcute de utilizatori ai acestui serviciu, care se pot dovedi și ele de ajutor într-o oarecare măsură.

Schimbă o vorbă, dă pagina

Căutarea prin cărți și blog-uri (<http://books.google.com> și <http://blogsearch.google.com>) sună foarte bine la prima vedere, dar recunosc că mie nu mi-a fost atât de utilă pe cât m-am așteptat. Dacă nu folosim opțiunile avansate de căutare, string-ul ne va da ca rezultate cărțile sau blog-urile unde apare acea secvență de cuvinte (recomandăm folosirea intensivă a sintaxei, de exemplu încadrarea între ghilimele a textului după care se face căutarea), iar legătura acestora cu ideea sau topicul de care suntem noi interesați putem spune elegant că nu este întotdeauna foarte strânsă.

La căutarea avansată vedem că în cazul cărților putem alege autorul, titlul și multe altele, dar recunosc că m-a surprins și dezamăgit lipsa totală din rezultate a unor nume

mari din literatură. În cazul blog-urilor, rezultatele sunt ceva mai bune, în general dacă suntem atenți găsim destul de ușor discuții după subiectul sau tematica pe care o urmărim. Oricum, una peste alta, ambele servicii ar putea primi unele îmbunătățiri, sunt utile și așa, dar parcă nu în măsura pe care ne-o dorim.

Idei și imagini

Dacă de cele două servicii de mai sus nu ne-am declarat în totalitate mulțumiți, altfel stau lucrurile cu cele ce le vom prezenta în continuare, și anume căutarea de imagini și știri (<http://images.google.com> și <http://news.google.com>). Deși prea multe nu sunt de spus pentru că numele vorbesc de la sine, remarcăm totuși câteva aspecte: la căutarea de imagini putem filtra rezultatele după dimensiuni (imagini mici, medii și mari), după gradul de... decență să spunem (toată lumea știe că pe internet circulă și imagini mai dubioase), iar dacă folosim opțiunile avansate de căutare, avem posibilitatea de a alege și extensia (JPG, GIF sau PNG), precum și să stabilim dacă dorim imagini alb-negru, în nuanțe de gri sau full color.

La Google News ar fi mai multe de spus, în sensul în care ni se oferă o gamă mai largă de opțiuni pentru a filtra rezultatele. În primul rând observăm în stânga secțiunea „Top Stories”, care poate fi considerată un cotidian de sine stătător, în sensul în care aici găsim cele mai importante știri pe categorii: din Statele Unite, din lume, din domeniul de afaceri, știință și tehnică, sport, sănătate și divertisment. De asemenea, Google News suportă feed-uri RSS și Atom. Trecând din stadiul de „ziar”, ne aruncăm un ochi pe căutarea avansată și găsim filtre în funcție de sursa știrii (publicația, canalul media etc.), locația sursei, locul unde se găsește stringul căutat de noi (titlu, corpul articolului, URL-ul acestuia etc.) și, evident, data la care acesta a fost publicat.

Rămânând la căutări, să amintim și de ceea ce Google numește „Special Searches”, și anume căutări restrânse la anumite domenii. Avem aici căutarea în paginile web ale unei universități (multă lume se gândește să urmeze o universitate din străinătate, dar puțini sunt cei care au o idee cât de cât exactă referitoare la necesarul pentru așa ceva), foarte utilă pentru cei interesați de ce cursuri se fac la respectiva școală și cum sunt ele programate, costurile legate de admitere și altele. A doua secțiune a „căutărilor speciale”, apărută probabil datorită interesului deosebit în domeniu, este referitoare la tehnologia informației, mai specific este o căutare de informații în funcție de diferite platforme, acestea fiind Linux, BSD, Apple, Microsoft și Guvernul Statelor Unite.

Cumpărați isteț

Lăsăm neexplorate câteva alte servicii pentru a face loc în final „motorului de shopping”, dacă ne este permisă exprimarea. Așadar, să vedem ce ne oferă Froggle (<http://froggle.google.com>). Nu ne chinuim imaginația prea mult, căutăm după „laptop” și suntem impresionați de lista bogată de filtre din stânga paginii.

În primul rând, alegem Grid View, deoarece urmărim mai ușor rezultatele în acest fel. Apoi observăm că putem aranja lista în funcție de prețuri, de la mic la mare și invers.

Următorul filtru se face după nota obținută (fie de către produs, fie de producător) în urma review-urilor de pe anumite site-uri.

De obicei când este vorba să cumpărăm electronice, ne propunem ca respectivul produs să se încadreze într-o anumită limită minimă-maximă de bani. Exact la aceasta se referă următoarea opțiune de filtrare, putem primi ca rezultate doar produsele aflate între limitele pe care le alegem noi.

În continuare, putem filtra rezultatele după firma producătoare sau după magazinul la care le găsim (prima opțiune are oarece sens, multă lume are încredere doar în anumite producători, ultima practic inutilă pentru noi, pentru că magazine românești nu veți găsi prea curând).

La final găsim posibilitatea filtrării după capacitatea hard diskului, o opțiune foarte gustată deoarece este o caracteristică specifică produsului. Adică, la camerele digitale vom avea aranjare după numărul de megapixeli, la telefoanele mobile după dimensiunea memoriei etc.

Ar mai fi multe lucruri de spus și poate vom relua subiectul în viitorul apropiat. Oricum, ideea generală este că Google tinde spre o poziție de rege al internetului, un loc unde vom putea pleca ușor în orice direcție în ceea ce privește căutarea de informație de orice gen și orice format.

mircza_mihalicia@chip.ro

Online

Site-urile lunii

Alege-ți muzica!

Merită să renunțăm la posturile de radio clasice și să ascultăm muzica pe internet? Site-urile de luna aceasta vor încerca să vă dea un răspuns.

Mircea Mihălcică

Când v-ați cumpărat ultima dată o casetă audio? „Casetă, ce-i aia?”, pe bună dreptate o să mă întrebați. Într-adevăr, muzica înseamnă acum radio, canale TV, download mai mult sau mai puțin legal, doar pe ultimele locuri venind mersul clasic la magazin și cumpăratul de CD-uri, casete etc. Există însă încă o variantă, o metodă lejeră și comodă: ascultatul muzicii direct de pe internet, iar câteva soluții pentru a face acest lucru veți găsi mai jos.

Fiecare cu cutia lui

Cred că nu există canal de muzică, radio sau TV care să nu fi vehiculat măcar o perioadă ideea „tu îți alegi muzica, votează sau trimite SMS sau scrie-ne și îți vei asculta piesele favorite”. Evident, majoritatea se întreabă cine sunt cei care dau bani pe telefoane sau SMS-uri cu tarif special pentru a avea șansa să-și asculte melodia mult dorită... Plus că, dacă e vorba de piesa favorită, probabil că o avem pe CD sau casetă și o putem asculta acasă. Oricum, inevitabil ne plictisim de melodiile preferate, mi-amintesc că după ce-am ascultat două zile cel mai nou album Evanescence, ultimul lucru pe care doream

să-l văd pe un canal de muzică local era videoclipul unei melodii de pe album. Aș fi vrut să ascult ceva asemănător, alte piese în același stil. Internetul îmi oferă exact ceea ce am nevoie, nu trebuie decât să tasteriez în browser www.pandora.com.

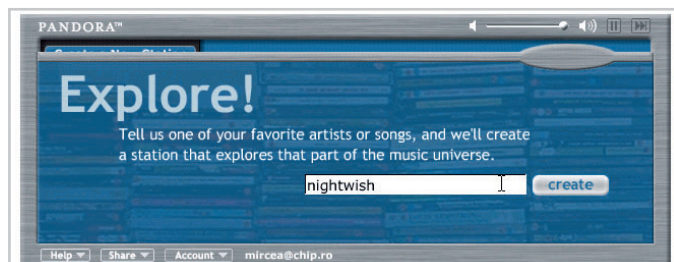
Cutia Pandorei

Ce se întâmplă: intrăm pe site, se deschide o fereastră unde suntem rugați să introducem numele melodiei sau formației care ne place (e mai sigură varianta din urmă, deși mai puțin eficientă în ceea ce privește obținerea rezultatelor dorite), iar apoi încep să se deruleze, una după alta, piese corespunzând tonalităților și stilului muzical ales de noi. Avem posibilitatea de reglare a volumului, există buton de pauze și de skip (foarte util, mai „scapă” în listă și chestii care nu se potrivesc), dar nu putem da înapoi, reasculta o piesă ce-a trecut. Cei de la Pandora n-ar avea voie să ne ofere așa ceva deoarece nu vorbim de un serviciu music-on-demand.

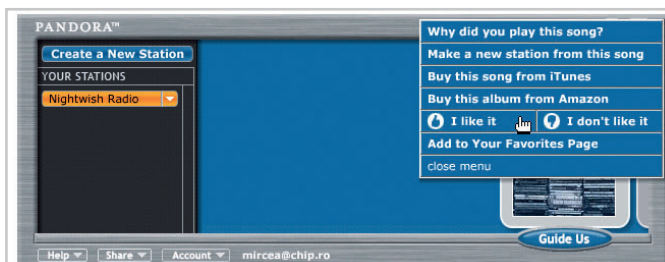
Interesați de cum funcționează, citim de Music Genome Project sau cu alte cuvinte cum un grup de muzicieni și iubitori de

muzică și-au propus acum șase ani să facă o analiză completă a muzicii, fără a ține cont de genuri etc., ci de diferitele elemente dintr-o piesă, să grupeze diferitele melodii strict pe criterii melodice, de ritm etc. Aici putem interveni și noi: atunci când folosim Pandora, avem posibilitatea de a spune dacă piesa respectivă ne place sau nu ne place, dacă e potrivită pentru ce ne doream noi să ascultăm, cu alte cuvinte dacă asocierea este reușită după gusturile noastre. Mi s-a întâmplat să găsesc piese care-mi plăceau mai mult decât cea de la care s-a pornit și de aceea mi s-a părut excelent faptul că am putut crea direct (un clic) un nou post plecând de la această piesă. Da, există posibilitatea de a rula mai multe „posturi” în același timp, unul singur fiind activ, evident. Veți găsi câteva opțiuni interesante ce vizează posturile (sau, dacă preferați, canalele muzicale) create, de genul trimiterea setărilor prin e-mail către un prieten sau adăugarea de linii muzicale (bazate pe alte piese sau formații) la un anumit post creat.

A, să nu vă gândiți că găsim doar piese vechi sau obscure, am găsit atât muzică de acum mulți ani, cât și piese al căror videoclip îl văzusem dimineață când îmi beam

Crearea unui canal de muzică este extrem de simplă.

Aici spunem dacă piesa respectivă se potrivește cu ceea ce am dorit noi.

Mai multe opțiuni pentru canalul de muzică pe care l-ați creat.

cafeaua în fața televizorului. Lucrul nu poate decât să ne bucure, înseamnă că interesul e mare și proiectul e în plin avânt. Metode de susținere există, pe lângă publicitate avem posibilitatea de a cumpăra prin intermediul site-ului melodiile ce ne plac de pe Amazon sau iTunes (probabil un procent se duce spre proiect). De asemenea, există versiunea Pandora plătită, în sensul că pentru o anumită sumă scăpăm de reclame.

Cred că e destul de evident, dar e mai sigur să amintim, pentru a folosi Pandora, trebuie să aveți conexiune permanentă la internet, și încă una bunicică am recomanda noi, deoarece piesele sunt redade la calitate bună. De fapt, aici mi-ar plăcea niște îmbunătățiri, să pot jongla cu calitatea audiției în funcție de lățimea de bandă de care dispun. Ar fi binevenită și o lărgire a bazei de date cu melodii, dar gândindu-ne la numărul de piese existente și care apar, ne dăm seama că o acoperire relativ totală este practic imposibil de realizat. Așa că, după cum cei de la Pandora ne recomandă, „sit back, relax, and play the music – that’s the idea”.

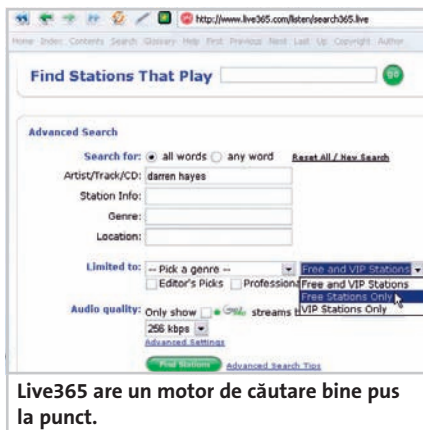
Radio online

Din foarte firava mea experiență de ascultător de muzică la radio, tot un fel de „alege-ți muzica, oricum vei asculta de toate” se întâmplă și acolo, se ascultă toate genurile, toate stilurile și nu rar se întâmplă să se treacă de la un rock „supărat” la piese cu trei versuri cu variațiuni pe aceeași temă, cu soare și cu mare. Mă enervează să tot schimb

postul în căutare de altceva și de aceea am început să caut posturi de radio tematice pe internet (tematice în sensul că se difuzează muzică aparținând aceluiași gen, stil etc).

Am găsit multe astfel de stații de radio online. Mă opresc să vă prezint site-ul www.live365.com, o pagină de unde izvorăsc mii de posturi de radio, grupate pe mai mult de 250 de genuri de muzică, altfel spus de toate pentru toți. Alegem un gen, dacă tot am amintit de rock supărat, să zicem că vrem să ascultăm heavy metal. Ni se prezintă genurile muzicale pe care le vom găsi pe fiecare stație (heavy metal, rock clasic și hard rock de exemplu, ultimele două fiind considerate genuri asociate celui ales de noi). Următoarea informație primită este calitatea streaming-ului și de asemenea observăm că fiecare post are un rating (steluțe) primit de la utilizatori. Toate bune și frumoase, dar să zicem că am dori să ascultăm o anume piesă sau un anumit artist (sau formație). Pentru aceasta folosim motorul de căutare, care personal mi-a plăcut foarte mult, deoarece are sintaxă... știți voi, operatori de genul AND, OR, NOT (toți trebuie trecuți în caps, sau cu litere mari dacă preferați), chestiunile acelea cu „?” care înlocuiește orice caracter, „-” pentru a elimina din rezultate ceea ce nu dorim. Nu, nu avem music-on-demand, rezultatele căutării nu vor fi posturi de radio la care rulează exact în acel moment respectiva melodie sau formație după care am efectuat căutarea, ci vor fi acele stații la care ceea ce am căutat noi se regăsește în playlist-ul curent.

Din punct de vedere al chestiunilor organizatorice, putem asculta respectivele posturi de radio și fără să ne înregistrăm pe site. Pe de altă parte, putem să ne înregistrăm gratuit sau cu bani, iar în ultima variantă vom scăpa de reclame sau vor fi mai puține, nu știu deoarece n-am încercat. De asemenea, puteți deveni DJ, pentru o anumită taxă lunară, site-ul spune că se pot câștiga și ceva bani din asta, dar personal nu prea mă „prind” lucrurile de acest gen.

Live365 are un motor de căutare bine pus la punct.

mircea_mihalca@chip.ro

AI GRIJA DE SANATATEA TAI

FOLOSESTE UN CAR-KIT PROFESIONAL

Mr. Handsfree
BLUE PERFECTION

Car kit profesional potrivit pentru toate telefoanele cu Bluetooth. Calitate exceptionala a sunetului.

- Full duplex
- Telecomanda pe volan
- Agenda telefonica proprie (200 pozitii)
- Citire agenda din telefon via Bluetooth sau SIM card reader
- Citire SMS via Bluetooth *
- Posibilitate de upgrade software
- Functie Mute pentru echipamentul audio al masinii
- Controlul volumului pe microfon
- Suporta Voice Dial
- Monitor LCD (Culoarea acestuia se poate modifica pentru a fi in ton cu cea a bordului masinii)
- Sistem antifurt pentru monitorul LCD

3 ani garantie

* Numai pentru telefoanele ce suporta acest serviciu

www.mrhandsfree.ro
E-mail: office@mrhandsfree.ro
Telefon: 637.49.10

CUPRINS

106

Util
Tips & tricks

108

Practic
Curățare sistem

Asistență la distanță

0 mână de ajutor

În cazul în care aveți probleme cu lucrul la calculator și nu știți să le rezolvați, puteți apela la un prieten și la facilitatea Remote Assistance prezentă în Windows XP.

Cătălina Lazăr

In momentul în care lucrăm la ceva important și deodată calculatorul „dă în brânci”, ne vine să facem un mic apel mental la toate rudele și uneori și la sfinții pe care îi cunoaștem. De multe ori, problema se rezolvă cu puțină răbdare, alteori cu mai multă răbdare și cu un telefon bine plasat unui prieten „calculatorist”, sau nu se rezolvă decât cu vizita acestuia la dumneavoastră acasă taman când nu aveți chef de musafiri.

Mai există însă o posibilitate: în mare mila sa, Microsoft a strecurat în Windows XP o facilitare de adevărat deosebită: „Remote Assistance”.

Cu ajutorul acesteia, puteți invita un prieten să vă vină în ajutor în timp ce stă liniștit acasă. Din moment ce acesta va putea vedea ecranul dumneavoastră și veți comunica cu ajutorul unei căsuțe de chat, vă va putea ajuta mult mai simplu. Și, dacă problema este mai dificilă decât simpla analiză a ceea ce faceți dumneavoastră în acel moment, îi puteți acorda dreptul de a prelua controlul asupra PC-ului și de a vă rezolva astfel problema. Dacă sprijinul dumneavoastră în ale calculatoarelor nu este disponibil, puteți găsi cu ajutorul Remote Assistance și alte persoane dispuse să vă ajute.

Există și viceversa: dacă sunteți expert în calculatoare, puteți acorda asistență altor utilizatori aflați în suferință (fiți un bun

samaritean și amintiți-vă cum erați și dumneavoastră la început).

În afara acordării/primirii de asistență tehnică, Remote Assistance poate fi și o modalitate de a lucra de la distanță pe calculatorul propriu. Totuși, pentru acest lucru, Windows XP oferă unealta dedicată Remote Desktop, care vă permite accesul la o sesiune de Windows pe calculatorul propriu în momentul în care lucrați pe alt PC. Este deosebit de convenabil să puteți rezolva de acasă multe dintre problemele de muncă!

Odată conectat la calculatorul gazdă, utilizarea Remote Assistance sau Remote Desktop este o joacă de copil. Trebuie însă să urmați câțiva pași pentru a stabili conexiunea cu PC-ul gazdă. Vă vom arăta cum activați serviciile de remote și cum stabiliți o conexiune de la distanță.

Înainte de a începe, asigurați-vă că:

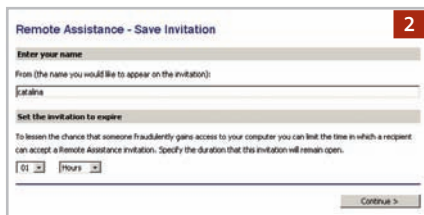
- Antivirusul este actualizat.
- Faceți-vă un obicei din a dezactiva Remote Assistance și Remote Desktop după ce ați terminat sesiunea de remote.
- Folosiți parole oriunde acest lucru este posibil.

Cereți asistență

1. Înainte de a începe, mergeți în System Properties și dați clic pe tab-ul de Remote. Activați aici opțiunea de „Allow Remote Assistance in-

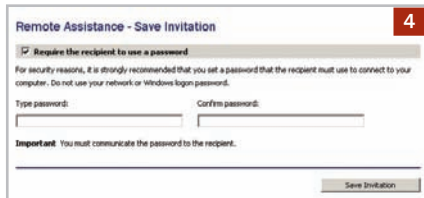
itations to be sent from this computer". De asemenea, clic pe tab-ul de Advanced și bifaiți opțiunea „Allow this computer to be controlled remotely”. Se aplică mai ales celor care caută asistență.

2. Facilitatea de Remote Assistance permite atât primirea, cât și oferirea de asistență tehnică. Puteți cere asistență via Windows Messenger, e-mail sau via un fișier trimis ca cerere. Ultima opțiune este de obicei cea mai folosită și poate fi utilizată atât în rețea, cât și în internet.

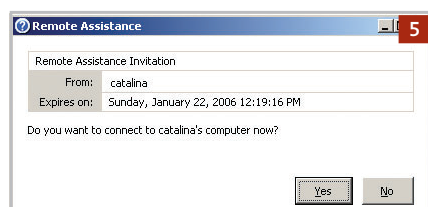
3. Pentru a cere asistență, mai întâi trebuie să rulați aplicația „remote assistance” din Start / Programs. Se va deschide fereastra de Help and Support Center, care vă va ghida pașii. Selectați opțiunea „Allow someone to help you” și, în ecranul următor, selectați opțiunea „Save the invitation as a file”.

4. Introduceți numele în câmpul următor pentru ca receptorul să știe de la cine primește invitația de asistență. De asemenea, pentru a micșora șansele ca cineva să preia controlul asupra PC-ului dumneavoastră, puteți specifica o parolă și un interval de

timp pentru acceptarea invitației. Salvați această invitație ca fișier și trimiteți-o via e-mail sau prin file transfer.

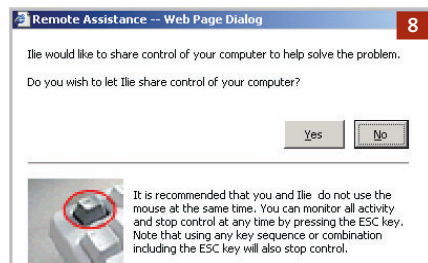
5. Puteți cere de asemenea asistență prin Windows Messenger de la contactele dumneavoastră din listă. Asigurați-vă că persoana respectivă este de încredere și dorește să vă ajute. Inițiați o conversație cu persoana respectivă și apoi clic pe „Actions” și pe „Ask for remote assistance”.

6. În momentul în care receptorul primește fișierul și dă dublu clic pe el sau acceptă invitația din messenger, va primi un mesaj prin care va fi întrebat dacă dorește să se conecteze la calculatorul dumneavoastră. Odată ce acceptă invitația, se va iniția o casuță de dialog.

7. Odată conexiunea stabilită, se deschide fereastra de Remote Assistance. Este ca o fereastră de chat în care îi puteți explica pe larg problema. Cel care s-a conectat la calculatorul dumneavoastră vede tot ceea ce faceți în acel moment.

8. Dacă prietenul nu vă poate ajuta doar

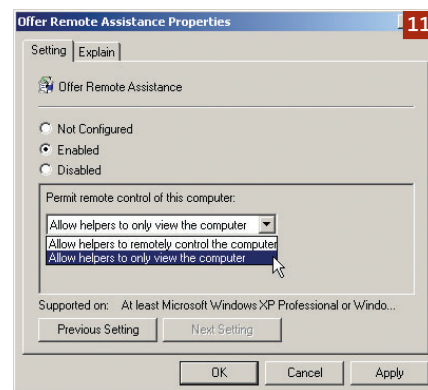

dându-vă sfaturi, poate prelua controlul asupra PC-ului astfel încât poate încerca să rezolve el singur problema. Tot ce are de făcut este să apese butonul de „Take Control”. Nu va primi acest drept dacă nu îi veți autoriza să facă acest lucru.

9. Dacă vă dați seama că cel care vă ajută începe să își bage nasul unde nu îi fierbe oala (documente personale de exemplu), îl puteți opri printr-un simplu clic pe butonul „Stop Control”. Vă sfătuim să nu lăsați pe nimeni să lucreze pe calculatorul dumneavoastră cât timp nu sunteți de față.

10. În cazul în care doriți să acordați asistență, trebuie să vă asigurați că puteți face acest lucru. Deschideți fereastra de „Group Policy” (Run / gpedit.msc) și mergeți la Computer configuration / Administrative Templates / System / Remote Assistance și activați-o. Veți vedea o listă de „helpers”, cărora le puteți cere ajutor.

11. Clic Start și mergeți la „Help and Support”. În secțiunea „Pick a task”, clic pe „Use tools to view your computer information and diagnose problems”. În secțiunea de Tools, clic pe „Offer Remote Assistance”.

Tips & Tricks

Windows XP

Fără alte programe în Open With

Când dăm clic dreapta pe un fișier, va apărea și opțiunea Open With, care ne propune o listă de programe cu ajutorul cărora să deschidem acel fișier. În cazul în care vrem să îndepărtați unul dintre acestea, iată cum trebuie să procedați.

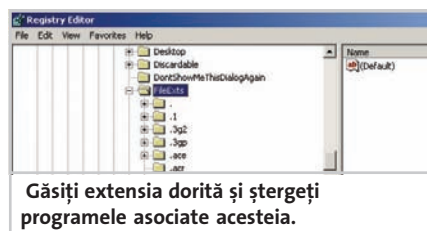
- Deschideți editorul de regiștri și navigați până la cheia următoare HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\FileExts.

- Găsiți aici extensia pe care vreți să o editați și clic pe semnul de plus pentru a extinde lista de Open With (OpenWithList).

- Folosiți File Export pentru a face un backup al cheii.

- Clic pe programul pe care vreți să îl îndepărtați și ștergeți intrarea.

- S-ar putea să mai apară anumite intrări în Open With, pe care le puteți șterge mergând la HKEY_CLASSES_ROOT xxx OpenWith List oriunde este o extensie xxx.

Windows

Reinstalare fără reactivare

De fiecare dată când reinstalați Windows-ul, trebuie să îl reactivați. Iată cum puteți sări peste acest pas.

După instalarea Windows XP Professional pe mașina dumneavoastră, setările de înregistrare sunt stocate într-un fișier numit „wpa.db1” localizat în directorul WINDOWS\system32. Copiați acest fișier într-o locație sigură. Dacă veți fi nevoiți să reinstalați Windows-ul pe calculatorul dumneavoastră, pur și simplu copiați acest

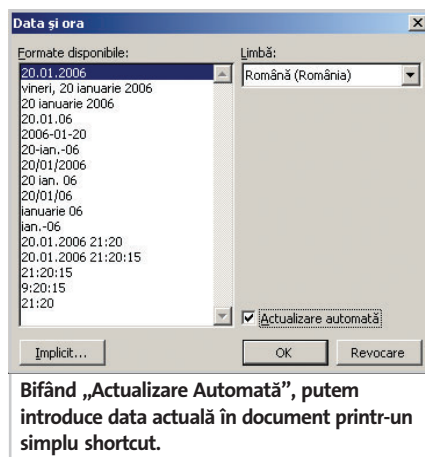
fișier peste cel creat de noua instalare (pe care îl veți găsi în același director). Așa nu veți mai fi rugat de către Windows să vă înregistrați copia dumneavoastră de Windows. Oricum, trebuie să știți că acest truc merge doar pe sistemul dumneavoastră și cu același disc de instalare de Windows. Metoda nu va merge în cazul în care copiați fișierul pe un alt calculator.

Word

Actualizarea datei

Pentru a insera data într-un document, mergem în meniul Insert și alegem Date and Time. Și apoi, pentru a menține data actualizată, alegem opțiunea Update Automatically.

După aceea, de fiecare dată când vrem

să introducem data într-un document, va trebui să apăsăm combinația Alt+Shift+. Acest shortcut merge și în PowerPoint.

Windows XP

Scăpați de avertismentul expirării parolei

„Your password will expire in 14 days...” Dacă nu mai vreți să vedeți avertismentul pe care XP-ul vi-l oferă cu 14 zile înainte de expirarea parolei (cu o viață de 42 de zile), urmați pașii de mai jos.

- Mergeți la Start / Run și tipăriți con-

trol userpasswords2.

- Mergeți la tab-ul Advanced din fereastra de „User Accounts”.

- Selectați butonul „Advanced” din header-ul „Advanced User Management”.

- Clic pe „Users” în „Local Users and Groups”.

- În fereastra din dreapta veți vedea o listă a tuturor conturilor utilizatorilor.

- Clic dreapta pe numele utilizator căruia vreți să îi aplicați schimbarea și clic pe Properties.

- Acum, în tab-ul General bifați opțiunea „Password never expires”.

- Clic pe Apply și apoi Ok.

Windows XP

Fără programe evidențiate

După instalarea unor programe noi, Windows le evidențiază în meniul de Programs. Dacă nu vă place această facilități, iată un mod de a o dezactiva.

- Clic dreapta pe un loc liber de pe taskbar și apoi clic pe „Properties”.

- Clic pe butonul „Start Menu” și apoi pe butonul de „Customize”. Acum clic pe tab-ul de „Advanced”.

- Debifați căsuța de la „Highlight Newly Installed Programs”.

- Clic Ok de două ori. Programele nu vor mai fi evidențiate în lista de start.

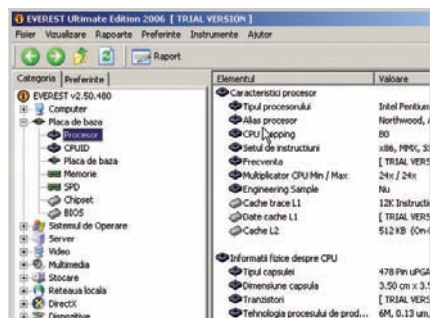
Windows XP

Monitorizarea sistemului

În momentul în care avem câteva aplicații care rulează simultan, am vrea să știm de exemplu cât RAM mai are liber sistemul nostru. Și am mai vrea să știm temperatura existentă în sistem sau viteza ventilatoarelor din sistem. Și altele...

Există din fericire mai multe aplicații care fac aceste lucruri. Una dintre ele este numită CoolMon (www.coolmon.org), cu ajutorul căreia puteți monitoriza 22 de parametri ai sistemului, cum ar fi: temperatura din sistem, viteza ventilatoarelor, numărul de procese care rulează, utilizarea procesorului etc. Fiecare din aceste procese poate fi configurat pentru a apărea în interfață. Monitorizarea se face în timp real, iar aplicația este gratuită.

Dacă nu sunteți mulțumit de Windows System Information din Device Manager, puteți încerca aplicația Everest Home Edition (www.lavalys.com). Aceasta sapă în sistem și vă oferă o groază de informații legate de procesor, placă de bază, placă grafică, hard disk și altele. De remarcat că puteți obține și informații legate de software.

Everest radiografiază în amănunțime sistemul dumneavoastră.

Windows XP

Comenzi DOS utile

FSUTIL: Reprezintă un set de unelte de administrare ascunse în spatele unei simple comenzi. Puteți mări viteza de acces la fișiere folosind aceste comenzi din fsutil.

- Start / Run / Cmd.
- În fereastra DOS care se deschide tipăriți `fsutil behavior set disable8dot3 1`. Comanda va dezactiva suportul automat pentru numele de fișiere DOS pe care Windows XP îl folosește implicit. Aceasta va mări viteza de acces la fișiere.
- Acum tipăriți `fsutil behavior set disablelastaccess 1`. Aceasta va opri XP-ul de la a actualiza timestamp-ul aplicat fișierelor și directorilor (într-un drive formatat NTSC)

```

C:\WINDOWS\system32\cmd.exe
C:\Documents and Settings\atalina>fsutil fsinfo volumeinfo G:\
Volume Name :
Volume Serial Number : B2a859ea7e
Max Component Length : 255
File System Name : NTFS
Supports Case-sensitive Filenames
Preserves Case of Filenames
Supports Unicode in Filenames
Previews & Enforces ACL's
Supports File-based Compression
Supports Disk Quotas
Supports Sparse Files
Supports Reparse Points
Supports Object Identifiers
Supports Encrypted File System
Supports Named Streams
C:\Documents and Settings\atalina>

```

fsutil fsinfo vă oferă o cale rapidă de a afla diferite informații despre discurile din sistem.

în momentul în care sunt accesate. Acest lucru va mări considerabil viteza de browsing în fișierele sistemului.

- Tipărind `fsutil fsinfo`, veți obține o cantitate impresionantă de informații despre drive-urile dumneavoastră.

NETSTAT: Comanda `netstat` poate fi folosită pentru a afișa informații detaliate despre conexiunile dumneavoastră și despre porturile folosite. Cea mai importantă funcție a sa este de a arăta ce porturi comunică date și care sunt deschise și gata de a „asculta”.

- Tipăriți `netstat` în command prompt. Comanda va afișa toate conexiunile active

dintre sistemul dumneavoastră și orice alt sistem din rețea sau la internet.

- Tipăriți `netstat /a` pentru a afișa toate conexiunile curente împreună cu toate porturile deschise și care ascultă.
- Tipăriți `netstat /o` pentru a afișa ID-ul proceselor cărora le sunt asociate conexiunile curente. Vă ajută mult la identificarea aplicațiilor nedorite care rulează pe sistemul dumneavoastră.

TASKLIST: Comanda vă arată procesele care rulează în acel moment pe sistemul dumneavoastră, împreună cu ID-ul acestora. Programul poate fi configurat să arate mai

```

C:\WINDOWS\system32\cmd.exe
C:\Documents and Settings\atalina>tasklist
Image Name PID Session Name Session# Mem Usage
-----
System Idle Process 0 Console 0 16 K
System 4 Console 0 248 K
smss.exe 284 Console 0 272 K
cmd.exe 308 Console 0 2,768 K
winlogon.exe 484 Console 0 4,776 K
services.exe 488 Console 0 5,768 K
lsass.exe 548 Console 0 1,472 K
smshost.exe 600 Console 0 5,112 K

```

O trecere în revistă a proceselor care rulează momentan pe sistemul dumneavoastră.

mult decât standardul Task Manager din Windows XP. După ce ați rulat `netstat`, ați văzut că, în lista ID-urilor proceselor, vi s-au oferit anumite coduri formate din cifre. Pentru a afla cărei aplicații îi corespunde fiecare cod, rulați `tasklist`.

PATHPING

Această comandă combină alte două comenzi: `PING` și `TRACERT` într-una singură. În modul de folosire implicit, `pathping` va lista la început numărul de hopuri (numărul de pași între diferitele rutere sau servere de rețea) necesare pentru a atinge destinația dumneavoastră IP sau URL, apoi va da ping fiecărui pas din rută de 100 de ori oferindu-vă o idee clară despre viteza conexiunii dintre sistemul dumneavoastră și țintă, precum și despre legăturile slabe din rețea.

Întreținere

Curățenie în sistem - la propriu

Indiferent câți bani am dat pe sistem, timpul își pune praful pe componente. De aceea, CHIP vă dă câteva sfaturi ce trebuie cunoscute de oricine își propune să-și curețe în interior carcasa calculatorului.

Vasile Prodan

Sistemele moderne nu mai pot funcționa fără o bună circulație a aerului în interiorul carcasei. Din păcate, cantitatea de praf ce se depune în carcasă este proporțională cu cea a aerului ce trece prin interior. O altă dependență a cantității de praf ce se depune în carcasă se referă la tipul de acoperire a podelelor din încăpere. Cele mai bune spații sunt cele cu podele lucioase, ușor de întreținut și care nu rețin praful (mozaic, linoleum, gresie, parchet). Cele mai dificile sunt mochetele statice, care rețin o mare cantitate de praf, dar care în diverse condiții electrostatice elimină o cantitate impresionantă de praf, care se depune în sistem.

De ce nu intră pe o parte și iese pe cealaltă? Simplu. Frecarea aerului prin mișcarea lui în încăpere sau trecerea printre palele ventilatoarelor duce la electrizarea prafului. Acesta se va lipi la propriu de alte

materiale aflate la un potențial electrostatic diferit, de îndată ce viteza de deplasare se reduce. Așa se explică de ce la baza coolerelor procesoarelor se adună o păturică din praf care de multe ori izolează termic tranzistorii MOSFET, memoriile sau condensatoarele de filtraj. Și aceasta dăunează fiabilității lor.

Ce putem face?

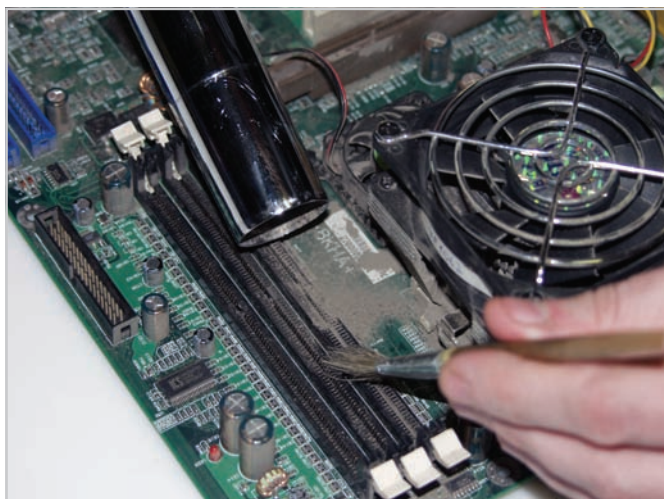
E cam greu să convingi praful să nu se depună. Tot ce putem face este să-l adunăm periodic. Cum? Placa de bază are componente sensibile și praful intră fără jenă peste tot. Evident, dacă garanția a expirat sau sistemul poate fi demontat, acesta va fi desfăcut și demontat după puterea și experiența fiecăruia. Dacă este necesar, vom nota poziția fiecărui conector, placă sau șurub, așa încât la sfârșit să fim în stare să-l montăm exact cum a fost.

Ce ne trebuie?

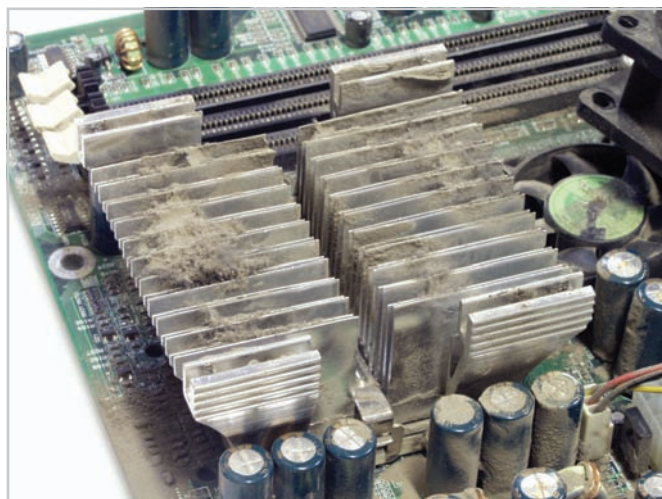
Ar fi bine să efectuăm operația într-un loc bine ventilat, ușor de întreținut, departe de locul unde funcționează sistemul. Ne mai trebuie un aspirator de putere mică sau cu puterea de aspirare reglabilă (preferabil cu tub terminal metalic), o șurubelniță cu vârful PH2, o pensulă mică preferabil din păr și cu coada de lemn și o cârpă ușor umezită. De mare utilitate este și un instrument pentru suflat, altul decât proprii plămâni. Ideal este un spray cu aer comprimat, dar la nevoie putem folosi și un recipient deformabil de la produse cosmetice, care suflă cu presiune atunci când este strâns.

Ce trebuie să știm?

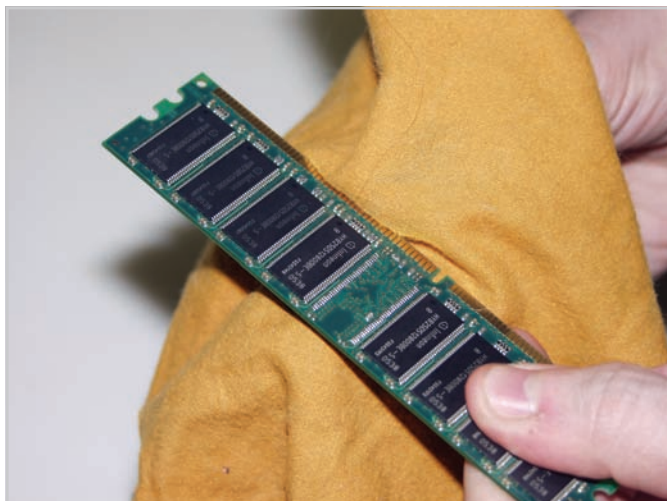
Componentele calculatorului sunt sensibile la descărcările electrostatice. Trebuie să evităm prin orice metodă apariția lor. Teoria

Pensula ne ajută să desprindem praful de pe componente pentru a fi aspirat de la distanță.

Sub ventilatoare, praful blochează aproape total circulația aerului prin radiator.

Contactele memoriilor trebuie curățate cu grijă cu o cârpă umezită, care nu lasă scame.

zice să purtăm o brățară specială care să fie conectată la masa calculatorului și la împământare. Este bine ca și sculele să fie interconectate între ele. Practic, nu e chiar așa. Dacă ținem una din mâini pe carcasa metalică și sculele sunt din materiale organice, nu apar tensiuni periculoase. Cea mai mare grijă trebuie să avem cu tubul aspiratorului. Dacă este din plastic, se va încălca cu mult prea multă electricitate statică. În lipsa unui tub metalic, se poate improviza o metalizare a capătului țevii cu un ambalaj de aluminiu sau o folie alimentară. Tot timpul cât aspiratorul funcționează, una din mâini trebuie să fie pe metalul prin care intră aerul.

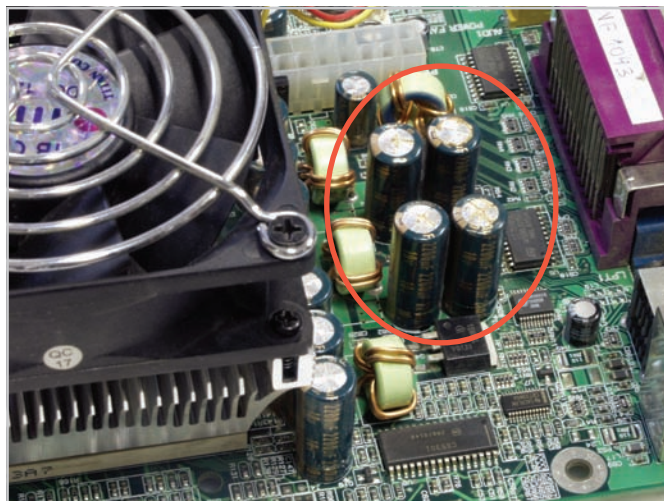
Ce să nu facem?

Nu apropiați tubul aspirator de componente! Acesta trebuie ținut la distanță doar

pentru a aduna cât mai mult praf. De pe componente, praful trebuie ridicat cu pensula și /sau suflat. Norul de praf ce se formează va fi aspirat de la oarecare distanță.

Nu demontați cooler-ul de pe procesor dacă nu stăpâniți bine procedura și nu aveți pastă termoconductoare! De regulă, cea veche va fi contaminată cu praf și trebuie înlocuită. De altfel, nici nu merită efortul dacă nu avem probleme de răcire a CPU cauzate chiar de pastă. Nu atingeți cu nimic contactele soclurilor LGA775. Ele vor fi doar suflate ușor, numai dacă a ajuns praf pe ele.

Atenție mare la etichetele lipite pe hard disk. Unele sunt aplicate pentru a astupa găurile necesare reglajelor mecanice finale ale unității. Ruperea, înțeparea sau desprinderea lor înseamnă pătrunderea aerului cu impurități și scoaterea rapidă din uz a unității.

Dacă condensatoarele electrolitice arată așa, mai aveți de lucru, căutați pentru început revista CHIP 06/2004 pagina 108.

Nu scoateți hard diskul și /sau unitatea optică din lăcașul lor!

Atenție la demontarea ventilatoarelor! De cele mai multe ori, șuruburile cu care sunt fixate rup mici așchii din materialul radiatorului. Acestea pot produce pagube mari dacă rămân printre componentele plăcii de bază. Putem micșora numărul lor dacă punem în jurul radiatorului o cârpă umedă pe care o ridicăm cu grijă după ce am remontat ventilatorul.

vasile_prodan@chip.ro

Nu aplicați nici una dintre procedurile de mai sus dacă nu ați înțeles pe deplin ce trebuie făcut. Redacția nu poate fi făcută responsabilă pentru nici un fel de pagube directe sau indirecte care ar putea rezulta din aplicarea acestor proceduri.

dicționar

Hard diskuri

Access Time – Timp de acces

Timpul necesar unui dispozitiv de stocare pentru a regăsi o informație. Se iau în calcul: timpul necesar controlerului, timpul necesar poziționării capetelor și întârzierea generată de rotirea platanelor.

Data Transfer Rate – Rata de transfer a datelor

Viteza cu care se transferă datele spre și dinspre platane. Depinde de frecvența semnalelor înregistrate (la aceeași turație și aceeași distanță între două schimbări de flux, frecvența semnalelor crește pe piste mai lungi). La hard diskurile moderne, rata de transfer crește cu cât pista activă este mai în exteriorul discului. Tehnica aceasta se numește înregistrare zonală.

G-List (Growing Defect List) – Lista în creștere a sectoarelor defecte

Lista blocurilor sau a sectoarelor defecte ale unui disc, care au apărut în timpul utilizării discului. Această listă este actualizată automat chiar de către unitate și este memorată chiar pe disc. Numărul de sectoare defecte dă o informație despre starea unității. Face parte din sistemul de gestionare a defectelor.

Hard Error – Eroare hardware

Tip de eroare care se repetă ori de câte ori este accesată o anumită zonă a unui disc.

HDA (Head Disk Assembly)

Pentru unitățile moderne, se referă la partea mecanică a hard diskului, fără placa logică.

Head crash – Căderea capetelor

În funcționare normală, datorită vitezei mari de rotație a platanelor și formei lor, capetele magnetice plutesc deasupra stratului magnetic la o distanță de câteva sute de mii dintr-un milimetru (Flying Height). Dacă, din diverse motive, capetele cad și ating platanele (șocuri mecanice, impurități, reducerea vitezei de rotație fără parcare capetelor), se pot produce defectări ale capetelor sau zgărierea platanelor. Impuritățile rezultate astfel pot duce la apariția altor căderi în alte locuri cu pierderea definitivă a datelor înregistrate pe acele locuri.

Heads Parking – Parcarea capetelor

Metodă de protejare a informațiilor, dar și a capetelor de înregistrare, care constă în deplasarea capetelor într-o zonă unde nu sunt înregistrate date (Landing Zone) și blocarea lor. Unitățile moderne au și funcția de autoparcare, care funcționează chiar și la întreruperea alimentării.

Invalid Files – Fișiere invalide

Fișiere create artificial de anumite utilitare de întreținere (Chkdisk, Scandisk, Norton Disk Doctor) cu un conținut fără valoare (fragmente de fișiere).

Logical damage/recovery – Defecte/recuperare logică

Modificarea necontrolată a conținutului

fișierelor/refacerea integrală a datelor sau măcar refacerea parțială a fișierelor cu punerea conținutului la dispoziția utilizatorului.

Low-level format – Formatare la nivel inferior

Pentru unitățile moderne, este o etapă a procesului de fabricație, prin care se alocă o parte din capacitatea totală brută a discului pentru scrierea etichetelor de piste și sectoare, pregătindu-se astfel zonele unde urmează a fi scrise datele.

Overwritten data – Suprascrierea datelor

Termen care se referă la date care s-au pierdut definitiv prin suprascrierea fizică a altor date. Se poate ajunge în această situație dacă apar defecte de adresare sau de poziționare a capetelor.

Physical recovery – Recuperare fizică

Diverse proceduri pentru transferarea datelor de pe platanele unei unități defecte pe o unitate funcțională.

Platter – Platan

Suportul circular propriu-zis dintr-un material rigid (aluminiu, sticlă, ceramică, mase plastice), acoperit pe ambele fețe cu un strat subțire de oxid de fier sau un aliaj de cobalt (Co-Ni, Co-Cr, Co-Ni-W). Stratul magnetic este acoperit, la rândul său, cu un material dur (overcoat) și încă un strat foarte subțire de lubrifiant.

P-List (Primary Defect List) – Lista defectelor primare

Lista sectoarelor defecte dintr-un hard disk care a fost determinată încă de la fabricarea unității. Sectoarele respective nu vor fi folosite niciodată pentru scriere de informații. Lista este memorată chiar pe disc.

Shock damage – Defectare prin șocuri mecanice

Orice șoc mecanic aplicat unui hard disk poate provoca deplasări minore ale platanelor, defectarea capetelor magnetice sau a stratului magnetic al platanelor, a motorului sau a mecanismului de poziționare. De cele mai multe ori, capetele nu se mai poziționează corect față de semnalele înregistrate sau se poate genera ulterior o cădere a capetelor.

Track – Pistă

Pentru discuri magnetice, piste sunt cercuri concentrice pe care sunt memorate datele. Acestea sunt determinate de poziția capetelor. Fiecare pistă este împărțită în sectoare. Se definesc: distanța între piste adiacente (Track Pitch), numărul de piste pe inch (TPI) și lățimea pistei.

Track-Following Servo – Pistă de urmărire servo

Parte a sistemului de poziționare în buclă închisă pentru corectarea continuă a poziției capetelor

magnetice. O eroare de poziționare va genera un semnal folosit de circuitul de comandă al actuatorului pentru a corecta eroarea.

Unformatted Capacity – Capacitate neformată

Numărul total al octeților ce pot fi memorați pe disc, inclusiv spațiul necesar identificării înregistrărilor și a datelor de poziționare.

Voice Coil – Bobină mobilă

Parte a motorului folosit pentru deplasarea actuatorului capetelor. Deplasarea bobinei într-un câmp magnetic foarte puternic este proporțională cu curentul care o parcurge, ea permițând poziționarea precisă a capetelor în poziția dorită. Denumirea vine de la bobina difuzoarelor care deplasează membrana într-un mod similar.

Water damage – Defectare din cauza apei

Tip de defect mai rar întâlnit care poate să apară ca rezultat al stingerii unui incendiu, al unei inundații sau al scufundării unei ambarcațiuni. Defectarea propriu-zisă apare când unitatea se usucă și părțile metalice se corodează. Apa murdară poate lăsa reziduuiri când se usucă.

CHIP Team

Inserenți

Pagina	Firma
27	Aline Distribution
9	Asesoft
43	Asustek Computer
3	Benq Romania
37	Canon East Europe
C2	Comrace Computers
15	Deck Computers
11	Digi Mind
57	EverIT
59	EverIT
61	EverIT
105	Expotek
107	Expotek
109	Expotek
63	FIT Distribution
C4	Flamingo Computers
4	Foxconn
95	Gecad Technologies
45	IT Works
31	K Tech Electronics
47	Kodis Info
79	Kon Electronic
19	Logitech
C3	Maguay Impex
111	Motor Presse Romania
21	Omnitech
33	Producton
17	Quartz Distribution
67	Royal Computers
103	Sigma Design
75	Skin Media
51	Torent Computers
53	Torent Computers
55	Torent Computers

mailbox

„Bună ziua!

Am o problemă cu PC-ul meu, care a început în momentul în care am instalat internetul prin cablu TV. În aceeași zi am schimbat și radiatorul de pe Northbridge cu un cooler VGA Titan, iar între acestea două am pus un strat subțire de Arctic Silver 5. Problema este că, după aproximativ o oră de navigat și download de pe net, PC-ul se resetează. Configurația sistemului meu este: AMD Athlon64 2800+, MB MSI K8N NEO FSR V.2, 1024MB DDR400 Geil Value, Gigabyte GeForce6600, Turbo Edition, HDD Maxtor 80GB SATA, sursa no name 450W, TV Tuner Leadtek TV2000 XP, CD-WR, DVD-ROM, SB LIVE124bit.

Cred că de la Arctic Silver 5 nu poate fi deosebit pe vechea configurație pe care am avut-o (AMD Barton 2500+, ABIT AN7) am procedat la fel și nu am avut nici o problemă (procesorul stătea lejer la 3200+). Ca antivirus am instalat PC Cillin 2002 cu firewall încorporat, update-urile fiind la zi.

Mulțumesc!”

Angelescu Cristian

„Am mai întâlnit sisteme cu NF3 pe care chipset-ul (din păcate) de multe ori nu este drept. Singura sugestie ar fi să verifici aprența lăsată de chipset pe cooler și, în cazul în care contactul nu este unul satisfăcător, mai pune un pic de vaselină.”

CHIP Team

„Bună ziua

Acum trei ani, în 2003, am luat locul al treilea la Concursul de Asamblat Calculatoare din cadrul CERF. Problema mea o voi descrie în cele ce urmează. De curând, am făcut upgrade la calculator și am trecut și eu pe faimosul Athlon 64. Configurația aleasă este: placa de bază MSI K8N-FSR V2.0, procesor Athlon 64 2800+, placă video Sapphire ATI Radeon 9600PRO, HDD IDE WD Caviar SE 160GB. Nu am trecut în această listă memoriile deoarece ele sunt obiectul problemei mele. Am avut inițial două memorii de 512 MB Kingmax DDR400/PC3200 TSOP. Aceste memorii împreună cu noua configurație mi-au creat ceva probleme în sensul că nu funcționează sub nici o formă sub overclocking (folosesc overclocking-ul dinamic al plăcii MSI) sau „Agresive Timing” (așa cum îmi apare opțiunea în BIOS). Cu opțiunile activate, sistemul mergea, dar după un interval de timp (cam o oră să zic) se bloca... de fapt, mai bine spun „îngheța”. Oricum, la valoarea maximă de overclocking dinamic, nici măcar nu intra în Windows. Am încercat diverse variante: luat cele două memorii și puse fiecare, pe rând, în cele două loturi de memorie

disponibile pe placa de bază. Am descoperit că puse pe bancul 2 (cel mai îndepărtat de procesor) șansa de a se bloca este mult mai mare decât puse pe bancul 1 și, de asemenea, că una din cele două memorii se blochează mai repede decât cealaltă (am testat aceasta din urmă punând pe rând câte o memorie pe slotul 1). Am mai văzut că memoria care se blochează mai greu, pusă pe bancul 1 și cu overclocking maxim și opțiunea de timing-uri agresive bifată merge perfect. În fine, mi-am amintit de memoria câștigată la concursul CHIP (un Kingston HyperX 256 MB PC3000), care se află momentan la un prieten de-al meu și l-am rugat să mi-o împrumute. Am pus această memorie pe slotul 2 intenționat știind că „e cu probleme”. Am intrat în BIOS, am setat overclocking-ul la maxim și am bifat opțiunea „Agresive Timing”. Stupoare... calculatorul funcționează ireproșabil, ce-i drept în DDR333. Apoi am setat viteza memoriilor pe PC3200 - 400 MHz (știind totuși că ele sunt PC3000) și CAS-ul la 2!. Iarăși stupoare și de data asta am fost chiar uimit. Calculatorul merge perfect. Concluzia a fost clară. Îmi trebuie memorii BUNE. Am achiziționat o pereche Corsair 3200C2PT (2x512MB) cu timing-uri agresive (2-3-3-6) - locul 11 în topul dumneavoastră de memorii DDR de pe site. Am avut neplăcuta surpriză de a vedea că și memoriile acestea, ca și Kingmax-urile, îmi blochează calculatorul. Nu merg sub nici o formă la ultimul nivel de overclocking (13%... 452 MHz memoria). La 9% se blochează mai rar, iar la 7% până în momentul de față nu s-au blocat, dar nu exclud posibilitatea. Menționez că am setat manual timing-urile la 2.5-3-3-6 și opțiunea de timing-uri agresive bifată. Sunt foarte dezamăgit având în vedere că mi-am golit buzunarele dând încă 3 milioane pe upgrade-ul de la Kingmax și nu înțeleg cum memoriile Corsair pot fi mai slabe decât acea memorie Kingston de acum 3 ani și care e în general problema cu acest calculator. Cred totuși că este o problemă și cu placa de bază. Vă rog să mă ajutați dacă se poate cu această problemă și să-mi spuneți ce pot face și dacă am greșit undeva. Aștept răspunsul dumneavoastră.

Va mulțumesc”

Dumitriu Mircea Ovidiu

Nu este nici o problemă cu placa de bază. De fapt, v-ați răspuns singur la întrebare. Memoriile pur și simplu nu funcționează la timing-uri atât de agresive (ultimul nivel de overclocking dinamic 13%). Relaxați timing-urile sau comutați pe un nivel mai coborât al overclocking-ului. Pentru a fi sigur, testați stabilitatea sistemului cu Memtest86.

CHIP Team

**Așteptăm mail-urile
dumneavoastră
pe adresa: redactie@chip.ro**

Caută revista **CHIP** în chioșcurile:

Nobil, NDC, Compress, Anota și la ceilalți difuzori de presă din toată țara.

VOGELBURDA
COMMUNICATIONS

impresum

Redacția poate fi contactată la:

Telefon: 0268-415158, 0268-418728, 0723-570511,
0744-754983; 0368-415003; 0368-415004;
Fax: 0268-418728; E-mail: redactie@chip.ro

Adresa redacției: 500010 - Brașov, Str. N.D. Cocea nr.12

Adresa pentru corespondență:

500530 - Brașov, Oficiul Poștal 2, Căsuța Poștală 4

Director General: Dan Bădescu
(dan_badescu@vogelburda.ro)
Director tehnic: Daniel Dănilă Békési
(dan_danila@vogelburda.ro)
Editorial Manager: Cătălina Lazăr (catalina_lazar@chip.ro)
Secretar general de redacție:

Oana Albu (oana_albu@chip.ro)

Redactori:

Codrin Hosu (codrin_hosu@chip.ro),
Marius Ghinea (marius_ghinea@chip.ro),
Mircea Mihălică (mircea_mihalica@chip.ro),
Cătălin Constantin (catalin_constantin@chip.ro),
Ionuț Bălan (ionut_balanc@chip.ro)

Corina Căilean (corina_calean@chip.ro)

Laborator de testare hardware:

Redactori:

Francisc Kurko (francisc_kurko@chip.ro),
Vasile Prodan (vasile_prodan@chip.ro)
Alexandru Costache (alex_costache@chip.ro)
Beniamin Onaț (beniamin_onat@chip.ro)
Mihai Bărbat (mihai_barbat@chip.ro)
Laborator de testare software:
Ionuț Bălan, Cătălin Constantin

Grafică, DTP:

Adrian Popa (adi_popa@chip.ro), Ilie Popa (ilie_popa@chip.ro)

CHIP online:

Lucian Bitai (lucian_bitai@chip.ro)

CHIP CD/DVD:

Ionuț Bălan, Cătălin Constantin

Contabilitate și administrație:

Maria Parge, Eva Szaszka (contabilitate@vogelburda.ro)

Financial Controller - Adrian Dumitru

(adrian_dumitru@vogelburda.ro)

Reclamă:

Zsolt Bodola (zsolt_bodola@vogelburda.ro),

Cristian Pop (cristian_pop@vogelburda.ro)

Mihaela Moraru (mihaela_moraru@vogelburda.ro)

Marketing:

Leonte Mărginean (leonte_marginean@vogelburda.ro),

Diana Călin (diana_calin@vogelburda.ro)

Distribuție și abonamente:

Ioana Bădescu (ioana_badescu@vogelburda.ro),

Ioan Soiu (iancu_soiu@vogelburda.ro)

Alex Draghini (alex_draghini@vogelburda.ro)

Reprezentanța București

Adresa: Str. Izvor nr. 78 et. 2, Sector 5

HOTLINE Abonamente: 0268-415158

Luni - Vineri, orele 10-17

Persoanele fizice și juridice se pot abona utilizând talonul din revistă sau direct la sediul redacției. Plata abonamentului se face prin mandat poștal pe numele Ioana Bădescu, O.P. 2, C.P. 4, 500530 Brașov, sau prin ordin de plată în contul „Vogel Burda Communications” deschis la ABN AMRO BANK Brașov RO71ABNA0800264100060476 sau Cont Trezorerie Brașov nr. RO90TRE21315069XX000746. Toate solicitările se vor face la Oficiul Poștal 2, Căsuța Poștală 4, 500530 Brașov.

Montaj și tipar: Veszpremi Nyomda Rt., Veszprem, Ungaria

CHIP Computer & Communications este membru fondator al Biroului Român de Audit al Tirajelor (BRAT). Publicație auditată pe perioada ianuarie - iunie 2005.

Acestă ediție a revistei CHIP Computer & Communications a fost publicată în 35.000 de exemplare.

Relații internaționale:

<http://www.chip.ro/html/about/international.php3>

Editura: Vogel Burda Communications S.R.L.

Sediul editurii: 500010-Brașov

Str. N.D. Cocea nr.12

Publicație ce beneficiază de rezultate de audiență conform Studiului Național de Audiență.

Conform cifrelor SNA (perioada de măsurare octombrie 2004 - octombrie 2005), revista CHIP are 221.000 de cititori/număr.

Copyright: În România: Vogel Burda Communications S.R.L. Brașov
În Germania: Vogel Burda Holding GmbH, München
Dr. Jan Schultz
Josef Zach

ISSN 1453-7079

Manuscrisele, inclusiv informatice, expediate redacției devin proprietatea editurii. Editura își rezervă dreptul de modificare a materialelor primite, precum și a datei de apariție. Reproducerea integrală sau parțială a articolelor, informațiilor sau a imaginilor apărute în revistă este permisă numai cu acordul scris al editurii. Redacția nu își asumă răspunderea pentru greșeli și inadvertențe apărute în materialele colaboratorilor și ale inserțiilor.

ÎN NUMĂRUL URMĂTOR:

Mici și superputernice

Napa, platforma dual-core pentru notebook-uri de la Intel, ne promite un consum mai mic de energie și putere de calcul mai mare. Să vedem care sunt adevăratele atu-uri ale celor mai noi procesoare mobile de la Intel.

Meniuri în DivX 6

DIVX
.com

CHIP vă arată cum să realizați meniuri în stil DVD pentru filmele codate cu DivX.

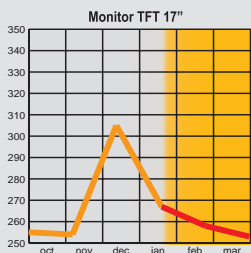
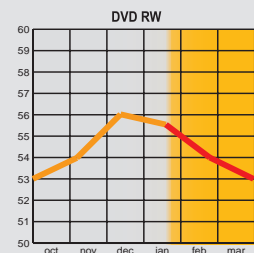
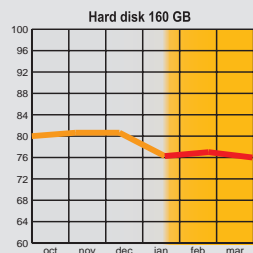
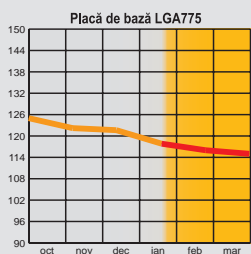
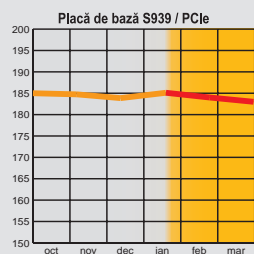
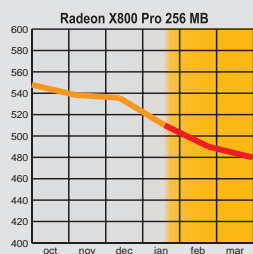

High voltage!

Sursele aliniate la startul testului comparativ din luna următoare au fost stresate la maxim și au trebuit să demonstreze că specificațiile de pe etichetele lor fac față cu adevărat sistemelor moderne de calcul.

Componente

Proгноza **CHIP** pe următoarele două luni

Revista CHIP vă oferă lunar părerea sa asupra evoluției prețurilor la componente. Aceasta se întâmplă pe baza evoluției prețurilor din lunile anterioare, precum și pe baza semnalelor din piața internă și internațională. Cunoscând dinamica acestor prețuri, veți putea achiziționa componentele necesare la prețul corect sau vă veți putea planifica o achiziție viitoare. Sperăm că această rubrică vă este de un real folos.

CHIP Team

